

STRATEGIA DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ DURABILĂ COMUNA RACIU JUDEȚUL DÂMBOVIȚA 2021-2027



Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

**Strategia de dezvoltare economico-socială durabilă a comunei Raci pentru
perioada 2021-2027**

Beneficiar: Comuna Raci, Jud. Dâmbovița

**Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 a Comunei Raci s-a realizat cu
sprijinul UAT Raci**

Executant: SC YOUR CONSULTING SRL

Adresa: Loc. Lisaura, Com Ipotești, Str. Florilor, nr. 200 E

CIF: RO 17460640

CUI: J33/551/2005

Email: office.yourconsulting@gmail.com



Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Contents

Context	4
Conceptul De Dezvoltare Durabilă	9
I. Programe și surse de finanțare aferente perioadei 2021-2027	15
II. Analiza socio-economică	30
<i>III.1. Localizarea și prezentarea generală</i>	<i>30</i>
<i>III.2. Istoricul</i>	<i>33</i>
<i>III.3. Prezentare general despre relief, climă, rețea hidrografică, flora și fauna</i>	<i>38</i>
<i>III.4. Informații privind populația, piața muncii, condiții de locuit</i>	<i>70</i>
<i>III.5. Infrastructura educațională , cultura și arta</i>	<i>112</i>
<i>III.6. Infrastructura de sănătate și servicii medicale. Asistența socială</i>	<i>148</i>
<i>III.7. Cadrul socio-economic</i>	<i>161</i>
<i>III.8. Infrastructura</i>	<i>183</i>
<i>III.9. Dezvoltarea rurală și amenajarea teritoriului</i>	<i>196</i>
<i>III.10. Mediul înconjurător</i>	<i>233</i>
III. Analiza SWOT	257
IV. Realizarea analizei de nevoi pe domenii prioritare de investiție	280
V. Direcțiile strategice de dezvoltare a comunei	316
VI. Planul de acțiune pe domenii prioritare de intervenție	330
VII. Surse de finanțare pentru perioada 2021-2027	356
VIII. Portofoliu de proiecte pentru perioada 2021-2027	414
IX. Coordonare, implementare, monitorizare și evaluare	429

Context

Prin Strategie de Dezvoltare se înțelege ansamblul obiectivelor majore ale unității administrativ teritoriale pe termen mediu și lung, principalele modalități de realizare, împreună cu resursele alocate, în vederea dezvoltării comunei, creșterii standardului de viață și consolidarea competitivității economice a comunei.

Având în vedere definiția strategiei rezultă trăsăturile definitorii ale strategiei care sunt obligatorii de îndeplinit:

- Întotdeauna strategia are în vedere, în mod explicit și implicit, realizarea unor scopuri bine precizate, specificate sub forma de misiune și obiective.
- Obiectivele reprezintă fundamentul motivațional și acțional al strategiei, calitatea lor fiind determinantă pentru performanțele viitoare ale unității administrativ teritoriale.
- Strategia vizează perioade viitoare, cel mai adesea 6 ani.
- Sfera de cuprindere a strategiei este unitatea administrativ teritorială în ansamblul său – cel mai adesea – sau părți importante ale acesteia.

Strategia de dezvoltare locală cuprinde toate domeniile de interes atât din punct de vedere al UAT Raci cât și din punctul de vedere al locuitorilor acesteia.

Strategia este definită drept cadrul care orientează alegerile ce determină direcția unei comunități. Existența unei strategii contribuie la stabilirea unei

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

direcții unitare pentru comunitate conform obiectivelor sale operaționale și furnizează baza alocării resurselor necesare pentru atingerea acestor obiective. Astfel pentru obținerea de rezultate și atingerea obiectivelor este necesar ca la nivelul unității administrativ teritoriale să existe un plan strategic concretizat în Strategia de dezvoltare locală a Comunei Raci.

Strategia de dezvoltare locală este un instrument care implică întreaga comunitate și are ca scop principal asigurarea dezvoltării comunității în toate sectoarele de activitate. Strategia este un demers pe termen lung, respectiv pentru o perioada de 6 ani, fiind o proiecție în viitor a comunității. Astfel pentru a putea realiza obiectivele propuse trebuie implicată întreaga comunitate și toți actorii relevanți de la nivel local. Planificarea acțiunilor în cadrul strategiei este realizată conform cerințelor și posibilităților existente la nivel de comună la momentul elaborării. Această planificare este orientată spre viitor și sunt stabilite o serie de obiective și metode prin care să poată fi atinse aceste obiective. Astfel în urma realizării planificării, respectiv a strategiei, se pot lua decizii cu privire la ce trebuie făcut, cand trebuie făcut și cum trebuie făcut.

Existența unei **strategii de dezvoltare locală**, ca instrument de management utilizat pentru a aborda problemele cu care se confruntă o comunitate și pentru a valorifica oportunitățile de orice fel, reprezintă, astfel, o condiție esențială pentru asigurarea unei dezvoltări locale armonioase.

Prezenta lucrare a fost realizată la solicitarea Consiliului local și a Primăriei Comunei Raci și reflectă atitudinea întregii comunități cu privire la prioritățile de dezvoltare ale comunei pentru perioada 2021 - 2027. Ca parte a comunității

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

europene, comuna Raci trebuie să adopte și să implementeze o viziune strategică privitor la dezvoltarea sa pe termen scurt și mediu.

Scopul principal al strategiei de dezvoltare a comunei Raci a constat în identificarea nevoilor reale de dezvoltare ale comunei care au asigurat prioritățile de dezvoltare ale comunei, în definirea direcțiilor de acțiune strategică, pe perioada 2021 - 2027 și în transpunerea lor într-un portofoliu de proiecte, care să asigure implementarea strategiei, dar mai ales în orientarea populației, în special cea tânără, pe canalizarea propriilor nevoi pe alte direcții de dezvoltare decât cele strict legate de infrastructura de bază (apă, canalizare, străzi).

Obiectivul general al strategiei comunei Raci îl reprezintă dezvoltarea socio-economică a localității prin crearea și prin susținerea unui mediu economico- social competitiv, stabil, sănatos și diversificat , care să asigure creșterea economică continuă și calitatea vieții cetățenilor comunei Raci.

Prezenta strategie de dezvoltare locală a fost elaborată pornind de la problemele specifice ale localității abordate într-un cadru integrat, corelate cu obiectivele și cu planurile strategice elaborate la nivel regional, național și european.

De aceea este important să se acorde o atenție deosebită elaborării acestui document și să se asigure o participare cât mai largă a factorilor de răspundere și nu numai, la elaborarea lui și mai ales la aplicarea acestuia.

Metodologia de elaborare a Strategiei de Dezvoltare locală a comunei Raci a constat în parcurgerea următoarelor etape:

- *Etapa de Analiză*

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Colectarea datelor utilizând toate resursele posibile (analiza situației existente, consultarea statisticilor oficiale, studii de fezabilitate și alte documente care conțin informații relevante) cât și analiza documentelor programatice (POR, POS, PNDR, etc.) pentru identificarea politicilor și direcțiilor de dezvoltare europene și naționale, regionale, județene; a fondurilor, programelor operaționale existente, care pot fi accesate pentru a se asigura o dezvoltare locală durabilă și integrată. Ca urmare va avea loc crearea și dezvoltarea unei baze de date din toate sectoarele de activitate pentru o cunoaștere aprofundată a resurselor și nevoilor comunității, precum și evaluarea potențialului comunei Raci. Identificarea și evaluarea punctelor tari și a celor slabe se face printr-o evaluare obiectivă a situației existente, iar oportunitățile și riscurile luate în considerare permit identificarea unor ținte și mobilizarea resurselor și eforturilor pentru atingerea lor.

- Etapa de elaborare a strategiei

În funcție de datele culese și problemele identificate se vor stabili obiectivele pe termen scurt și mediu ale comunei. Astfel se vor identifica domeniile de interes, se va concepe formatul strategiei și se va proceda la elaborarea acesteia. Această etapă este cea mai însemnată în cadrul demersului formulării strategiei de dezvoltare locală, solicitând implicarea întregii comunități, de la membrii persoane fizice la organizații publice și private și aleșii locali.

- Etapa de implementare și evaluare a strategiei de dezvoltare locală

Aceasta va include elaborarea portofoliului de proiecte.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Metodologia de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Economico - Socială Durabilă este axată pe următoarele direcții de acțiune:

1. Asigurarea unui management organizațional și conceptual, coerent structurat pe cele trei etape/faze de lucru.
2. Aplicarea metodei participativ-activă prin abordarea consultării publice și stabilirea de grupe tematice de lucru pentru fiecare domeniu de interes.

Din aceste grupe de lucru vor face parte atât reprezentanții primăriei, consilieri locali, cât și agenți economici, ONG-uri și persoane fizice interesate. Aceste grupe de lucru vor dezbate în cadrul reuniunilor de lucru ce vor fi organizate pe parcursul procesului de elaborare a strategiei.

3. Monitorizarea și evaluarea permanentă a procesului de elaborare și dezvoltare a strategiei în vederea asigurării calității lucrării, corectitudinii datelor și informațiilor incluse și aplicarea eventualelor revizui/modificări care se impun.

Această strategie se cere aprobată și însușită de administrația locală care trebuie să utilizeze toate pârghiile de antrenare a întregii comunități la aplicarea ei.

Prin activitățile desfășurate pentru elaborarea Strategiei s-au urmărit:

- realizarea unei viziuni clare pentru anii 2021 - 2027 în toate domeniile care privesc dezvoltarea economico-socială durabilă;
- dezvoltarea unei practici democratice prin stimularea participării cetățenilor la formularea problemelor și luarea deciziilor;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- promovarea soluțiilor nepoluante și prietenoase cu natura în valorificarea resurselor locale;
- dezvoltarea relațiilor de parteneriat și colaborare bazate pe interese comune;
- creșterea performanței și capacității autorităților locale de a răspunde la așteptările și exigențele cetățenilor;
- creșterea veniturilor populației prin inițierea de activități profitabile și crearea de noi locuri de muncă;
- creșterea siguranței vieții locuitorilor comunei.

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă va avea ca rezultate:

- Situația actuală a comunei din punct de vedere socio-economic
- Analiza SWOT – pe domenii prioritare de activitate
- Realizarea analizei de nevoi pe domenii prioritare de investiții
- Planul de acțiune pe domenii prioritare de intervenție
- Surse de finanțare pentru perioada 2021-2027
- Portofoliu de proiecte pentru perioada 2021 - 2027

Conceptul De Dezvoltare Durabilă



Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice, ecologice și elementele capitalului natural.

Cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile este cu siguranță cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED) în raportul „Viitorul nostru comun”, cunoscut și sub numele de Raportul Brundtland: „dezvoltarea

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”.

În anul 2015, Adunarea Generală ONU a adoptat Agenda 2030 pentru Dezvoltarea Durabilă , acest nou cadru global a fost dezvoltat pentru redirecționarea umanității către o cale sustenabilă.

Esența Agendei 2030 o reprezintă 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). Scopul acestor obiective este de a asigura o viață sustenabilă, pașnică, prosperă și echitabilă pe pământ pentru toată lumea, în prezent și în viitor. Obiectivele acoperă provocările globale care sunt cruciale pentru supraviețuirea umanității. Ele stabilesc limite de mediu și praguri critice pentru utilizarea resurselor naturale. Obiectivele recunosc că eradicarea sărăciei trebuie să meargă mână în mână cu strategiile care clădesc dezvoltarea economică. Ele abordează o gamă de nevoi sociale incluzând educația, sănătatea, protecția socială și oportunitățile de locuri de muncă, tratând în același timp schimbările climatice și protecția mediului. ODD-urile abordează barierele sistemice cheie pentru dezvoltarea sustenabilă cum ar fi inegalitatea, modele de consum nesustenabile, capacitatea instituțională slabă și degradarea mediului.

Obiective de Dezvoltare Durabilă

- Fără sărăcie - Eradicarea sărăciei în toate formele sale, pretutindeni
- Zero Foametei - Eradicarea foametei, realizarea securității alimentare și a nutriției îmbunătățite și promovarea agriculturii sustenabile
- Sănătate și bunăstare - Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării pentru toți la toate vârstele

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Educație de calitate - Asigurarea unei educații inclusive și echitabile de calitate și promovarea oportunităților de învățare pentru toți
- Egalitatea de gen - Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și fetelor
- Apă curată și salubritate - Asigurarea disponibilității și administrării sustenabile a apei și salubrității pentru toți
- Energie accesibilă și curată - Asigurarea accesului la energie accesibilă, sigură, sustenabilă și curată pentru toți
- Muncă și creștere economică decentă - Promovarea creșterii economice susținute, inclusivă și sustenabilă, angajare totală și productivă și muncă decentă pentru toți
- Industrie, inovație și infrastructură - Construirea infrastructurii, promovarea industrializării inclusive și sustenabile și dezvoltarea inovației
- Inegalități reduse - Reducerea inegalității în cadrul și între țări
- Orașe și comunități sustenabile - Orașe și așezări umane inclusive, sigure, rezistente și sustenabile
- Consum și producție responsabile - Asigurarea modelelor sustenabile de consum și producție
- Acțiuni asupra climei - Întreprinderea de acțiuni urgente pentru combaterea modificării climatice și a impactelor sale
- Viața subacvatică - Conservarea și folosirea sustenabilă a oceanelor, mărilor și resurselor marine pentru dezvoltarea sustenabilă

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Viața terestră – Protejarea, refacerea și depozitarea și promovarea folosirii sustenabile a ecosistemelor terestre, administrarea sustenabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, și oprirea degradării solurilor și refacerea acestora, oprirea pierderii biodiversității
- Pace, justiție și instituții puternice - Promovarea societăților pașnice și inclusive pentru dezvoltare sustenabilă, asigurarea accesului la justiție pentru toți și clădirea instituțiilor eficiente, responsabile și inclusive, la toate nivelele
- Parteneriate pentru obiective - Întărirea implementării și revitalizarea parteneriatului pentru dezvoltare sustenabilă

Până în 2030, se propune ca toate persoanele implicate obțin cunoștințele și aptitudinile necesare pentru promovarea dezvoltării sustenabile, incluzând, printre altele, prin educație pentru dezvoltarea sustenabilă și moduri de viață sustenabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, cetățenie globală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea sustenabilă.

Obiectivele de dezvoltare durabilă își propun să echilibreze cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – cea economică, cea socială și componenta de mediu – prin acțiuni concrete prevăzute pentru următorii 10 ani, axate, printre altele, pe:

- demnitate umană
- stabilitate regională și globală
- planetă sănătoasă

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- societăți reziliente și echitabile
- economii prospere.

Obiectivele contribuie la sporirea convergenței între țările UE, în cadrul societăților și în restul lumii.

Principalele măsuri pentru implementarea Agendei 2030:

- integrarea Obiectivelor de dezvoltare durabilă în absolut toate politicile și inițiativele UE – dezvoltarea durabilă este principiul călăuzitor esențial pentru toate politicile Comisiei Europene
- raportări periodice, începând încă din 2017, referitoare la progresul UE
- promovarea Agendei 2030, astfel încât aplicarea acesteia să devină o prioritate și pentru guvernele statelor membre, Parlamentul European, celelalte instituții europene, diverse organizații internaționale și organizații ale societății civile și alte părți interesate
- înființarea unei platforme la nivel înalt care să sprijine schimbul de bune practici în vederea îndeplinirii obiectivelor în toate sectoarele și la toate nivelurile (național și european)
- lansarea unei viziuni pe termen mai lung, pentru perioada de după 2020.

Pentru a promova o dezvoltare durabilă în întreaga lume, UE va continua cooperarea cu partenerii externi, utilizând toate instrumentele disponibile în cadrul politicilor sale externe și sprijinind, în special, eforturile țărilor în curs de dezvoltare.

I. Programe și surse de finanțare aferente perioadei 2021-2027



În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE.

Pentru perioada de programare 2021 – 2027 au fost stabilite următoarele priorități

- Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii ;

Obiective specifice:

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate: Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiu de Cercetare European (European Research Area); Crearea unui sistem atractiv de inovare în industrie, pentru toate tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și de marketing); Sprijinirea creării de noi companii inovative și creșterea ratei de supraviețuire a acestora; Consolidarea CDI în domeniul sănătății
- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor: Creșterea gradului de digitizare a serviciilor publice pentru societatea românească; Digitizare pentru creșterea siguranței și îmbunătățirii serviciilor de mobilitate și transport; Soluții IT și digitizare în sănătate
- Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor: Facilitarea accesului la finanțare pt IMM-uri, inclusiv prin încurajarea finanțării inițiale și timpurii a start-up-urilor cu potențial inovativ ridicat; Consolidarea competitivității economiei românești; Sprijinirea creării de noi companii și creșterea ratei de supraviețuire a acestora
- Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat: Dezvoltarea unor competențe profesionale adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere; Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice ;

Obiective specifice:

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- Promovarea energiei din surse regenerabile
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN E
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor
- Promovarea gestionării sustenabile a apei
- Promovarea tranziției către o economie circulară
- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
- Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale;

Obiective specifice:

- Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală
- Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
- îmbunătățirea conectivității digitale
- Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate ;

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale
- Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistență personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plăsării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată
- Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății
- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar
- Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale
- Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii
- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată
- Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor
 - Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere
 - *Europă mai apropiată de cetățenii săi*, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Obiective specifice:

- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe primele două obiective. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Implementarea politicii de coeziune 2021 - 2027 în România

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În propunerea Comisiei Europene pentru bugetul 2021-2027, România are alocate 27 miliarde de euro prin politica de coeziune, ceea ce înseamnă cu 8% în plus față de actuala perioadă¹.

Propunerile MFE pentru următorul exercițiu financiar²:

- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) ;
- Programul Operațional Transport (POT);
- Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID);
- Programul Național de Sănătate (multifond) (POS);
- Programul Operațional Capital Uman (POCU);
- Programul Operațional Combaterea Sărăciei (POCS)
- Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
- Programul Operațional Asistență Tehnică (*multifond*) (POAT)
- Programul Operațional pentru Tranziție Echitabilă

Politica de coeziune este unul din instrumentele de promovare a dezvoltării durabile în cadrul Uniunii Europene, care oferă cadrul necesar pentru finanțarea unei game variate de proiecte și investiții pentru o dezvoltare socio-economică echilibrată a statelor membre ale UE și în regiunile lor.

Premisele Politicii de coeziune 2021 – 2027 sunt:

- menținerea sistemului de management și control al fondurilor europene aferente politicii de coeziune din perioada de programare 2014-2020;

¹ <https://www.fonduri-structurale.ro/2021-2027>

² Conform Arhitectura Programe Operaționale Politica de Coeziune 2021-2027

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- îmbunătățirea și simplificarea anumitor aspecte pentru a veni în sprijinul beneficiarilor politicii de coeziune;
- descentralizarea implementării și creșterea leadership-ului din partea tuturor actorilor implicați .

Principiile Politicii de coeziune 2021 – 2027:

- O mai bună coordonare între proiectele/operațiunile finanțate luând în calcul noile provocări;
- O abordare unitară în termeni de proceduri/practici prin comasarea tuturor autorităților de management în cadrul MFE care va asigura coordonarea orizontală a structurilor de management;
- O simplificare și mai bună coordonare pentru funcția de AM și funcția contabilă prin integrarea celei din urma în cadrul AM;
- Concentrarea și asigurarea continuității expertizei;
- O adaptare reală a intervențiilor la nevoile și specificul regional prin descentralizarea gestiunii și implementării la nivelul ADR-urilor;
- O abordare inovativă și integrată prin elaborarea programelor multifond

Programul Național de Sănătate (POS)

- Continuarea investițiilor în spitale regionale: Craiova, Cluj, Iași- faza a II-a
- Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Servicii de recuperare, paliativ și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
- Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii
- Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical
- Informatizarea sistemului medical
- Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

Programul Operațional Creștere inteligența și digitalizare

- Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare
- Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI
- Creșterea competitivității economice prin digitalizare
- Dezvoltarea infrastructurii Broadband
- Instrumente financiare pentru întreprinderi
- Creșterea capacității administrative

Programul Operațional Tranziție Echitabilă

- Infrastructura și servicii CLLD (sociale, educaționale, sănătate, etc.);
- Turism;
- Cultura;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Patrimoniu cultural;
- Investiții pentru siguranța cetățeanului;
- Administrare și suport CLLD (strategii, etc.) și ITI.

Programul Operațional Capital Uman

- Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
- Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
- Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională
- Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
- Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
- Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
- Antreprenariat și economie socială
- Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii
- Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă

- Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare (intervenții adresate mediului privat) Instrumente financiare
- Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
- Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminarea siturilor poluate
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Programul Operațional Transport

- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată
- Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov
- Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
- Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal
- Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor
- Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport
- Asistență tehnică

Programul Operațional Asistență Tehnică

- Funcționare sistem (structuri coordonare și AM-uri pentru PO care nu au axă de AT);
- Sprijin pentru beneficiari .

Programul operational Combaterea sărăciei

- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală)
- Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
- Comunități marginalizate

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Reducerea disparităților între copiii în risc de săracie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
- Servicii pentru persoane vârstnice
- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități
- Sprijin pentru grupuri vulnerabile
- Ajutorarea persoanelor defavorizate

Programul Operațional Regional (POR)

- O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice (intervenții OP1 adresate mediului privat, organizațiilor CDI, parteneriate)
- O regiune cu orașe Smart
- O regiune cu orașe prietenoase cu mediul
- Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate
- O regiune accesibilă
- O regiune educată
- O regiune atractivă
- Asistență tehnică

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)

Conceput pentru a reduce diferența între nivelurile de dezvoltare a regiunilor europene și a recupera din decalajul regiunilor cel mai puțin favorizate,

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

acesta este cel mai important fond structural, din punct de vedere al resurselor financiare alocate, fiind un important instrument de corecție a dezechilibrelor regionale.

FEDR definește tipurile de acțiuni care pot să beneficieze de o finanțare și stabilește misiunile și extinderea intervenției FEDR în contextul obiectivelor „convergență”, „competitivitate regională și ocuparea forței de muncă” și „cooperare teritorială europeană” ale politicii de coeziune reformată.

Este vorba, în special, de finanțări legate de:

- investiții care contribuie la crearea de locuri de muncă durabile;
- investiții în infrastructuri; măsuri de susținere a dezvoltării regionale și locale, care cuprind asistența și serviciile pentru întreprinderi, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);

Fondul Social European (FSE)

Reprezintă principalul instrument creat de Uniunea Europeană cu scopul de a contribui la creșterea gradului de ocupare și implicit la reducerea diferențelor cu privire la standardele de viață în statele membre ale UE.

FSE este conceput pentru finanțarea următoarelor direcții prioritare:

- Creșterea adaptabilității lucrătorilor și întreprinderilor;
- Creșterea accesului și a participării pe piața muncii;
- Promovarea incluziunii sociale prin lupta împotriva discriminării și facilitarea accesului pe piața muncii pentru persoanele dezavantajate.

Fondul Social European susține regiunile mai puțin dezvoltate, prin:

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Investiții în capital uman, în special prin îmbunătățirea sistemelor de educație și formare;
- Acțiuni având drept scop dezvoltarea capacității instituționale și a eficienței administrațiilor publice, la nivel național, regional sau local.

În România, FSE finanțează două programe operaționale:

- Programul Operațional Capital Uman;
- Programul Operațional Capacitate Administrativă.

Fondul de coeziune (FC)

Fondul de Coeziune a fost creat cu scopul de a ajuta la restabilirea echilibrului economic a statelor membre cu un produs național brut (PNB) pe cap de locuitor de mai puțin de 90% din media comunitară. Acesta susține acțiuni în cadrul obiectivului „Convergență” și se află sub incidența acelorași reguli de programare, de gestionare și de control ca în cazul FSE și FEDR.

Fondul de coeziune este destinat proiectelor mari de infrastructură precum:

- rețele transeuropene de transport, în special proiectele prioritare de interes european definite de Uniunea Europeană;
- proiecte de mediu și proiecte din domeniul energiei sau al transporturilor, atâta vreme ce acestea prezintă avantaje clare pentru mediu: eficacitate energetică, utilizarea de surse de energie regenerabile, dezvoltarea transportului feroviar, sprijinirea intermodalității, consolidarea transporturilor publice etc.

II. Analiza socio-economică

III.1. Localizarea și prezentarea generală

Regiunea Sud Muntenia este localizată în partea de sud a României, învecinându-se la nord cu regiunea Centru, la est cu regiunea Sud - Est, la vest cu regiunea Sud – Vest, iar la sud cu Bulgaria, limita fiind dată de fluviul Dunărea. Cu o suprafață de 34.453 km², reprezentând 14,5% din suprafața României, regiunea Sud Muntenia ocupă locul al 3-lea ca mărime din cele 8 regiuni de dezvoltare.

Din punct de vedere administrativ, regiunea Sud Muntenia este formată din 7 județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman), 16 municipii, 32 de orașe și 519 comune cu 2019 sate. În ceea ce privește suprafața regiunii, se poate observa că cele mai mari ponderi sunt deținute de județele Argeș (19,8%), Teleorman (16,8%) și Călărași (14,8 %), iar cea mai mică de județul Giurgiu (10,2 %).

Județul Dâmbovița este situat în Sud - Muntenia una din cele 8 regiuni de dezvoltare a României, creată în anul 1998. Are o suprafață totală de 34.453 km². Din regiune fac parte județele Argeș, Prahova, Dâmbovița, Teleorman, Giurgiu, Ialomița și Călărași, toate aflate în regiunea istorică Muntenia.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Comuna Raci este situată în zona istorică a Munteniei, în centrul județului Dâmbovița, de o parte și de alta a pârâului Șuța Seacă, la aproximativ 17 km de Târgoviște.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Ea este formată din trei sate: Raci (centrul administrativ), Suța Seacă și Silistea.

III.2. Istoricul

Numele „Muntenia” a apărut pentru prima dată în cronicile primilor voievozi moldoveni, care numeau așa toată Țara Românească. De altfel, această regiune, alături de Oltenia, a format principatul medieval Țara Românească. Principatul s-a format de când a început Basarab I să domnească și a existat până la unirea principatelor, în anul 1859. Denumirea regiunii Oltenia a apărut abia după ce habsburgii au stăpânit teritoriul, nefiind văzută până atunci ca o regiune distinctă.

Muntenia de astăzi este alcătuită din municipiul București și județele Argeș, Prahova, Dâmbovița, Brăila, Giurgiu, Călărași, Ialomița, Buzău, Ilfov și Teleorman. Tot în componența regiunii intră și Predeal, dar și sudul Vrancei, respectiv localitățile din estul râului Olt, care fac parte din județele Olt și Vâlcea. Teritoriul de astăzi al regiunii a fost ocupat prima dată de geți. Apoi, regiunea a fost parte a regatului lui Burebista, însă nu a făcut parte și din cel al lui Decebal. Deși trupele romane au fost trimise în Muntenia pentru a pacifica regiunea, zona nu reușește să fie integrată Imperiului Roman, ci rămâne zonă de influență. După moartea împăratului, trupele romane au fost retrase din acest teritoriu.

De asemenea, Muntenia a avut un rol important în timpul migrației popoarelor, când a fost culoar de trecere. A fost inclusă în statul Cumania neagră, stat înființat de cumani, care cuprindea și Moldova de astăzi. Având în vedere că au fost destul de multe popoare migratoare, populația de pe teritoriu a fost tot timpul redusă. Numărul locuitorilor a început să crească odată cu atacurile

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

hunilor, când sud-dunărenii s-au refugiat aici. Cronicile scrise în secolul al XII-lea menționează faptul că poporul era alcătuit dintr-un amestec al urmașilor geto-dacilor, care au avut contact cu romanii, din vlahii de la sud de Dunăre și din slavii care au fost creștinați de cei din Imperiul Bizantin.

După Bătălia de la Posada, din 1330, Basarab I și-a extins teritoriul, punând stăpânire pe Muntenia și sudul Moldovei. Imediat după această victorie a luat naștere Țara Românească, principat medieval, care avea Câmpulung drept capitală. În perioada medievală, Muntenia a fost administrată chiar de domnitor, iar în perioada 1718-1739, Țara Românească a fost alcătuită numai din acest teritoriu, pentru că Oltenia era ocupată de habsburgi.

În anul 1872, după Unirea Principatelor, Muntenia a fost delimitată ca în perioada medievală. După 1918, când a avut loc Marea Unire, teritoriul nu a mai fost considerat regiune administrativă, până în anul 1952, când s-a revenit la vechea împărțire teritorială. Începând cu anul 1968, zona este cunoscută drept „regiunea de dezvoltare Sud Muntenia”, însă aceasta include doar două treimi din întreaga suprafață.

În județul Dâmbovița, în anul 1864, domnitorul Alexandru Ioan Cuza dă prima lege de organizare administrativ-teritorială modernă a teritoriului României. Legea prevedea împărțirea țării în 33 de județe, având ca subdiviziuni plășile și comunele (urbane și rurale). Județele și comunele erau investite cu personalitate juridică și cu organe deliberative și executive: consiliul județean și prefectul (acesta din urmă ca reprezentant al guvernului în teritoriu), respectiv consiliul comunal și primarul (în calitate de reprezentant al guvernului în

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

teritoriu). Plășile erau simple subdiviziuni ale județelor, fără personalitate juridică, conduse de subprefecți, cu atribuții de supraveghere și control asupra autorităților comunale.

Aproape în toate comunele plaiurilor unite Dâmbovița -Ialomița și a plășilor unite Dealul- Dâmbovița se produceau foarte multe prune, din care se fabrica țuică de o foarte bună calitate și în mari cantități, situând județul Dâmbovița între primele din țară la cantitatea de țuică produsă. De asemenea se producea și vin, din viile de pe dealurile: Doicești, Aninoasa, Viforâta, Răzvad, Bușani și altele.

Județul avea și resurse naturale: sare (la Ocnița, Bezdead, Brănești și Glodeni), pucioasă (la Șerbănești-Podurile, Bezdead, Glodeni, Pietroșița și Vișinești), păcură (la Glodeni, Colibași, Vulcana/*Vîlcana*, Ocnița și Vișinești), cărbuni (la Șotânga- 2 mine în exploatare, Glodeni, Moroeni- în pădurea statului din muntele Brândușele, gips- în mari cantități la Pucioasa și Vulcana), pietre de moară (la Pietrari), var (la Brănești, Izvoarele, Runcu, Țița, Vișinești, Vîlcana-Pandeli, Săcueni, Buciani, Comișani și altele). În județul Dâmbovița exista singura fabrică de praf de pușcă din România, în cătunul Lăculețele, comuna Glodeni, plaiul Ialomița (la nord de Târgoviște). La Râu Alb, Pietrari, Pietroșița și în alte comune se făceau costume naționale, țesături de lână se produceau la Moroeni, Pietrari și Râu Alb. Gara Titu era un important loc de desfacere a cerealelor.

Se organizau târguri rurale la: Cornățelu (de Sfânta Maria sau 8 septembrie), Voinești (8 noiembrie și Duminica Floriilor), Pietrari (7 ianuarie și

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

20 iunie), Băleni (24 iunie), Pătroaia (20 iunie), Brănești (20 iulie), Găești (de Sfânta Maria sau 8 septembrie și 20 iulie) și Podurile (27 iulie și 6 august).^[2]

În timpul dictaturii carliste, județul a făcut parte din ținutul Argeș. În 1950, a fost desființat de regimul comunist, iar teritoriul său a fost împărțit între raioanele Târgoviște și Pucioasa ale regiunii Prahova și raionul Găești al regiunii Argeș.

Județul antebelic Dâmbovița era împărțit până în 1883 în 2 plaiuri: Dâmbovița și Ialomița și 5 plăși: Dâmbovița, Dealul, Cobia (cu reședința la Găești), Bolintinul (cu reședința la Titu) și Ialomița (cu reședința la Bilciurești). După 1883 plășile și plaiurile s-au comasat, numărul lor reducându-se la 4 plăși și un plai: Ialomița- Dâmbovița (cu reședința la Șerbănești-Podurile) și plășile Dealul- Dâmbovița (cu reședința la Dragomirești), Cobia, Bolintinul și Ialomița. Județul avea 116 comune rurale și 3 comune urbane.

În perioada interbelică, teritoriul județului era împărțit inițial în șase plăși:

- Plasa Finta,
- Plasa Găești,
- Plasa Pucioasa,
- Plasa Târgoviște,
- Plasa Titu și
- Plasa Voinești.

Ulterior, teritoriul județului a fost reorganizat în opt plăși, prin desființarea plășii Finta și înființarea a trei plăși noi:

- Plasa Bilciurești,
- Plasa Bogați și

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

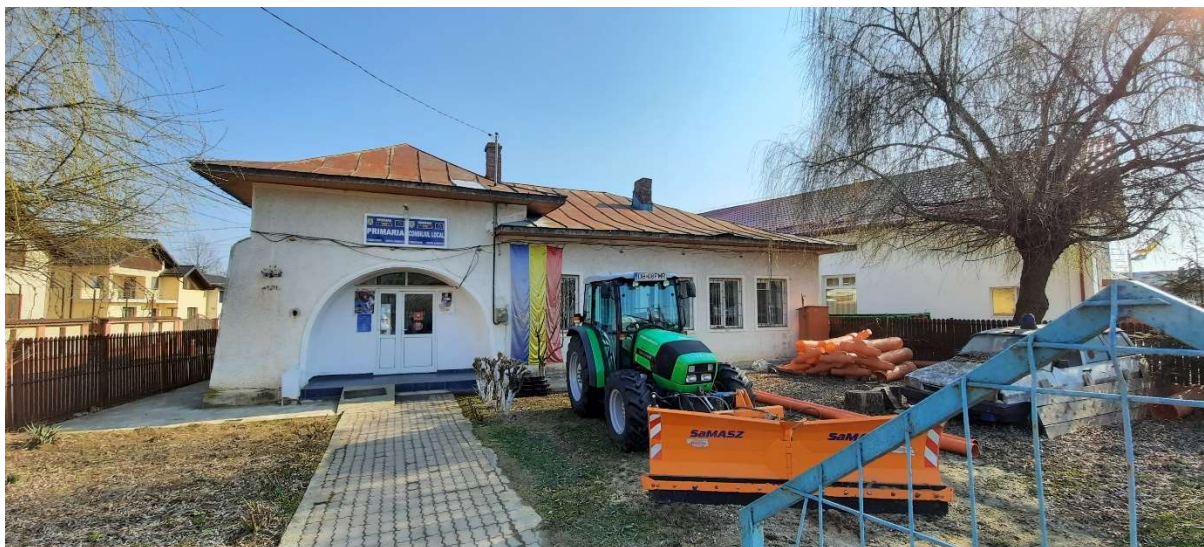
- Plasa Ghergani.

Ca unitate administrativ-economică este atestată din 1835, iar ca așezare istorică este atestată la 1627, atunci când este amintit satul Coborâș sau Pogorâș. Siliștea, care indică locul unde a fost vatra satului, este amintită în secolul XVII iar Șuța Seacă este amintită tot într-un document din secolul XVII.

Se crede că în punctul „Țapă” din Dealul Raciului ar fi fost trași în țeapă de către voievodul Vlad Țepeș solii turci veniți să încăseze haraciul, lucru nedovedit însă din punct de vedere științific.

În anul 1810 la Șuța Seacă erau 65 de case iar la Coborâșu erau 83 de case. În anul 1835 la Raci erau 48 de gospodării iar la Șuța Mică erau 35 de gospodării. În anul 1912 comuna Șuța Seacă avea în componență satele Șuța Seacă, Boboci, Olteni și Pădureni, cu 1381 de locuitori, iar comuna Raci, formată din satele Coborâș, Raci și Siliștea avea 1000 de locuitori. Un alt recensământ, efectuat în 1937, relevă faptul că în comuna Șuța Seacă, formată din satele Olteni și Șuța, trăiesc 807 locuitori, iar în comuna Raci 1067 de locuitori.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



La recensământul din 1970, din populația de aproximativ 5731 de locuitori ai comunei Lucieni, în care se incorporase la reforma administrativă din 1968 și comuna Raci, satul Raci deținea 21%, satul Siliștea 12,2% iar satul Șuța Seacă 19%. Satul de centru este Raci, atestat documentar în secolul XIX. Raci a redevenit comună, începând cu data de 1 ianuarie 2005, prin efectul Legii 546/2004, fiind în prezent comună de rangul II. Sate dispărute: Coborâșu (Pogorâșu), astăzi parte componentă a satului Raci. Toponime: Dealul Dichiului, Pădurea Dichiului, Dealul Olari, Pădurea Olari, Valea Șuței, Valea Moașei, Pădurea Olteni, Valea Seacă, Dealurile Raci, Șuța, Olaru, Speriatu, Valea Băleanului, Țapă, Cumpărătoare Lacul cu Boboci, Ploștină, Expropriere.

III.3. Prezentare general despre relief, climă, rețea hidrografică, flora și fauna

Relief

Regiunea Sud Muntenia mărginește partea de sud a Carpaților Meridionali și Orientali spre Câmpia Română și are ca și graniță naturală, fluviul Dunărea. Relieful regiunii este caracterizat prin varietate, dispunere în formă de amfiteatru și predominanța formelor de relief de joasă altitudine.

Astfel, câmpiile și luncile ocupă 70,7%, dealurile 19,8%, iar munții doar 9,5 % din suprafața regiunii.

Relieful regiunii este dispus în fâșii paralele, orientate pe direcția vest-est, coborând în trepte bde la nord spre sud și cuprinde trei trepte principale de relief:

- treapta înaltă a munților, cu o mare diversitate morfologică și cu o energie de relief accentuată;
- treapta dealurilor subcarpatice și a podișurilor piemontane, cu relief specific de eroziune;
- treapta joasă, de câmpie, cu relief de acumulare.

Munții. Culmile montane se desfășoară pe două direcții paralele ce corespund axelor majore de cutare a formațiunilor geologice, cu o direcție vest-est specifică, în general, munților de la vest de Dâmbovița și o direcție perpendiculară de la nord-sud la est de această vale. În partea nordică a regiunii, de la vest la est, se întinde lanțul muntos al Carpaților Meridionali cu masivele Munții Făgăraș, Munții Bucegi și Leaota, Munții Gârbovei, Munții Grohotișu și Ciucaș. În masivul Făgăraș se găsesc cele mai înalte vârfuri

muntoase din România și anume, Vârful Moldoveanu (2.544 m) și Vârful Negoiu (2.535 m).

Dealurile subcarpatice și podișurile piemontane reprezintă treapta intermediară între munți și câmpie, desfășurată la marginea Carpaților Meridionali și Orientali. Au altitudini care scad de la 800 - 900 m la contactul cu muntele la 200 - 300 m la contactul cu câmpia. Unitățile deluroase din cadrul regiunii Sud Muntenia aparțin Subcarpaților Getici și de Curbură. În cuprinsul lor, la contactul cu Carpații, se evidențiază o unitate mai înaltă, de dealuri submontane, ce alternează cu mici depresiuni intercalate. Spre sud, la vest de județul Argeș, se dezvoltă o unitate piemontană la contactul cu câmpia reprezentând partea estică a Podișului Getic.

Câmpia ocupă cea mai mare parte a regiunii Sud Muntenia, fiind situată în partea de sud a acesteia și corespunzând părții centrale și estice a Câmpiei Române. Aici se remarcă altitudinile coborâte, interfluviile plane și largi, văile puțin adâncite în suprafața inițială, flancate de terase și de lunci bine dezvoltate. Din punct de vedere geologic, la suprafață predomină depozitele loessoide, dispuse peste o cuvertură de pietrișuri și nisipuri. De la vest la est se succed Câmpia Piteștilor, Câmpia Târgoviștei și Câmpia Ploieștilor, acestea reprezentând unitățile de câmpie înaltă.

Câmpia Găvanu-Burdea reprezintă o prelungire a Piemontului Getic pe dreapta Argeșului, extinzându-se de la Vedea la Argeș. Câmpia Burnazului se desfășoară între Dunăre la sud, Câlniștea la nord, Teleorman cu Vedea la vest și Argeș la est, în cadrul regiunii găsindu-se extremitatea sa vestică.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Tot în cadrul regiunii Sud Muntenia se găsește și jumătatea sudică a Câmpiei Boianului, ce scade în altitudine de la nord-vest spre sud-est. Morfogenetic, câmpia este constituită din nivelul propriu-zis de câmp și terasele Dunării, în partea sudică. Partea sudică și sud-estică revine Câmpiei Bărăganului, cu unitățile componente: Câmpia Mostiștei, Bărăganul de Sud și Central. În partea sud-estică a regiunii se individualizează foarte bine lunca Dunării, o unitate mai joasă cu o lărgime apreciabilă (6- 15 km), remarcându-se existența următoarelor sectoare: Mostiștea - Călărași, Călărași - Vadu Oii (Balta Borcea) și Vadu Oii - Giurgeni.

Situat în partea de sud a Carpaților Meridionali, în zona de contact a Câmpiei Române cu Subcarpații Munteniei, județul Dâmbovița are un relief variat ce se desfășoară în trepte: la nord se înalță Munții Bucegi și Leaota, cărora le urmează spre sud zona dealurilor Subcarpaților Munteniei, platforma Cândești, în continuare, Câmpia înaltă a Târgoviștei și Câmpia Titu. Limitele administrative ale județului însumează 360 km (se învecinează la vest cu județul Argeș pe o distanță de 139 km, la est cu județul Prahova pe 120 km, la sud-est cu județul Ilfov pe 20 km, la sud cu județele Giurgiu și Teleorman pe 36 km, respectiv 30 km și la nord cu județul Brașov pe o distanță de 15 km).

Cu o suprafață de 4056 kmp , județul Dâmbovița este unul din cele mai mici județe din țară, reprezentând 1,7% din teritoriul țării, situându-se ca întindere pe locul 37 între județele țării.

Cea mai veche și mai înaltă unitate de relief, situată în partea de nord a județului, este formată din munții Leaota și Bucegi. Primul masiv, fiind alcătuit

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

din șisturi cristaline, se deosebește ca morfologie de Munții Bucegi, în a căror alcătuire predomină calcarele, gresiile și conglomeratele.

Subcarpații alcătuiesc cea de-a doua treaptă de relief și ocupă 23% din suprafața județului. Aproape toată gama formațiunilor este cutată într-o succesiune latitudinală de sinclinale și anticlinale puternic faliat, iar din punct de vedere geologic sunt depozite paleogene la nord și neogene la sud.

Nota dominantă a reliefului o dau fenomenele de alunecare și de eroziune torențială, care scot din circuitul agricol suprafețe apreciabile de teren. Piemontul Cândești constituie o treaptă de relief care se deosebește prin alcătuirea geologică, tectonică și morfologică atât de Subcarpați, cât și de zona de câmpie.

Interfluviile sunt netede, împădurite, ușor înclinate spre sud și fragmentate de văi mult mai adâncite în cuvertura de pietrișuri. Câmpiile, care ocupă peste 50% din suprafața județului, alcătuiesc cea mai joasă și cea mai tânără treaptă de relief. Orientarea generală a interfluviilor, nord-vest—sud-est, panta mică a acestora, lățimea și gradul slab de fragmentare constituie dominanta acestei unități. Din forajele existente se constată prezența unei cuverturi de pietrișuri de grosimi variabile peste care stau depozite loessoide sau de luncă. În condiții specifice de climă și vegetație, pe aceste depozite s-au format cele mai fertile soluri din județ.

Unitatea montană carpatică, situată în partea de nord, cuprinde două masive – Leaota și Bucegi complet diferite ca structură geologică și înfățișare. Masivul Leaota are pante domoale și culmi rotunjite. Văile sunt puternic adâncite, însoțite de versanți cu înclinare moderată, având înălțimile cele mai mari în Vârful

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Leaota: 2133 m. Masivul Bucegi, are înălțimi frecvente peste 2000 m: vârful Omu - 2505 m, vârful Doamnele - 2402 m, vârful Bătrâna 2181 m este bine marcat în ansamblul peisajului carpatic prin abrupturile sale marginale, ce pun în evidență flancurile externe prin varietatea reliefului său. Alternanța de gresii, marne și conglomerate, neuniformitatea litologică a conglomeratelor au condiționat apariția prin dezagregare și eroziune diferențială, a unui relief rezidual de turnuri și coloane ce iau forme dintre cele mai bizare cele mai cunoscute fiind Babele și Sfinxul .

În bazinul superior al Ialomiței domină relieful carstic, cu abrupturi, hornuri (Hornurile Țapului), doline, chei (Horoabele, Urșilor, Peșterii, Tătarului, Zănoagei, Orzei), peșteri (Ialomiței). Relieful structural este evidențiat prin suprafețele structurale, abrupturi, brine și polițe structurale. În bazinul superior al Ialomiței sunt localizate, de asemenea, numeroase urme ale glaciațiunii cuaternare: circurile de sub Mecetul Turcesc și de la obârșia văii Sugărilor, văi glaciare, custuri, morene.

Subcarpații Ialomiței formează treapta colinară înaltă ce constituie partea central-nordică a județului. Sunt alcătuiți dintr-o asociere de dealuri și depresiuni, acestea din urmă fiind generate de eroziunea diferențială și dispuse în lungul văilor principale. Un prim aliniament îl formează Subcarpații interni, alcătuiți din fliș crețacic și paleogen, în care se dezvoltă pineni prelungi cu înălțimi de 800–900 m, situați la baza masivelor Bucegi și Leaota.

Subcarpații externi, formați din depozite miopliocene, mai puțin dure, formează o treaptă mai coborâtă și relativ mai uniformă de unde și denumirea

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

frecventă de plaiuri (Plaiul Măgurei, Plaiul Cărpiniș etc). Sinclinalele și anticlinalele sunt acoperite de o cuvertură groasă de pietrișuri și nisipuri în care apele au sculptat un șir de depresiuni (Doicești, Ocnița, Iedera-Moreni). Față de zona de câmpie din sud, dealurile subcarpatice se termină prin denivelări de 40–60 m, întrerupte în dreptul văilor mari de golfuri de câmpie care pătrund printre acestea. Piemontul Cândești, situat la vest de valea Dâmboviței, formează treapta colinară mai joasă (300–550 m) ce intră în alcătuirea teritoriului județului Dâmbovița. Este reprezentant doar prin platoul interfluvial, ușor înclinat, dintre culoarele depresionare ale văilor Dâmbovița și Potopu.

Câmpia Română ocupă aproape jumătate din suprafața județului, reprezentată fiind prin câmpia înaltă a Dâmboviței și Ialomiței și prin câmpia de subsidență a Titului. Câmpia înaltă este alcătuită din câteva prelungiri, sub formă de pinteni, ale Piemontului Cândești (Câmpia Picior de Munte, la vest de Dâmbovița) sau a unor fragmente de piemont (Pintenu Măgurei, la est de Ialomița) din Câmpia Târgoviștei, rezultată din unirea conurilor piemontane ale Dâmboviței și Ialomiței și din Câmpia Cricovului. Câmpia de subsidență a Titului este formată din câmpuri interfluviale înguste, separate de văi cu albie instabile, cu zone de înmlăștinare și cu numeroase albie părăsite.

Caracterul esențial este dat de faptul că luncile au o lățime foarte mare, devenind uneori comune pentru două râuri vecine (lunca Argeș-Sabar). La sud-vest de Argeș, câmpia se înalță mai mult față de văile care o drenează, urmând o înclinare nord-vest – sud-est, relativ similară cu cea a piemontului pe care de fapt câmpia îl continuă; este o porțiune din Câmpia Găvanu – Burdea.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Comuna Raci se află în zona de contact a Câmpiei Române cu câmpia premontană a Târgoviștei, zonă de tranziție între Subcarpați și Câmpia Română, și spre vest, în zona satului Șuța Seacă, face joncțiunea cu Câmpia Picior de Munte (câmpie premontană la bază sudică a Platformei Cindești).

Clima

Integrată climatului temperat-continental, cu nuanțe de excesivitate mai pronunțată pe măsura înaintării spre est și sud-est, regiunea Sud Muntenia beneficiază de toate tipurile climatice dezvoltate altitudinal, de la clima de luncă joasă din câmpie, la cea de dealuri și podișuri, până la cea de munte. Totodată, suprapus acestor tipuri climatice, regiunea Sud Muntenia primește și influențe climatice de tranziție umede (oceanice și submediteraneene) în vest și de ariditate (continental - excesive) din est și sud-est.

Etajarea latitudinală a reliefului și expoziția treptelor majore ale acestuia (de la altitudini de 10 m prezente în Balta Ialomiței, până la cele de peste 2.500 m aparținând Carpaților Românești) determină o multitudine de trăsături climatice secundare și de topoclimate, bine evidențiate în regiunea de interes.

Particularitățile climatice ale regiunii analizate, determinate de cele ale suprafeței subiacente și de radiația solară specifică, se dezvoltă pe fondul etajelor climatice.

Regimul termic se remarcă prin reducerea valorilor tuturor parametrilor de la sud spre nord, de la medii anuale de peste 11⁰ C caracteristice luncii, teraselor Dunării, sudului Bărăganului și Bălții Ialomiței, până la valori mai scăzute, de -2⁰ C frecvente pe cele mai mari înălțimi muntoase.

Particularitățile geografice locale impuse, în special, de etajarea reliefului, determină și etajarea tuturor elementelor climatice, iar morfologia și micromorfologia acestuia determină alte caracteristici locale (topoclimatice) care se dezvoltă pe fondul etajelor climatice.

În consecință:

- **Temperatura medie anuală** se reduce de la sud spre nord, respectiv de la valori de peste 11⁰C caracteristice luncii și teraselor Dunării, porțiunilor sudice ale Bărăganului de Sud și Bălții Ialomiței, până la valori de mai puțin de -2⁰ C pe plaiurile alpine;
- **Temperatura medie a lunii celei mai reci - ianuarie** scade dinspre sud și sud-est, de la circa 2⁰ C în lunca Dunării, la valori mai mici de -3⁰ C pe câmpurile interfluviale, fiind ușor mai crescută în regiunea deluroasă cu altitudini de 300 - 500 m, după care scade din nou o dată cu creșterea altitudinii până la mai puțin de -10⁰ C pe plaiurile alpine;
- **Temperatura medie a lunii celei mai calde - iulie** variază în același sens, de la valori mai mari de 23⁰ C în regiunile sudice din lunca și terasele Dunării, la valori de 22-23⁰ C pe câmpurile interfluviale, atingând temperaturi de 20-22⁰ C în zonele de deal și podiș situate la 500 m altitudine, pentru ca să se reducă sensibil până la mai puțin de

8°C în zonele alpine.

Regimul hidric prezintă mari contraste în cuprinsul regiunii Sud Muntenia, atât în ceea ce privește variabilitatea cantitativă, cât și repartitia teritorială a parametrilor aferenți. Astfel, procesele pluvio-genetice acoperă o gamă deosebit de neuniformă în cuprinsul teritoriului, dependentă de multitudinea caracteristicilor locale ale suprafeței subiacente, influențate activ de circulația generală atmosferică.

Lunile cele mai secetoase sunt în regim multianual februarie-martie, iar maximul pluviometric este bine evidențiat în luna **iunie**. De altfel, cele mai bogate cantități de precipitații se cumulează în semestrul cald al anului (aproximativ 60% din cantitatea medie anuală), când se totalizează și cele mai mari cantități căzute în secvențe temporale scurte (24, 48 și 72 de ore), dar și intensități maxime pluviale.

Regimul eolian, dependent de frecvența și direcțiile generale ale maselor de aer și de configurația majoră a reliefului, înscrie direcțiile dominante nord-sud în Câmpia Bărăganului și Balta Ialomiței, devenind nord-est – sud-vest în Câmpia Vlăsiei și Subcarpații Getici și est-vest în Câmpiile Burnaz, Găvanu-Burdea. Pe măsura creșterii altitudinii, direcțiile dominante devin nord-sud, cu ușoare devieri impuse de configurația reliefului.

Viteza medie anuală prezintă valori ridicate la altitudinile mari, de 6-8 m/s, scăzând în regim multianual la 3-4 m/s în regiunile deluroase și de podiș și la 2-3 m/s în cele de câmpie. Calmul atmosferic prezintă valori ridicate, cu excepția spațiului montan înalt și cel depresionar subcarpatic, fiind cuprins între

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

40% în regiunile de câmpie și 10-15% în cele muntoase.

Teritoriul județului Dâmbovița aparține în proporție de cca. 80 % sectorului cu climă temperat-continentală moderată: caracteristică ținutului climatic al Câmpiei Române și ținutului climatic al Subcarpaților) și în proporție de cca. 20 % sectorului caracteristic ținuturilor climatice ale munților mijlocii și înalți.

Ținutul cu clima de câmpie se caracterizează prin veri foarte calde, cu precipitații moderate și ierni nu prea reci, cu viscole rare și intervale de încălzire frecvente, care duc la topirea stratului de zăpadă. Pentru sectorul cu clima continental-moderată sunt caracteristice verile răcoroase, cu precipitații abundente și ierni foarte reci, cu viscole frecvente și strat de zăpadă stabil pe o perioadă îndelungată. Ținutul Subcarpaților reprezintă caracteristici climatice intermediare.

Temperatura variază în limite largi din cauza diferențelor mari de altitudine a reliefului. Mediile anuale depășesc 10 °C în ținutul de câmpie (10,1 °C la Titu și Găești), coboară până sub 9 °C în ținutul Subcarpaților și variază între 6 și 0 °C în sectorul montan. Pe culmile cele mai înalte devin negative, coborând chiar sub -2 °C (-2,6 °C pe vârful Omu). Mediile lunii celei mai calde, iulie, scad treptat de la câmpie (21,7 °C la Titu și Găești) către deal (21 °C la Târgoviște) și munte (cca. 5 -6 °C) pe culmile montane cele mai înalte). Mediile lunii celei mai reci, ianuarie, sunt ceva mai coborâte în câmpie (-2,9 °C la Titu și -3,2 °C la Găești) comparativ cu zona de dealuri (-2,3 °C la Târgoviște), din cauza frecvențelor inversiuni termice care se dezvoltă în partea cea mai joasă a județului. Începând de la cca. 500 m în sus, mediile lunii ianuarie scad, paralel cu creșterea

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

altitudinii, până la valori sub -10°C . Pe culmile montane cele mai înalte, mediile lunare cele mai mici se înregistrează în februarie când ating chiar -11°C . Maximele absolute înregistrate până în prezent au depășit 40°C , în zonele de câmpie și de dealuri ($40,4^{\circ}\text{C}$ la Târgoviște în ziua de 20 august 1946) și $22-25^{\circ}\text{C}$ în sectorul montan. Minimele absolute au coborât sub -30°C în zona de câmpie (-31°C la Găești în ziua de 24 ianuarie 1907) sub -28°C , în zona deluroasă ($-28,3^{\circ}\text{C}$ la Târgoviște în ziua de 25 ianuarie 1942) și până la -38°C pe culmile montane cele mai înalte.

Precipitațiile atmosferice - Numărul mediu anual al zilelor de îngheț depășește 100 la câmpie, 110 în zona de dealuri (111,3 la Târgoviște) și 260 pe culmile cele mai înalte ale munților. Precipitațiile cresc substanțial odată cu altitudinea. Cantitățile medii anuale totalizează 512,1 mm la Potlogi, 500 mm la Târgoviște și peste 1300 mm pe culmile montane cele mai înalte.

Cantitățile medii lunare cele mai mari se înregistrează în iunie și sunt de 80,1 mm la Dâmbovița, 85,1 mm la Titu, 83,1 mm la Târgoviște și 170 mm pe munții cei mai înalți. Cantitățile medii lunare cele mai mici cad în februarie la câmpie (28,2 mm la Potlogi și 30,3 mm la Titu) și deal (22,1 mm pe culmile cele mai înalte). Cantitățile maxime căzute în 24 de ore au atins 95,6 mm la Titu (3 iulie 1939), 103,8 mm la Potlogi (20 iulie 1949), 135 mm la Găești (13 iulie 1941), 190 mm la Bilciurești (29 iunie 1928), 155,6 mm la Târgoviște (1 iulie 1924) și peste 110 mm pe munții înalți.

Climatul comunei este cel specific pentru marea parte a județului Dâmbovița și aparține tipului temperat-continental. Acest climat este caracterizat

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

prin veri călduroase cu cantități moderate de precipitații, în general sub formă de averse, și ierni aspre cu perioade neregulate de viscole puternice. Temperatura medie anuală se situează în jurul valorii de 10⁰C, temperatura medie a celei mai călduroase luni din an variază în jurul valorii de 22⁰C, iar temperatura medie a celei mai friguroase luni se situează în jurul valorii de -TC.

În privința perioadelor secetoase, aceste fenomene apar cu o frecvență mai mare în comparație cu perioadele ploioase și apar cel mai des spre finalul al verii și începutul toamnei.

În Comuna Raci clima este temperat-continentală cu o amprenta continentală mai accentuată. Zona este caracterizată de veri fierbinți și ierni geroase. Crivățul, un vânt rece și uscat, vine iarna dinspre nord-est. Temperatura medie multianuală este de 8-11⁰C, media lunii este de 18-23⁰C, a lunii ianuarie variază între -1 - -3⁰C. Valoarea medie multianuală a precipitațiilor este de între 500 – 700 mm.

Reteaua Hidrografica

Resursele de apă din regiunea Sud Muntenia sunt constituite din ape de suprafață (râuri, lacuri naturale și lacuri de acumulare amenajate, fluviul Dunărea) și ape subterane.

Rețeaua hidrografică a regiunii Sud Muntenia aparține bazinelor hidrografice Olt, Vedea, Argeș, Ialomița, Siret și a unor bazine secundare aferente Dunării (Mostiștea).

Râul Argeș izvorăște din Munții Făgăraș și străbate spațiul regiunii până la confluența cu Dunărea la Oltenița, având o pantă de scurgere de 9 - 12 ‰. Dintre afluenții săi, cei mai importanți care tranzitează regiunea sunt Dâmbovița, Sabarul și Neajlovul, la care se adaugă o serie de afluenți mici, autohtoni cum ar fi: Rasa, Luica, Mitreni, etc.

Râul Ialomița izvorăște din Munții Bucegi și străbate Subcarpații Dâmboviței (depresiunea Pucioasa) și Câmpia Română (Câmpia Târgoviștei, Câmpia Gherghiței, Câmpia Bărganului) până la vărsarea în Dunăre în apropiere de Giurgeni.

Râul Mostiștea se varsă în Dunăre în dreptul localităților Mânăstirea și Dorobanțu și poartă amprenta caracteristică a râurilor autohtone, cu panta mică a profilului longitudinal ca urmare a unei energii reduse de relief și valoare mică a debitului transportat. Aceste caracteristici au determinat stagnarea apei și formarea lacurilor temporare care au dus la necesitatea transformării întregului curs într-o salbă de lacuri. Râurile afluate Mostiștei sunt râuri autohtone: Belciugatele, Corâta, Argova, etc.

Fluviul Dunărea, granița sudică a regiunii Sud Muntenia, se caracterizează prin existența ostroavelor cu lungimi de 4 – 6 km și lățimi de câteva sute de metri. Prezența atât a ostroavelor, cât și a bancurilor submerse, face ca albia fluviului să se îngusteze, favorizând formarea zăpoarelor în timpul topirii podului de gheață. Debitul mediu la Oltenița este de 6.000 m³/s, indicând o capacitate mare de transport prin albie, însă nu suficient cât să asigure dirijarea apei din timpul primăverii, din această cauză producându-se frecvent inundații,

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

ceea ce a impus îndiguirea întregii lunci. În timpul viiturii din aprilie-mai 2006, Dunărea a atins un debit maxim de 15.800 m³/s la Oltenița, reprezentând cel mai mare debit înregistrat în perioada 1840 - 2006. Principalii afluenți în acest sector sunt Argeș, Mostiștea și Zboiul, acesta din urmă reprezentând singura arteră hidrografică a Câmpiei Burnazului, caracterizat prin câteva acumulări artificiale și stagnări mlăștinoase, alimentate din precipitații și din izvoare.

Condițiile de formare a **lacurilor** din arealul regiunii țin de caracteristicile geologice (loessuri), de relief (câmpuri, arii subsidente), de morfohidrografia luncilor, de ariditatea climei, de regimul hidric și de activitățile antropice. În funcție de aceste elemente, în arealul regiunii, lacurile pot fi grupate în lacuri naturale cu mai multe tipuri genetice și lacuri antropice. Regimul hidrologic și hidrochimic al lacurilor depinde foarte mult de condițiile climatice și de mărimea bazinelor care prin debit asigură sau nu aportul de apă. Majoritatea lacurilor din aria metropolitană au bazine de scurgere și ape dulci, în timp ce limanele și lacurile de crov au mineralizări care pot oscila între 1 și 24 g/l.

Lacuri de albie: Lacurile Fundata și Amara sunt în Câmpia Bărăganului Central și se încadrează în partea estică a unității structurale Platforma Moesica. Lacul Amara este format pe cale naturală ca lac de albie pe terasa râului Ialomița. Lacul Fundata este lipsit de curgere spre râul Ialomița, fapt care conduce, în condițiile climatice uscate ale Bărăganului, la acumularea în cuveta lacustră a sărurilor.

Situl este alcătuit în cea mai mare parte din terenuri umede și de agrosisteme. Din punct de vedere fitogeografic, lacurile se înscriu în subzona de

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

vegetație naturală a stepei, mult modificată în prezent datorită agriculturii și pajiștilor antropice.

Lacurile de luncă, cunoscute și sub denumirea de bălți, ocupă în general depresiunile din luncile joase, fiind alimentate din precipitații, iar în unele cazuri de izvoare. În prezent, sunt în cea mai mare parte desecate, amenajate sau colmatate. În arealul regiunii, cele mai multe se găsesc în lunca Argeșului (lacurile Comana, Herăști, Gruiu, Mitreni, balta Zăgaz, Piersica, Bentu, Bataluri, Marsilieni, Bărbătescu, etc.).

Lacurile antropice reprezintă acumulări de apă amenajate de către om pentru a le folosi în diferite scopuri: piscicultură, irigații, alimentare cu apă, regularizări de cursuri, hidroenergie, agrement, etc. Dintre acestea, cele mai cunoscute sunt: Vidraru în județul Argeș, Văcărești, Dridu (9,69 km²) în județul Ialomița și Pecineagu în județul Dâmbovița. Se poate menționa aici și Ezerul Mostiștei, cel mai mare liman fluvial (întins pe o suprafață de 23,64 km²) situat la gura de vărsare a râului Mostiștea în Dunăre. Acesta a fost lărgit foarte mult de inundațiile provocate de Dunăre și ulterior, transformat antropic, în vederea folosirii pentru irigații și piscicultură.

Limanele fluviale din județul Ialomița sunt: Strachina (5,75 km²), Fundata (3,91 km²), Iezerul (2,16 km²), Șcheauca (1,07 km²), Cotorca (0,72 km²), Jilavele (0,59 km²), Sărățuica (0,52 km²), Comana (0,43 km²), Maia (0,29 km²), Rogozu (0,26 km²), Ratca, Murgeanca, Valea Ciorii, Cătrunești, Hagiești, și altele.

Apele subterane. În partea de nord a regiunii, resursele de apă subterană

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

sunt cantonate în conglomeratele din masivele Ciucaș și Bucegi. În partea mediană a Carpaților de Curbură, apele se acumulează în gresiile de Kliwa și Tarcău din Munții Teleajenului, Vrancei și Buzăului. Acestea îi succede fâșia Subcarpații de Curbură (săracă în resurse de apă), urmată de trena depunerilor aluvial- proluviale de la exteriorul Subcarpaților (extrem de bogate în resurse de apă potabilă). Cea de a doua formațiune foarte bogată în resurse de apă potabilă, se găsește în extremitatea de sud a regiunii Sud Muntenia. A fost depusă de Dunăre și se dezvoltă aproximativ de la paralela municipiului București spre sud (în Câmpiile Boianului, Burnazului și Bărăganului de Sud).

Hidrografie - Apele de suprafață - Rețeaua hidrologică din județul Dâmbovița aparține la două sisteme hidrografice distincte: cel al Ialomiței, în jumătatea de nord-est, și cel al Argeșului în jumătatea de sud-vest. Densitatea rețelei de râuri variază între 0,5 și 0,8 km/kmp în zona montană, între 0,3 și 0,5 km/kmp în zona subcarpatică și între 0,3 și 0,4 Km/Kmp în zona joasă.

Râul Ialomița izvorăște de pe versantul sudic al masivului Bucegi și părăsește teritoriul județului în amonte de confluența cu râul Cricovul Dulce, având o suprafață de bazin de 1208 kmp și o lungime de 132 km. Panta medie a râului pe teritoriul județului este de 17,5%. Râul Argeș, ale cărui izvoare se găsesc pe versanții sudici ai Munților Făgăraș, străbate județul pe o lungime de 47 km, la intrarea în județ având o suprafață de bazin de 3590 kmp și o lungime de 130 km, iar la ieșirea din județ o suprafață de 3740 kmp și respectiv lungimea de 177 km. Panta medie a râului pe sectorul aferent județului este de 1,65 %. Cel mai important afluent al Argeșului este Dâmbovița care are la intrarea în județ o

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

suprafață de bazin de 636 kmp și o lungime de 67 km, iar la ieșire o suprafață de bazin de 1120 kmp și o lungime de 157 km, confluența cu Argeșul fiind însă în afara județului Dâmbovița. Interfluviul dintre Dâmbovița și Ialomița este drenat, în zona de câmpie de Colentina și Ilfov, afluenți ai Dâmboviței, cu care se unește în județul Giurgiu. Un alt afluent important al râului Argeș este Sabarul, care își culege apele de pe teritoriul județului Dâmbovița și pe care îl părăsește în apropierea comunei Potlogi, unde are o suprafață de bazin de 740 kmp și o lungime de 65 km. Partea de sud-vest a județului este drenată de râurile din zona superioară a bazinului Neajlov, afluent al Argeșului, cu care confluențează în județul Giurgiu.

Debitele medii multianuale specifice variază pe teritoriul județului între 20 l/s*kmp în zona înaltă a Munților Bucegi și 5 l/s*kmp, în zona de câmpie din sud. Debitul mediu multianual al Ialomiței la Băleni, situat imediat în amonte de confluența cu Cricovul Dulce, este de 10,1 m³/s, al Argeșului, la intrarea în județ, de 39,5 m³/s - debit care variază nesemnificativ până la ieșire – al Dâmboviței, la intrarea în județ de, 10,1 m³/s, iar la ieșire de 11,8 m³/s. Pe râurile ale căror bazine de recepție se află integral sau în majoritate în zona înaltă, cum ar fi de exemplu Ialomița la stația hidrologică Moroeni și Dâmbovița la stația hidrologică Malu cu Flori, volumele maxime de apă pe anotimpuri se scurg obișnuit primăvara (aprilie-iunie), iar cele minime în iarna (decembrie-februarie) reprezentând în medie cca. 40-50 % și, respectiv 10-15 % din cele anuale.

Lacurile sunt relativ slab reprezentate pe teritoriul județului Dâmbovița. În câmpie, sunt amenajate o serie de iazuri și heleștee (Nucet, Comișani, Bungetu,

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Băleni) de importanță locală. În bazinul superior al Ialomiței, în amonte de Cheile Orzei, se află lacurile de acumulare Bolboci și Scropoasa, care deservește uzinele hidrocentralelor de la Dobrești și Moroieni. În zona Pucioasa există un lac de acumulare, având în aval o păstrăvărie și funcție turistică.

Rezervele de ape subterane din cuprinsul județului Dâmbovița depind de gradul de permeabilitate, cât și de grosimea și extensiunea rocilor care le înmagazinează. Astfel, rocile compacte din zona montană sunt în general impermeabile pentru o bună parte a munților Leaota și Bucegi.

Totuși, abundența și permanența izvoarelor dovedește existența apelor freatice, dar acestea sunt acumulate în depozitele de pantă și de la baza versanților. O situație mai aparte prezintă conglomeratele din sinclinalul Bucegilor, care au un grad de permeabilitate mai mare față de depozitele constituite din jur, dar nu dau izvoare cu un debit prea mare. În zona de munte nu putem vorbi de prezența stratelor acvifere de adâncime. Depozitele constituite din zona subcarpatică au diferite grade de permeabilitate, în funcție de natura lor. Există strate acvifere locale în depozitele de pietrișuri, nisipuri și argile din formațiunile pliocene și pleistocene inferioare.

Trebuie să remarcăm faptul că prin infiltrarea apelor superficiale în depozitele mio-pliocene, acestea suferă de cele mai multe ori un proces de mineralizare accentuată și apar, sau sunt întâlnite în foraje, ca ape minerale cu importanță mare pentru economia județului. Interfluviul dintre Dâmbovița și Argeș, exceptând luncile celor două râuri, este alcătuit din depozite de pietrișuri și nisipuri cu o permeabilitate bună. În colțul sud-vestic al județului, la sud de

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

lunca Argeșului, în sectorul aferent Câmpiei Găvanu-Burdea, apele freatice au condiții foarte bune de înmagazinare, pietrișurile și nisipurile stratelor de Frătești fiind prezente la o mică adâncime sub cuvertura de loess. Aceleași depozite cu o granulometrie foarte favorabilă infiltrației și deci cu un orizont freatic foarte bine dezvoltat se întâlnesc și în luncile Argeșului și Dâmboviței pe întregul traseu din județ și de pe valea Ialomiței în avale de Pucioasa.

Rețeaua hidrografică a comunei este compusă din râul Dâmbovița, ce parcurge o mică parte a comunei în zona de graniță cu comuna Raci, și pâraurile Suța și Șuța Seacă, ce parcurg toate cele trei sate ale localității. De asemenea, comuna Raci se învecinează cu Acumularea hidrotehnică Văcărești, una dintre principalele surse de apă ale municipiului București.

Resurse naturale

Relieful foarte variat, desfășurat de la 10 m până la 2.544 m, împreună cu ceilalți factori pedogenetici au favorizat dezvoltarea tuturor celor 12 clase de soluri existente în Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor (2003), cuprinzând 36 de tipuri și asociații de soluri (vezi figura 6). Acestea au o repartitie latitudinală în câmpie, unde se succed sub formă de fâșii de la sud la nord și o dispoziție etajată în regiunea de dealuri și de munte.

I. Clasa protisoluri (soluri neevoluate) include solurile aflate în stadiul incipient de formare, cu un profil încă incomplet diferențiat, lipsit de orizonturi genetice, prezintă cel mult un orizont A în general slab format. Se întâlnesc atât

pe versanții puternic înclinați din toate regiunile, unde dețin o fertilitate foarte scăzută, cât și în luncile Dunării, Vedei, Argeșului, Ialomiței și a principalilor lor afluenți, unde au o fertilitate ridicată și sunt reprezentate prin patru asociații.

II. Clasa cernisolurilor (molisoluri) se caracterizează printr-un orizont **A** molic, continuat cu un orizont **Ac** sau **B**. Sunt soluri relativ tinere, formate pe depozite de loess sau loessoide. Ocupă cea mai mare suprafață din Câmpia Teleormanului, Ialomiței și Bărăganului de Sud respectiv terasele Dunării și partea de sud a câmpiilor Boianului, Găvanu-Burdea, Vlăsiei și Bărăganului Mostiștei și prezintă o fertilitate foarte ridicată. Sunt cultivate în întregime și cuprind zece tipuri și asociații.

III. Clasa umbrisoluri ocupă suprafețe foarte mici în Carpații Meridionali, la altitudini de 2000-2.200 m, iar datorită profilului scurt și scheletic au o fertilitate foarte scăzută.

IV. Clasa cambisoluri cuprinde solurile care au un orizont **B** cambic (**Bv**), sunt caracteristice unui relief întinerit mereu prin denudație lentă. Apar în regiunile înalte ale dealurilor și piemonturilor pericarpatice, ca și în munții joși și mijlocii. Au o fertilitate ridicată, cu excepția versanților puternic înclinați și includ cinci tipuri și asociații.

V. Clasa luvisoluri (argiloiluvisoluri) includ soluri cu profil bine diferențiat. Sunt caracterizate prin prezența unui orizont **B** argilic (**Bt**). Se întâlnesc cu precădere în nordul Câmpiilor Teleormanului, Piteștiului și Ialomiței. Sunt soluri evolute, bine dezvoltate și au o fertilitate ridicată favorizată și de relieful slab fragmentat. Această clasă cuprinde opt tipuri și

asociații.

VI. Clasa spodisoluri (spodosoluri) este caracterizată prin prezența unui orizont **B** spodic (**Bs** și **Bhs**) sau orizont criptosodic (**Bcp**). Este reprezentată prin trei tipuri și asociații, fiind dominante în regiunea montană la altitudini de peste 1.800 – 2.000 m, cu precădere în Munții Făgărașului, Bucegi și Teleajenului și dețin o fertilitate foarte scăzută, datorită conținutului mare de schelet.

VII. Clasa pelisoluri (vertisoluri) cuprind solurile determinate de predominarea orizonturilor **A**, **B** și **C** bogate în argilă gonflabilă la umezeală, care în stare uscată se contractă puternic. Apar sub formă de fâșii pe unele câmpuri netede din nordul Câmpiilor Boianului și Găvanu-Burdea. Dețin o fertilitate moderată și sunt reprezentate printr-un singur tip.

VIII. Clasa hidrisoluri (soluri hidromorfe) sunt formate sub influența predominantă a unui exces de umiditate de lungă durată, având deci un regim hidric special. Apar numai în luncile Dunării și Argeșului, sunt periodic îmbibate cu apă și sunt reprezentate prin două tipuri.

IX. Clasa salsodisoluri (soluri halomorfe), cunoscută sub denumirea populară de sărături, apare în areale insulare, de dimensiuni mici, în luncile Câlniștei și Argeșului, prezentând o fertilitate extrem de redusă. Includ un singur tip.

X. Clasa antrisoluri (soluri trunchiate) prezintă un orizont antropogenetic sau lipsa orizontului **A** îndepărtat prin decapitare antropică. S-au dezvoltat pe materiale antropogene, adică acumulate sau rezultate în urma

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

activității omului, cu o grosime de cel puțin 50 cm (deponii, halde, reziduuri industriale, cenuși etc.). Dețin suprafețe relativ mari în regiunile de exploatare a cărbunelui brun de la Berbești-Alunu, precum și în podgoriile din dealurile și piemonturile pericarpatice.

În ceea ce privește resursele solului, la sfârșitul anului 2011, regiunea Sud Muntenia deținea cea mai mare suprafață de teren agricol din țară (2.432.301 ha), din care 1.965.228 ha arabil, 288.019 ha pășuni, 108.419 ha fânețe, 28.817 ha vii și 41.818 ha livezi. Terenul arabil ocupă cea mai mare parte din suprafață agricolă (80,79%), urmat de pășuni (11,84%), fânețe (4,46%), vii (1,18%) și livezi (1,72%).

Referitor la distribuția suprafeței agricole la nivel teritorial, județele din partea de sud (Călărași, Ialomița, Giurgiu și Teleorman) sunt județele ce dețin cea mai mare suprafață de teren arabil din regiune, în timp ce în județele din partea de nord (Argeș, Dâmbovița și Prahova) se întâlnesc suprafețele cele mai întinse de pășuni și fânețe. Suprafețele de vii dețin cea mai mare pondere în județul Prahova, iar livezile în Argeș.

La sfârșitul anului 2011, suprafața totală a fondului forestier regional a fost de 658,7 mii ha și reprezintă 19,7% din suprafața totală a regiunii, situându-se sub media națională de 27,3% și cea europeană de 36%. Analizând evoluția suprafeței fondului forestier la nivel regional, în perioada 2004- 2011, se constată că aceasta a urmat tendința națională de creștere, înregistrând o creștere de 2,7 mii ha de-a lungul perioadei investigate.

Totodată, terenurile acoperite de pădure însumau, la finele anului 2011, o

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

suprafață de 641 mii ha. Analizând distribuția teritorială a acestora, se observă că județele Argeș, Prahova și Dâmbovița dețineau împreună cea mai mare suprafață acoperită de pădure din regiune (83,17%), în timp ce județele din sud (Călărași Giurgiu, Ialomița și Teleorman) dețineau împreună doar 16,83%.

Varietatea formelor de relief și complexitatea geologică a acestora fac ca resursele naturale ale regiunii să fie destul de diversificate.

Zona montană și de deal, din nordul regiunii (județele Argeș, Dâmbovița și Prahova) concentrează resurse naturale ale subsolului (petrol, gaze naturale, cărbune, sare, marne calcaroase, sulf, acumulări de gips și izvoare minerale), importante pentru industria energetică, chimică și a materialelor de construcții.

Condițiile diverse de sedimentare au condiționat existența unor variate resurse de subsol, cantonate cu precădere în zona subcarpatică, dintre care cele mai importante sunt zăcămintele de țiței și gaze. Acestea se dispun pe patru aliniamente principale:

- Intern, cu structuri faliat și deversate spre sud: Colibași (Iedera) - Ochiuri – Ocnița – Valea Roșca - Aninoasa – Șotânga – Boțești (județul Argeș);
- Central - nordic, cu numeroase cute diapire: Moreni – Răzvad – Teiș (județul Dâmbovița);
- Central - sudic, cu structuri brahianticlinat: Mărginenii de Sus – Bucșani (județul Dâmbovița) și Urziceni-Colelia-Grindu (județul Ialomița);

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Extern, respectiv contactul dintre marginea sudică a avanfosei cu Platforma Moesică: Corbii Mari - Glavacioc (județul Argeș).

Din punct de vedere tectonic, zona în care se află comuna Raci, Câmpia Română, face parte din Platforma Moesică. Soclul platformei este de origine hercinică, iar sedimentele superioare sunt de origine carpatică. Sedimentele datează din mezozoic și din pleistocen. În lunci, acestea sunt foarte recente, datând din holocen. Stratele din jurassic și cretacic conțin zăcăminte de petrol. Cuvertura de loess acoperă indeosebi câmpiile tabulare, ajungând pe alocuri să aibă o grosime de 40 m. În comuna Raci predomină solurile cu o aciditate ridicată însă de-a lungul cursurilor de apă solurile sunt de luncă.

Încă din perioada interbelică, pe teritoriul comunei Raci au fost descoperite importante resurse de hidrocarburi, exploatarea petrolului făcându-se în mod intensiv până în anii 60. De altfel, după cel de-al doilea război mondial aici a funcționat o secție a Sovrompetrol, o suprafață întinsă ocupată de pădurea ”Dichiu” fiind defrisată pentru a putea începe extracția.

Cel mai important actor economic al comunei este și în acest moment Stația de depozitare și pompare a țițeiului de la Silistea aparținând S.C. Conpet S.A.

Vegetația

Etajarea biopedoclimatică a regiunii Sud Muntenia este mult mai evidentă pe versantul sudic al Carpaților Meridionali și ai Munților Baiului, Ciucaș și

Siriu, cuprinzând etajul alpin, etajul subalpin și etajul forestier. La acestea se adaugă zona pădurilor de foioase nemorale în unitățile de deal și podiș, în timp ce în Câmpia Română se dezvoltă silvostepa și stepa (Dan Balteanu, Lucian Badea,

Mircea Buza – „Romania: spațiu, societate, mediu”, Editura Academiei Române, 2005).

Etajul alpin cuprinde pajiști cu plante scunde (*Carex curvula*, *Juncus trifidus*, *Oreochloa bdisticha*) și tufărișuri pitice (*Loiseleuria procumbens*, *Salix reticulata*, *S. retusa*, *S. herbacea*) și se întâlnește în Munții Făgăraș, Munții Iezer, Munții Leaota și Munții Bucegi.

Etajul subalpin este situat, în general, între 1.700 – 1.800 m și 2.200 – 2.400 m și apare în Munții Făgăraș, Munții Iezer, Munții Leaota, Munții Bucegi, Munții Piatra Craiului, Munții Ciucaș și Munții Baiului.

Etajul pădurilor de molid (*Picea abies*) se dezvoltă în mod natural între 1.200 m și 1.700 – 1.800 m. Molidișurile sunt bine dezvoltate în Carpații Orientali (Munții Ciucaș, Munții Baiu), pe când în Carpații Meridionali se prezintă, în general, sub forma unor benzi destul de înguste care înconjoară etajul subalpin.

Subetajul pădurilor de fag și de amestec de fag cu rășinoase se întâlnește în dealurile înalte (în general peste 600 - 700 m), precum și pe versanții munților până la altitudini de 1.200 – 1.400 m. Pădurile de amestec de fag cu rășinoase ocupă suprafețe foarte mari în Carpații Orientali, în Munții Baiului și Ciucaș, precum și în estul Subcarpaților Getici și în Subcarpații de Curbură.

Zona pădurilor de foioase nemorale (pădurile de stejar, ulm, jugastru, sorb) ocupă, în general, câmpiile înalte, situate la altitudini de aproximativ 100 - 300 m (Câmpia Găvanu-Burdea, Câmpia Ploiești).

Zona de silvostepă se întinde ca o fâșie de lățimi variabile în sudul Câmpiei Române, având o dezvoltare mai mare în partea de vest a Bărăganului. Extinderea utilizării antropice a făcut ca pajiștile de silvostepă să dispară în cea mai mare parte, ca și multe dintre păduri, cele rămase fiind puternic transformate datorită pășunatului în pădure și a exploatărilor forestiere. Aici, se întâlnesc specii de stejar pufos, stejar brumăriu, cărpiniță și arțar tătărasc.

Zona de stepă este localizată în estul Câmpiei Române, ocupând jumătatea estică a Câmpiei Bărăganului. Vegetația primară de stepă a fost, aproape în totalitate, înlocuită cu culturi agricole, iar în porțiunile restrânse în care se mai află vegetație naturală, aceasta este puternic degradată datorită pășunatului excesiv. În condiții locale specifice (exces sau deficit pronunțat de umiditate, condiții nefavorabile), apare o vegetație diferită de cea caracteristică pentru condițiile zonale, numită vegetație intrazonală și azonală, fiind reprezentată de vegetația psamofilă (de nisipuri, localizată în Câmpia Bărăganului), vegetația de sărătură (în jurul lacurilor și izvoarelor sărate sau în locuri depresionare, cu sol sărăturat, din estul Câmpiei Române) și vegetația de luncă (existentă în luncile interioare din județele Argeș, Dâmbovița, Ialomița și Teleorman).

Teritoriul este dispus în trei trepte de relief, ce se succed de la nord spre

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

sud pe o diferență de nivel de cca. 2400 m; acestea sunt alcătuite din munți (9 %), dealuri (41 %) și câmpii (50 %). Etajat de la câmpia joasă până la cele mai înalte piscuri ale Munților Bucegi, relieful județului Dâmbovița prezintă o mare diversitate peisagistică. Succesiunea treptelor de relief poartă atât amprenta factorilor geologici, cât și a celor fizio-geografici, care au participat activ la formarea și evoluțiilor.

Terenurile ocupate cu păduri și vegetație forestieră dețin 29,9% din suprafața județului, reprezentând o sursă importantă de masă lemnoasă și un mediu propice pentru fauna de interes cinegetic și nu numai (cocoșul de munte, capra neagră, râsul, etc.).

În regiunea Sud Muntenia există un număr de 72 arii protejate de interes național (Parcul Național Piatra Craiului, Parcul Natural Bucegi, Parcul Natural Comana, Rezervația Manafu, Rezervația Teșila, Pădurea Troianu, Rezervația Naturală Cama Dinu Păsărica, lacul Suhaia, APSA Iezer Călărași, etc.).

Rezervațiile naturale și monumentele naturii din regiune cuprind o mare varietate de ecosisteme, plante și animale rare, forme de relief deosebite, puncte fosilifere și diferite obiective geologice. În județele Teleorman, Ialomița și Călărași ariile protejate nu depășesc 0,5% din suprafața acestora. Cele mai extinse rezervații au suprafețe de 100 - 250 ha, cum este rezervația Oloaga- Grădinari din județul Giurgiu, ce ocupă o suprafață de 248 ha.

Multe rezervații și monumente ale naturii au importanță fitogeografică. Astfel, sunt protejate în diferite rezervații: arinul (Pădurea Sinaia), un amestec

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

interesant de specii caracteristice silvestre și pădurilor de fag în Pădurea Ciornuleasa (județul Călărași), etc. Alte rezervații s-au constituit pentru protecția unor plante meridionale. De exemplu, în pădurea Comana (județul Giurgiu), din cele 1.201 specii de plante identificate, aproape 20% au origini meridionale: submediteraneene (146 specii), pontice și pontico-mediteraneene (66 specii), balcanice și balcano - mediteraneene (23 specii). Dintre rezervațiile geologice și geomorfologice, importantă este Rezervația Muntele de Sare de la Slănic - Prahova.

Parcul Național Piatra Craiului (situat pe teritoriul județelor Argeș și Brașov), constituit în 1990, are ca nucleu rezervația complexă Piatra Craiului Mare, înființată în 1938. Are o suprafață de 14.800 ha și corespunde celei mai impunătoare creste calcaroase din Carpații Românești. Parcul are o valoare deosebită pentru conservarea biodiversității ce cuprinde 50 de specii de plante endemice cum este garofița Pietrei Craiului (*Diathus calizomus*) care se întâlnește numai aici și reprezintă simbolul floristic al masivului.

Parcul Natural Bucegi (ce se întinde pe teritoriul județelor Argeș, Dâmbovița, Prahova, Brașov) este situat în estul Carpaților Meridionali, la o distanță de numai 100 km de capitala țării. Are o suprafață de 32.663 ha și a fost înființat în anul 1990 pe baza unor studii începute în anul 1974. Relieful corespunde unui sinclinal suspendat, dezvoltat pe conglomerate și gresii, cu versanții exteriori abrupti și platouri structurale care înclină spre axa văii Ialomița. Pe calcare se dezvoltă un relief carstic cu numeroase peșteri, chei, doline și lapiezuri, iar pe conglomerate și gresii, forme de relief spectaculoase

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

(Babele, Sfinxul), în timp ce sectorul înalt a fost modelat de ghețarii cuaternari.

Cea mai mare parte a parcului corespunde etajului forestier cu păduri întinse de molid, brad, zadă și fag. Asociațiile vegetale de pajiști alpine și subalpine cu numeroase specii endemice carpatice se păstrează în circurile glaciare și pe versanții abrupti. În asociațiile amintite intră și câteva endemisme regionale regăsite numai în munții Bucegi, Ciucaș, Bârsei ca: prescuricea (*Saxifraga demisa*), mirodeaua (*Hesperis oblongifolia*), cosaciul (*Astragalus australis* ssp. *bucsecsi*), firuța (*Poa molinerii* ssp. *glacialis*) sau specii rare cum sunt: tisa (*Taxus baccata*), zambrou (*Pinus cembra*), iedera albă (*Daphne blagayana*), ghințura galbenă (*Gentiana lutea*), floarea de colț (*Leontopodium alpinum*).

Dintre endemisme carpatice de remarcă sunt: gălbinele de munte (*Ranunculus carpaticus*), crucea voinicului (*Hepatica transsylvanica*), colțisorul glanduros (*Dentaria glandulosa*). activități tradiționale și terenuri agricole).

APSA Iezer Călărași este un habitat de apă dulce cu ape mezotrofe, important în menținerea și dezvoltarea habitatelor păsărilor migratoare, sedentare și de pasaj, adăpostește o serie de specii periclităte, vulnerabile sau pe cale de dispariție atât la nivel național, cât și la nivel internațional.

Pădurea Troianu este rezervație naturală pentru protejarea speciei de *Paeonia peregrina* var. *romanica* (bujor românesc).

Rezervația Ostrovul Gâsca este rezervație naturală în care predomină arboretele natural *Salix alba*.

Balta Suhaia este considerată arie de protecție specială avifaunistică,

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

cu o floră specifică regiunilor de silvostepă, în care se întrepătrund elemente specifice luncilor marilor fluvii și zonelor sărăturoase, apărute ca urmare a activităților antropice.

Agenția Regională pentru Protecția Mediului Pitești a inițiat demersurile necesare declarării Pădurii Trivale, ca arie naturală protejată de interes național categoria IV IUCN „rezervație naturală” în suprafață de 432,33 ha.

Animalele

Fauna caracteristică regiunii Sud Muntenia este variată, iar distribuția acesteia este în concordanță cu condițiile de mediu impuse de zonele și etajele de vegetație, la care se adaugă câteva particularități în privința compoziției, originii și distribuției geografice a speciilor. Dintre mamifere, în spațiile deschise, cultivate agricol, se întâlnesc: popândăul (*Citellus citellus*), hârciogul (*Cricetus cricetus*), șoarecele de câmp (*Microtus arvalis*), orbetele (*Spalax leucodon*), etc.

Pădurile adăpostesc o faună bogată de vertebrate între care: căpriorul (*Capreolus capreolus*), mistrețul (*Sus scrofa*), vulpea (*Vulpes vulpes*), viezurele (*Meles meles*), pisica sălbatică (*Felis silvestris*), veverița (*Sciurus vulgaris*), etc. Totodată, în pădurile carpatice se întâlnesc ursul (*Ursus arctos*) și râsul (*Lynx lynx*).

În Munții Făgăraș, Iezer și Bucegi există următoarele specii de mamifere: veveriță (*Sciurus vulgaris*), mistreț (*Sus scrofa*), cerb (*Cervus elaphus*), căprior (*Capreolus capreolus*), vulpe (*Vulpes vulpes*), lup (*Canis*

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

lupus), urs (*Ursus arctos*), râs (*Lynx lynx*), capră neagră (*Rupicapra rupicapra*), etc.

Avifauna este mult mai variată comparativ cu cea a mamiferelor. Astfel, la cele mai mari înălțimi din Munții Făgăraș, Bucegi, Iezer, Ciucaș se întâlnesc: codros de munte (*Phoenicurus ochruros*), acvila (*Aquila chrysaetos*) etc. În pădurile de foioase se întâlnesc: mierla (*Turdus merula*), cinteza (*Fringilla coelebs*), privighetoarea (*Luscinia megarhynchos*), uliu (*Accipiter gentilis*), etc.

În lunca Dunării, lucrările hidroameliorative au dus la înlocuirea pădurilor inundabile naturale prin plantații de plop în monocultură, care nu oferă condiții bune de cuibărit pentru păsări. Aici, se remarcă următoarele specii: stârcul cenușiu (*Ardea cinerea*), egreta mică (*Egretta garzetta*), stârcul galben (*Ardeola ralloides*), vânturelul (*Falco tinnunculus*), etc.

Zonele ihtiofaunistice sunt: păstrăvul (*Salmo trutta fario*) în râurile de munte, scobarul (*Chondrostoma nasus*) în sudul Subcarpaților și nordul Podișului Getic, cleanul (*Leuciscus cephalus*) în sudul Podișului Getic și Câmpia Română, iar în Dunăre sunt caracteristice ihtiocenozele de crap (*Cyprinus carpio*) și mreană (*Barbus barbus*). Dintre **artropodele** mediteraneene, periculoase sunt scorpionul și cârcăiacul.

III.4. Informații privind populația, piața muncii, condiții de locuit

În pofida creșterii numărului de localități cu statut urban, populația urbană a regiunii Sud Muntenia a înregistrat o scădere de peste 42.000 de persoane (-3,1%), de la 1.384.906, la 1.342.035 locuitori. Dacă ținem cont de faptul că cele 5 localități rurale care au devenit orașe în 2003 – 2004 însumau, la 1 iulie 2011, 37.259 de locuitori, scăderea, în condiții comparabile, a populației din mediul urban a fost, în intervalul analizat, de circa 80.000 de persoane (-5,8%).

Scăderea populației din mediul urban a fost mai accentuată decât în mediul rural, astfel încât gradul de urbanizare înregistrat la nivelul regiunii Sud Muntenia a înregistrat o valoare constantă atât în anul 2004, cât și anul 2011, de 41,4 %, chiar și în condițiile creșterii numărului de orașe cu 5. Prin urmare, putem vorbi despre un proces lent de dezurbanizare înregistrat la nivel regional.

De asemenea, analizând gradul de urbanizare la nivel județean s-a concluzionat că acesta este distribuit neuniform. Astfel, județele Dâmbovița, Giurgiu, Teleorman și Călărași se remarcă printr-un grad de urbanizare redus (sub 40%), în timp ce în Prahova se înregistrează cel mai mare grad de urbanizare (50,2%).



Județele cu o rată scăzută a urbanizării (Giurgiu, Teleorman, Dâmbovița, Călărași, Ialomița) se remarcă printr-o rețea de așezări urbane de dimensiuni mici și medii (sub 100.000 de locuitori), care nu au putut să funcționeze ca și centre polarizatoare pentru spațiile rurale extinse, în plus aceste zone s-au aflat permanent în zona de dominație absolută a Municipiului București. La polul opus, județele Argeș și Prahova dispun de doi poli urbani de dezvoltare bine reprezentați (Pitești și Ploiești), care au asigurat o dezvoltare mai echilibrată în raport cu capitala.

În perioada 2004-2011 populația **județului Dâmbovița** a urmat tendințele de scădere înregistrate la nivel național și regional. Astfel, populația județului a scăzut cu 1,7% (9.171 persoane) în anul 2011 comparativ cu anul 2004. În mediul urban, cea mai semnificativă scădere s-a înregistrat în municipiul

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Moreni, cu 5,6% (1.182 persoane), în timp ce în orașele Răcari și Titu s-a înregistrat cea mai mică scădere a numărul populației cu 3% (300 persoane) în aceeași perioadă.

În mediul rural, cea mai drastică scădere s-a înregistrat în comuna Bărbulețu cu 76,2% (5.187 persoane), iar cea mai vizibilă creștere a numărului populației s-a produs în comuna Cojasca, a cărei populație a crescut cu 9,4% (687 persoane).

Numărul de locuitori este unul din indicatorii care relevă situația economică a unei comunități, dinamica populației indicând evoluția economică a unui oraș: orașele care înregistrează creștere economică și performează mai bine tind să atragă populație, pe când cele care au o dinamică economică negativă au tendința de a pierde populație sau de a stagna.

Astfel, în regiunea Sud Muntenia în ceea ce privește clasificarea așezărilor urbane pe clase de mărime, în intervalul 2004 - 2011, se remarcă un fenomen de creștere a numărului de orașe foarte mici (sub 10.000 de locuitori), de la 12 la 13, respectiv scăderea numărul de orașe mari de la 3 la 2.

La nivelul anului 2011, peste jumătate dintre orașele din regiunea Sud Muntenia aveau sub 20.000 de locuitori. Mărimea medie a unui oraș din regiunea Sud Muntenia a scăzut de la 28.852 de locuitori, în 2004, la 27.959 de locuitori, în anul 2011. Cauzele acestei evoluții constau din scăderea populației urbane și intrarea unor comune în categoria orașelor foarte mici.

În anul 2011, la nivelul regiunii Sud Muntenia, exista o singură localitate de rang I în județul Prahova, 14 localități de rang II, cele mai numeroase fiind

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

în Argeș, Ialomița și Teleorman, 33 de localități de rang III, cele mai multe în Prahova și Dâmbovița și 519 localități de rang IV, predominante în județele Argeș și Teleorman.

La 1 iulie 2011, orașele de peste 100.000 de locuitori reuneau peste 391.300 de locuitori, respectiv 29,2% din totalul populației urbane, în timp ce orașele foarte mici (sub 10.000 de locuitori) doar 88.500 de locuitori, respectiv 6,6% din populația urbană.

În ceea ce privește distribuția pe județe a rețelei de orașe, aceasta variază de la 14 (județul Prahova), la 3 (județul Giurgiu).

Rezultatele recensământului populației și al locuințelor, desfășurat în perioada 20-31 octombrie 2011, arată că populația rezidentă a regiunii Sud Muntenia fost de 3136,446 mii persoane (reprezentând 15,6% din totalul populației României), din care 48,8% bărbați și 51,2% femei. În- tre cele două recensăminte, 2002 și 2011, populația stabilă a Regiunii Sud Muntenia a scăzut cu 242,96 mii persoane (7.19%)

Acest declin demografic se datorează următorilor factori :

- nivel redus al fertilității;
- nivel ridicat al migrației externe (mai ales după 1990)
- nivel ridicat al mortalității generale;
- nivel relativ ridicat al mortalității infantile.

Din punct de vedere al numărului de locuitori, regiunea Sud Muntenia este a doua ca mărime, după regiunea Nord – Est, deținând 15,6% din populația țării. Urmărind distribuția populației Sud Muntenia, pe județe (Fig. 2.1.1), putem spune

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

că județul cu populația cea mai numeroasă este județul Prahova (24,3% din total regiune), iar județul cu populația cea mai mică este județul Giurgiu (9% din total regiune). Cea mai mare parte a populației regiunii (60,4%) este localizată în județele din nord (Prahova, Argeș, Dâmbovița).

Județele cu cele mai mari reduceri de populație sunt județele Prahova (-67059 persoane), Teleorman (-55902 persoane) și Argeș (-40194 persoane).

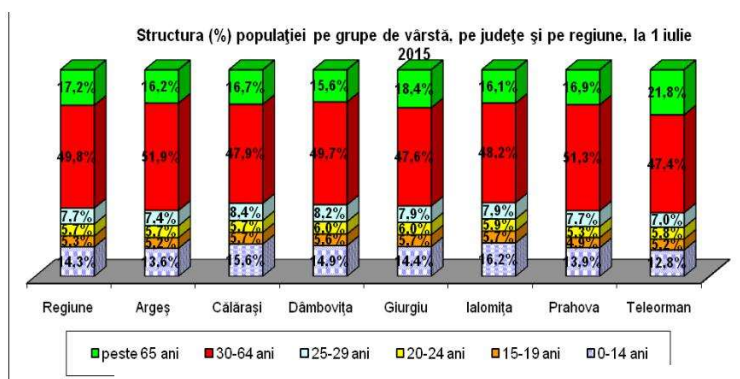
La 1 iulie 2015, cea mai mare pondere în populația țării o deținea populația din grupa de vârstă 45-49 ani (8,65%), iar ponderea cea mai mică, populația din grupa 0- 4 ani (4,25%).

Din analiza structurii populației pe grupe de vârstă, rezultă că în regiunea Sud Muntenia, se păstrează tendința de îmbătrânire demografică, caracterizată prin procente reduse a populației tinere (0-14 ani – 14,3%, 20-24 ani – 28,7%), pe fondul menținerii ponderii ridicate a populației din grupa 5 ani și peste (17,2 %).

În perioada 2002-2015, populația tânără de 0-14 ani a regiunii Sud Muntenia s-a redus cu aproape 106 mii persoane (de la 17% în 2002 la 14,3% în 2015) și a crescut populația vârstnică, de 65 ani și peste, cu 30 mii persoane (de la 15,7% în 2002 la 17,2% în 2015).

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Raportul de dependență demografică a fost, în 2015, de 46 persoane tinere și vârstnice la 100 persoane adulte, în scădere față de 2002 când raportul era de 48 persoane tinere și vârstnice la 100 persoane adulte. Scăderea natalității și menținerea ei la valori scăzute o lungă perioadă de timp cumulată cu emigrația pentru muncă (care a afectat în special persoanele tinere) s-a reflectat în schimbările intervenite în structura pe vârste a populației, cu implicații atât pe plan demografic cât și social-economic.

Pe județe, structura populației pe grupe de vârstă evidențiază o pondere ridicată a populației tinere (0-14 ani), în județele Ialomița (16,2%) și Călărași (15,6%). Județul Teleorman are cea mai mică pondere a populației tinere (12,8%). Grupa de vârstă 15-24 de ani, ce poate fi utilizată ca Proxy pentru populația școlară, care în următorii cinci ani va pătrunde pe piața muncii, prezintă valori relativ similare pentru toate județele, ușor mai scăzute însă pentru județul Prahova.

Populația regiunii Sud Muntenia este preponderent rurală, la 1 iulie 2015 ponderea populației care locuiește în orașe și municipii fiind de 42,9%, în ușoară

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

creștere față de 1 iulie 2012 (42,5%)

Județele cu cele mai ridicate ponderi urbane sunt Prahova (51,2%) și Argeș (49%), iar județele cu cele mai ridicate ponderi rurale sunt Dâmbovița (67,9%) și Giurgiu (67,3%).

Structura pe grupe de vârstă a populației pe medii rezidențiale confirmă faptul că procesul de îmbătrânire demografică este mai accentuat în mediul rural (de 11,2% față de numai 6% în urban). Efectele pe care procesul de îmbătrânire le are, atât asupra desfășurării vieții economice și sociale, cât și asupra perspectivelor evoluției demografice sunt evidențiate și prin raportul de dependență.

Raportul de dependență demografică (raportul dintre numărul persoanelor de vârstă “dependentă”, persoane sub 15 ani și de 65 ani și peste, și populația în vârstă de muncă 15-64 ani, exprimat la 100 de persoane) este mai mare în mediul rural decât în mediul urban (cu 7,8 puncte procentuale).

În ceea ce privește structura populației regiunii Sud Muntenia pe sexe, populația feminină continuă să fie predominantă, ponderea ei în totalul populației fiind de 51,2%. La 1 iulie 2015, raportul de masculinitate a fost de 954 persoane de sex masculin la 1000 persoane de sex feminin. Până la vârsta de 53 ani, numărul bărbaților a fost mai mare decât numărul femeilor. Începând cu această vârstă, numărul femeilor l-a depășit pe cel al bărbaților.

Populația feminină se concentrează în mediul rural într-o proporție mai mică (56,2% din totalul populației feminine) decât cea masculină (58,02%). Județele cu cea mai numeroasă populație masculină sunt Teleorman (49,2%),

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Călărași (49,1%) și Ialomița (49,1%), iar cele cu cea mai numeroasă populație feminină sunt Prahova (51,5%) și Argeș (51,4%).

La 1 ianuarie 2019 populația rezidentă a județului Dâmbovița a fost de 491,2 mii persoane, din care 243,8 mii bărbați (49,6%) și 247,4 mii femei (50,4%); tot la 1 ianuarie 2019, populația rezidentă din mediul urban era de 138,4 mii persoane, reprezentând 28,2% din populația județului.

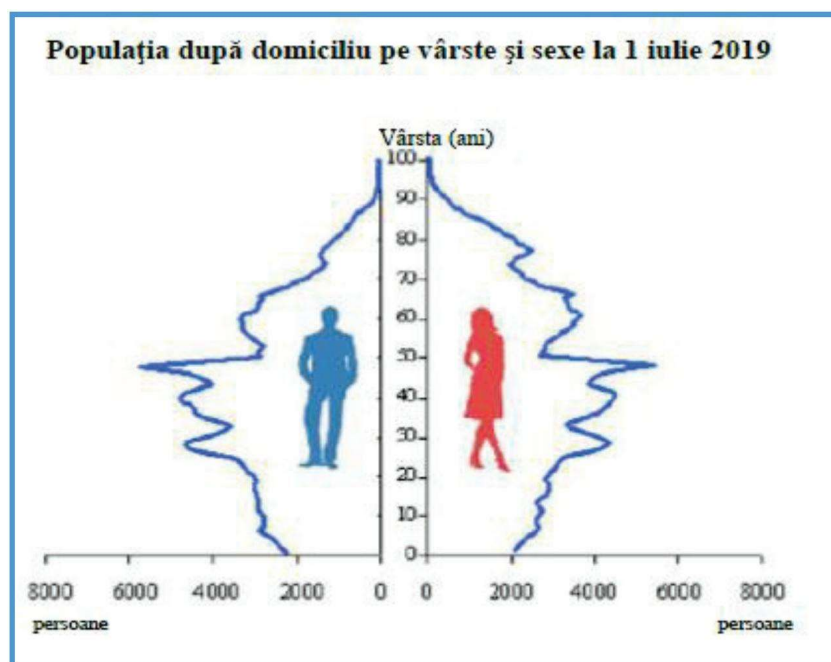
Densitatea medie a populației la nivelul județului este de 129,5 locuitori/kmp (superioară mediei naționale, locul 5 în ierarhia județelor țării). Din punct de vedere etnic predomină românii (90,6%), iar după religie ortodocșii (92,9%), conform recensământului din 2011.

Valorile negative ale sporului natural, conjugate cu cele ale soldului migrației externe, au făcut ca populația rezidentă a județului să se diminueze, în perioada 1 iulie 2016 - 1 ianuarie 2019, cu 12,2 mii persoane. Structura pe vârste a populației rezidente poartă amprenta specifică unui proces de îmbătrânire demografică, marcat, în principal, de scăderea natalității, care a determinat reducerea absolută și relativă a populației tinere în vârstă de (0-14 ani) și de creștere a ponderii populației vârstnice (de 60 ani și peste).

La 1 iulie 2019 populația după domiciliu a județului Dâmbovița a fost de 519,4 mii persoane, din care 254,5 mii bărbați (49,0%) și 264,9 mii femei (51,0%), în scădere cu 8,4 mii persoane comparativ cu 1 iulie 2016; această scădere a fost cauzată, în special, de sporul natural negativ al populației. În ceea ce privește repartitia pe medii, 31,8% din populația județului trăiește în mediul urban și 68,2% în mediul rural.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Criterii	1 ian 2019	1 iulie 2019	1 iulie 2018
Populația după domiciliu	521710	519442	522770
Densitate	128,6/kmp		128,9
Urban	165904	165143	166199
Rural	355806	354299	356571
Bărbați		254400	
Femei		264900	



La 1 ianuarie 2019, comparativ cu 1 iulie 2016, se remarcă reducerea

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

ponderii populației tinere (de 0- 14 ani) de la 15,2% la 14,8% și creșterea ponderii celei vârstnice (de 60 ani și peste), de la 24,0% la 25,2%.

Populația rezidentă adultă (15-59 ani) la 1 ianuarie 2019 reprezintă 60,0% din total, în scădere cu 11,2 mii persoane față de 1 iulie 2016.

În cadrul populației adulte a crescut ponderea grupelor de vârstă 40-44 ani, 45-49 ani, 50-54 ani și a scăzut cea din grupele de vârstă 20-24 ani, 25-29 ani, etc. Vârsta medie a populației rezidente a județului Dâmbovița a crescut de la 41,5 ani (1 iulie 2016) la 42,3 ani (1 ianuarie 2019), vârstă medie ce caracterizează țările cu o populație “adultă”.

Populația feminină, cu o vârstă medie de 44,0 ani, a fost și la 1 ianuarie 2019 mai îmbătrânită decât cea masculină cu 3,4 ani.

Conform INSSE în 2019 se înregistrau 3223 persoane în Comuna Raci, dintre care 1620 de gen masculin și 1603 de gen feminin., iar în 2020 s-au înregistrat 3212 persoane, dintre care 1613 de gen masculin și 1599 de gen feminin.

Conform datelor furnizate INSSE populația pe grupe de vârstă se prezintă astfel:

	Total	0-14 ani	15-59 ani	Peste 60
2019	3223	409	2092	722
2020	3212	410	2055	747

Mișcarea naturală a populației

Elementele definitorii ale mișcării naturale a populației sunt reprezentate de nașteri (intrările demografice naturale în sistem) și decese (ieșirile naturale din sistem), căsătorii și divorțuri.

Totodată, mișcarea naturală a populației exprimă procesul de reînnoire al unei populații de tip închis, nesupuse fluxurilor migratorii. Intensitatea intrărilor și ieșirilor pe cale naturală dintr-un sistem demografic este exprimată prin natalitate și mortalitate, iar indicatorul care sintetizează mișcarea naturală a populației este sporul natural.

În regiunea Sud Muntenia rata sporului natural negativ a fost aproximativ de două ori mai mare față de cea națională, respectiv cu o medie în perioada 1999 – 2010 de -3,5 persoane le 1000 locuitori (față de -1,8 la nivel național).

Cele mai mici rate medii din cadrul regiunii s-au consemnat în județele Teleorman (-8,9 persoane le 1000 locuitori) și Giurgiu (-6,5), iar cele mai mari în Ialomița (-1,8), Argeș (- 2,0) și Dâmbovița (-2,1).

Pe medii de rezidență, în mediul urban, sporul natural mediu al regiunii este aproape de zero, ratele medii negative din Prahova (-2,0 persoane le 1000 locuitori), Teleorman (-1,4) și Giurgiu (-1,0) fiind compensate de cele pozitive din Ialomița (2,1 persoane le 1000 locuitori), Argeș (1,6), Dâmbovița și Giurgiu (0,9). În mediul rural ratele sporului natural sunt constant negative, cea mai scăzută valoare înregistrându-se în județul Teleorman (-12,9 persoane le 1000

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

locuitori), iar cele mai ridicate în Dâmbovița (- 3,4) și Prahova (-3,5). Din punct de vedere al densității populației se poate afirma că partea de nord a regiunii Sud Muntenia este o zonă extrem de densă în comparație cu alte zone din țară (densitatea este ridicată în special județele Prahova și Dâmbovița). În ce privește situația județelor de câmpie, acestea prezintă zone mai dense în apropierea Bucureștiului și în jurul zonelor urbane. În rest, aceste județe au o densitate a populației pe alocuri extrem de scăzută (cazul județelor din Bărăgan - Ialomița și Călărași).

Scăderea constantă a populației regiunii Sud Muntenia în toată perioada analizată a determinat, pe cale de consecință, și o scădere corespunzătoare a densității populației din regiune. În perioada analizată (1999 - 2010), suprafața administrativ teritorială a județelor, a rămas constantă, singura influență asupra densității populației din regiune, și asupra județelor care o compun, a avut-o diminuarea populației, semnalată în toate județele care compun regiunea. Având în vedere considerentele de mai sus, dinamica fenomenului urmează strict dinamica evoluției populației din regiune (și din județele componente), aceasta fiind analizată la secțiunea de schimbări demografice.

O atenție deosebită trebuie acordată efectelor negative ale proceselor demografice derulate în perioada 1999 - 2010, cu repercusiuni pe termen scurt, mediu și lung. Așa cum am arătat în secțiunile anterioare, rata sporului natural negativ în regiunea Sud Muntenia a fost aproximativ de două ori mai mare față de cea înregistrată la nivel național, respectiv cu o medie în perioada 1999 – 2010 de -3,5 persoane le 1000 locuitori (față de -1,8 persoane le 1000 locuitori la nivel

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

național). Dacă analizăm diferența dintre populația la 1 iulie 2010 și cea de la 1 iulie 1999, pe grupe de vârstă, la nivelul regiunii Sud Muntenia constatăm următoarele:

Cele mai mari scăderi ale populației s-au consemnat la grupa de vârstă de 10-14 ani (-57,0%), urmată de grupele de vârstă adiacente, respectiv de 5-9 și 15-19 ani cu scăderi de -30,2%, respectiv -33,7%; - Pentru următoarele grupe de vârstă diferențele au fost oscilante, influențate atât de migrația în căutarea unui loc de muncă, cât și de diferențele mari între grupe apropiate de vârstă, sub efectul celui de-al doilea război mondial pentru generațiile de peste 70 de ani, și de intervenția brutală în natalitate a legislației dinainte de 1990 pentru generațiile mai tinere.

Se remarcă totuși scăderea cu -31,8% a populației de 45 – 49 de ani; - Cele mai mari creșteri ale populației, în perioada analizată, se consemnează pentru populația de 80-84 ani (+49,8%), urmate de grupele de vârstă alăturate, 75-79 și 85 de ani și peste, cu o creștere de +23,1% și de +24,5%. Pe medii de rezidență în regiunea Sud Muntenia diferențele dintre populația la 1 iulie 2010 și cea de la 1 iulie 1999, pe grupe de vârstă se prezintă astfel: În mediul urban

Cele mai mari scăderi ale populației s-au produs tot la grupa de vârstă de 10-14 ani (-103,3%) urmată de grupele de vârstă adiacente, 5-9 și 15-19 ani cu scăderi de - 34,8%, respectiv -67,7%. Se remarcă de asemenea scăderea cu -40,5% a populației din grupa de vârstă de 45-49 de ani.

Cele mai mari creșteri ale populației, în perioada analizată, se înregistrează pentru populația de 80-84 ani (+53,8%), urmate de grupele de vârstă de 75-79 ani

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

și 85 de ani și peste, cu o creștere de +34,4% și de +26,1%. În mediul rural - Cele mai mari scăderi ale populației s-au produs de asemenea la grupa de vârstă de 10-14 ani (-31,5%), urmată de grupa de vârstă de 5-9 ani (-27,4%); - Cele mai mari creșteri ale populației rurale, se consemnează pentru populația de 80-84 ani (+48,4%), urmate de grupele de vârstă alăturare, 85 de ani și peste și 75- 79 ani, cu o creștere de +23,91% și de +18,8%

Primul efect negativ al declinului populației, care trebuie consemnat, este creșterea gradului de îmbătrânire a acesteia cu influențe directe asupra creșterii gradului de dependență a persoanelor vârstnice. Creșterea dependenței, mai ales în perspectiva anilor următori, va face tot mai dificilă sustenabilitatea vârstnicilor, inclusiv a pensionarilor, de către un efectiv al populației active în continuă scădere.

Raportul dintre populația din cele mai vârstnice grupe de vârstă și cele mai tinere (respectiv 65 de ani și peste raportat la populația de 0-24 de ani), relevă faptul că gradul de îmbătrânire este mult mai accentuat în mediul rural față de cel urban. În anul 2010 valorile raportului de mai sus au fost de 43,8% în mediul urban față de 70,5% în mediul rural. Analiza pe medii de rezidență arată că în afară de natalitatea în scădere drastică și speranța de viață într-o ușoară creștere, migrația în căutarea unui loc de muncă a fost un alt fenomen care a contribuit la îmbătrânirea populației.

Ceea ce se poate vedea este că din mediul urban au emigrat preponderent persoanele cu vârsta cuprinsă între 45 și 49 de ani, persoane în general cu studii superioare, în căutarea unui loc de muncă mai bine plătit. Din mediul rural au

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

emigrat mai multe persoane de 25-29 ani, ceea ce ne duce la concluzia că din acest mediu de rezidență emigranții s-au orientat spre munca necalificată, sau de calificare redusă, din agricultură sau construcții. Un alt efect negativ este dezechilibrarea infrastructurii sistemului de învățământ.

Generațiile de vârstă școlară din ce în ce mai reduse au determinat reducerea activității sau chiar închiderea unor școli, pe fondul unei infrastructuri de access inadecvate. Dacă în mediul urban, cu un număr mare de școli într-un areal relativ restrâns, nu a afectat major procesul educațional, în mediul rural închiderea unei școli a obligat o serie de copii la o deplasare zilnică, ajungând uneori chiar la zeci de kilometric, în condițiile lipsei infrastructurii de acces. Efectele în acest caz, și poate cele mai grave, sunt termen lung.

Copiilor cu lacune în educație, uneori chiar în educația primară, le va fi dificil să țină pasul cu exigențele crescânde ale pieței forței de muncă, ceea ce va repercuta asupra întregii vieți a acestora. Remunerarea scăzută a muncii necalificate, sau insuficient calificate, își va pune amprenta atât asupra calității vieții lor cât și asupra generațiilor descendente din aceștia, care încă de la o vârstă fragedă, se vor confrunta cu o viață plină de frustrări.

În ceea ce privește mișcarea naturală a populației, în anul 2011, regiunea Sud Muntenia, se afla pe locul 5 în ceea ce privește rata natalității (8,6 nașcuți vii la 1000 de locuitori), aflându-se sub media națională de 9,2 nașcuți vii la 1000 de locuitori. Rata mortalității a fost în anul 2011 de 13,1 decedați la 1000 de locuitori, cu mult peste media națională de 11,8 decedați la 1000 de locuitori, în acest sens regiunea a ocupat primul loc în rândul celor opt regiuni de

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

dezvoltare.

Rata sporului natural la nivelul regiunii Sud Muntenia a fost negativ, de -4,5% la 1000 de locuitori, ceea ce a determinat o depopulare accentuată a regiunii Sud Muntenia din motive naturale, situându-se cu mult peste media înregistrată la nivel național (-2,6). Toate județele regiunii Sud Muntenia urmăresc această tendință în ceea ce privește rata sporului natural negativ.

Referitor la numărul căsătoriilor încheiate, regiunea Sud Muntenia a ocupat în anul 2011 locul 4 la nivel național (13.584). Totodată, referitor la numărul divorțurilor, regiunea Sud Muntenia a ocupat locul 2 (5.026 divorțuri înregistrate).

Din analiza evoluției mișcării naturale a populației, în anul 2011 comparativ cu anul 2004, se poate observa, din graficul nr. 4.8., faptul că aceasta a avut o tendință descendentă, astfel: în anul 2011, în regiunea Sud Muntenia, rata natalității a scăzut cu 0,8%, numărul de decese a scăzut cu 0,1%, înregistrându-se astfel o rată a sporului natural negativ cu 0,9% mai mare decât în anul 2004. Totodată, în intervalul analizat rata de nupțialitate a scăzut cu 1,6%, în timp ce rata de divorțialitate a crescut cu 0,1%.

La nivelul județelor regiunii Sud Muntenia, în anul 2011, în ceea ce privește rata natalității, în anul 2011, județul Ialomița a ocupat locul 1 (10,4 născuți vii la 1000 de locuitori) în rândul celor șapte regiuni de dezvoltare iar ultimul loc a fost ocupat de județul Teleorman (7,2 născuți vii la 1000 de locuitori).

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Clasamentul s-a menținut similar și în dinamică, diferențele fiind ne semnificative de-a lungul perioadei de timp analizate.

În ceea ce privește rata mortalității, acest indicator a înregistrat valorile cele mai ridicate, în anul 2011 în județul Teleorman (17,3 decedați la 1000 de locuitori), iar cele mai scăzute valori în județul Dâmbovița (11,5 decedați la 1000 de locuitori).

În anul 2011, rata sporului natural a înregistrat valori negative în toate cele șapte județe componente ale regiunii Sud Muntenia. În acest sens, cele mai scăzute valori au fost în județul Teleorman (-10,1), în timp ce valorile cele mai ridicate au fost înregistrate în județul Dâmbovița (-2,6).

În ceea ce privește diferențierea în funcție de mediile de rezidență se constată faptul că, în anul 2011, la nivelul regiunii Sud Muntenia, rata de natalitate a fost aceeași în mediul urban și rural (8,6 născuți vii la 1000 de locuitori).

Totodată, în anul 2011, rata mortalității a fost mult mai mare în mediul rural (15,5 decedați la 1000 de locuitori), cu mult peste media națională (14,2 decedați la 1000 de locuitori), în timp ce în mediul urban rata mortalității a fost identică cu media înregistrată la nivel național (9,8 decedați la 1000 de locuitori).

De asemenea, rata sporului natural a înregistrat valori negative semnificative în mediul rural (-6,9 decedați la 1000 de locuitori), în timp ce în mediul urban rata sporul natural a fost de -1,2 decedați la 1000 de locuitori.

În ceea ce privește rata de nupțialitate, valori mai ridicate s-au înregistrat în mediul urban (5,2 căsătorii la 1000 de locuitori), comparativ cu mediul rural

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

unde s-au înregistrat doar 3,4 căsătorii la 1000 de locuitori.

În cazul nupțialității la nivel regional s-a observat o scădere a numărului de căsătorii după anul 2008. Acest lucru arată că alături de factori demografici (scăderea populației), au acționat concomitent factori socio-economici, în mod special creșterea insecurității economice. Explozia șomajului la tineri, după anul 2008 a fost de natură să crească sentimentul de insecuritate, acționând negativ asupra deciziei tinerilor de a întemeia o familie. Fără doar și poate că la aceasta s-a adăugat adâncirea crizei locuințelor care a afectat în special tinerii, în perioada crizei economice.

În schimb, în ceea ce privește rata de divorțialitate procentul a fost mult mai mare în mediul urban (2,49 divorțuri la 1000 de locuitori), comparativ cu mediul rural unde s-au înregistrat doar 1,16 divorțuri la 1000 de locuitori.

În anul 2011, în regiunea Sud Muntenia, **durata medie a vieții** a fost de 73,49 ani (sub media națională 73,77 ani), fiind în general mai mare la femei decât la bărbați (69,67 ani la bărbați și 77,5 ani la femei) și mai ridicată în mediul urban decât în mediul rural (74,42 ani în mediul urban și 72,72 ani în mediul rural).

Adâncind analiza la nivelul celor șapte județe componente ale regiunii, se poate observa faptul că, în anul 2011 în județele cele mai dezvoltate ale regiunii, respectiv Argeș, Prahova și Dâmbovița s-a înregistrat o speranță medie de viață de peste 74 de ani, depășind astfel media înregistrată la nivel național, iar cea mai scăzută valoare s-a înregistrat în județul Călărași (72,16 ani).

Analizând durata medie a vieții pe sexe, s-a constatat faptul că s-a

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

menținut tendința generală conform căreia, atât pentru persoanele de sex masculin cât și pentru persoanele de sex feminin, în anul 2011, s-au înregistrat valori mai ridicate, peste media regională, în cele trei județe din nordul regiunii Sud Muntenia, în timp ce valori mai scăzute s-au înregistrat în județele din sud, respectiv în Călărași și Giurgiu.

Rata mortalității infantile a înregistrat din anul 2004 până în anul 2011 o scădere evidentă la nivel de regiune (în 2004 s-a înregistrat o rată de 17,9 decedați sub 1 an la 1000 de născuți vii, scăzând la 10,3 decedați sub 1 an la 1000 de locuitori în 2011). În anul 2011, media înregistrată la nivel de regiune s-a situat însă, peste nivelul înregistrat la nivel național care a fost de 9,4 decedați sub 1 an la 1000 de locuitori.

La nivel interjudețean, în anul 2011, cea mai ridicată rată a mortalității infantile s-a înregistrat în județul Ialomița (12,7 decedați sub 1 an la 1000 de locuitori), iar cea mai scăzută în județul Dâmbovița (7,8 decedați sub 1 an la 1000 de locuitori), situându-se astfel, sub media înregistrată la nivel regional.

În ceea ce privește diferențierea pe medii de rezidență, se constată că, în anul 2011, rata mortalității infantile a înregistrat valori mai ridicate în mediul rural (11,1 decedați sub 1 an la 1000 de locuitori) decât în mediul urban (9,3 decedați sub 1 an la 1000 de locuitori). Totodată, în mediul urban, județul Teleorman a deținut cea mai ridicată valoare a ratei mortalității infantile (11 decedați sub 1 an la 1000 de locuitori), comparativ cu județul Giurgiu care a înregistrat o rată a mortalității infantile de 7,2 decedați sub 1 an la 1000 de locuitori .

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În mediul rural, primul loc, în ceea ce privește rata mortalității infantile, a fost ocupat de județul Giurgiu (15,7 decedați sub 1 an la 1000 de locuitori), în timp ce la polul opus s-a regăsit județul Dâmbovița (7,1 decedați sub 1 an la 1000 de locuitori).

În județul Dâmbovița, populația adultă (15-59 ani) reprezintă 62,5% din total, în scădere cu 8,5 mii persoane față de aceeași dată a anului 2016. Natalitatea, prima componentă a mișcării populației, a înregistrat în anul 2019 o scădere atât față de anul precedent, cât și față de anul 2016. În condițiile în care, pe termen scurt și mediu, nu se poate aștepta ca mortalitatea să contribuie semnificativ la reducerea scăderii demografice, natalitatea rămâne singura componentă asupra căreia se poate acționa cu rezultate eficiente.

Natalitatea, prima componentă a mișcării populației, a înregistrat în anul 2016 o scădere atât față de anul precedent, cât și față de anul 2013. În condițiile în care, pe termen scurt și mediu, nu se poate aștepta ca mortalitatea să contribuie semnificativ la reducerea scăderii demografice din județul Dâmbovița, natalitatea rămâne singura componentă asupra căreia se poate acționa cu rezultate eficiente. Creșterea natalității poate avea efecte pozitive și de lungă durată. În anul 2016 numărul de născuți-vii a scăzut cu 358 față de anul 2013. Mortalitatea, cea de a doua componentă a mișcării populației, a rămas relativ ridicată în județul Dâmbovița.

În anul 2016 s-au înregistrat 6320 decese, cu 29 mai puține decât în anul 2013. Dimensiunea inferioară a ratei natalității comparativ cu cea a mortalității a generat un spor natural negativ (-1923 persoane) care s-a dovedit a fi un fenomen

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

permanent după anul 1990. În anul 2016 s-au înregistrat 27 decese sub un an, în scădere cu 3 decese față de anul 2013. Scăderea mortalității infantile s-a înregistrat mai ales pe seama diminuării mortalității postneonatale, atât în mediul urban, cât și în mediul rural.



În Comuna Raci s-au înregistrat 37 decese în anul 2019 și 18 nașteri, astfel având un spor natural negativ de -19.

În decursul anului 2019 s-au înregistrat în Comuna Raci 8 căsătorii și 5 divorțuri.

Diversitatea etnică

Analiza **componenței etnice a populației** relevă faptul că populația regiunii Sud Muntenia este relativ omogenă. Astfel, în anul 2011, conform datelor provizorii ale Recensământului Populației și al Locuințelor 2011, cea mai mare pondere în structura etnică a regiunii o dețineau românii cu 95,47% (2.862.966 persoane), urmați de populația de etnie romă 4,11% (123.363 persoane), de maghiari cu 0,05% (1.655 persoane), turci 0,03% (996 persoane), ruși-lipoveni 0,02% (490 persoane) și alte etnii declarate cu 0,32% (9.168 persoane). Procentul populației de etnie romă este mai ridicat în regiunea Sud Muntenia (4,1%), comparativ cu media națională (3,2%).

Comparativ cu datele de la Recensământul Populației și al Locuințelor din 2002, se observă o scădere a ponderii românilor cu 1,4% (de la 3.274.433 în 2002 la 2.862.966 în 2011), precum și o creștere a ponderii populației de etnie romă cu 1,2% (de la 985.38 persoane în 2002 la 123.363 în anul 2011).

Din analizarea datelor provizorii ale Recensământului Populației și Locuințelor din 2011, s-a observat faptul că populația de etnie română este majoritară în toate județele regiunii Sud Muntenia.

Cu toate acestea, răspândirea teritorială a celorlalte etnii este neuniformă pe teritoriul regiunii Sud Muntenia, remarcându-se zone de concentrare a populației de etnie romă în județele Dâmbovița și Călărași, a maghiarilor în județul Prahova, a turcilor în județul Călărași, iar a rușilor-

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

lipoveni în județul Ialomița. De asemenea, se constată faptul că în județul Teleorman este concentrată cea mai scăzută pondere a populației de etnie romă, numai 9%.

În ceea ce privește structura populației după limba maternă, conform datelor provizorii rezultate în urma Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, la nivelul regiunii Sud Muntenia populația cu limba maternă română reprezenta 98,4%. Județele cu cea mai mare pondere a populației cu limba materna română erau Argeș (cu 99,5%) urmat de Prahova (99,5%), Teleorman și Călărași (cu 98,2%) și Dâmbovița (98,1%). La cealaltă extremă, cu cele mai mici ponderi ale populației cu limba materna româna din regiunea Sud Muntenia sunt județele Ialomița și Giurgiu (cu 95,5% respectiv 97,8% populația cu limba materna română).

Din punct de vedere al etniei, în județul Dâmbovița majoritatea populației este formată din români (96,7%), aceasta fiind urmată de populația de etnie rroma (3%).

La nivelul Comunei Raci, conform recensământului din 2011, 87,35% sunt de etnie română, 7,55% romi, 2,59% maghiari și pentru 2,51% apartenența etnică nu este cunoscută.

Structura populației după religie

Majoritatea populației din acest județ este de religie ortodoxă, care reprezintă 96,9% din totalul populației. Celelalte religii sunt: romano-catolică

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

(0,2%), adventistă de ziua șaptea (0,8%), creștină după evanghelie (0,6%), penticostală(0,8%).

În comuna Raci, conform recensământului din 2011, populația stabilă după religie se prezintă astfel:

- 85,78% – ortodocși;
- 5,34% – greco-catolici;
- 2,32% - reformați;
- 2,05% penticostali;
- 4,51% nu este cunoscută apartenența etnică.

Mișcarea migratorie a populației

Alături de natalitate și mortalitate, **mișcarea migratorie** contribuie la creșterea sau descreșterea unei populații. Migrația este determinată de factori economici, sociali și politici, putând fi de tip intern (îmigrările) și de tip extern (emigrările).

Migrația internă reprezintă totalitatea deplasărilor însoțite de schimbarea definitivă a domiciliului între unitățile administrativ-teritoriale ale unei țări. Ea este o componentă esențială a proceselor de dezvoltare, fiind

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

corelată cu schimbările economice, de structură socială sau calitatea vieții.

În anul 2011, soldul schimbărilor de domiciliu, denumit și migrațiune netă a plasat regiunea Sud Muntenia pe locul 5, cu o migrațiune netă negativă datorată faptului că numărul persoanelor care au plecat cu domiciliul din regiunea Sud Muntenia a fost mai mare cu 2.194 de persoane decât numărul persoanelor care au venit cu domiciliu. Situația se datorează în primul rând datorită migrației negative înregistrată în județul Teleorman (-843 de persoane). Migrațiune negativă s-a înregistrat inclusiv în județele Prahova (-675 persoane) și Argeș (-624 de persoane). Doar în două județe migrația internă a fost pozitivă, respectiv în județul Giurgiu (591 de persoane) și în Dâmbovița (242 de persoane).

Referitor la diferențierea pe medii de rezidență, se remarcă faptul că, în anul 2011, la nivelul regiunii Sud Muntenia, în mediu urban s-a înregistrat un sold migratoriu negativ de -6.501 de persoane, cea mai semnificativă depopulare fiind înregistrată în județul Argeș cu 1.693 persoane, iar cea mai redusă s-a înregistrat în județul Giurgiu cu 224 persoane. În mediul rural, s-a înregistrat un sold migratoriu pozitiv de 4.307 de persoane. Valoarea cea mai ridicată s-a înregistrat în județul Dâmbovița cu 1.083 persoane, iar cea mai scăzută în județul Ialomița cu 136 de persoane.

În concluzie, în perioada analizată 2004 - 2011, soldul schimbărilor de domiciliu pe medii de rezidență a relevat o tendință de stabilire a populației în mediul rural.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Totodată, referitor la soldul schimbărilor de reședință, se poate observa faptul că soldul schimbărilor de reședință a fost negativ în anul 2011 (-10.258 de persoane), datorat soldului schimbărilor de reședință negativ înregistrat în fiecare din cele șapte județe componente ale regiunii Sud Muntenia. În profil teritorial, soldul schimbărilor de reședință a fost negativ atât în mediul urban, cât și în mediul rural.

Referitor la migrația externă, se poate observa, în graficul nr. 4.10., faptul că, în anul 2011, regiunea Sud Muntenia a ocupat locul 7, între cele opt regiuni de dezvoltare, în ceea ce privește numărul de emigranți, cu un procent de 6% (1.107 de persoane) din totalul emigranților de la nivel național.

Totodată, regiunea Sud Muntenia a ocupat același loc 7 și în ceea ce privește numărul de imigranți, cu un procent de 3,2% (499 persoane), din totalul imigranților înregistrați la nivel național.



În anul 2011, județele cu cea mai mare pondere a numărului emigranților

au fost județele Prahova și Argeș, iar la popul opus s-au aflat județele Giurgiu și Ialomița.

În timp ce pentru **regiunea Sud Muntenia** emigranții reprezintă o **pierdere netă**, atestând capacitatea încă redusă a economiei și societății de a genera oportunități de muncă și remunerare corespunzătoare, pentru țările și regiunile primitoare constituie o forță de muncă capabilă de performanțe înalte, o forță de muncă competitivă.

Cauzele migrării forței de muncă sunt, aparent, simplu de identificat: prevalența nevoilor materiale. De asemenea, se poate observa faptul că ponderea majoră a persoanelor care emigrează pentru a munci în străinătate se regăsește în județele defavorizate care sunt puternic afectate de sărăcie și unde lipsesc locurile de muncă. Alarmant este însă faptul că majoritatea celor care părăsesc țara provin din mediul rural și sunt tineri cu vârste sub 35 de ani. Principalele efecte ale migrației externe constau în reducerea forței de muncă locale, scăderea natalității, creșterea ratei divorțialității, agravarea fenomenului de delincvență juvenilă.

În anul 2011, județele cu cel mai mare număr de imigranți au fost Prahova și Dâmbovița, în timp ce ponderea cea mai scăzută a imigranților s-a regăsit în județele Călărași și Giurgiu. Se constată astfel, că județele mai dezvoltate ale regiunii sunt principalii receptori de persoane cu statut de imigranți.

Din analizarea datelor statistice pentru perioada 2004 - 2011, se constată o ușoară creștere a numărului emigranților, însă datele puse la dispoziție de

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Institutul Național de Statistică nu reflectă în totalitate amploarea fenomenului migrației la nivel național sau regional, în special al emigrației. În consecință, datele oficiale cu privire la fenomenul migrației nu sunt suficiente pentru caracterizarea corespunzătoare a acestui fenomen în regiunea Sud Muntenia.

Conform datelor furnizate de primăria Comunei Raci, există persoane plecate la muncă în țări precum Grecia, Anglia, Italia, Belgia, Franța, Spania, etc.

Numărul stabilirilor cu reședință, în 2019, conform datelor furnizate de primărie sunt de 5 persoane, iar cel al plecărilor cu reședință sunt 24 persoane.

Analiza pieței muncii

În 2015, rata de ocupare a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) a fost de 59,7%, iar rata șomajului BIM de 10.8%. Nivelul ratei de ocupare a populației în vârstă de muncă se situează la o distanță de 10,3 puncte procentuale față de ținta națională de 70% stabilită pentru anul 2020 (Ținta EU a ratei de ocupare a populației 20-64 ani pentru 2020 stabilită prin Strategia Europa 2020 este de 75%).

Populația activă totală (peste 15 ani) din regiunea Sud Muntenia număra în 2015, 1416 mii persoane, re- prezentând 15,5% din populația activă a țării. În perioada analizată (2002-2015), populația activă a regiunii înregistrează o scădere până în 2005, apoi o creștere până în 2008, după care scade iarăși până în 2011. În perioada 2011 – 2014 rata de ocupare crește, fără a atinge nivelul anului 2002 și scade în anul 2015. Pentru femei, s-a înregistrat reducerea

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

populației active cu 120 mii persoane, în timp ce la bărbați aceasta a scăzut cu 64 mii persoane. Se constată dezechilibre pe medii rezidențiale: în timp ce în mediul urban populația activă a scăzut cu 85 mii persoane, în mediul rural s-a redus cu 99 mii.

În cadrul populației active în vârstă de muncă, cea mai dezavantajată grupă este cea a populației tinere (15-24 ani), care are o pondere de 36.4 % în totalul populației, fiind mai ridicată pentru bărbați (44.5%) și mai mică în mediul urban decât în cel rural (27.5% față de 41.5%). Populația ocupată totală din Regiunea Muntenia număra 1270 mii persoane în 2015, reprezentând 14,9 % din populația ocupată a României. În perioada analizată (2002-2015), populația ocupată din regiune urmează aceeași tendință de creștere și descreștere ca și populația activă, comparativ cu 2002 aceasta înregistrează o scădere totală de 1739 mii persoane. Scăderea populației ocupate s-a înregistrat și în rândul femeilor (-111 mii) și în rândul bărbaților (-62 mii persoane). Pe medii rezidențiale se constată o scădere mai accentuată a populației ocupate din mediul rural față de cea din mediul urban (-111 mii persoane, în mediul rural față de 62 mii persoane, în mediul urban).

Rata de activitate a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) din regiunea Sud Muntenia a crescut în intervalul analizat, de la 65,1% în 2002 la 66,9% în 2015 (în scădere cu 1,6% față de 2008). În anul 2015, în regiunea Sud Muntenia, acest indicator se situează peste media națională (66.1%). Cea mai mică rată de activitate a fost înregistrată în anul 2011 (63%), cu o scădere de 210 mii persoane în populația activă, față de anul

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

2002. În cazul tinerilor (15-24 ani), rata de activitate înregistrează o scădere cu 3,4% în perioada analizată, fiind mai redusă în mediul urban (27,5% față de 41,5% în mediul rural) și în cazul femeilor (27,5% față de 44,5% pentru masculin).

În 2015, Rata de ocupare a forței de muncă din Regiunea Sud Muntenia, pentru persoanele cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 de ani, a fost de 59,7 % (sub media națională – 61,4%). În 2008, rata de ocupare a forței de muncă din Regiunea Sud Muntenia a atins un nivel record de 63,7% și a scăzut în mod succesiv până în 2011 când a atins un nivel de 56,4%. Această scădere survenită în contextul crizei financiare și economice mondiale — un total de 7,3 puncte procentuale — a fost urmată din nou de o tendință ascendentă, crescând cu 4,1 puncte procentuale între 2011 și 2014, când rata de ocupare a forței de muncă a fost de 56,4 %, respectiv 61 %. În 2015, rata de ocupare a forței de muncă a urmat o tendință descendentă scăzând cu 0,8 puncte procentuale în raport cu 2014.

Ratele de ocupare a forței de muncă sunt în general mai scăzute în rândul femeilor, persoanelor rezidente în mediul urban și al lucrătorilor în vârstă de 15-24 ani. În 2015, în regiunea Sud Muntenia, rata de ocupare a bărbaților a atins 68 %, față de 51 % la femei. În cazul tinerilor (15-24 ani), rata de ocupare se situa peste media națională (24,7% față de 24,5%) și erau mai reduse în mediul urban și în cazul femeilor.

Perioada 2004 - 2011 a fost marcată de o evoluție oscilantă a ratei de activitate a populației cu vârsta 15-64 de ani. Astfel, cea mai scăzută valoare a

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

fost înregistrată în anul 2005 (64,3%), iar cea mai ridicată valoare a fost înregistrată în anul 2007 (66,3%). În anul 2011, la nivelul regiunii Sud Muntenia rata de activitate a populației cu vârsta cuprinsă între 15-64 de ani a fost 62,1%, astfel situându-se sub media de la nivel național (63,3%). În ceea ce privește diferențierea pe medii de rezidență, rata de activitate a populației 15-64 de ani a fost mai ridicată în mediul urban (64,3%) față de mediul rural (60,2%). Totodată, acest indicator a atins valori mai ridicate, la nivel regional, înrândul populației masculine (70,6%) comparativ cu rata de activitate a populație de sex feminin (53,4%).

2011	Rata de activitate a populației cu vârstă 15-64 ani	Rata de ocupare a populației cu vârstă 15-64 ani
Total	62,1	55,3
Masculin	70,6	62,9
Feminin	53,4	47,6
Urban	64,3	56,6
Rural	60,2	54,2



Salariați

În perioada analizată, evoluția numărului mediu a salariaților de la nivelul regiunii Sud Muntenia s-a înscris în tendința înregistrată la nivel

101

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

național. Astfel, în perioada 2004 - 2008 a avut loc o creștere continuă a numărului mediu al salariaților, până la 601.000 persoane în anul 2008, urmând apoi o scădere constantă în anii 2009 și 2011, până la 514.078 persoane. Astfel în anul 2011, regiunea Sud Muntenia s-a situat pe locul 4, la nivel național, în ceea ce privește numărul mediu de salariați, fiind depășită de București-Ilfov, Nord-Vest și Centru.

În ceea ce privește repartizarea numărului mediu al salariaților pe cele șapte județe componente ale regiunii Sud Muntenia, se poate observa faptul că, în anul 2011, majoritatea salariaților era concentrată în județele dezvoltate din nordul regiunii, respectiv Prahova (156.988 persoane) și Argeș (124.853 persoane), reprezentând 54,8% din numărul mediu al salariaților de la nivelul regiunii Sud Muntenia. La polul opus s-au situat județele din partea de sud, slab dezvoltate, precum Giurgiu (30.577 persoane) și Călărași (40.611 persoane).

În ceea ce privește repartizarea numărului mediu al salariaților pe sexe, în anul 2011, în regiunea Sud Muntenia 271 de mii de salariați erau de sex masculin, în timp ce numărul mediu al salariaților de sex feminin a fost ușor mai scăzut 243 de mii de persoane.

În ceea ce privește repartizarea salariaților pe activități ale economiei naționale, se poate observa faptul că în anul 2011, în regiunea Sud Muntenia, majoritatea salariaților era concentrată în industrie 34,3%, în comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și a motocicletelor 14,8%, în învățământ 8,3% și în sănătate și asistență socială 8,1%. La polul opus, cel mai

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

mic număr de salariați a fost concentrat în următoarele activități: 0,5% în tranzacții imobiliare, 0,8% în informații și comunicații și 1% în activități de spectacole, culturale și recreative.

Din punct de vedere al indicatorului numărul mediu al salariaților din regiunea Sud Muntenia se remarcă o împărțire structurală a regiunii între județele din nordul său – Argeș, Dâmbovița și Prahova – și cele din sud – Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman. Astfel, județele de nord se remarcă ca având un număr mediu al salariaților ridicat în industrie, construcții și comerț, cu mențiunea că județul Dâmbovița se poziționează în intervalul de tranziție către județele de sud. În ceea ce privește agricultura, județele de câmpie prezintă valori ridicate ale indicatorului. Ialomița și Călărași prezintă cea mai dramatică scădere a numărului mediu al salariaților, aceste județe înjumătățindu-și numărul de angajați în agricultură.

În același timp se constată o specializare a județelor pe activități ale economiei naționale și anume: Prahova în turism (hoteluri și restaurante), Argeș în silvicultură și exploatare forestieră, iar județele din sud, Călărași, Ialomița și Teleorman în agricultură (agricultură și vânătoare). Conform datelor statistice cu privire la numărul mediu de salariați ocupați în principalele sectoare de activitate, județul Giurgiu înregistrează cele mai ridicate date pentru sectoarele comerț, industria prelucrătoare și industria extractivă, clasându-se sub media regională la nivelul fiecărui sector. De asemenea, județul Dâmbovița se situează peste media regională în silvicultură și exploatare forestieră, cu un număr mediu de salariați de aproximativ două ori mai mic decât cel înregistrat

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

în primul județ clasat (Argeș). Județul Dâmbovița, ca număr mediu de salariați ocupați în industrie (în special industriile prelucrătoare și extractivă), respectiv în construcții se situează pe locul trei, după județele Prahova și Argeș.

În anul 2018 numărul mediu al salariaților a fost de 80,8 mii persoane, în creștere cu 3,2 mii persoane comparativ cu anul 2017. Distribuția salariaților pe sectoare economice arată că, în anul 2018, se regăseau în servicii, 60,3% adică în sectorul terțiar. În sectorul secundar (industrie și construcții) lucrau 37,3% din salariați, în creștere cu 0,2% față de anul precedent. Ponderea numărului de salariați care și-au desfășurat activitatea în ramurile agricole (sector primar) a fost de 2,4%, la fel ca și în anul precedent.



În anul 2018, valoarea indicelui câștigului salarial real a fost de 160,6 %

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

față de anul 1990, în creștere cu 10,8 puncte procentuale comparativ cu anul precedent; tot în anul 2018, la nivelul județului Dâmbovița, cel mai bine au câștigat salariații din industria extractivă, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, activitățile de intermediari financiare și asigurări, etc. Cele mai mici câștiguri salariale s-au realizat în activitățile: hoteluri și restaurante, de servicii administrative, de spectacole, culturale etc.

Din cele mai vechi timpuri, ocupația locuitorilor din Comuna Raci a constat în cultivarea pomilor fructiferi, a căror producție era folosită pentru familie dar și pentru comercializare, cultivarea de legume pentru strictul necesar în familie și creșterea animalelor în special a bovinelor, porcinelor, caprinelor, ovi și mai puțin a cabalinelor. În afara acestor ocupații cu caracter agricol, populația din comuna Raci este angrenată în activități meșteșugărești, de zidărie și construcții.

Pe lângă cei cu ocupații bine definite în cadrul comunei, putem identifica, odată cu începerea procesului de industrializare ce va cuprinde și județul Dâmbovița, o deplasare a populației active către oraș. Astfel, paleta meseriilor practicate de cetățenii din Raci a devenit foarte diversificată.

Din cele prezentate, putem concluziona că, cetățenii comunei Raci, pe lângă ocupația de bază care este agricultura, erau în același timp și muncitori în industrie, comerț, etc.

Populația activă este un element important în definirea profilului economic al unității teritoriale studiate.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Forța de muncă constituie un factor important al dezvoltării rurale în prezent și viitor, și poartă amprenta caracteristicilor economiei predominant agricole.

Din datele recente reiese că populația activă cu domiciliul în localitate lucrează în următoarele ramuri de activitate din cadrul comunei: agricultură, industrie, construcții, transporturi, depozitare, comunicații, turism, comerț cu ridicata, amănuntul, reparații autovehicule, administrație publică, învățământ, sănătate și asistență socială.

În afara populației ocupate în activitățile economice și de servicii din cadrul comunei, există și persoane navetiste.

Conform datelor furnizate de INSSE, în 2011, în comună sunt activi 1953 de persoane.

Numărul mediu de salariați în 2019, conform datelor furnizate de primărie, este de 177 persoane.

Structura populației din comună în funcție de ocupație:

Structura populației din comună în funcție de ocupație la 2011	%
Agricultură	43,1 %
Industrie	11,7 %
Construcții	10,3 %
Comerț	7 %
Transporturi	5,5 %
Hoteluri și restaurante	3,1 %

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Informatică/comunicații	0,3 %
Intermedieri financiare	0,6 %
Activități profesionale	1,3 %
Servicii administrative	3,5 %
Învățământ	2,3 %
Sănătate	4,4 %
Activități culturale	0,2 %
Alte activități	6,6 %

Șomaj

Ca urmare a dezechilibrelor apărute pe piața forței de muncă (unde oferta de forță de muncă depășește cererea), apare fenomenul șomajului. Transformările socio-economice și criza economică au influențat puternic fenomenul șomajului atât la nivel național, cât și la nivel regional.

În România și în alte state din Uniunea Europeană, măsurarea volumului șomajului se realizează prin indicatorul: șomajul BIM (Biroul Internațional al Muncii).

Astfel, din analiza indicatorilor statistici, se poate observa faptul că rata șomajului BIM în perioada analizată a avut un trend descendent în perioada 2005-2008, apoi, pe fondul efectelor crizei economice a înregistrat o creștere continuă până în anul 2011 (10,4%), ocupând locul 2 la nivel național, depășind cu mult media națională (7,4%) . De asemenea, se poate observa faptul că în anul 2011

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

rata șomajului BIM a fost ușor mai ridicată în rândul bărbaților (10,5%), decât în rândul femeilor (10,3%).

Totodată, se observă o rată scăzută a șomajului BIM în rândul populației cu vârsta cuprinsă între 55-64 de ani (4,7% - locul 3 la nivel național), precum și o rată crescută a acesteia în rândul populației tinere 15-24 de ani (32,9% - locul 2 la nivel național).



În ceea ce privește diferențierea pe medii de rezidență, se remarcă o pondere mai mare a ratei șomajului BIM în mediul urban (11,9% - locul 1 la nivel național), comparativ cu ponderea înregistrată în mediul rural (9,2% - locul 2 la nivel național). De asemenea, ponderea mai mare a ratei șomajului BIM în mediul urban s-a înregistrat în rândul populației tinere de 15-24 de ani, iar cea

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

mai scăzută atât în rândul populației bătrâne 55-64 de ani, cât și a populației de 25-34 de ani.

În mediul rural, în anul 2011, ponderea cea mai ridicată a ratei șomajului BIM a fost înregistrată în rândul populației tinere 15-24 ani, iar cea mai scăzută, în rândul populației cu vârsta cuprinsă între 55-64 de ani.

Conform datelor furnizate de INSSE, în decembrie 2020 se înregistrau 37 de șomeri în comuna Raci.

Condiții de locuit

În conformitate cu datele furnizate de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (în documentul „Indicatori de incluziune socială calculați de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale”, 2003 - 2011), aproximativ 14% din populația aflată în prag de sărăcie severă de la nivel național era concentrată, în anul 2011, în regiunea Sud Muntenia, ocupând astfel locul 4 în rândul celor opt regiuni de dezvoltare.

În perioada analizată, rata sărăciei severe a avut o tendință de scădere constantă de la 4,6% în anul 2004, până la 0,6% în anul 2008, apoi ca urmare a efectelor crizei economice a crescut la 0,8% în anul 2009, urcând apoi la 1,1% în anul 2011, poziționând regiunea Sud Muntenia pe primul loc la nivel național, cu mult peste media națională de 0,6%.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În ceea ce privește diferențierea pe sexe, s-a păstrat tendința înregistrată la nivel național, conform căreia, rata de sărăcie este ușor mai ridicată în rândul populației de sex feminin. De asemenea, din punct de vedere al mediului de rezidență, mediul rural se confruntă cu o incidență mai mare a sărăciei severe, comparativ cu mediul urban.

La nivelul celor șapte județe componente, se poate observa faptul că sărăcia severă este mai accentuată în județele mai puțin dezvoltate din sudul regiunii Sud Muntenia: Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman, în timp ce în județele din nord (Argeș, Dâmbovița și Prahova), mai dezvoltate economic, procentul este mult mai redus.

În plus, conform bazei de calcul utilizată de Eurostat, peste 6,2 milioane de persoane din România sunt afectate de lipsuri materiale grave. Dintre acestea, peste un milion de persoane afectate de lipsuri materiale grave se regăsesc în regiunea Sud Muntenia (33,4%), poziționând-o pe locul 3, după Nord-Est și Sud-Est.

Categoria persoanelor care trăiesc cu lipsuri materiale severe cuprinde populația afectată de cel puțin patru din următoarele probleme: nu pot plăti la timp chiria, ipoteca sau facturile la utilități, nu-și permit să-și încălzească în mod adecvat locuința, nu pot face față cheltuielilor neașteptate, nu își permit o masă cu carne, pește sau alt tip de hrană bogată în proteine cel puțin odată la două zile, nu își permit o vacanță de o săptămână în fiecare an, nu pot deține și întreține un automobil, o mașină de spălat, un televizor color sau un telefon, fix sau mobil.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Câștigul salarial nominal mediu brut a crescut constant în perioada 2004 - 2011, în regiunea Sud Muntenia de la 778 lei în anul 2004, la 1.813 lei în anul 2011, urmând tendința de creștere înregistrată la nivel național. De asemenea, tendința de creștere continuă s-a înregistrat în perioada analizată și la nivelul celor șapte județe componente ale regiunii.

O creștere constantă a avut-o și câștigul salarial nominal mediu net la nivelul regiunii, de la 78 lei în anul 2004, la 1.321 lei în anul 2011, urmând aceeași tendință ca la nivel național. De asemenea, se poate observa din graficul nr. 4.28., faptul că în județele dezvoltate din nordul regiunii, salariul nominal mediu net a avut loc cea mai importantă creștere, ajungând în 2011 până la 1.469 lei în Argeș și 1.400 lei în Prahova. La polul opus s-a situat județul Călărași cu 1.121 lei, valoare sub media de la nivel regional.

Astfel, pentru perioada analizată, se poate observa faptul că acesta a avut o tendință oscilantă la nivelul regiunii Sud Muntenia, cu scăderi mai semnificative în perioada de criză economică 2009 - 2011.

În perioada analizată, cheltuielile totale ale populației din regiunea Sud Muntenia au crescut constant, de la 971,62 lei în anul 2004, la 2.090,72 în anul 2011. Astfel, cheltuielile totale ale populației au reprezentat 96% din nivelul veniturilor totale. Principalele destinații ale cheltuielilor efectuate de gospodării au fost consumul de bunuri alimentare, nealimentare, servicii și transferurile către administrația publică și privată și către bugetele asigurărilor sociale, sub forma impozitelor, contribuțiilor, cotizațiilor și taxelor. Totodată, din analiza graficului nr. 4.30., cheltuielile pentru investiții dețin o pondere

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

foarte mică în cheltuielile totale ale gospodăriilor populației (doar 0,9% din total), în timp ce cheltuielile bănești pentru cumpărarea de alimente și băuturi reprezintă 21,2% din total.

Conform datelor furnizate de primăria comuna Răciu s-au înregistrat 1596 de locuințe.

Conform INSSE la sfârșitul anului 2019 s-au înregistrat:

	Locuințe	Nr. camerelor	Suprafața camerelor
Comuna Răciu	1606	4692	71232

Conform primăriei, în 2020 s-au eliberat 15 autorizații de construcții. În 2019, conform INSSE s-au recepționat 10 locuințe, cu 39 de camere însumate și 1776 mp suprafață construită.

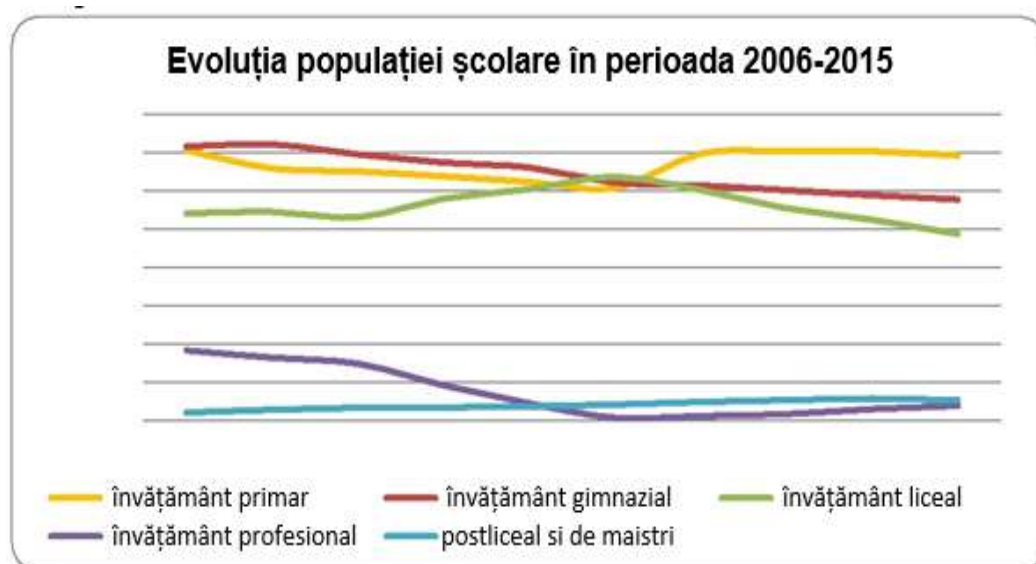
III.5. Infrastructura educațională , cultura și arta

Populația școlară din sistemul regional de educație a fost în anul școlar/universitar 2015-2016 de 471,6 mii copii, elevi, studenți, cursanți, reprezentând 63,7% din populația de vârstă școlară. Cele mai importante valori ale distribuției populației școlare pe niveluri educaționale s-au înregistrat în învățământul primar și gimnazial (54,2%), regiunea Sud-Muntenia având cea mai

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

ridicată pondere pentru învățământul primar și gimnazial față de toate regiunile. În ceea ce privește învățământul liceal și profesional, în regiunea Sud Muntenia, acesta reprezintă 22,37% din totalul populației școlare, regiunea situându-se pe locul al doilea pe țară, după regiunea Sud - Vest Oltenia.

Dinamica populației școlare la nivel regional în perioada 2006 – 2015 indică o scădere importantă a efectivului cu 16,16%. Scăderea populației din învățământul primar (-1,92%) și gimnazial (-19,33%) va influența pe viitor populația școlară din învățământul liceal și profesional .



Sursa datelor: INS - Populația școlară pe niveluri de educație, forme de învățământ, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Deși efectivele de elevi din învățământul liceal au crescut în perioada

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

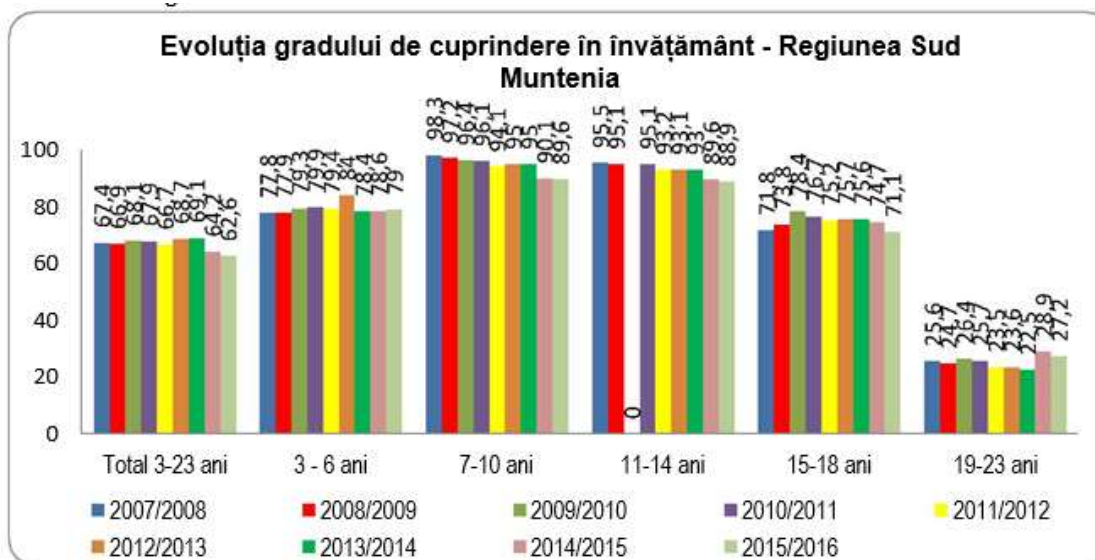
2006-2011 (+17,6%), acestea au înregistrat o scădere de 23,4% în perioada 2011-2015, datorată reducerii semnificative a populației școlare din învățământul gimnazial, dar și reintroducerii învățământ profesional.

Învățământul profesional înregistrează o scădere dramatică în perioada 2009- 2011, datorată Hotărârii de Guvern din 8 februarie 2009, când nu au mai fost alocate locuri pentru școlile de arte și meserii, urmată de o creștere ușoară în perioada 2011-2016 (după instituirea stagiilor de pregătire practică și a învățământului profesional cu durata de 3 ani).

Învățământul postliceal și de maiștri este singura formă de învățământ care în perioada 2006-2015 are o evoluție crescătoare (+ 45,95%).

Gradul de cuprindere școlară pe vârste/grupe de vârstă – reprezintă numărul total al elevilor de o anumită vârstă/grupă de vârstă, indiferent de nivelul de educație în care sunt cuprinși, ca raport procentual din totalul populației de aceeași vârstă/grupă de vârstă.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Sursa datelor: INS - Caiete statistice

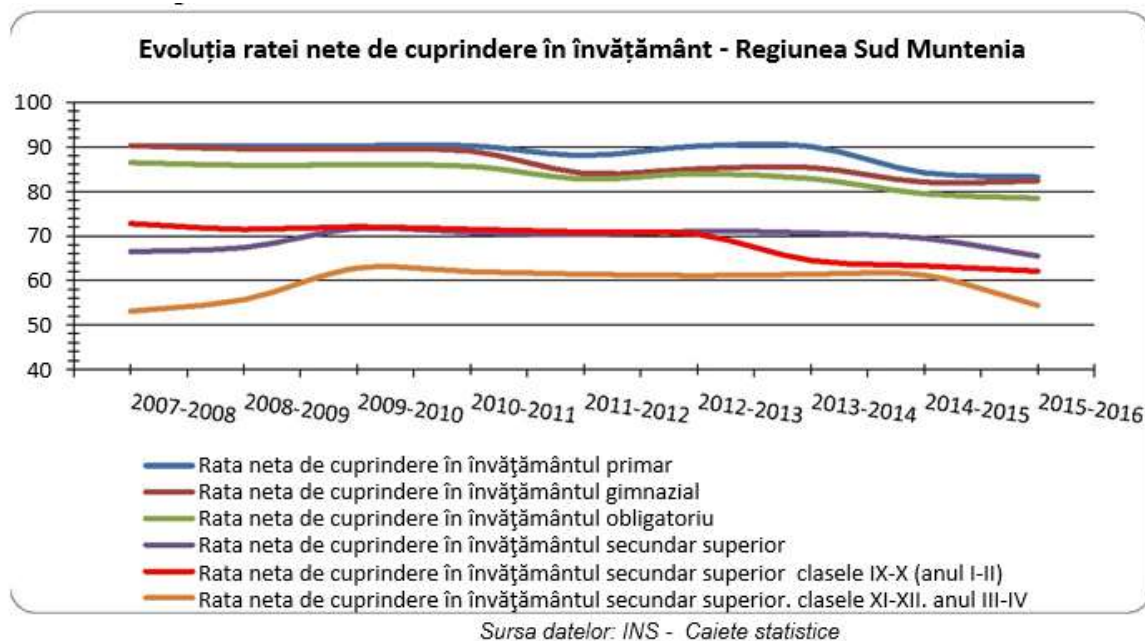
Ca și alți indicatori, ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste au prezentat tendințe oscilante în ultimii ani, influențate mai ales de schimbările de structură ale sistemului de învățământ. Analizând evoluția indicatorului gradul de cuprindere în învățământ în perioada 2007/2015 pentru grupa de vârstă (3 - 23 ani) se constată o evoluție oscilantă, cu creșteri și scăderi de sub un procent până în anul școlar 2013-2014, după care scade cu 6,5 procente în următorii 2 ani școlari. Pentru grupa de vârstă 3-6 ani gradul de cuprindere în învățământ crește de la 77,8% în anul școlar 2007-2008 la 84% în 2012-2013, după care scade cu 5 procente în următorii 3 ani școlari. Grupa de vârstă 7- 10 ani înregistrează o scădere ușoară și continuă cu 1,6 procente în perioada 2007- 2011, urmată de o scădere cu 5,4 procente în perioada 2013-2015. Grupa 15 – 18 ani are o evoluție ascendentă de la 71,8% la nivelul anului școlar 2007- 2008 până la

78,4% în anul școlar 2009- 2010, după care scade cu 7,3 procente până în anul școlar 2015-2016



Analiza pe sexe evidențiază *rate nete de cuprindere mai mari în cazul fetelor*, comparativ cu băieții în învățământul secundar superior și secundar superior, clasele XI- XI.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

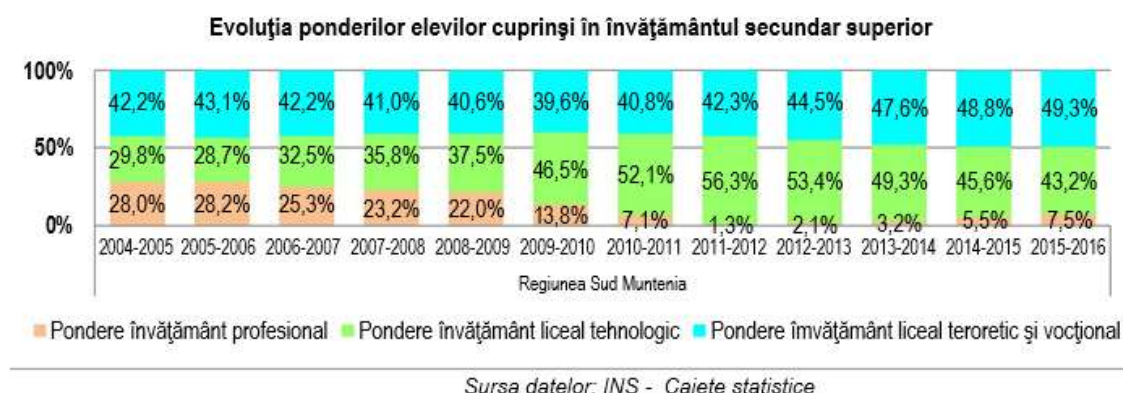


Județele cu cea mai mică pondere a elevilor cuprinși în învățământul profesional și tehnic sunt Dâmbovița (45%) și Teleorman (43,3%), iar județele cu cea mai mare pondere a elevilor cuprinși în IPT sunt Călărași (56,9%) și Prahova (53,6%).

În ceea ce privește învățământul profesional, ponderea a fost de 7,5%, în scădere cu 14,5 procente față de anul școlar 2008 – 2009, cu 1,8 procente sub media națională. Județele cu cea mai mică pondere sunt Teleorman (2,8%) și Giurgiu (3,6%) iar județele cu cea mai mare pondere a elevilor cuprinși în IPT sunt Ialomița (12,5%) și Călărași (10%).

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



În anul școlar 2016-2017, în Regiunea Sud Muntenia existau 166 unități de învățământ profesional și tehnic de stat și particular (inclusiv învățământ postliceal prin școli postliceale și școli de maiștri). Acestea erau repartizate pe județe astfel: Argeș (33 unități), Călărași (16 unități), Dâmbovița (21 unități), Giurgiu (12 unități), Ialomița (20 unități), Prahova (49 unități) și Teleorman (15 unități). Majoritatea școlilor sunt concentrate în centrele urbane, cu potențial economic relevant, și unde școlile pot dezvolta parteneriate pentru instruirea practică cu șanse de angajare viitoare. Unitățile școlare, din mediul rural și orașe mici, au posibilități foarte reduse de a oferi o paletă de calificări atractive și diversificate pentru populația locală; de regulă oferta se reduce la 1-2 calificări, fără diversificare de la un an la altul. De-a lungul anilor, elevii au o singură opțiune, dată de calificarea pentru care școala este acreditată, de aceea și gradul de atractivitate redus în cazul acestor școli.

Colegiul Economic "VIRGIL MADGEARU" Ploiești deține locul I

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

(numărul cel mai mare de elevi școlarizați) în domeniile economic (577 elevi) și Comerț (291 elevi).

Domeniul economic este școlarizat în 113 unități școlare din regiune, iar domeniul comerț în 90 unități școlare din toate județele regiunii.

Pe locul al II-lea se află Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu” Pitești, fruntaș în două domenii de școlarizare: protecția mediului (234 elevi) și chimie industrială (214 elevi). Un număr de 76 unități școlare din toate județele regiunii școlarizează în domeniul protecția mediului și 16 unități de învățământ din județele industrializate ale regiunii (Prahova, Argeș, Dâmbovița) și din județul Ialomița școlarizează în domeniul chimie industrială.

Colegiul Tehnic „Armand Călinescu” Pitești deține cel mai mare număr de elevi în domeniile electronică automatizări (214 elevi) și industrie textilă și pielărie (188 elevi). Domeniul electronică automatizări este școlarizat în 86 unități școlare din regiune, iar domeniul industrie textilă și pielărie în 62 unități școlare din toate județele regiunii.

Colegiul Tehnic „Lazăr Edeleanu” Ploiești deține cel mai mare număr de elevi în domeniile industrie alimentară (111 elevi) și materiale de construcții (18 elevi). Domeniul industrie alimentară este școlarizat în 87 unități școlare din toate județele regiunii, iar domeniul materiale de construcții în 4 unități școlare din județele Prahova și Dâmbovița.

Un număr de 395 unități școlare din toate județele regiunii școlarizează în domeniul mecanică, numărul cel mai mare de elevi fiind la Liceul Tehnologic "Dimitrie Bolintineanu" Bolintin Vale și la Liceul Tehnologic de Transporturi

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Ploiești (253 elevi).

Domeniul agricultură se școlarizează în 88 unități școlare din regiune, numărul cel mai mare de elevi fiind la Liceul Tehnologic „Nicolae Bălcescu” Alexandria, Teleorman (96 elevi).

Un număr de 180 unități școlare din toate județele regiunii școlarizează în domeniul turism și alimentație, numărul cel mai mare de elevi fiind la Liceul Tehnologic ”A.I.CUZA” Slobozia (178 elevi). Domeniul electric se școlarizează în 107 unități școlare din regiune, numărul cel mai mare de elevi fiind la Liceul Tehnologic ”Ferdinand I, Curtea de Argeș (107 elevi), iar domeniul construcții, instalații și lucrări publice se școlarizează în 57 unități școlare din regiune, numărul cel mai mare de elevi fiind la Colegiul Tehnic ”Toma N. Socolescu” Ploiești (173 elevi).

Liceul Tehnologic „Dacia” Pitești deține locul fruntaș în școlarizarea domeniului electromecanică (164 elevi), iar Liceul Tehnologic Forestier, Câmpina deține locul fruntaș în școlarizarea domeniului silvicultură (145 elevi). Domeniul electromecanică se școlarizează în 50 unități școlare, iar silvicultură în 15.

Domeniul estetica și igiena corpului omenesc se școlarizează în 28 unități școlare din regiune (numărul cel mai mare de elevi fiind la Liceul Tehnologic de Servicii Sfântul Apostol Andrei” Ploiești - 122 elevi), iar domeniul fabricarea produselor din lemn se școlarizează în 45 unități școlare din județele Prahova, Argeș și Dâmbovița (numărul cel mai mare de elevi fiind la Colegiul Tehnic Forestier Câmpina - 122 elevi).

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Liceul Tehnologic "Iordache Golescu" Găești deține locul fruntaș în școlarizarea domeniului producție media (107 elevi), acest domeniu fiind școlarizat în 8 unități școlare din județele Prahova, Călărași și Dâmbovița.



Resurse umane

În perioada 2011-2016, în România, numărul personalului didactic din învățământul profesional și tehnic, proprietate publică, a înregistrat o tendință de scădere continuă, de la 32439 în anul școlar 2011-2012, la 27205 în anul școlar 2015-2016 (în scădere cu 5234 persoane).

În anul școlar 2015-2016, din totalul personalului din învățământul profesional și tehnic, 96,9% funcționează în învățământul liceal tehnologic (60,2% profil Tehnic, 15,2% profil Resurse naturale și protecția mediului și 21,5% profil Servicii), 1,3% în învățământul profesional și 1,8% în

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

cel postliceal și de maiștri. Scăderea sau creșterea efectivelor de personal se corelează, în mod firesc, cu tendințele efectivelor de elevi. Numărul personalului didactic din învățământul liceal tehnologic înregistrează o tendință de descreștere în perioada 2011-2016, în timp ce numărul personalului didactic din învățământul profesional crește (în cifre absolute) de la 64 persoane la 353 persoane, ca urmare a revigorării acestei forme de învățământ.

Distribuția personalului didactic din învățământul profesional și tehnic, anul școlar 2015-2016



Sursa datelor: INS

Numărul de personal din învățământul postliceal și de maiștri, care a devenit o rută din ce în ce mai solicitată de absolvenții de liceu fără bacalaureat, înregistrează creștere până în anul școlar 2013-2014, după care descrește.

Învățământul liceal înregistrează în perioada analizată o tendință descrescătoare, atât la nivel național cât și la nivelul regiunii Sud Muntenia.

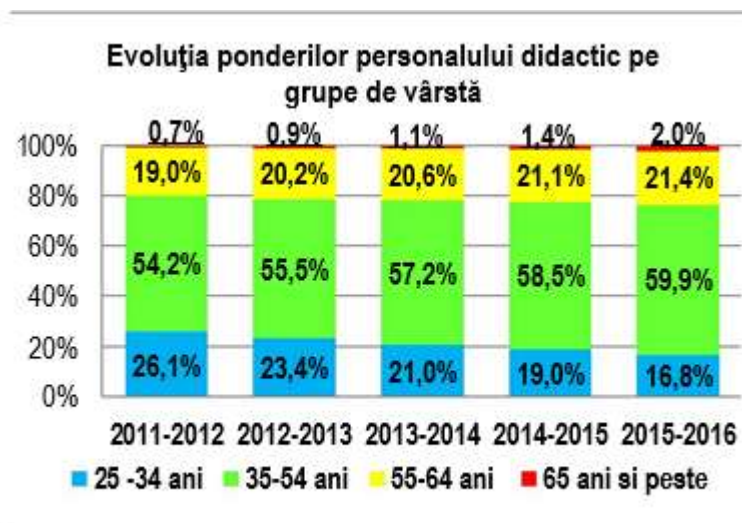
Această tendință se înregistrează și la nivelul județelor regiunii.

În anul școlar 2015/2016, în învățământul profesional și tehnic, ponderea personalului didactic calificat a fost de 98,3%. În învățământul liceal tehnologic, ponderea personalului didactic calificat a fost de 98,5%, în creștere ușoară față de anul școlar precedent (98,4%). Pe fondul unei ușoare creșteri a numărului total de personal didactic, a scăzut ușor ponderea cadrelor didactice calificate din învățământul profesional și tehnic. Datele referitoare la personalul calificat din sistemul de învățământ evidențiază nevoia identificării posturilor dificil de acoperit cu personal calificat, precum și evaluarea oportunității dezvoltării unor programe prin care să fie stimulată atragerea personalului calificat în școli.

Analiza pe medii de rezidență a numărului cadrelor didactice relevă faptul că rețeaua școlară este inegal dezvoltată în cazul învățământului liceal, postliceal, cât și al celui profesional (în defavoarea mediului rural).

Analizând distribuția personalului didactic pe sexe, se observă ponderea preponderentă a personalului didactic feminin. În anul școlar 2015-2016, în comparație cu anul precedent, ponderea personalului feminin a crescut ușor în la nivelul învățământul profesional și tehnic, cadrele didactice de sex feminin reprezentând 69,8% din totalul personalului didactic. . Ponderea cea mai scăzută se înregistrează în învățământul profesional (62,3%). În cazul învățământului postliceal observăm o ușoară creștere a ponderii personalului feminin, până la valoarea de 65,9%.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Sursa datelor: INS

Cele 166 unități de învățământ profesional și tehnic existente la nivelul regiunii Sud Muntenia dețineau în anul școlar 2015-2016 un număr de 1105 laboratoare școlare, 545 ateliere școlare și 15498 PC-uri, 94% fiind conectate la Internet.

O mare parte a școlilor au beneficiat de dotare prin programele Phare VET, Banca Mondială, programe guvernamentale.

Potrivit datelor de la Institutul Național de Statistică (INS), în 2014 în sistemul public de învățământ au ajuns bani echivalent cu doar 2,75% din PIB, în creștere ușoară față de 2012 (2,64%). Cu toate că normele legislative prevăd ca un prag de 6% din PIB să meargă de la bugetul de stat către educație, România continuă să se plaseze în coada clasamentului lumii la capitolul cheltuieli cu învățământul, fiind devansată de toate țările UE. Alocarea unui volum redus de resurse învățământului ca procent din PIB, asociată cu dificultăți economice majore, a afectat întreaga structură a cheltuielilor cu educația: pe tipuri de

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

cheltuieli, niveluri de învățământ, medii de rezidență etc. Cele mai afectate categorii de cheltuieli au fost cele care afectează direct calitatea învățământului, infrastructura școlară și gradul de cuprindere în sistem. Deși o mare parte din statele europene au ales să investească în educație ca reacție la criza financiară, datorită beneficiilor pe termen lung pe care aceasta le produce la nivelul societății, România a preferat să înceapă lista tăierilor investițiilor publice cu domeniul educației. Concluzii: în România nu există o strategie coerentă și sustenabilă privind dezvoltarea sistemului educațional; educație nu este o prioritate națională.



Potrivit datelor INS, în anul școlar 2014-2015, procentul de promovabilitate a învățământului liceal, în regiunea Sud Muntenia, a fost de

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

95,7%, mai mic decât cel la nivel național - 96,3%. Județul cu cel mai mare procent de promovabilitate, peste media națională a fost județul Argeș (97,5%), iar județul cu cel mai mic procent de promovabilitate a fost județul Călărași (93,4%)

Clasele cu cel mai mare procent de repetenție sunt clasele a IX-a (procentul de promovabilitate la nivel regional - 92,8%). Cel mai mic procent de promovabilitate a fost înregistrat în județul Giurgiu – clasa a IX-a (85,6).

Procentul de promovabilitate a învățământului profesional este mai scăzut decât cel liceal. Astfel, în anul școlar 2014-2015, procentul de promovabilitate a învățământului profesional, în regiunea Sud Muntenia, a fost de 88,2%, mai mic decât cel la nivel național - 90,1%. Județele cu cel mai mare procent de promovabilitate, peste media națională au fost Prahova (90,5%) și Teleorman (90,8%), iar județul cu cel mai mic procent de promovabilitate a fost Giurgiu (76,1%). Procentul de promovabilitate a fost mai mare la școlile în mediul urban, în majoritatea județelor (excepție făcând județele Călărași, Dâmbovița, Ialomița unde procentul de promovabilitate a fost mai mare în mediul rural decât în mediul urban)

Procentul de promovabilitate a învățământului postliceal, în anul școlar 2014-2015, în regiunea Sud Muntenia, a fost de 94,3%, mai mic decât cel la nivel național 96,4%. Județul cu cel mai mare procent de promovabilitate, peste media națională au fost Prahova (96,9%), iar județul cu cel mai mic procent de promovabilitate a fost Dâmbovița (89,0%). Procentul de promovabilitate a fost mai mare în rândul elevilor de sex feminin.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În perioada 2009 – 2014, în regiunea Sud Muntenia, numărul absolvenților de liceu tehnologic a înregistrat o tendință fluctuantă: scade în anul școlar 2010 – 2011, apoi crește în anul școlar 2011-2012, când atinge cele mai mari valori (17728 absolvenți), scade brusc în anul școlar 2012-2013 cu 43,9% și apoi crește cu 0,7% în anul școlar următor. Această tendință se înregistrează și la nivel național.

Numărul absolvenților din colegiile și liceele teoretice scade în perioada 2009-2012, după care crește, ajungând în anul școlar 2013-2014 la 12755 absolvenți.

Numărul absolvenților din liceele vocaționale înregistrează un trend ascendent în toată perioada analizată. Rata de absolvire se definește ca fiind procentul absolvenților unui anumit nivel de educație din totalul populației în vârstă teoretică de absolvire specifică nivelului respectiv de educație.

Potrivit datelor INS, se constată că rata de absolvire a învățământului gimnazial din Regiunea Sud Muntenia, înregistrează în perioada 2006-2014 valori cuprinse între 81,8% și 103,4%, cel mai ridicat nivel atingând în anul școlar 2010-2011 (an în care au finalizat clasa a VIII-a două cohorte de elevi ce au avut debutul școlar la 6 ani și 7 ani simultan), iar cel mai mic nivel în anul 2013-2014.

Pe medii de rezidență, rata de absolvire este constant mai ridicată în mediul urban în comparație cu ruralul. Acest fapt este determinat în primul rând de situațiile de abandon școlar mai frecvente în rural, dar și de alte aspecte, precum migrarea unora dintre elevii din rural la școli din urban, către finalul

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

gimnaziului (ca o opțiune pentru o educație de o calitate mai ridicată, ce poate asigura continuarea educației în învățământul liceal).

Diferențele pe sexe sunt relativ nesemnificative, fetele prezentând însă un ușor avantaj în raport cu băieții (*vezi anexa Rata de absolvire -INS*).

Rata de absolvire a învățământului liceal, cu și fără examen de bacalaureat (calculată prin raportare la populația în vârstă teoretică de absolvire - 18 ani) din Regiunea Sud Muntenia, înregistrează în perioada 2006-2014 valori cuprinse între 50,8% și 85,3%. Referitor la analiza acestui indicator, trebuie precizat faptul că nu toți elevii finalizează învățământul liceal la vârsta de 18 ani, dată fiind varietatea vârstelor de debut, precum și faptul că anumite forme și filiere de formare au durate diferite.

La nivelul anului școlar 2012/2013 se ating cele mai mari valori ale ratei de absolvire a liceului: total – 85,3%; fete – 84,6%; băieți – 85,9%.

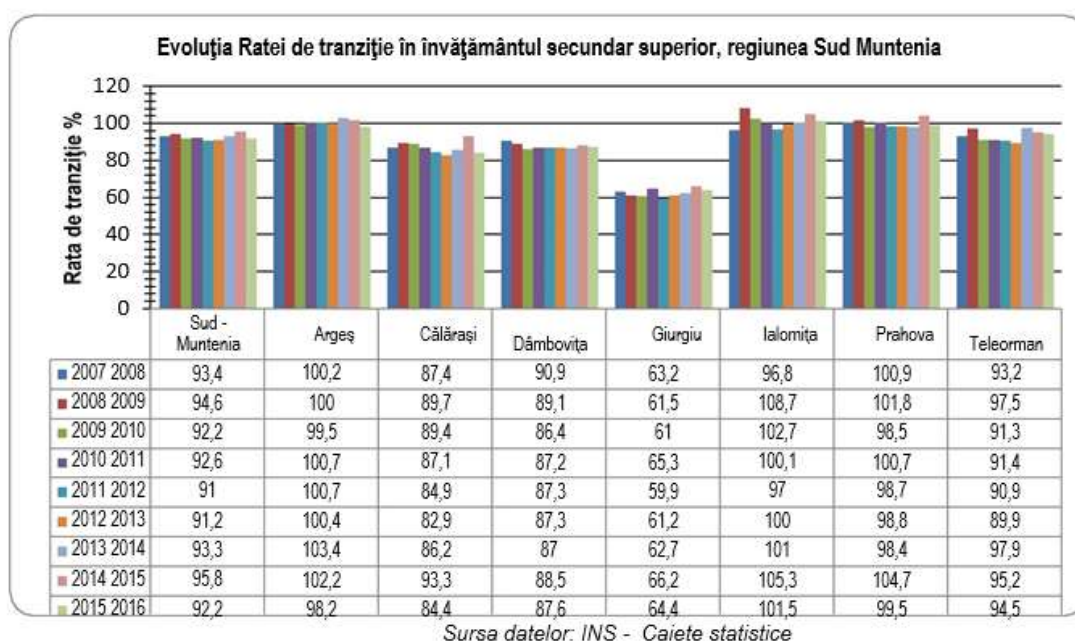
Ratele de absolvire la învățământul profesional sunt cele mai scăzute comparativ cu celelalte niveluri de școlarizare, dar ele au început să crească ușor de la cea mai mică valoare în această perioadă (0,6% în 2011-2012) la 4,7 % în 2014-2015, după instituirea stagiilor de pregătire practică și a învățământului profesional cu durata de 3 ani.

Analiza pe sexe relevă faptul că rata de absolvire este mai mare în rândul populației masculine comparativ cu cea feminină și media pe regiune. O cauză ar fi numărul mai mare de elevi de sex masculin cuprinși în învățământul profesional.

În ultimii patru ani, rata de absolvire a învățământului postliceal și de

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

maiștri a înregistrat o tendință ascendentă, dar sub media națională.



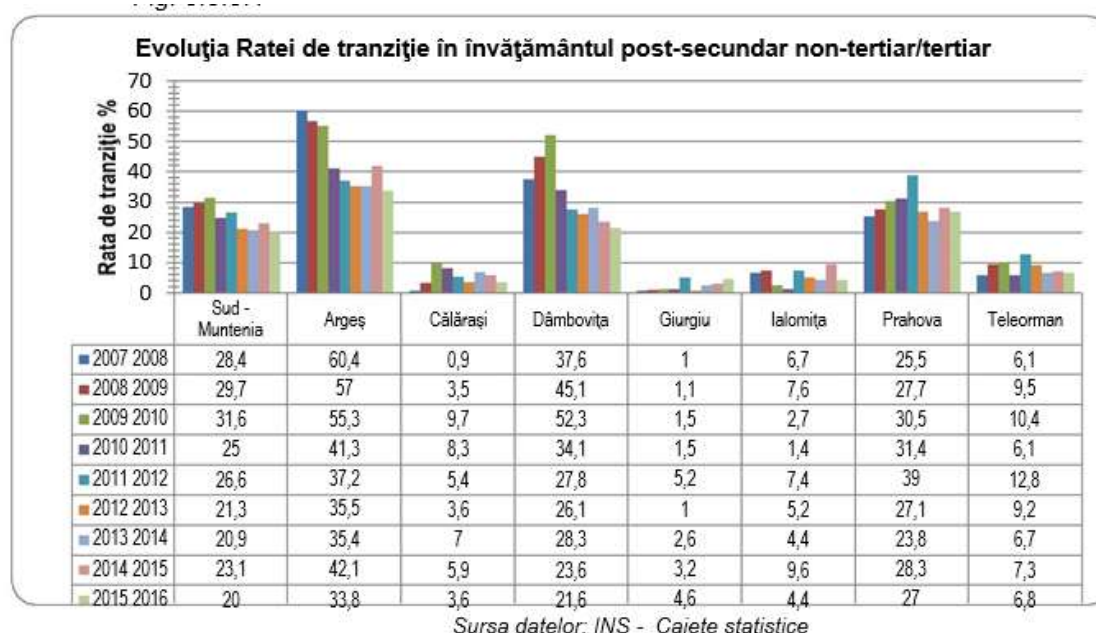
Rata de tranziție în învățământul post-secundar non-terțiar/terțiar (Rata de tranziție de la învățământul liceal la învățământul postliceal și superior), în perioada 2007-2015, conform datelor INS înregistrează o evoluție fluctuantă în regiunea Sud Muntenia, de la 31,6% în 2009/2010, la 20% în 2015/2016, menținându-se sub media națională

După cum se observă, în anul școlar 2015-2016 rata de tranziție de la învățământul liceal la învățământul postliceal și superior a înregistrat cea mai

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

mică valoare din perioada analizată: 20% la nivel regional, față de 57% la nivel național.



În ceea ce privește distribuția valorilor indicatorului după criteriul sex, se observă un net avantaj al populației feminine; această situație se înregistrează pe tot intervalul de timp analizat.

Județele cu rata de tranziție de la învățământul liceal la învățământul postliceal și superior peste media regională, în anul școlar 2015-2016 sunt Argeș

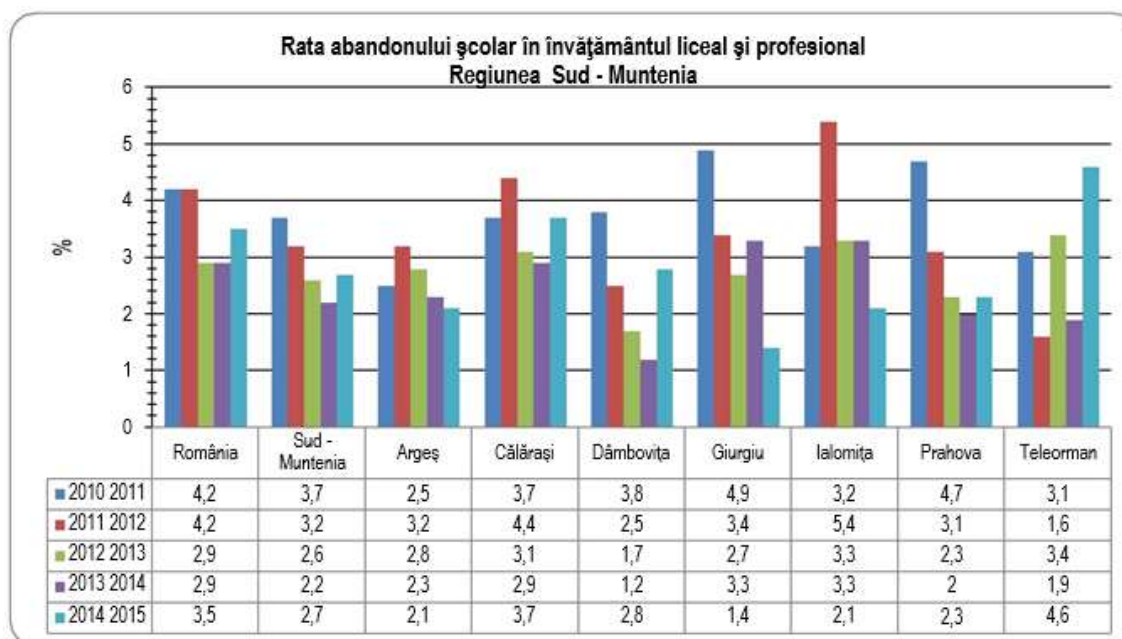
Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

(33,8%), Prahova (27%) și Dâmbovița (21,6%), iar cele cu o rată de tranziție foarte mică sunt %). Călărași (3,6%), Ialomița (4,4%), Giurgiu (4,6%) și Teleorman (6,8%).

Rata abandonului școlar este un indicator important în cadrul politicilor de coeziune economică și socială, în strânsă legătură cu accesul la educație și pentru evaluarea gradului de retenție a tinerilor în educație pe fiecare nivel ISCED.

Pe ansamblul învățământului primar și gimnazial, rata abandonului școlar (indicator calculat pe baza metodei „intrare-ieșire”), în anul școlar 2014/2015, în regiunea Sud Muntenia, a fost de 2%, egală cu cea de la nivel național. Județele cu cea mai mică rată a abandonului școlar sunt: Argeș, Prahova (cu excepția anului școlar 2014-2015) și Dâmbovița. În comparație cu anul anterior, situația s-a înrăutățit semnificativ, valoarea indicatorului fiind, la nivel regional, cu 0,5 puncte procentuale mai mare. În ceea ce privește abandonul pe sexe, se observă că pe toată perioada analizată (2006-2014) mai mulți băieți abandonează școala, comparativ cu fetele.

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Sursa datelor: INS - Caiete statistice

În **învățământul liceal și profesional**, rata abandonului, în anul școlar 2014/2015, în regiunea Sud Muntenia, a fost de 2,7%, mai mică cu 0,8 procente decât cea de la nivel național (regiunea Sud Muntenia are cea mai mică rată a abandonului față de celelalte regiuni ale țării). Județele cu cea mai mică rată a abandonului școlar, în anul 2014-2015, sunt: Giurgiu (1,4%), Ialomița (2,1%) și

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Călărași (2,1%). În comparație cu anul anterior, situația s-a înrăutățit semnificativ, valoarea indicatorului fiind, la nivel regional, cu 0,5 puncte procentuale mai mare. Se constată o pondere mai mică a abandonului în cazul populației feminine (2,5% față de 2,9% în anul școlar 2014/2015). Pe medii de rezidență, rata abandonului școlar este mai mare în mediul rural, decât în mediul urban.

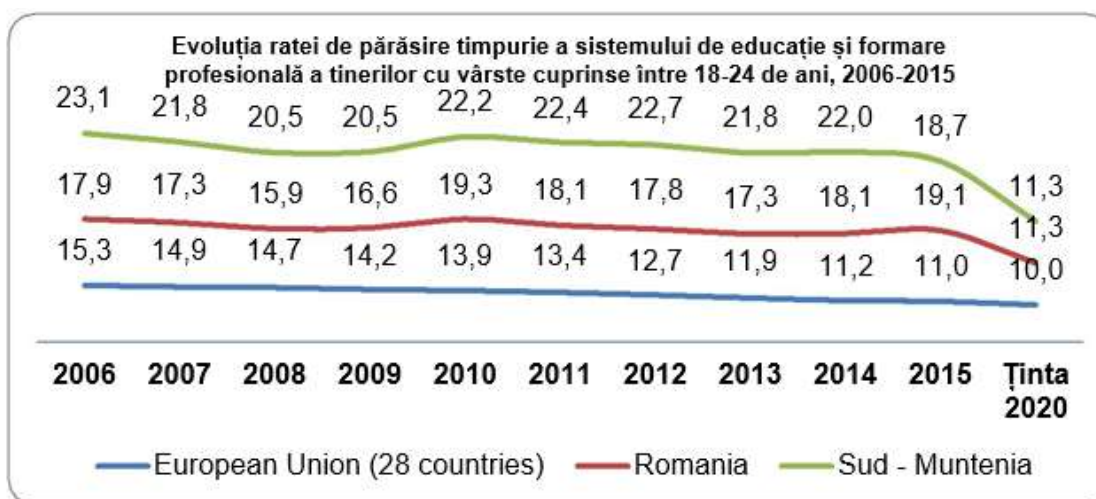
Cea mai mare valoare a ratei abandonului s-a înregistrat în învățământul postliceal, de 8,9%, în 2014-2015.

Abandonul școlar reprezintă una dintre cele mai acute probleme cu care se confruntă învățământul din țara noastră, care generează efecte negative la nivel de individ și asupra întregii societăți. Motivația abandonului școlar, potrivit cercetărilor statistice în domeniu, o reprezintă, cel mai frecvent, situația economică precară, mediul familial dezorganizat, exodul părinților în străinătate și lipsa locurilor de muncă atractive pentru tineri. Alți factori includ furnizarea și accesul insuficient la educație de calitate, servicii de asistență insuficiente sau atitudini discriminatorii în special față de romi, elevi cu dizabilități sau copii cu nevoi educaționale speciale. Copiii cu nevoi educaționale speciale și copiii cu dizabilități reprezintă unul dintre grupurile cele mai susceptibile de a nu frecventa școala, în special în zonele rurale. Datele de la recensământul din 2011 au arătat că unul din trei copii cu vârsta cuprinsă între 7 și 14 ani având o invaliditate totală sau parțială nu au fost înscriși niciodată la școală sau au abandonat școala (Banca Mondială 2014).

Având în vedere evoluția oscilantă a indicatorului și valorile destul de mari

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

înregistrate pe parcursul intervalului, *abandonul continuă să reprezinte motiv de îngrijorare.*



Sursa datelor: Eurostat, 2016

Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița își propune îmbunătățirea calității educației și a formării profesionale la nivelul instituțiilor de învățământ dâmbovițean prin măsuri de optimizare a strategiilor manageriale. Pentru a sprijini rezultate mai bune ale învățării și pentru a înlătura obstacolele din calea succesului educațional, vor fi implementate instrumente de politici educaționale care includ:

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- dezvoltarea unui sistem unitar de monitorizare și evaluare a întregului proces instructiv-educativ dâmbovițean;
- furnizarea de servicii de educație și îngrijire preșcolară de înaltă calitate;
- desfășurarea activităților de susținere și dezvoltare personală a elevilor, în vederea cultivării unei atitudini orientată spre învățare;
- adaptarea metodelor de predare-învățare-evaluare la particularitățile și aptitudinile elevilor;
- asigurarea de șanse egale de acces și participare la educație pentru fiecare copil (acces și echitate pentru școlile din mediul rural);
- promovarea unor politici de antisegregare active și acordarea de sprijin suplimentar pentru școlile din zonele defavorizate;
- dezvoltarea învățământului profesional și tehnic; corelarea ofertei educaționale cu piața muncii;
- îmbunătățirea managementului școlar prin încurajarea transparenței actului decizional și a responsabilității actului managerial;
- consolidarea orientării și consilierii psihopedagogice a elevilor, corespunzător potențialului și resurselor existente;
- consolidarea filierelor vocaționale de înaltă calitate și creșterea atractivității și a flexibilității acestora;
- creșterea implicării părinților prin crearea unei rețele de comunicare cu aceștia, dar și cu alți actori din afara școlii.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



În comuna Raci se găsesc 6 unități de învățământ (3 grădinițe și 3 școli) –

- Școala cu clasele I-VIII Raci;
- Grădinița Raci;
- Școala cu clasele I-VIII Șuța Seacă;
- Grădinița Șuța Seacă;
- Școala cu clasele I-IV Siliștea;
- Grădinița Siliștea.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Rădăcinile învățământului instituționalizat coboară până în secolul XVIII, atunci când apar primele mențiuni documentare despre o școală ce funcționa în anul 1783 pe moșia Șuța a boierului Matei Lăcușteanu. Domnia acorda pentru aceasta scutiri de dări și o “milă” de 100 de bolovani de sare pentru întreținerea școlii. În septembrie 1840 a început să funcționeze o altă școală în satul Șuța Seacă, învățător fiind Constantin Mateescu.



Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Școala din satul Raci a fost înființată în noiembrie 1859, prin strădania preotului Neacșu Marinescu. Școala nu avea lăcaș propriu, ci funcționa în casa preotului, fiind frecventată de circa 20-30 de elevi. În anul 1864, satul a fost organizat în comună cuprinzând satele Raci, Coboraș și Siliște, iar aici se înființează, pe cheltuiala primăriei, o școală publică. Prin act de donație dat în 1932 de Eufrosina Văcărescu, Elena Văcărescu și Zoe Caribol se cedează comunității locale un teren în suprafață de 7580 metri pătrați pentru construirea în satul Raci a unui nou locaș de școală. Acesta nu va fi ridicat decât în anul 1957, după un proces îndelungat cu primăria localității.



Începând cu anul 2014 în satul Raci funcționează un Centru After School, acolo unde elevii vor fi supravegheați de personal calificat, vor primi asistență în efectuarea temelor, vor primi consiliere spirituală de la preoții din comună dar și o masă caldă pregătită de o firmă de catering în școală.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



La momentul actual se găsesc 233 de elevi.



Cadrele didactice din această comună sunt în număr de 26, din care 4 preșcolar, 7 – primar și 15 gimnazial. În total sunt 19 săli de clasă și 2 laboratoare de informatică cu 45 calculatoare.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Cultură

Orașele nu reprezintă numai motoare economice ci sunt și locurile ce concentrează activitățile culturale, dar și majoritatea centrelor universitare, liceelor, muzeelor sau bibliotecilor și instituțiilor de cercetare și cunoaștere, reprezentând adevărate centre de cunoaștere și creativitate.

Instituții de spectacole și concerte. În anul 2011 în regiunea Sud Muntenia existau 14 instituții de spectacole și concerte, iar numărul total al spectatorilor și auditorilor la reprezentațiile artistice a fost de peste 187.000 de mii de persoane.

În paralel cu creșterea generală a instituțiilor de spectacole și a

140

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

spectatorilor, în regiunea Sud Muntenia a avut loc o reducere a numărului de biblioteci cu 0,05% în perioada 2004-2011.

O altă caracteristică incontestabilă este aceea că orașele concentrează populația cu un grad de pregătire ridicat, 99,2% din populația urbană la nivelul regiunii Sud Muntenia a absolvit studii universitare (față de 0,81% în mediul rural) în anul 2011.

Pe regiuni de dezvoltare, analiza dinamicii în perioada 1992-2011, evidențiază creșterea excepțională a numărului mediu de studenți per universitate în regiunile Sud Muntenia (+298%) și Centru (+242%), dar și a numărului de cadre didactice per universitate în regiunea Sud Muntenia (+125%) sau a raportului dintre numărul de studenți per cadru didactic în regiunile Centru (+114%) și Sud Muntenia (+77%).

Județul Dâmbovița deține un patrimoniu imaterial valoros, amintind aici „călușul” – un obicei de mare valoare păstrat în satele de câmpie, Geavrele din comuna Morteni sau meșteșugurile tradiționale precum „pregătirea cașcavelului”. Modalitățile de manifestare ale acestora sunt târgurile, expozițiile, festivalurile, seburile, balurile, etc.

Promovarea patrimoniului imaterial prin forme de manifestare cât mai diverse reprezintă astfel o prioritate în special în zona de nord a județului, dar și de-a lungul traseelor/circuitelor turistice. Conform distribuției atracțiilor turistice în funcție de existența unor centre artisanale, obiceiuri tradiționale, târguri și manifestări ocazionale, se observă că în această zonă a județului există o concentrare, dar și o varietate mai mare a patrimoniului imaterial (artizanat,

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

obiceiuri tradiționale, manifestări culturale, târguri, ziua comunei/orașului). În schimb, din evidențele

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Biblioteci universitare	1	1	1	1	1	1
Biblioteci specializate	2	3	3	4	3	3
Biblioteci școlare	282	252	232	216	204	197
Biblioteci județene	1	1	1	1	1	1
Biblioteci municipale	5	6	6	6	6	6
Biblioteci comunale	70	68	71	71	71	73
Volume existente						
Biblioteci universitare	117	123	126	141	135	135
Biblioteci specializate	76	44	41	41	41	41
Biblioteci școlare	1425	1407	1388	1225	1278	1246
Biblioteci publice	1110	1121	1161	1179	1186	1245
Cititori înscriși						
Biblioteci universitare	3437	3428	3308	3075	1293	1471
Biblioteci specializate	275	2744	1120	622	550	390
Biblioteci școlare	48620	45755	44379	43350	40614	40312
Biblioteci publice	57293	49354	53121	51877	51395	50936

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

La Muzeul Național de Istorie a României precum și la Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova putem regăsi comori ale dacilor și capodopere ale artei aurului din epoca Daciei antice, precum și piese tracice și geto-dacice.

Biblioteca publică Raci a fost înființată la data de 2 mai 2006, este o bibliotecă de tip enciclopedic și are misiunea de a servi interesele de informare, studiu, educație, lectură și recreere ale utilizatorilor din comunitate, oferind acces liber, gratuit și nediscriminatoriu la informație și cunoaștere prin bază de date și colecțiile proprii.

La momentul înființării, colecțiile bibliotecii erau alcătuite dintr-un număr de 400 de documente provenite din transferul de carte, realizat de biblioteca comunală Lucieni, după înființarea comunei Raci din ianuarie 2005. Fondul de carte existent în prezent este de 4236 de documente și provine din transferurile realizate de la Biblioteca Județeană Ion Heliade Rădulescu Dâmbovița, achiziții și donații din partea sătenilor.

Se oferă următoarele servicii: împrumut la domiciliu, informații de toate tipurile, prelungirea termenului de împrumut prin telefon și prin e-mail, rezervare de titluri prin telefon și prin e-mail, acces liber la raft 100 %, 4 stații de lucru pentru utilizatori, imprimantă și scanner, acces gratuit la Internet și acces la Internet wireless.

Biblioteca desfășoară și alte activități: sesiuni de informare și formare pentru elevii Școlilor Gimnaziale Raci, Siliștea, și Șuța Seacă; vizitele la bibliotecă (în cadrul cărora vizitatorii primesc informații despre istoricul, serviciile oferite și manifestările culturale ce se desfășoară în instituție); vacanța

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

la bibliotecă (programul prin care se oferă elevilor și tinerilor din localitate un program de activități educative și distractive pe perioada vacanțelor); ora poveștilor (programul creat pentru copii ce se organizează în cadrul bibliotecii și extramuros, pentru a pătrunde în lumea copilăriei și a poveștilor); ateliere de handmade (quilling și origami), campanii de ecologizare „Let's Do It, România!“, comemorări și aniversări.

Din data de 23 mai 2012, Biblioteca publică Raci, este parteneră a Programului Național „Biblionet – lumea în biblioteca mea” și oferă utilizatorilor din comunitate un nou serviciu: calculatoare cu acces gratuit la internet pentru public. Rețeaua din interiorul bibliotecii este wireless, astfel încât oricine se poate conecta cu laptop-ul personal și poate accesa Internet-ul gratuit.

În perioada mai-septembrie 2012, în cadrul Bibliotecii Raci a fost implementat proiectul FANTASY LAND – ludoteca din parc – proiect finanțat de Comisia Europeană prin programul Tineret în Acțiune, implementat de către Asociația Tineri pentru Europa de Mâine și Centrul Europe Direct Târgoviște, din cadrul Bibliotecii „I.H. Rădulescu” Dâmbovița. Obiectivul principal al proiectului a fost înființarea unei ludoteci în aer liber prin aducerea laolaltă a tinerilor din mediul rural și cel urban și a-i determina să planifice și să organizeze activități pe care ulterior să le realizeze cu copiii din comunitatea noastră. Voluntării și copiii implicați în proiect au participat la work-shop-uri diverse, precum modelajul baloanelor, quilling, origami și story telling, teatru umbre și vânătoarea de comori. Acestea au avut rolul de a stimula creativitatea și originalitatea participanților, precum și a îmbunătăți comunicarea în echipă.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Biblioteca comunală are o persoană angajată, un număr de 7917 de volume și 384 de cititori activi.

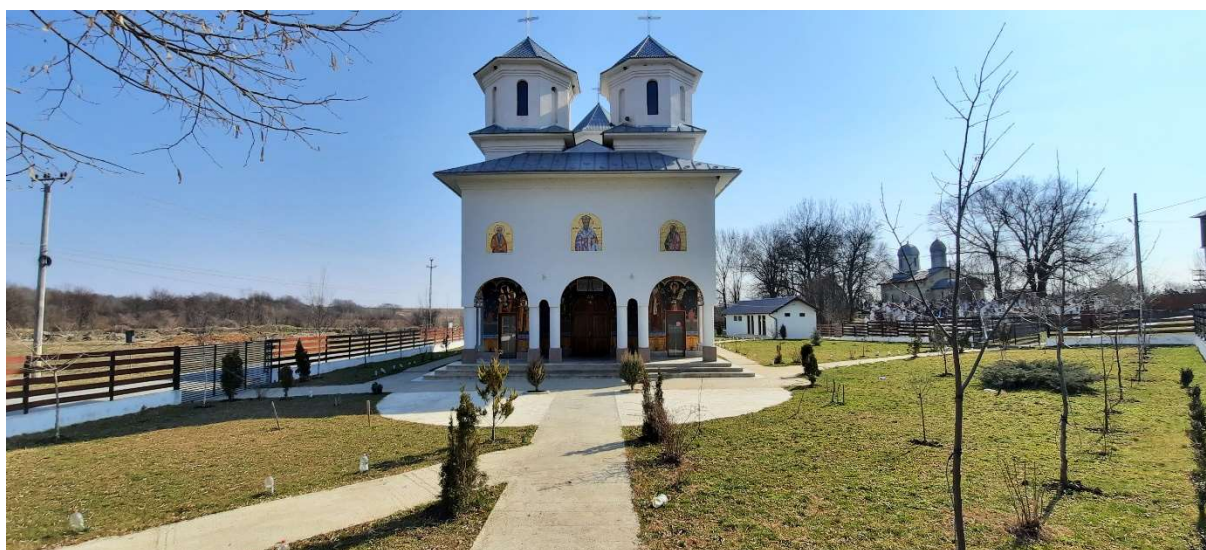


Așezămintele religioase de raza comunei Raci sunt următoarele:

- Biserica Creștin Ortodoxă din satul Raci purtând hramul „Sf. Nicolae”
 - zidită în 1911 și sfințită în 1913, pictura Pavel Ionescu;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Biserica Creștin Ortodoxă din satul Raci purtând hramul ”Sf. Apostoli Petru și Pavel” - biserică nouă;
- Biserica Creștin Ortodoxă „Sf. Nicolae” din satul Șuța Seacă;
- Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea – satul Siliștea;
- Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea – satul Șuța Seacă.



Administrația locală s-a implicat în oferirea de ajutoare financiare către toate cultele recunoscute din comună, cele mai importante investiții fiind făcute în construcția noului lăcaș de cult creștin ortodox din satul Raci.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



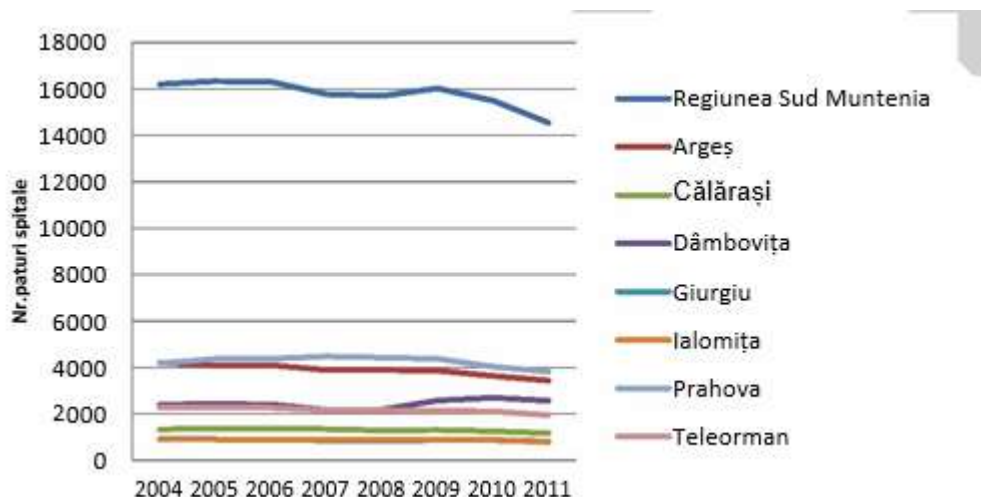
O componentă importantă a vieții satului este cea culturală, domeniu care poate contribui în mod specific la creșterea gradului de atractivitate a satului pentru populația tânără.



Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

III.6. Infrastructura de sănătate și servicii medicale. Asistența socială

În anul 2011, regiunea Sud Muntenia a ocupat locul 5 la nivel național în ceea ce privește numărul paturilor din spitale (14.543 paturi).



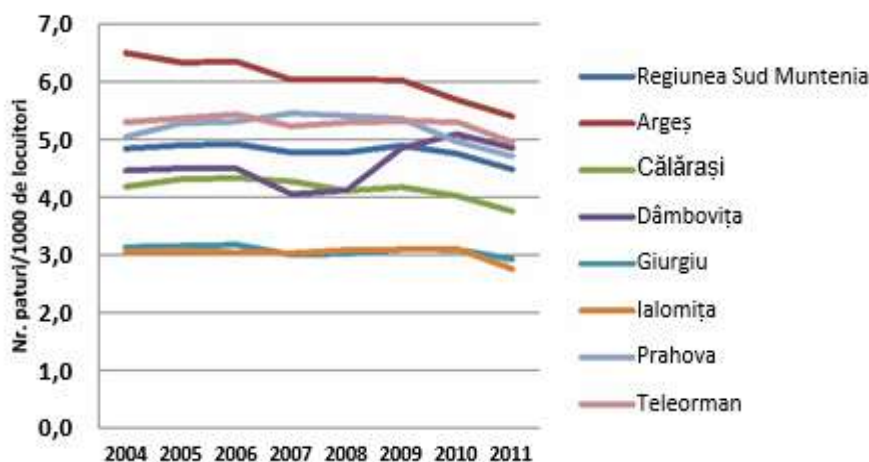
Evoluția numărului de paturi în spitale în perioada 2004-2011

În ceea ce privește numărul de paturi în spitale care revin la 1000 de locuitori, în anul 2011, regiunea Sud Muntenia a ocupat ultimul loc în rândul celor opt regiuni de dezvoltare cu doar 4,5 paturi la 1000 de locuitori, situându-se astfel mult sub media națională de 6 paturi la 1000 de locuitori.

În profil teritorial, în anul 2011, în patru din cele șapte județe ale regiunii Sud Muntenia (Argeș, Prahova, Dâmbovița și Teleorman) s-au înregistrat valori peste media regională, primul loc fiind ocupat de județul Argeș cu 5,4 paturi în spitale la 1000 de locuitori, la polul opus situându-se județul

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Ialomița cu 2,8 paturi la 1000 de locuitori.

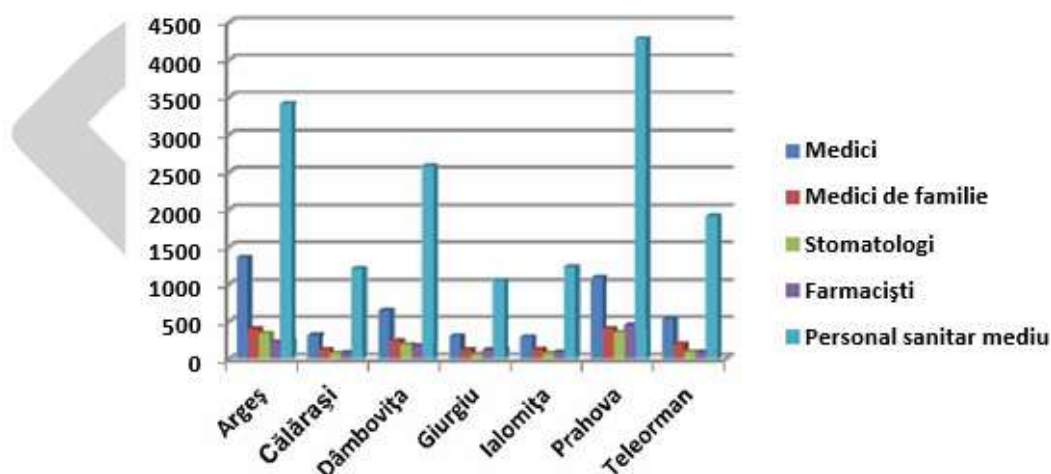


Evoluția numărului de paturi în spitale care revin la 1000 locuitori în anul 2011

În profil temporal, numărul paturilor în spital care revin la 1000 de locuitori a scăzut constant, în intervalul analizat 2004-2011, în toate cele șapte județe componente ale regiunii Sud Muntenia.

În anul 2011, la nivelul regiunii Sud Muntenia, serviciile medicale erau asigurate de un număr de 4.499 de medici (din care 3.567 erau în sectorul public și 932 în mediul privat), dintre aceștia 1.585 erau medici de familie (1.169 activau în sectorul public și 416 în sectorul privat). De asemenea, în anul 2011 își desfășurau activitatea 1.156 medici stomatologi (396 în sectorul public și 760 în sectorul privat), 1.202 farmaciști (79 în sectorul public și 1.123 în mediul privat) și 15.634 cadre sanitare medii (12.116 în sectorul public și 3.518 în cel privat).

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Personal medico-sanitar, la nivelul județelor Sud Muntenia, în anul 2011

La nivelul celor șapte județe componente, se constată faptul că, personalul medico sanitar își desfășoară activitatea cu precădere în județele din nordul regiunii (Argeș și Prahova), în timp ce în județele din sudul regiunii serviciile medicale sunt asigurate de un număr insuficient de cadre medicale.

Astfel, din analizarea graficului nr. 4.18, se poate observa faptul că în județele din partea de nord a regiunii își desfășoară activitatea aproximativ 55% din totalul medicilor înregistrați la nivel regional, în timp ce în județele din sud numărul medicilor este foarte scăzut. Un exemplu în acest sens este județul Ialomița cu 289 de cadre medicale. Referitor la numărul medicilor de familie, cea mai ridicată valoare s-a înregistrat în anul 2011, în județul Prahova (398 cadre medicale), la polul opus aflându-se județul Giurgiu cu 115 cadre medicale. În anul 2011, județul Prahova s-a situat în fruntea clasamentului în ceea ce

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

privește numărul stomatologilor (350 de cadre medicale), la polul opus fiind județul Giurgiu cu doar 59 de stomatologi.

Totodată, în ceea ce privește numărul farmaciștilor, în anul 2011, în județul Prahova activau 444 farmaciști, în timp ce în județul Călărași își desfășurau activitatea doar 78 de farmaciști. În ceea ce privește personalul sanitar mediu, primul loc a fost ocupat de județul Prahova (4.278 de cadre medicale), iar la polul opus s-a situat județul Giurgiu 1.040 de cadre medicale.



Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița, instituție publică deconcentrată, subordonată Ministerului Sănătății, reprezintă autoritatea de sănătate publică la nivel local care realizează politicile și programele naționale de sănătate, elaborează programe locale, organizează structurile sanitare și evidențele statistice privind problemele de sănătate, planifică și derulează investițiile finanțate de la bugetul de stat în sectorul de sănătate. Aceste atribuții se desfășoară în conformitate cu legea de bază care reglementează reforma în sănătate, respectiv Legea 95/2006 cu modificările și completările ulterioare și cu Regulamentul de organizare și funcționare, stabilit prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 1078/2010.



Asistența de sănătate publică reprezintă efortul organizat al societății în vederea protejării și promovării sănătății populației. Activitatea Direcției de Sănătate Publică Dâmbovița este orientată, în principal, pe asistența de sănătate publică prin coordonarea asistenței medicale primară, de urgență, comunitară, spitalicească și prin implementarea programelor de medicină preventivă în cadrul activităților de supraveghere și control, de promovare a sănătății, de investigații și diagnostic de laborator.

Spitalele și ambulatoriile de specialitate se regăsesc în mediul urban, respectiv în Târgoviște, Moreni, Găești și Pucioasa.

- în ceea ce privește numărul de cadre medico-sanitare calculat la 10.000 de locuitori, cifrele statistice arată o îmbunătățire a situației față de anul 2009 numai în ceea ce privește categoriile stomatologilor și farmaciștilor
- personalul mediu și numărul de medici au scăzut atât raportat la 10.000 de locuitori, cât și în cifre absolute; față de anul 2009, numărul de cadre medicale superioare a scăzut cu mai mult de 5%, respectiv cu 4,07% la

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

10.000 de locuitori.

- ceea ce privește personalul mediu, Dâmbovița se află la nivelul mediei regionale, însă mult sub nivelul județelor Argeș și Prahova, în timp ce în cazul medicilor, Dâmbovița înregistrează o cifră sub media regional, capacitatea de tratare a bolnavilor ca număr de paturi în spitale a cunoscut o scădere de la 2.574 la 2357 în 2018.

	2016	2017	2018
Paturi în spitale	2385	2367	2357

	Date absolute 2018
Medici	574
Stomatologi	222
Farmacisti	227
Personal mediu sanitar	2792
Paturi în spital	2357

Contextul nu ține neaparat de o organizare precară a asistenței medicale primare la nivelul unor localități ci, deseori, de paternul comportamental succesiunea generațiilor, este preferat, chiar dacă are o listă de capitație de peste 500-3 000 de înscriși. Din cei 220 medici de familie, 51 (aprox. 23,18%) au vârsta peste 65 de ani, 34 fiind în prelungire de activitate. Lucurile vor deveni și mai

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

acute în următorii ani, mai ales că tendința de intrare în sistem a medicilor de familie tineri este una foarte scăzută, adăugând la aceasta și plecarea medicilor al cetățenilor care, obișnuiți de ani de zile cu un medic care cunoaște familia în străinătate.



Asistența medicală ambulatorie de specialitate se asigură prin: 4 ambulatorii integrate ale unităților spitalicești din municipiul Târgoviște, municipiul Moreni, orașul Găești și orașul Pucioasa;

- 1 centru multifuncțional în orașul Titu, unitate fără personalitate juridică în structura Spitalului Județean de Urgență Târgoviște
- 21 centre medicale, 7 societăți civile medicale și 122 cabinete individuale de specialitate, toate în sistem privat.

Majoritatea acestor structuri, publice și private, sunt concentrate în mediul

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

urban și doar o mică parte în mediul rural, în localități ca:

- Voinești (secție exterioară a Spitalului Județean de Urgență Târgoviște cu ambulator integrat și cabinete în sistem privat),
- Dărmănești, Brănești, Voinești (centre medicale cu cabinete de specialitate în sistem privat),
- Aninoasa, Brănești, Corbii-Mari, Finta, Lucieni și Valea-Lungă (cabinete individuale în diferite specialități, în sistem privat).

Asistența medicală ambulatorie de recuperare și reabilitare a sănătății:

serviciile medicale de acest tip sunt furnizate de secțiile și cabinetele de specialitate din ambulatoriile celor 4 spitale, 4 furnizori privați care sunt în relație contractuală cu CJAS Dâmbovița.

Pe lângă *laboratoarele care funcționează în cadrul ambulatoriilor spitalelor*, există 48 de furnizori în sistem privat, organizați în diferite structuri (cabinete individuale, SRL sau SCM) din care:

- 17 laboratoare clinice
- 19 radiodiagnostic
- 10 anatomie patologică
- 2 explorări funcționale

Asistența medico-socială se desfășoară în cadrul a 2 centre medico-sociale ce aparțin autorităților publice locale, finanțate și din fonduri de la Ministerul Sănătății:

- Centrul medico-social Bucșani – 80 paturi
- Centrul medico-social Niculești – 55 paturi



Asistența medicală de urgență

La nivelul spitalelor din județ funcționează structuri de primiri urgențe, și anume:

- UPU la Spitalului Județean de Urgență Târgoviște
- UPU la Titu în structura Spitalului Județean de Urgență Târgoviște,
- UPU la Spitalele Orășenești Găești și Pucioasa
- cameră de gardă la Spitalul Municipal Moreni.

Asistența medicală spitalicească se desfășoară în 4 spitale publice aflate în subordinea autorităților publice județene și, respectiv, locale:

- Spitalul Județean de Urgență Târgoviște, categoria III - 1767 paturi

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

spitalizare continuă și 42 spitalizare de zi

- NB - *Spitalul Județean de Urgență Târgoviște deține un Ambulatoriu integrat*, care dispune de un număr de 35 de cabinete de specialitate conform structurii organizatorice repartizate în 5 sedii:
 - Sediul Central – Str. Tudor Vladimirescu, nr. 48;
 - Sediul Municipal din Str. I. C. Brătianu, nr. 4;
 - Sediul Municipal din Str. Cooperației, nr. 2;
 - Sediul Voinești;
 - Locația Titu.

Maternitatea Spitalului Județean Târgoviște a îndeplinit criteriile de ierarhizare în anul 2019 și astfel a fost încadrată în maternitate de gradul III.

Spitalul Municipal Moreni, categoria IV- 180 paturi spitalizare continuă și 22 paturi spitalizare de zi Spitalul Orășenesc Pucioasa, categoria IV - 270 paturi spitalizare continuă și 16 spitalizare de zi Spitalul Orășenesc Găești, categoria IV - 140 paturi spitalizare continuă și 16 paturi spitalizare de zi.

Îngrijirile la domiciliu sunt asigurate de 12 furnizori privați în relație contractuală cu CJAS Dâmbovița, din care 9 în mediul urban și doar 3 în rural.

În cadrul Spitalului Județean de Urgență, Târgoviște funcționează un *Ambulatoriul integrat*, care dispune de un număr de 35 de cabinete de specialitate conform structurii organizatorice repartizate în 5 sedii.



La nivelul anului 2019, *Serviciul management de caz* a monitorizat un număr de 274 asistenți maternali profesioniști și 277 persoane/familii care au în plasament copii. A fost întocmită documentația necesară pentru 16 asistenți maternali profesioniști care au încetat activitatea și 104 au fost evaluate cererile a 23 de persoane care au solicitat să devină asistenți maternali profesioniști și au participat la programul de specializare, iar cu 14 dintre aceștia au fost încheiate contracte individuale de muncă pe durată determinată.

Serviciul management de caz, rezultatele programului: *Măsurile de protecție specială de tip familial pentru copii abuzați, neglijăți, exploatați:*

- 925 copii cu măsură de protecție specială la familie, la asistent maternal profesionist.
- pentru 66 copii s-au întreprins demersurile în vederea deschiderii procedurii de adopție,
- 39 copii au fost adoptați.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

72 tineri au părăsit sistemul de protecție specială, astfel:

- 2 au fost îndrumați către Școala de Meserii Concordia Ploiești,
- 22 au plecat în străinătate,
- 31 au rămas în familiile în care au beneficiat de măsură de protecție specială,
- 9 s-au angajat
- 8 tineri s-au căsătorit.

Dintre copiii cu măsură de protecție specială

- 22 copii au încheiat anul școlar cu media generală peste 9.00,
- 28 copii au avut media generală peste 9.50,
- 48 tineri cu măsură de protecție specială urmează cursuri universitare.

În perioada 1 aprilie 2019 – 01 aprilie 2020 s-a realizat instruirea unui număr de 150 copii și tineri privind formele traficului de persoane, moduri de racolare a victimelor, racolarea minorilor prin intermediul rețelelor de socializare ca urmare a utilizării necorespunzătoare a internetului. În aceeași perioadă s-a realizat instruirea unui număr de 31 copii și tineri privind acordarea măsurilor de prim ajutor în caz de urgență și a unui număr de 106 copii și tineri privind bolile cu transmitere sexuală.

În anul 2011 a fost inaugurat în satul Siliștea un modern Centru Medical care găzduiește, la parter, un cabinet medical individual (medic de familie), un cabinet stomatologic și un cabinet veterinar, iar la etaj o sală de conferințe.

Tot în satul Siliștea funcționează, într-o altă locație, și un punct farmaceutic. În satul Raci se află un cabinet medical individual, deservit de un

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

medic de familie și două asistente. În același sat se mai găsește și un punct farmaceutic.

Conform datelor furnizate de Primărie în comună există 3 cabinete medicină de familie, 1 cabinet stomatologie, 1 farmacie. În cadrul acestora își desfășoară activitatea: 1 medic - medicină de familie, 1 farmacist, 2 asistente.



În cadrul Comunei Raci 33 de persoane beneficiază de ajutor social și 140 de persoane sunt cu dizabilități.

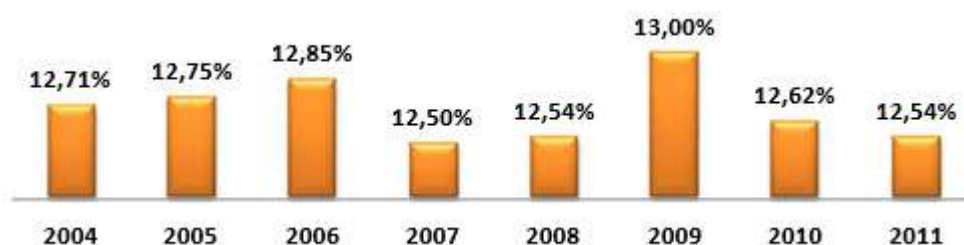
III.7. Cadrul socio-economic

Produsul Intern Brut obținut în anul 2011 de regiunea Sud Muntenia totaliza 69.894,90 milioane lei prețuri curente (16.479 milioane euro – 0,13% din media UE-28), reprezentând 12,5% din valoarea PIB național, ceea ce a condus la ocuparea locului 2 în rândul celor 8 regiuni de dezvoltare ale României, după București - Ilfov. Indicator macroeconomic folosit pentru a măsura activitatea și

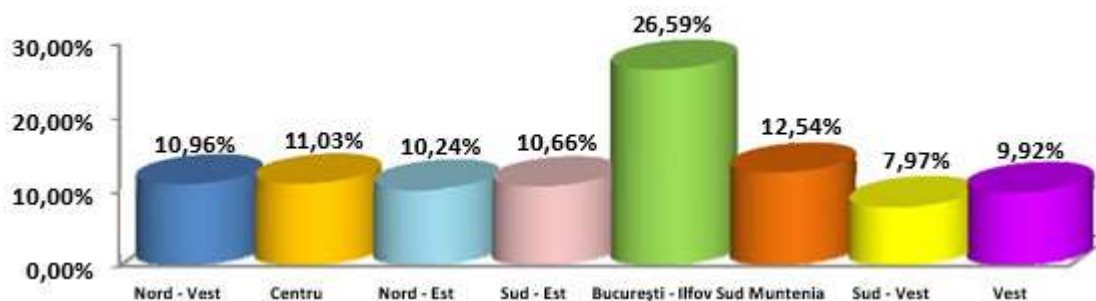
Comuna Răciu, Județul Dâmbovița

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

creșterea economică într-o țară sau regiune, PIB regional s-a caracterizat, în tot intervalul analizat, respectiv 2004 - 2011, printr-o evoluție pozitivă lentă.



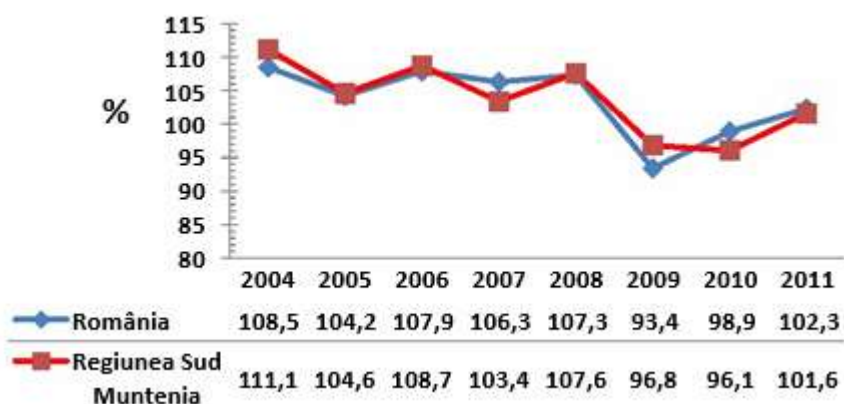
Ponderea regiunii Sud Muntenia în PIB național, în intervalul 2004-2011



Ponderea regiunilor de dezvoltare în formarea PIB național, în 2011 (procente)

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

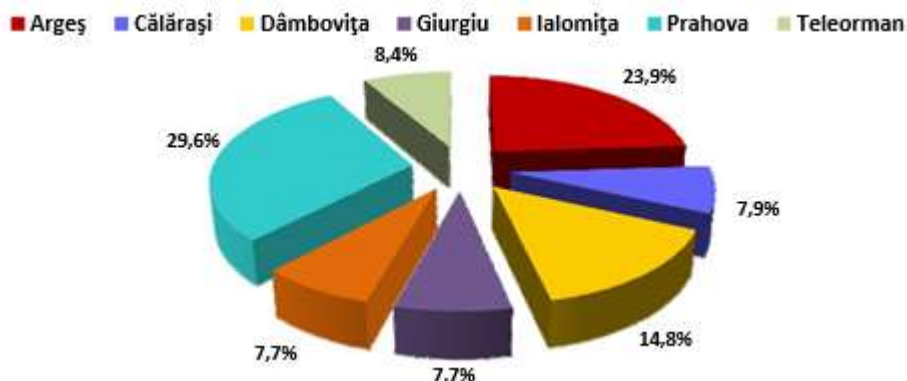
În perioada analizată, la nivelul regiunii Sud Muntenia, valoarea indicatorului PIB în valori reale a înregistrat o evoluție fluctuantă, ajungând în 2011 la un nivel de 101,6%, în creștere față de anul precedent. Evoluția PIB în valori reale se poate observa din următorul grafic:



Dinamica PIB în valori reală, în regiunea Sud Muntenia comparative cu nivelul național, în perioada 2004-2010

Contribuția celor 7 județe la formarea Produsului Intern Brut regional, în 2011, evidențiază decalajul dintre performanța economică a județelor din nordul regiunii specializate în industrie, comparativ cu cele din sudul regiunii influențate de evoluția sectorului agricol. Astfel, județele Prahova și Argeș au realizat 29,64%, respectiv 23,94% din PIB regional, în timp ce Giurgiu și Ialomița, județe cu o populație puțin numeroasă (în special cea ocupată civilă) și cu o structură economică diferită au contribuit cu 7,72%, respectiv 7,71% la PIB regional.

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Pondere în PIB regional a PIB-ului fiecărui județ, la nivelul anului 2011

Cel mai important indicator de analiză a disparităților regionale, **PIB per locuitor** la nivel teritorial, a înregistrat de asemenea un trend ascendent în tot intervalul avut în vedere. Astfel, la 2011, PIB/locuitor calculat la paritatea de cumpărare standard a fost de 21.550,8 lei/locuitor, respectiv 10.000 euro calculat la paritatea de cumpărare standard, reprezentând astfel 40% din media UE-28. Privită din prisma acestui indicator, regiunea Sud Muntenia s-a situat pe locul 5 la nivel național și pe locul 9 în topul celor mai sărace 20 de regiuni din UE (același loc ocupat și în anul precedent), având aproximativ același nivel de dezvoltare cu unele regiuni din Ungaria și România (Sud-Est sau Nord-Vest).

Diferențele apreciabile în ce privește dezvoltarea economică a județelor se reflectă în valorile indicelui de disparitate a PIB/locuitor. Comparativ cu anul 2010, Argeșul nu a mai reușit să se încadreze în primele 10 cele mai dezvoltate județe din țară, atingând în 2011 un indice de disparitate față de nivelul național de 100,7% (în scădere cu 5,6%), în timp ce Prahova se situa în

apropierea mediei naționale cu un indice de 98,1%. Celelalte județe prezentau o situație mai puțin favorabilă, cu

Teleorman printre ultimele 5 cel mai puțin dezvoltate județe, având un indice de 56,9% din media națională.

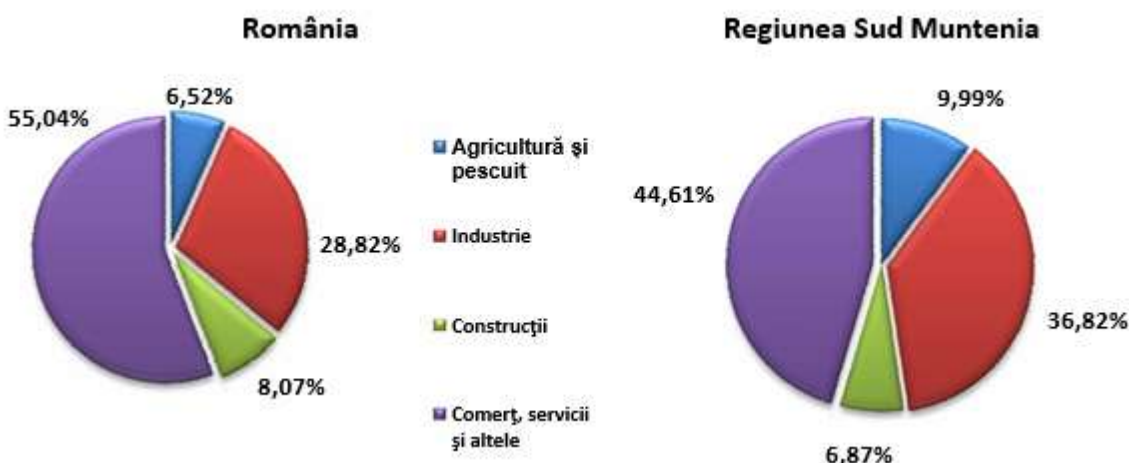


Principalele sectoare care au contribuit, în anul 2011, la formarea PIB regional în Sud Muntenia au fost: comerțul și serviciile - cu o pondere de 44,61%, în scădere față de anul precedent cu aproximativ 4 puncte procentuale, pe fondul crizei mondiale și scăderii puterii de cumpărare – și industria – cu o pondere de 36,82%. În intervalul 2008 – 2011, industria și-a majorat contribuția la formarea PIB regional îndeosebi prin intermediul exporturilor, cu o creștere spectaculoasă în timpulcrizei internaționale de aproximativ 5 puncte procentuale, în 2010 față de 2009, fiind susținută în principal de cererea externă.

În schimb, agricultura, după trei ani de scădere constant, a înregistrat în 2011 o creștere de aproximativ 2 procente față de anul anterior, plusul din

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

agricultură datorându-se, în principal, recoltelor-record înregistrate, dar și de prețurile-record pentru produsele agroalimentare. Cu toate acestea, principalele amenințări pentru acest sector strategic al regiunii Sud Muntenia rămân: practicarea pe o scară largă a agriculturii de subzistență și dependența de vreme



Ponderea principalelor sectoare economice în PIB, în anul 2011, șa nivel național și în regiunea Sud Muntenia

Analiza structurii sectoriale a VAB-ului regional arată că ponderile principalelor sectoare de activitate au avut, în intervalul 2004 - 2011, evoluții diferite și evidențiază tranziția treptată către o economie post-industrială bazată pe sectorul terțiar. În perioada 2008 – 2010, sectorul „Agricultură, silvicultură și pescuit” (cf CAEN rev 2) a înregistrat o diminuare continuă a ponderii în VAB regional, scăzând de la 10,78% până la 8,99%, pentru ca în 2011 să înregistreze o creștere de aproximativ 2,5 procente, atingând nivelul de 11,4%. Sectorul

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

„Industria” și-a menținut creșterea și în 2011, pentru al treilea an consecutiv, în timp ce sectorul „Construcții” a scăzut la 7,86%, după o creștere formidabilă de 370% în intervalul 2004 – 2009, consecință a expansiunii sectorului imobiliar care a caracterizat întreaga țară. În cazul sectorului „Comerț, servicii și altele”, evoluția a fost una oscilantă; astfel, după o sensibilă creștere în 2009 față de 2008, comerțul și serviciile au atins, în 2011, nivelul de 38,62%, influențate fiind de efectele recesiunii asupra puterii de cumpărare a consumatorilor și contracției cererii interne.

Valorile acestui indicator confirmă faptul că tranziția regiunii Sud Muntenia de la o economie bazată pe producție către o economie bazată pe servicii este încă în curs de realizare, contribuția unora dintre sectoare, precum agricultura și industria, la formarea VAB-ului atingând valori peste nivelul național (11,42% față de 7,45% și 42,10% față de 32,94%). Acest aspect poate contribui la conturarea profilului economic al regiunii, accentuând importanța celor două sectoare în economia regională.

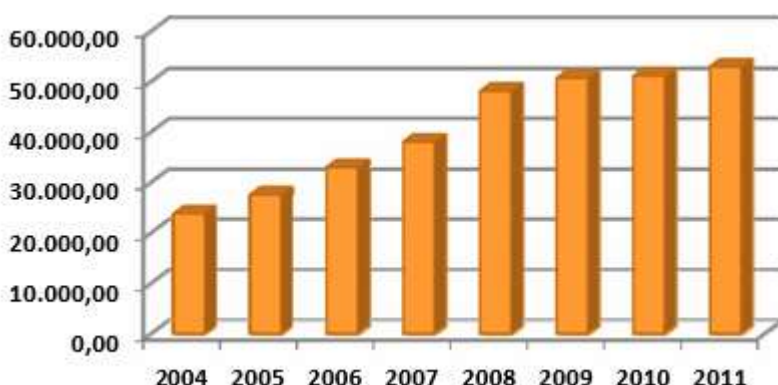
Comuna Răciu, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Calculată ca raport între valoarea adăugată brută regională și populația ocupată civilă, acest indicator macroeconomic exprimă, în principal, eficiența cu care este consumată munca. În perioada analizată 2004 - 2011, productivitatea muncii a înregistrat un trend crescător, atingând în ultimul an de analiză un nivel de 90,82% din media națională, ocupând locul 4 la nivel național (primul loc fiind ocupat de regiunea București – Ilfov cu 181,83% comparativ cu nivelul național).

Pentru anul 2011, județele cu cel mai mare nivel al productivității muncii au fost Prahova (cu cea mai mare creștere față de anul precedent) și Argeș, urmate de Giurgiu, Ialomița, Călărași, Dâmbovița și Teleorman.

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

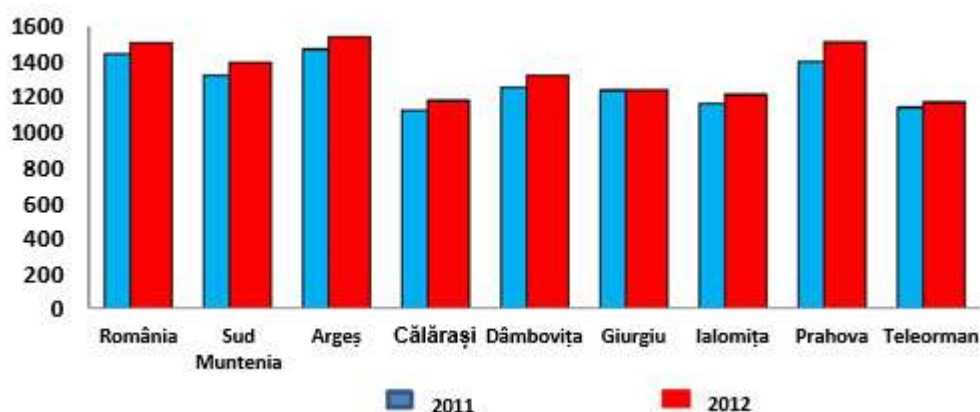


Productivitatea muncii în regiunea Sud Muntenia, pentru intervalul 2004-2011

Evoluția economiei regiunii Sud Muntenia se reflectă și în evoluția indicatorului privind câștigul salarial mediu net lunar, care a crescut de la 716 lei/salariat în anul 2005, la 1.394 lei/salariat în 2012, ocupând locul 3 între toate regiunile României, în urcare o poziție față de 2010. Ritmul de creștere înregistrat de acest indicator în 2012 față de 2011, a fost unul destul de lent, doar 73 lei – a treia cea mai scăzută creștere la nivel național. Pe activități ale economiei naționale, la nivelul anului 2012, cel mai scăzut câștig salarial mediu net lunar a fost specific domeniului „Hoteluri și restaurante”, respectiv 789 lei, în timp ce nivelele cele mai ridicate au fost obținute în domeniile „Industria extractivă” – 3.171 lei - și „Producția și Furnizarea de Energie Electrică și Termică, Gaze, Apă Caldă și Aer Condiționat” – 2.779 lei. Un aspect important de evidențiat se referă la sectorul Comerț”, care, deși deține o pondere foarte mare în PIB-ul regiunii, nivelul câștigului salarial mediu net este

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

unul destul de scăzut, doar 1.025 lei, în creștere ușoară față de anul anterior.



Câștigul salarial nominal mediu net lunar în regiunea Sud Muntenia, comparativ cu nivelul național, în 2012 față de 2011 (lei/salarizat)

În ceea ce privește cheltuielile totale medii lunare pe persoană, în 2012, în regiunea Sud Muntenia acestea s-au situat la un nivel de 757,95 lei/persoană (comparativ cu 716,12 lei în 2011), poziționându-se astfel pe locul 5 la nivel național, la fel ca în anul precedent. Principalele destinații ale cheltuielilor efectuate de gospodării au fost consumul de bunuri alimentare și nealimentare, consumului de produse agricole din resurse proprii și plata serviciilor.



Vechea structură a economiei regiunii, care a cunoscut o dezvoltare industrială masivă în anii 70, și-a pus amprenta pe profilul regiunii, încă dominat de industrie și agricultură și cu un sector terțiar cu o evoluție ascendentă. O parte dintre activitățile industriale au supraviețuit și sunt motorul creșterii economice, o altă parte nu a avut șanse de restructurare și a lăsat fără viitor mai multe orașe mici. Extracția și prelucrarea petrolului și a gazelor naturale, fabricarea de mașini, echipamente și mijloace de transport, producția de utilaj petrolier și chimic, producția de frigidere și congelatoare și producția de automobile sunt industriile care s-au restructurat și care au beneficiat de investiții străine.

Industria regiunii Sud Muntenia, cu un profil diversificat și complex, se bazează în mare parte pe activități tradiționale orientate spațial în funcție de localizarea resurselor naturale. Astfel, industria regiunii acoperă toate domeniile componente, însă ponderile superioare sunt deținute de industria chimică și petrochimică (în județele Prahova și Argeș), industria construcției de mașini, echipamente și mijloace de transport (în județele Prahova, Argeș și

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Dâmbovița), industria textilă, a confecțiilor și industria alimentară (specifică județelor din sudul regiunii).

De remarcat este că apar o serie de discrepanțe la nivel intra-regional, astfel industria are o pondere ridicată în județele din partea nordică unde sunt localizate cele mai importante centre urbane industriale: Ploiești, Pitești și Târgoviște, care au constituit și constituie în continuare poli de dezvoltare și centre de polarizare pentru noi activități industriale pe lângă cele tradiționale existente și pentru investițiile străine.

Ariile identificate ca fiind zone defavorizate se confruntau cu mari probleme de ordin economic și social, dovedind incapacitate de a se redresa singure și de a se adapta la noile condiții impuse de mecanismele pieței. Ajutorul regional a fost destinat dezvoltării regiunilor defavorizate, prin sprijinirea investițiilor și creării de locuri de muncă într-un context durabil. Acesta a promovat extinderea, modernizarea și diversificarea activităților firmelor localizate în acele regiuni și a încurajat noile firme să se stabilească acolo.

În cazul regiunii Sud Muntenia, investițiile, locurile de muncă și nivelul dezvoltării economice au prezentat o tendință de creștere accentuată în perioada 2001 - 2004, după care a urmat un an de scădere (datorită încetării ajutoarelor de operare în 2005) și apoi, începând cu 2006, valorile au început din nou să crească.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În 2012, în Sud Muntenia, existau 51.563 de întreprinderi active în toate sectoarele economice, poziționând astfel regiunea, pentru al treilea an consecutiv, pe locul 5 la nivel de țară.

Dintre acestea 87,13% se încadrau în categoria microîntreprinderilor (0-9 angajați), 10,60% în clasa întreprinderilor mici (10-49 angajați), 1,94% întreprinderi mijlocii (50-249 angajați) și numai 0,33% întreprinderi mari (peste 250 angajați).

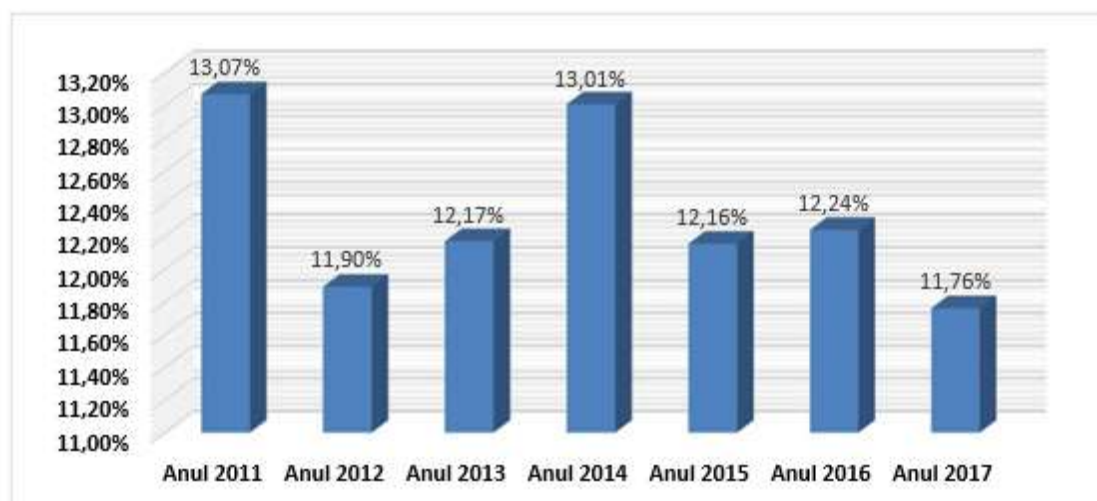
În analiza dinamicii economiei regiunii se disting două perioade, cu evoluții și caracteristici diferite, respectiv perioada de creștere economică în intervalul 2004 – 2008 și perioada de criză economică și financiară, a cărei efecte s-au resimțit cel mai puternic de la jumătatea anului 2009 și până în prezent.

Astfel, dinamica întreprinderilor s-a caracterizat printr-o evoluție ascendentă până în 2008, numărul întreprinderilor crescând cu 34,45% (+15.241 întreprinderi – loc 4 la nivel național) în 2008 față de 2004. În schimb, în perioada 2009 - 2012, criza economică a afectat în mod negativ mediul de afaceri din Sud Muntenia, numărul de întreprinderi active s-a redus cu 13,31% (-7.919 întreprinderi), atingând astfel aproximativ nivelul existent în anul 2006. Această scădere a fost însă una dintre cele mai mici scăderi înregistrate la nivel național, Sud Muntenia situându-se pe locul 6.

Produsul Intern Brut obținut în anul 2017 de regiunea Sud Muntenia totaliza 100.917,7 milioane lei prețuri curente (22.082 mil. euro – 25% din media

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

UE-28¹), reprezentând 11,76% din valoarea PIB-ului național, situând regiunea pe locul 3 în rândul celor 8 regiuni de dezvoltare ale României, după regiunile București-Ilfov și Nord -Vest. Indicator macroeconomic folosit pentru a măsura activitatea și creșterea economică într-o țară sau regiune, PIB-ul regional s-a caracterizat, în tot intervalul analizat, respectiv 2011-2017, printr-o evoluție pozitivă lentă cu o încetinire a creșterii la nivelul anului 2012.



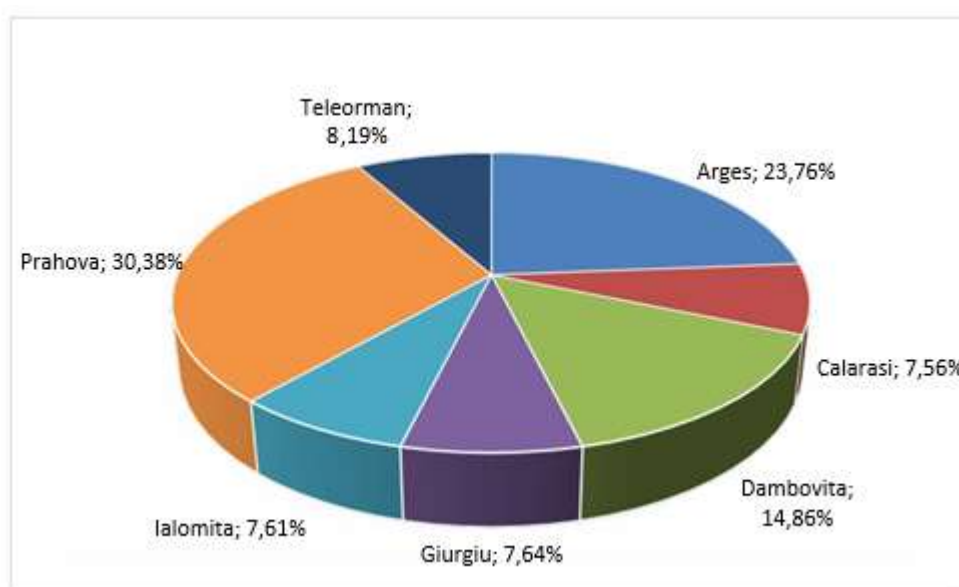
Ponderea regiunii sud Muntenia în PIB național , în intervalul 2011-2017

Contribuția celor 7 județe la formarea Produsului Intern Brut regional, în 2017, evidențiază decalajul dintre performanța economică a județelor din nordul regiunii, specializate în industrie, comparativ cu cele din sudul regiunii influențate de evoluția sectorului agricol. Astfel, județele Prahova și Argeș au realizat 30,38%, respectiv 23,76% din PIB regional, în timp ce Giurgiu și Ialomița, județe cu o populație puțin numeroasă (în special cea

174

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

ocupată civilă) și cu o structură economică diferită, au contribuit cu 7,64%, respectiv 7,61% la PIB regional.



Ponderea în PIB regional a PIB-ului fiecărui județ, la nivelul anului 2017

Analiza structurii sectoriale a VAB-ului regional arată că ponderile principalelor sectoare de activitate au avut, în intervalul 2011-2017, evoluții diferite și evidențiază tranziția treptată către o economie post-industrială bazată pe sectorul terțiar. În perioada 2011-2017, sectorul "Agricultură, silvicultură și pescuit" (conform CAEN rev.2) a înregistrat o diminuare continuă a VAB regional, scăzând de la 11,38% în 2011, pentru ca în 2017 să atingă nivelul de

7,51%. Sectorul "Industrie" a oscilat în ponderea VAB- ului regional de la 41,98% în 2011 față de 36,24% în anul 2017, în timp ce sectorul „Construcții” a crescut cu 0,88% în 2017 față de anul 2016. În sectorul "Comerț, servicii și altele", după o creștere de peste 70% în 2016 față de anul 2011, consecință a expansiunii sectorului imobiliar care a caracterizat întreaga țară, a înregistrat chiar și în anul 2017 o creștere în valoare de 15,04%, față de anul precedent.

În ceea ce privește investițiile străine directe, acestea reprezintă o forță motrică importantă pentru dezvoltarea economică, contribuind și la o creștere substanțială a productivității prin faptul că aduc atât tehnologie, cât și cele mai bune practici. Se poate vedea că soldul investițiilor directe în regiunea Sud Muntenia este pe un trend ascendent până în anul 2013, urmând o scădere până în 2014, apoi înregistrând cea mai mare creștere în anul 2015, când investițiile străine directe au crescut cu 432 milioane de euro față de anul 2014. Cea mai mică creștere între anii 2011-2017 a fost înregistrată în anul 2016, când investițiile străine în zonă au crescut cu doar 211 milioane de euro, de la valoarea de 4.626 milioane corespunzătoare anului 2015.

Majoritatea investițiilor străine directe în întreprinderi greenfield se concentrează, ca și ansamblul ISD, în regiunea BUCUREȘTI-ILFOV (61,2 la sută din soldul ISD în întreprinderi greenfield); urmează regiunea CENTRU cu 11,3 la sută, regiunea VEST cu 10,1 la sută, NORD-VEST cu 6,1 la sută și regiunea SUD Muntenia cu 6 la sută din soldul ISD în întreprinderi greenfield.

În anul 2018, regiunea Sud Muntenia a realizat 14,95% din totalul exporturilor FOB și 12,22% din totalul importurilor CIF realizate la nivel național, soldul

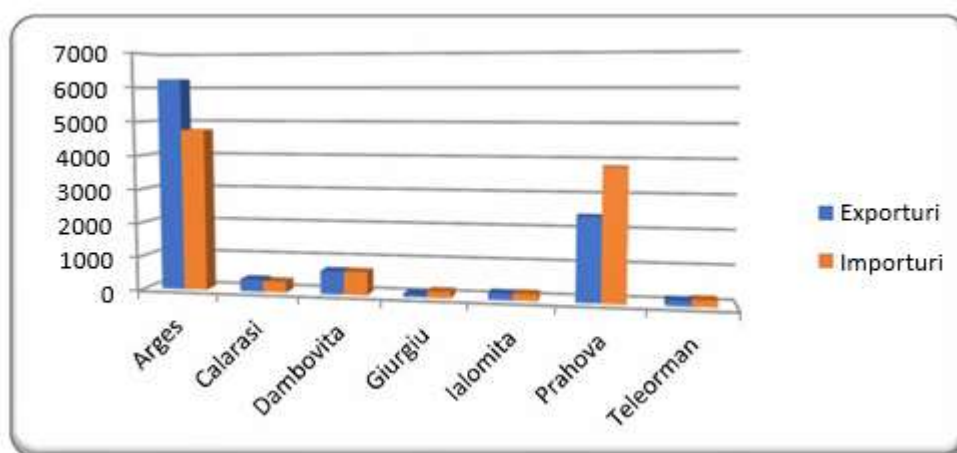
Comuna Raci, Județul Dâmbovița

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

operațiunilor de comerț exterior înregistrând o scădere spectaculoasă față de anul precedent (- 260 milioane euro).

La nivel județean, rolul de lider a revenit județului Argeș cu 61,62% din totalul de exporturi FOB și cu 46,94% din totalul de importuri CIF realizate la nivelul regiunii Sud Muntenia. A fost urmat de județul Prahova, care în 2018, a realizat 23,96% din totalul de exporturi FOB și 37,65% din total importuri CIF.

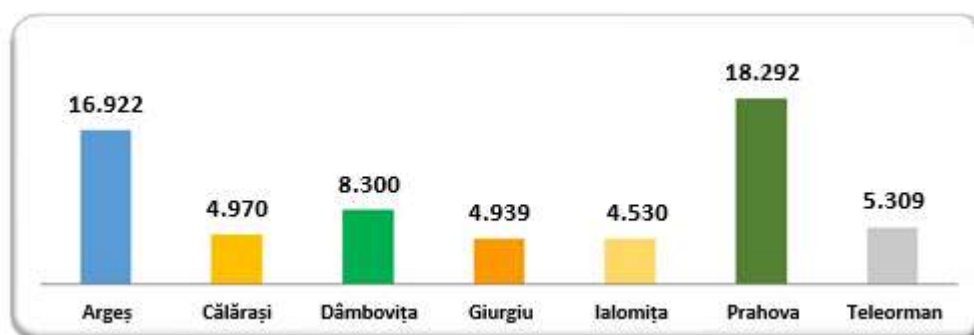
Pe ultimele două locuri în ceea ce privește exportul s-au situat județele Teleorman, care a realizat 1,52% și Giurgiu, care a realizat 0,84% din totalul de exporturi FOB iar în ceea ce privește importul, ultimele două locuri sunt ocupate de județul Teleorman cu 1,91% și județul Giurgiu cu 1,80% din totalul de importuri CIF.



Activitatea de comerț exterior pe județe componente ale regiunii Sud Muntenia, în anul 2018 (milioane euro)

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În ceea ce privește inovarea, în regiunea Sud Muntenia, în 2016 exista un număr de 132 întreprinderi inovative dintr-un total de 2.925 la nivel național, ocupând astfel locul 7 la acest aspect. Cele mai multe dintre întreprinderile inovative operau în industrie – 94 și restul de 38 în servicii². Chiar și așa, atât la nivelul regiunii Sud Muntenia, cât și la nivelul întregii țări, numărul întreprinderilor inovative rămâne unul redus, în special, ținând cont de faptul că cercetarea statistică este restrânsă la 0,23% din numărul total de întreprinderi active la nivel național. Majoritatea agenților economici desfășoară activități de cercetare – dezvoltare în alte științe naturale și inginerie în județele Prahova și Dâmbovița în timp ce în județele Călărași și Argeș un număr foarte mic de întreprinderi desfășoară activități de cercetare în biotehnologie.



Numărul de întreprinderi active la nivel județean în 2018, în Regiunea Sud Muntenia

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Este interesant de remarcat că din punct de vedere al distribuției teritoriale, în partea nordică a regiunii (județele Prahova și Argeș) se înregistrează peste 55% din totalul firmelor. Astfel analiza la nivel județean, la 2018, relevă faptul că pe primele două locuri s-au poziționat județele Prahova cu 18.292 întreprinderi active și Argeș cu 16.922 întreprinderi active, urmate la o distanță semnificativă de Dâmbovița – 8.300 întreprinderi active, în timp ce ultimul loc la nivel regional a fost ocupat de Ialomița cu numai 4.530 întreprinderi active.

Clase de mărimi	Sud Muntenia	Argeș	Călărași	Dâmbovița	Giurgiu	Ialomița	Prahova	Teleorman
Micro	56461	15001	4443	7511	4507	4000	16201	4798
Mici	5657	1590	457	664	364	455	1702	425
Mijlocii	969	276	59	107	64	68	319	76
Mari	175	55	11	18	4	7	70	10
Total	63262	16922	4970	8300	4939	4530	18292	5309

Numărul întreprinderilor active pe clase de mărimi, la nivel județean, în 2018

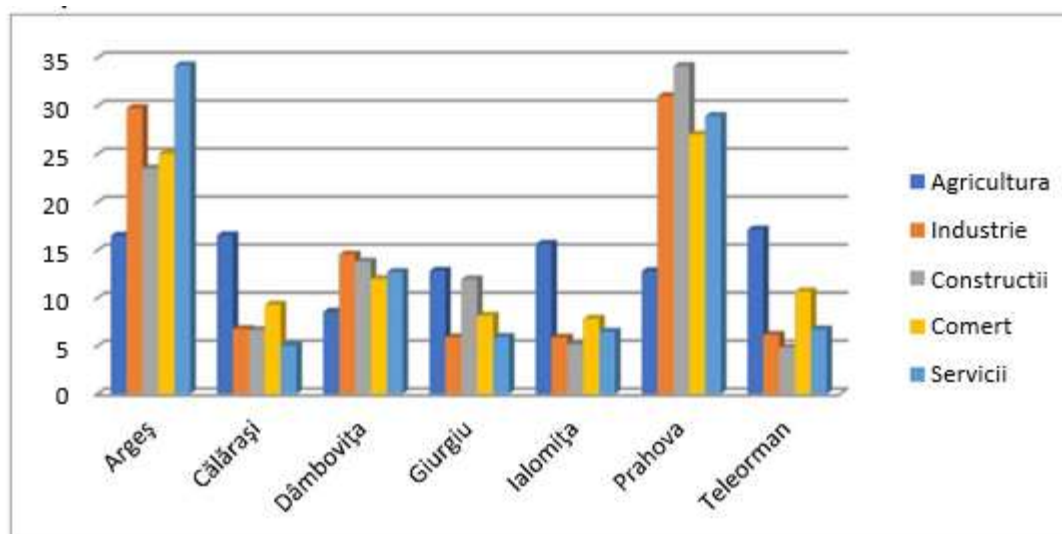
În ceea ce privește structura întreprinderilor după domeniul de activitate se remarcă unele specializări teritoriale. Astfel, județele cu cel mai mare grad de diversificare economică au fost Prahova și Argeș, care au înregistrat cele mai mari ponderi ale numărului de întreprinderi pentru 15 din cele 18 sectoare de activitate. La polul opus, s-au situat județele Ialomița și Giurgiu cu cel mai mic număr

Comuna Raci, Județul Dâmbovița

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

de întreprinderi active pentru 6 din domeniile de activitate, fiind astfel județul cu cel mai scăzut grad de diversificare economică. Situația completă asupra numărului de întreprinderi active pe activități economice.

Situația la 2018, a distribuției întreprinderilor active pe sectoare economice la nivelul celor șapte județe ale regiunii Sud Muntenia, accentuează atât repartizarea inegală a întreprinderilor în plan teritorial, dar și evidențiază existența dezechilibrelor semnificative cu privire la concentrarea teritorială a întreprinderilor. De exemplu, mai mult de 34% dintre întreprinderile active la nivel regional din sectorul „Servicii” erau localizate în județul Argeș, în timp ce Călărași deținea doar 5% dintre acestea. De asemenea, județul Prahova se situa pe primul loc și în domeniile „Comerț”, „Construcții” și „Industrie”, urmat de județul Argeș și, la o distanță semnificativă, de județul Dâmbovița



Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Structura sectorului întreprinderilor active pe județe ale regiunii Sud Muntenia, în 2018 (procente)

În județul Dâmbovița în anul 2018 numărul societăților comerciale active era de 8300, în creștere cu 14,4% comparativ cu anul 2016. Din numărul total al societăților comerciale active, 31,3% funcționau în comerț, 15,0% în transport și depozitare, 11,6% în industrie, 10,3% în construcții, 8,8% în activități profesionale, științifice și tehnice.

Industria, a cărei contribuție la valoarea adăugată brută a fost de peste 36,2%, (în anul 2017), realizează o gamă largă de produse, de la bunuri de uz curent sau de folosință îndelungată pentru populație, la bunuri intermediare și până la bunuri de capital necesare procesului investițional. Cele mai mari creșteri în anul 2019, au cunoscut ramurile: fabricarea autovehiculelor de transport rutier, fabricarea altor produse din minerale nemetalice, fabricarea de mobilă

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Comuna Raci este o unitate administrativ teritorială tipică pentru zona de deal și munte și de aici rezultă principalele caracteristici socio – economice. Astfel, majoritatea populației își câștigă existența prin agricultură și creșterea animalelor.

Pricipalele activități specifice zonei sunt: pomicultura, creșterea animalelor, iar principalele activitățile economice sunt: comerț, alimentație publică, prestări servicii, agroturism.

În mediul rural, se desfășoară o serie de de activități neagricole(prelucrarea unor materii prime agricole,comerț, transporturi,etc),care au un impact pozitiv asupra comunității rurale, contribuind la asigurarea de venituri complementare și la creșterea gradului de utilizare a forței de muncă.

Activitatea industrială din cadrul comunie Raci este reprezentată prin câteva unități economice, care prelucrează în general resursele existente în teritoriu și angajează o mică parte din populația activă a comunei. Comerțul și serviciile sunt prezente în comuna Raci prin activități diversificate oferite populației, astfel : activități de construcții, zidărie, etc.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În Comuna Raci își desfășoară activitatea 255 agenți economici, ceea ce reprezintă 0,61 % din totalul agenților economici din Județul Dâmbovița. În aceste societăți sunt angajați 117 de persoane, adică 0,23 % din totalul de angajați din județul Dâmbovița. Toate aceste societăți însumate au realizat o cifră de afaceri de 34,1 milioane lei (0,22% din cifra de afaceri din Județul Dâmbovița) și un profit de 4,6 milioane lei (0,32 % din profitul net realizat în Județul Dâmbovița).

În top firme după cifra de afaceri stau: NIC KART PROD SRL (13,7 – milioane), COSTACHE MLI TRANS SRL (4,2 milioane), ALUMARI TRANS SRL (3,8 milioane); după numărul de angajați: NIC KART PROD SRL (19 angajați), ERTEX ERICK SRL (15 angajați), MARCOBAD COM SRL (10 angajați); iar după profit: NIC KART PROD SRL (2,1 milioane lei), ALY-PACK EXPERT SRL (537.000 lei).

Cele mai multe domenii de activitate din Comuna Raci sunt în transport, fabricarea hârtiei și cartonului, comerț, fabricarea de articole textile.

Ultimile societăți înființate în 2020 sunt: VIKING ADV SRL, FOLEA IOANA – IRINA PFA

III.8. Infrastructura



Transport feroviar

Traversată și de principalele magistrale feroviare ale țării, regiunea are un real avantaj datorită facilitării de către acestea a legăturii cu importante zone și centre urbane ale țării și asigurării unui transport rapid. Magistrala cu lungimea cea mai mare care traversează regiunea este și cea care asigură legătura cu principala poartă maritimă a țării - portul Constanța.

Rețeaua de căi ferate a regiunii este bine dezvoltată, liniile aflate în exploatare însumând, la sfârșitul anului 2011, o lungime de 1.251 km, regiunea deținând din acest punct de vedere, 11,6% din totalul pe țară.

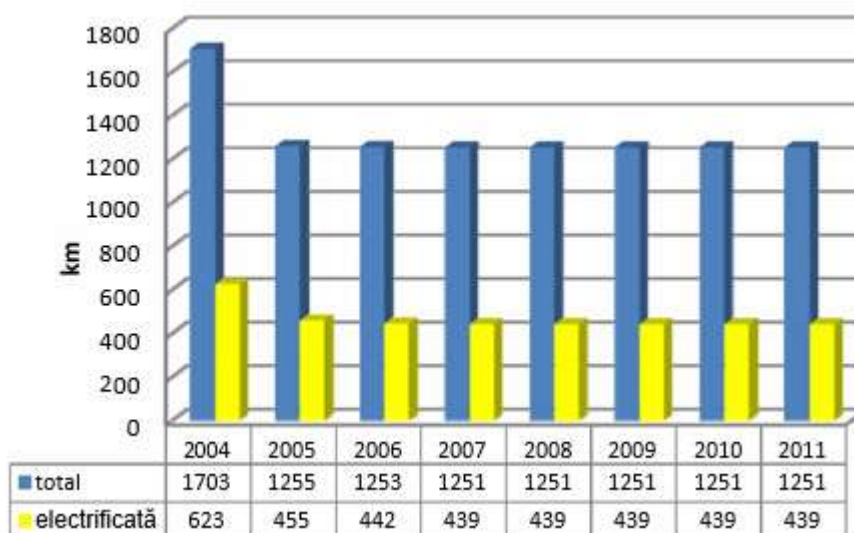
Liniile de cale ferată electrificate din cadrul regiunii au o lungime de 439 km (10,92% din totalul la nivelul țării), ponderea acestora de 35,09% din totalul liniilor de cale ferată fiind superioară mediei pe țară. De remarcat este

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

faptul că în județul Argeș rețeaua feroviară este complet neelectrificată.

În raport cu suprafața regiunii, liniile de cale ferată aveau o densitate de 36,3 km/1000 km², fiind inferioară mediei pe țară de 45,2 km/1000 km². Cea mai densă rețea de cale ferată exista în județele Ialomița (65,8 km/1000 km²), urmat de Teleorman (39,9 km/1000 km²), Călărași (36,9 km/1000 km²), în timp ce județul Giurgiu înregistra cea mai scăzută valoare (13,3 km/1000 km²).

Urmare a descreșterii transportului feroviar și a stării precare a unor sectoare de cale ferată în perioada analizată 2004 – 2011, lungimea totală a căilor ferate în exploatare a scăzut cu 452 de kilometri, de la 1.703 de kilometri la 1.251 de kilometri, scăderea substanțială fiind înregistrată între anii 2004 - 2005.



Lungimea căilor ferate în exploatare din regiunea Sud Muntenia, în perioada 2004-2011

Față de 2004, în anul 2011, cea mai mare lungime de cale ferată închisă

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

era deținută de județul Prahova (185 km), urmat de județul Teleorman (100 km). Au existat și situații optimiste, precum județul Ialomița în care lungimea totală de cale ferată a crescut, în intervalul analizat, cu 16 km.

În ceea ce privește accesibilitatea feroviară (în kilometri), modelul teoretic reprodus mai în figura de mai jos, evidențiază faptul că partea de sud și est a regiunii Sud Muntenia (Culoarul Dunării) este cel mai puțin accesibilă, distanța pe calea ferată față de anumite puncte din țară fiind de 800 -850 km, ceea ce înseamnă un timp de deplasare de peste 10 ore, ceea ce face acest tip de transport ineficient. Prin urmare, o serie de relații din această zonă au fost concesionate către operatori privați (de exemplu Costești - Roșiori - Turnu Măgurele).

Județul Dâmbovița este străbătut de o rețea de cale ferată de 103 km, din care 5 km electrificați (sub 1% din rețeaua de căi ferate a României, ce totalizează 10765 km). Principalele rute sunt:

- București, Titu, Găești, Pitești;
- Titu, Târgoviște, Pucioasa, Fieni, Pietroșița
- Târgoviște, Mija, I.L. Caragiale, Ploiești. Densitatea liniilor de cale ferată este de 25,4 km la 1000 kmp teritoriu.

Calea ferată industrială transportă calcarul adus din Cariera Lespezi (Moroeni) la Lotul 4 pe o bandă rulantă și de aici mai departe la fabrica de ciment, în orașul Fieni, deci tranzitează comunele Moroeni, Pietroșița și Buciumeni.

Pe teritoriul Comunei Raci nu există căi de comunicație feroviare.

Transport rutier

În cadrul regiunii Sud Muntenia, transportul rutier, aflat în ultimii ani într-o continuă dezvoltare, tinde să devină lider în domeniu pe fondul declinului înregistrat de transportul feroviar.

Astfel, la sfârșitul anului 2011, rețeaua de drumuri publice măsura 12.707 km, situând regiunea pe locul 2 din țară, cu un procent de 15,18% din total. Rețeaua rutieră asigură o bună comunicare în special între centrele urbane din regiune, facilitând totodată accesul din și înspre diverse centre importante, cum ar fi București, portul maritim Constanța și nu în ultimul rând, Giurgiu punct de trecere al frontierei cu Bulgaria prin intermediul podului Prieteniei Giurgiu – Ruse (rutier și feroviar), pod ce traversează Dunărea în sectorul de graniță dintre România și Bulgaria. Din totalul drumurilor publice din regiune, 21,96% erau drumuri naționale, iar 78,04% drumuri județene și comunale.

În ceea ce privește densitatea drumurilor publice din regiune, aceasta era mai ridicată decât valoarea înregistrată la nivel național, în anul 2011 (36,9 km/100 km² față de 35,1 km/100 km²).

Densitatea drumurilor reprezintă și un indicator de măsurare a accesibilității, fiind considerate zone foarte accesibile cele care au un procent

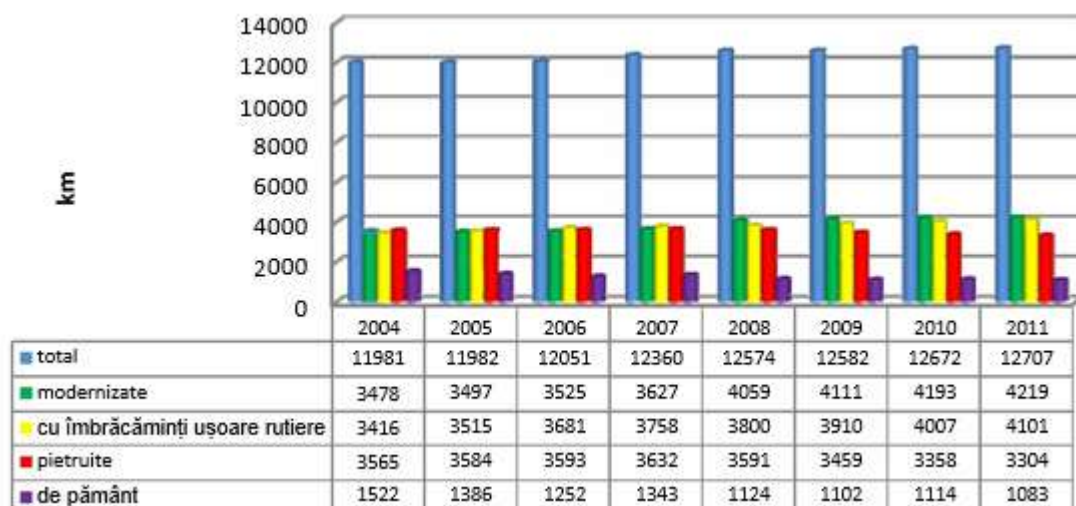
Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

ridicat al densității drumurilor. Astfel, analizând distribuția teritorială a densității drumurilor publice, în Sud Muntenia, se constată că valorile cele mai mari s-au înregistrat în județele Argeș (50,9 km/100 km²), Prahova (46,8 km/100 km²) și Dâmbovița (46,1 km/100 km²), iar cele mai mici valori în județele Călărași (25,9 km/100 km²) și Ialomița (25,9 km/100 km²), acestea înregistrând aceeași valoare.

Se remarcă diferențe semnificative între nordul regiunii, cu o densitate foarte ridicată a rețelei de drumuri și partea de câmpie, unde rețeaua de drumuri este foarte răsfirată. Explicația constă în tipologia diferită a așezărilor din cele două sub-regiuni și conformația teritoriului: în timp ce în zona montană satele sunt numeroase și de tip răsfirat, cu numeroase drumuri care le leagă, în zona de câmpie sunt așezări puține, dar de dimensiuni mai mari, concentrate teritorial.

Starea tehnică a rețelei de drumuri publice, la finele anului 2011, era în general nesatisfăcătoare, situația pe categorii fiind următoarea: drumuri modernizate în lungime de 4.219 km reprezentând doar 33,20% din lungimea totală, drumuri cu îmbrăcămînți ușoare rutiere în lungime de 4.101 km reprezentând 32,27%, drumuri pietruite în lungime de 3.304 km reprezentând 26% și drumuri de pământ în lungime de 1.083 km reprezentând 8,53%.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Lungimea drumurilor publice din regiunea Sud Muntenia, în perioada 2004-2011

Din totalul drumurilor naționale din regiunea Sud Muntenia, la sfârșitul anului 2011, 96,09% erau modernizate, dintre care în procent de 100% în județele Dâmbovița și Prahova. Rețeaua de drumuri județene și comunale din regiune, măsoară o lungime totală de 9.916 km, dintre care 15,50% modernizată, iar 40,46% cu îmbrăcămînți ușoare rutiere. La nivel de județ, cele mai mici ponderi a rețelei de drumuri județene și comunale modernizată au fost înregistrate în județele Argeș (2,94%), urmat de județele Călărași (4,63%) și Dâmbovița (10,35%).

Rețeaua de drumuri existentă și poziția geografică a regiunii asigură acesteia o bună deschidere internă și internațională. Regiunea Sud Muntenia are o poziție geografică strategică, fiind, pe de o parte, o regiune de graniță, iar,

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

pe de altă parte, amplasată în imediata proximitate a municipiului București, capitala României și una dintre cele mai importante metropole din Europa Centrală și de Est.

Principalele căi rutiere internaționale care străbat regiunea și care facilitează accesul din și înspre aceasta la nivel național și internațional sunt următoarele:

- E60: (Franța, Elveția, Austria, Ungaria) – Borș - Oradea – Cluj-Napoca – Turda – Târgu-Mureș - Brașov – Ploiești –București – Urziceni – Slobozia – Constanța;
- E70: (Spania, Franța, Italia, Slovenia, Croația, Serbia) – Timișoara – Drobeta-Turnu Severin –Craiova – Alexandria – București – Giurgiu – (Bulgaria, Turcia, Georgia);
- E81: (Ucraina) – Halmeu – Livada –Satu Mare – Zalău – Cluj-Napoca – Turda – Sebeș -Miercurea Sibiului – Sibiu – Pitești – București – Constanța;
- E85: (Lituania, Belarus, Ucraina) – Siret – Suceava – Roman – Bacău – Buzău – Urziceni –București – Giurgiu – (Bulgaria, Grecia);
- E574: Bacău – Onești – Târgu Secuiesc – Brașov – Pitești – Craiova;
- E577: Slobozia – Brăila – Galați – (Republica Moldova, Ucraina);
- E584: (Ucraina, Republica Moldova) – Galați – Slobozia.

Regiunea beneficiază de avantajele oferite de autostrăzile A1 (București – Pitești), A2(București – Constanța), A3 (București – Ploiești) și în viitor de Autostrada Sudului (București - Alexandria – Roșiori de Vede -

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Slatina - Craiova - Lugoj). Un alt drum important ce străbate regiunea este DN5, fiind drumul național din România, care leagă capitala București de orașul Giurgiu, aflat pe malul Dunării, la granița cu Bulgaria, fiind continuat dincolo de Giurgiu prin intermediul Podului Prieteniei Giurgiu – Ruse și pe teritoriul Bulgariei.

Zonele compacte de la nivelul regiunii Sud Muntenia care nu au acces direct sau conexiuni laterale la rețeaua de drumuri europene și naționale sunt:

- partea de nord a județului Teleorman și partea de sud a județului Argeș, în perimetrul delimitat de Autostrada A1, DN61, DN6 și DN65A;
- partea de vest a județului Teleorman, teritoriul delimitat de DN54, DN65A, DN6 și Valea Oltului;
- partea de est a județului Teleorman și de vest a județului Giurgiu – teritoriu delimitat de DN6, DN5B, DN5C și DN51;
- partea de vest a județului Călărași – în zona delimitată de DN4, A2 și DN31;
- partea de central-nordică și est a județului Prahova – în zona montană și a Subcarpaților- teritoriul dintre DN1A, 1B și Valea Buzăului;
- partea de central-nordică a județului Argeș - zona montană și piemontană, între DN73 și DN7C, etc

Toate aceste zone sunt exclusiv rurale, cu o economie agricolă precară și se confruntă, tradițional cu un exod al forței de muncă către mediul urban, care a condus la un grad foarte accentuat de îmbătrânire demografică.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Rezultatele recensământului rutier, elaborat de Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România, realizat cinci ani mai târziu, în 2010, indică faptul că nu s-au produs modificări majore în ceea ce privește intensitatea traficului în regiune, precum și ierarhia drumurilor naționale din perspectiva acestui criteriu.

La nivelul regiunii Sud Muntenia, transportul public local, în anul 2011, era asigurat, în principal, de autobuze și microbuze. Transportul public asigurat prin tramvaie și troleibuze se regăsea doar în județul Prahova, având în dotare 11 tramvaie și 49 troleibuze.

În anul 2011, numărul de autobuze și microbuze din regiune era de 430, cu 163 mai puține față de anul 2004, la nivel județean, cele mai multe autobuze și microbuze regăsindu-se în județele Prahova (194) și Argeș (115), la polul opus fiind județul Giurgiu (12).

În ceea ce privește numărul de pasageri transportați, în perioada analizată 2004 – 2011, s-a înregistrat o creștere cu 35,19%, ajungând la 114.345,2 mii de persoane, cea mai mare parte dintre aceștia fiind transportați de autobuze și microbuze (85.330,2 mii de persoane).

Analizând situația străzilor orășenești din regiunea Sud Muntenia, se observă o ușoară creștere a lungimii acestora, cu 6,59% mai mult în anul 2011 față de anul 2004, astfel regiunea se situa sub media națională de 11,37%.

În ceea ce privește starea tehnică a acestora, în anul 2011, erau modernizate doar 66,07% din străzile orășenești din regiune, ponderea cea mai ridicată fiind deținută de județele Argeș (78,88%), Dâmbovița (72%) și

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Giurgiu (75,38%), iar la polul opus se afla județul Ialomița (43,09%).

În baza prevederilor Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și Ordonanței de Urgență nr. 57/2019 privind Codul pentru asphaltarea unor sectoare de drumuri comunale clasificate, dar și a unor drumuri locale, au fost încheiate contracte de asociere între județul Dâmbovița prin Consiliul Județean Dâmbovița și unitățile administrative teritoriale prin consiliile locale, în cote procentuale de finanțare definite, în prezent -acestea fiind în diferite faze de implementare .

Date infrastructură conectivitate	
Rețeaua de drumuri în județ	858143
Lungimea drumurilor publice	1930
Lungimea drumurilor publice modernizate - 2020	798

Județul Dâmbovița dispune de 1930 km de drumuri publice, dintre care 359 km sunt drumuri naționale și 1571 km sunt drumuri județene și comunale, iar densitatea drumurilor publice este de 47,6 km la 100 kmp teritoriu.

Principalele căi de acces care tranzitează județul sunt:

- autostrada București – Pitești, cu o lungime de 31 km pe teritoriul județului,
- DN 7 București – Titu – Găești – Pitești,
- DN 1A București – Ploiești,
- DN 71 București – Târgoviște – Brașov,

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- DN 72A Ploiești – Târgoviște – Câmpulung.

Drumul Național 72 Găești – Ploiești, care străbate de la sud-vest la nord-est comuna pe o distanță de 3 km, reprezintă principala cale de comunicație, făcând legătura atât cu orașul Găești în partea de sud-vest cât și cu municipiul Târgoviște în partea de nord-est.



Legătura dintre satele Suța Seacă și Raci se face prin intermediul DJ 702 B, având lungimea, pe teritoriul comunei Raci, de 7 km – drum betonat.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027



Legătura dintre satele Raci și Siliștea se face prin DC 64 A, în lungime de 2 km – drum asfaltat. De asemenea, legătura dintre Satul Siliștea și comuna Perșinari se face prin Șoseaua Nouă Siliștea – Perșinari, drum reabilitat prin pietruire.



III.9. Dezvoltarea rurală și amenajarea teritoriului

Conceptul "amenajarea teritoriului" a apărut în perioada exodului rural către orașele care se dezvoltau în ritm accelerat sub influența revoluției industriale. A apărut necesitatea de a separa spațial funcțiile urbane: de locuit, de muncă, de cultură, de circulație etc., amenajarea teritoriului extinzându-se asupra ansamblului spațiului geografic, atât urban cât și rural.

Elaborarea planurilor de amenajare regională a teritoriului trebuie să se bazeze pe un complex de elemente de bază, de natură diferită pentru a determina soluții tehnice prietenoase față de mediu, utile și eficiente pe plan economico-social.

Legea fondului funciar, prevede că organizarea și amenajarea teritoriului agricol - componenta dominantă a spațiului rural - trebuie să asigure crearea condițiilor pentru o mai bună folosire a terenurilor în scopul producției agricole, pe bază de studii și proiecte pentru rezolvarea următoarelor probleme:

- corelarea dezvoltării agriculturii cu celelalte activități economice și sociale din zonă, stabilind măsuri care să determine creșterea producției agricole și îmbunătățirea exploatarei terenului, cunoașterea terenurilor pe proprietari și destinații în concordanță cu structurile de proprietate și cu formele de cultivare a pământului; Comuna Raci Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021 – 2027.

- stabilirea perimetrului fiecărei proprietăți prin comasarea terenurilor dispersate și rectificarea hotarelor amplasate nerațional; elaborarea de proiecte pentru organizarea și amenajarea exploatațiilor agricole;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-stabilirea rețelei de drumuri tehnologice agricole ca o completare a rețelei de drumuri clasate etc.

În funcție de sfera de cuprindere, în domeniul amenajării teritoriului deosebim:

- Planul de amenajare a teritoriului, constituit ca un ansamblu de studii referitoare la o suprafață de teren definită care prevede obiectivele, acțiunile și măsurile de adoptare pe o perioadă determinată care orientează aplicarea unor politici în domeniul organizării teritoriului național, regional sau local;

-Planul urbanistic general, documentație care stabilește obiectivele, acțiunile și măsurile pentru localitate, pe o perioadă determinată în vederea amenajării teritoriului. În concordanță cu acesta se elaborează planul urbanistic zonal și planul urbanistic de detaliu.

Pentru petrecerea timpului liber autoritățile locale au amenajat parcuri pe teritoriul comunei.

Comuna Raci are un caracter specific de zonă de câmpie. Construcțiile sunt grupate de-a lungul rețelelor stradale, având funcțiunea dominantă de locuit – gospodăria. Din datele furnizate de INSSE, putem afirma că numărul de locuințe din comună se ridică la 1606. Aceste locuințe au însumat la 4692 camere de locuit cu o suprafață de 71232 mp.

Fondul de locuințe construite este unul dintre punctele forte ale spațiului rural analizat, care spre deosebire de alte elemente componente ale acestui spațiu, a înregistrat după 1990 o evoluție favorabilă atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ.

Agricultură

Dezvoltarea și amenajarea rurală este una dintre cele mai complexe teme ale contemporaneității, datorită faptului că, în esența sa, presupune realizarea unui echilibru între cerința de conservare a spațiului rural economic, ecologic și social - cultural ale țării, pe de o parte, și tendința de modernizare a vieții rurale, pe de altă parte.

În același timp, dezvoltarea și amenajarea rurală se află la confluența dintre tendința de expansiune a urbanului, a dezvoltării agresive a industriei pe seama spațiului rural și cerința de a menține, pe cât este posibil, ruralul la dimensiunile sale actuale. În fine, dezvoltarea și amenajarea rurală, care tinde să se modernizeze, să se europenizeze ca arie de cuprindere, la nivelul fiecărei țări, are ca principal obiectiv menținerea și conservarea caracterului național al spațiului și culturii rurale.

Dezvoltarea rurală este un concept și o acțiune integrată, care presupune o abordare metodologică multidisciplinară, intersectorială și teritorială (regională).

Modelul european de agricultură se bazează pe un sector competitiv, orientat spre piață, îndeplinind, totodată, și alte funcții publice, cum ar fi protejarea mediului înconjurător, oferirea unor așezări rezidențiale mai

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

convenabile pentru populația din spațiul rural, precum și integrarea agriculturii cu mediul înconjurător și cu silvicultura.

Politica Agricolă Comună își deplasează accentul de la subvențiile directe acordate agriculturii (pilonul I al PAC) spre dezvoltarea integrată a economiei rurale și spre protejarea mediului înconjurător (pilonul II al PAC).

Agricultura, sector important al economiei regionale este prezentă în toate județele regiunii Sud Muntenia, ponderea cea mai mare fiind deținută de cele 4 județe din sudul acesteia (Ialomița, Călărași, Giurgiu și Teleorman). Suprafața agricolă de 2.438,8 mii ha reprezentând 70,8% din suprafața totală a regiunii și 16,7% din suprafața totală a țării, determină pe de o parte caracterul agrar și potențialul agricol însemnat al acesteia, iar pe de altă parte poziționarea pe primul loc în cadrul celor 8 regiuni de dezvoltare.

Spațiul rural românesc cuprinde, de asemenea, majoritatea suprafeței României, având, conform datelor statistice, ponderea de 93,7%. Importanța spațiului rural pentru România poate fi ușor demonstrată prin stabilitatea numerică a populației rurale în decurs de 80 de ani.

În regiunea Sud Muntenia, sub aspect spațial din punct de vedere al suprafețelor, județele cu cea mai mare pondere a suprafeței spațiului rural sunt Argeș (6.431 m²) și Teleorman (5.369 m²), în timp ce pe ultimele două poziții se află Dâmbovița (3.772 m²) și Giurgiu (3.367 m²).

Conform datelor statistice de la finele anului 2011, în regiunea Sud Muntenia existau 519 comune, reprezentând 18,14% din numărul total al comunelor din România și 2.019 sate – 15,58% din numărul total de sate de la

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

nivel național. Cele mai multe comune se aflau în județele Argeș (95) și Teleorman (92), iar cele mai puține în Giurgiu (51) și Călărași (50).

Din analiza comparativă a ponderii comunelor și cea a satelor la nivel regional se observă discrepanța determinată de condițiile geografice, dintre județele din nordul regiunii – Argeș, Dâmbovița și Prahova – cu cele mai ridicate ponderi ale numărului de sate, și județele din sudul regiunii – Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița – cu cele mai mici ponderi ale numărului de sate.

Spațiul rural prezintă o mare diversitate dar în general prezintă aceleași caracteristici și probleme, cum ar fi: venituri mai scăzute, populație îmbătrânită, dependență ridicată de agricultură, mai puține opțiuni de angajare și nu în ultimul rând, servicii mai slab plătite.

Potrivit datelor statistice, în anul 2011, în regiunea Sud Muntenia, din cele 519 comune, 337 comune (64,93%) erau dotate cu instalații de alimentare cu apă potabilă, 52 comune (10,02%) cu instalații de canalizare publică, în 114 comune (21,97%) se distribuiau gaze naturale, iar în 3 comune (0,57%) se distribuie energie termică.

Județul cu cea mai mare pondere din punct de vedere a comunelor care beneficiază de o infrastructură tehnico - edilitară diversificată este Argeș, în timp ce județele Teleorman și Giurgiu ocupă ultimele locuri la acest aspect.



În perioada 2004 – 2011, suprafața agricolă a regiunii a înregistrat o tendință descrescătoare, însă cu o intensitate mai redusă față de trendul național, cu doar 0,39% față de 0,52% la nivelul țării.

Raportul dintre suprafața arabilă a țării și numărul de locuitori denotă faptul că fiecărui locuitor din România îi revin circa 0,41 ha teren arabil, valoare superioară multor țări din Uniunea Europeană și aproape dublă față de media UE 27, care este de 0,212 ha/locuitor.

Astfel, în anul 2011, suprafața agricolă a regiunii Sud Muntenia era de 2.432,3 mii ha, respectiv 70,6% din suprafața totală a regiunii și 16,67% din suprafața agricolă a României, ocupând astfel prima poziție la nivel național. De asemenea, regiunea ocupă poziția de lider la nivel național și în ceea ce privește suprafața de teren arabil (1.965,2 mii ha, reprezentând 57,04% din suprafața totală a regiunii și 13,47% din suprafața terenului agricol la nivel național), cât și în cazul suprafețelor acoperite de livezi (41,8 mii ha, 201

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

reprezentând 1,21% suprafața totală a regiunii și 21,32% din suprafața totală de livezi la nivel național).

La nivel județean, cele mai mari ponderi ale suprafețelor agricole se înregistrează în Teleorman – 20,5% și Călărași – 17,48%, iar cele mai mici ponderi în Prahova – 11,2% și Dâmbovița – 10,2%.

Conform datelor primite de la Direcțiile pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală din fiecare județ care compun regiunea Sud Muntenia, se conturează mai multe zone pedoclimatice care au diferite caracteristici, priorități tehnologice și direcții de dezvoltare, după cum urmează:

Județul Argeș

În partea de sud a județului, în zonele Pitești - Bârla, Pitești - Miroși, Pitești - Leordeni specific este cultivarea cerealelor și a plantelor uleioase, suprafețele acoperite de aceste plante la nivel județean fiind de 117 mii ha cereale boabe și 20 mii ha plante uleioase, la nivelul anului 2011.

Partea de nord a județului, reprezentând Pitești - Câmpulung, Pitești - Nucșoara, Pitești - Sălătrucu este caracteristică activităților agricole de creștere a animalelor și a pomiculturii, suprafețele acoperite de livezi, la nivelul anului 2011, fiind de 20,76 mii ha.

Județul Dâmbovița

Partea de sud a județului, se remarcă prin specializarea în producția de legume, respectiv în zona Slobozia, Moară – Brezoele - Lungulețu, în timp ce nord-vestul județului este axat pe producția de fructe, în zona Voinești-Mănești.

Județul Prahova

Arealul format de localitățile Târgșorul Vechi, Șirna, Pucheni, Gherghița, Drăgănești, Ciorani, Baba Ana, situate în zona de sud, est, sud-est a județului este specializat pe culturile de cereale și plante uleioase, suprafețele cultivate cu cereale pentru boabe acoperind 100 mii ha, iar cele pentru plante uleioase 19,4 mii ha, pentru anul 2011.

În partea de nord a județului, arealul determinat de localitățile Slănic, Drajna, Posești, Starchiojd, Valea Călugărească, Iordăcheanu, Salcia, predomină creșterea animalelor, viticultura și pomicultura. Suprafețele pe care sunt amenajate livezi, în județul Prahova, numără nu mai puțin de 10,13 mii ha. În județele din partea de sud a regiunii, respectiv Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița, suprafețele agricole sunt cultivate cu cereale pentru boabe, plante uleioase, plante de nutreț și legume.

La nivelul anului 2011, în regiunea Sud Muntenia situația terenurilor degradate și neproductive indica un număr de 31.821 ha încadrate în această categorie, reprezentând 1,62% din suprafața terenului arabil al regiunii. Cea mai mare suprafață a terenurilor degradate și neproductive se regăsea în județul Argeș (33,44 % din total terenuri degradate și neproductive), urmat de Prahova (24,32%), cele mai puține astfel de terenuri fiind înregistrate în județele Dâmbovița (6,14%) și Giurgiu (4,02%).

Prin urmare putem afirma că productivitatea muncii din sectorul agricol este una foarte scăzută, pe fondul dotării deficitare cu echipamente și a

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

tehnologiilor inadecvate a producției, precum și a neutilizării complete și eficiente a potențialului agricol.

După cum am indicat mai sus, suprafața terenurilor neutilizate la nivel regional era de 49.700 ha, la care se adaugă 81.300 ha de terenuri aflate în repaus, la nivelul anului 2010. Prin urmare, peste 100.000 de hectare din regiunea Sud Muntenia (circa 5% din suprafața agricolă totală) nu sunt utilizate.

Valoarea producției agricole a regiunii Sud Muntenia a înregistrat, în perioada 2004 – 2011, o evoluție oscilantă, păstrând același trend înregistrat la nivel național, valoarea în 2011 fiind cu 14,35% mai mare decât în 2004 (față de o creștere de 13,83% la nivel național în același interval).

În anul 2011, valoarea producției a fost de 14.605 mii lei (19,09% din valoarea producției agricole a României), regiunea Sud Muntenia situându-se astfel pe locul 1 la nivel național.

Contribuția agriculturii, silviculturii și pisciculturii în formarea Produsului Intern Brut (PIB) la nivelul regiunii se situa, în anul 2010, la 8,01%, față de 1,7% la nivelul UE.

Dâmbovița este județul cu cea mai mare pondere din valoarea producției agricole regionale (16,55%), urmat de Argeș (14,58%), pe ultimele două locuri situându-se județele Călărași (aprox. 16%) și Giurgiu (aprox. 11%).

Din totalul producției agricole la nivelul regiunii, cea mai mare pondere o deținea sectorul vegetal cu 75,14%, comparativ cu 70,82% la nivel național, urmat de producția animală cu 24,08% față de 28,47% la nivel de țară și sectorul de servicii agricole cu 0,78% față de 0,71% la nivel național.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

După forma de proprietate, sectorul privat avea o pondere covârșitoare de 98,3% din valoarea producției agricole regionale, peste media națională de 97,83%. suprafața de la nivel județean și 21,7% din suprafața cultivată la nivel de regiune).

Producțiile vegetale la hectar au avut evoluții diferite de-a lungul perioadei analizate 2004- 2011, înregistrându-se scăderi însemnate în cazul producțiilor de porumb (-84,04% în 2011 față de 2004), grâu (-71,45% în 2011 față de 2004) și a celor de orz-orzoaică (-71,27% în 2011 comparativ cu 2004). Creșteri ale producției medii s-au înregistrat în cazul plantelor uleioase, excepție floarea- soarelui (+12,62%), cartofi (+6,76%). Cea mai importantă creștere au avut-o culturile de legume în solarii (+61,38% în 2011 comparativ cu 2006). Producțiile obținute, precum și evoluția de-a lungul perioadei analizate la principalele culturi sunt foarte mici în comparație cu potențialul regiunii, ceea ce denotă o productivitate scăzută a agriculturii.

De asemenea, producțiile totale înregistrează mari fluctuații de la un an la altul influențate de nivelul dotărilor tehnice necorespunzătoare și a modului de exploatare practicat, a fragmentării terenurilor și a condițiilor climatice (mai ales în anii secetoși). România, caracterizată ca având cu un puternic potențial viti-vinicol, ocupă la nivelul Uniunii Europene locul 5 ca și suprafață viticolă și locul 6 din punct de vedere al producțiilor de struguri și vin. Suprafața ocupată de vii și pepiniere viticole reprezintă 1,15% din suprafața agricolă de la nivel regional, comparativ cu 1,21% la nivel național, în anul 2011.

Regiunea Sud Muntenia deținea 15,77% din suprafața ocupată cu vii pe

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

rod a României și a realizat 12,21% din producția națională, ocupând astfel locul 3 la nivel național în 2011. Județul Prahova a ocupat primul loc în ceea ce privește producția de struguri (34,01% din producția regională de struguri), cu o suprafață ocupată de vii de 27,69% din suprafața viilor la nivel regional, fiind inclus în zona viticolă Dealu Mare, faimoasă zonă viticolă care cuprinde și județul Buzău.

În 2011, în regiunea Sud Muntenia, suprafața cultivată cu pepeni verzi și galbeni reprezintă 18,07% din suprafața totală cultivată cu pepeni verzi și galbeni la nivel național și 0,23% din suprafața agricolă a regiunii. Producția agricolă de pepeni a regiunii, la nivelul anului 2011, a reprezentat 15,87% din producția de pepeni de la nivel național, ocupând locul 6 la acest indicator. Cele mai mari producții au fost obținute în județele Ialomița (58,17% din producția regională) și Teleorman (20,63%).

Regiunea Sud Muntenia a obținut, în anul 2011, o producție de 367.436 tone fructe, respectiv 24,83% din producția de fructe de la nivel național, situându-se detașat pe locul 1 la acest aspect. Cele mai mari producții de fructe s-au înregistrat în județele Argeș (48,43% din producția regională) și Dâmbovița (29,29%).

Din componența producției regionale, cele mai mari ponderi le dețin prunele – 47,4% din producția totală de fructe (Argeș) și merele - 37,98% (Dâmbovița).

În regiunea Sud Muntenia s-a aplicat, în anul 2011, o cantitate de 93.272 tone de îngrășăminte chimice pe o suprafață cultivată de 1.877.798

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

ha (77,2% din suprafața agricolă a regiunii), ceea ce reprezintă 20,81% din cantitatea totală folosită la nivel național. În raport cu suprafața pe care s-au aplicat, cantitatea medie de îngrășăminte chimice a fost, la nivel regional, de 65,01 kg/ha, cu 5,62% mai mult decât media națională. La nivel județean, cele mai mari cantități medii la hectar s-au înregistrat în județele Prahova (87,74 kg/ha) și Dâmbovița (85,26 kg/ha), iar cele mai reduse în județele Argeș (36,41 kg/ha) și Teleorman (56,22 kg/ha).

La finalul anului 2010, suprafața ocupată de sere la nivelul regiunii Sud Muntenia era de doar 2 ha, în scădere cu peste 95% față de anul 1999, pe fondul închiderii fostelor companii de stat care le administrau, cu precădere în județul Prahova (fostul Complex de Sere Tătărani). Din cele 12 hectare de sere care mai există în regiune, doar 9 ha sunt în proprietate privată, din care 5 în gospodăriile populației. Cea mai mare suprafață ocupată de sere se găsește în Județul Dâmbovița (8ha), în timp ce în Giurgiu și Prahova nu mai există astfel de infrastructură.

La nivelul anului 2010, la nivelul regiunii Sud Muntenia exista o suprafață de 1.075.492 de hectare amenajate pentru irigații, nivel similar cu cel de la nivelul anului 1999. Aceasta reprezenta 4,1% din suprafața agricolă totală a regiunii, respectiv 34,1% din totalul suprafețelor amenajate pentru irigații în România.

Din totalul suprafețelor amenajate pentru irigații la nivel regional, 97,4% sunt terenuri arabile (1.013.739 ha), ceea ce reprezintă 51,5% din totalul suprafețelor arabile din regiunea Sud Muntenia, procentaj care o plasează pe locul

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

I la nivel național.

Pe județe, cele mai extinse suprafețe amenajate pentru irigații se regăsesc în partea de sud a regiunii (Călărași, Giurgiu, Ialomița, Teleorman), zone confruntate foarte frecvent cu perioade de secetă prelungită, care concentrează cea mai mare parte a fondului agricol din regiune.

Singurul județ în care s-a înregistrat o creștere a suprafețelor irigate a fost Ialomița, cu 9.836 de hectare efectiv udate în 2010, ceea ce reprezintă 78,5% din suprafața irigată efectiv la nivelul regiunii Sud Muntenia. Însă chiar și în cazul acestui județ, suprafața efectiv irigată reprezintă mai puțin de 5% din suprafața amenajată în acest sens.

La nivelul anului 2011, regiunea Sud Muntenia deținea 20,56 milioane păsări (25,75% din efectivul de păsări al României), 948 mii porcine (17,68% din efectivul la nivel național), 812,7 mii ovine (9,52%), 237,7 mii bovine (11,95%), 224 mii caprine (18,15%), 184,8 mii albine – familii (14,79%) și 82,8 mii cabaline (13,89%).

În ceea ce privește numărul de animale ce revin la 100 ha teren, situația la nivelul regiunii era următoarea, în anul 2011: 9,77 bovine (comparativ cu 13,63 la nivel național), 38,99 porcine (comparativ cu 36,76) și 42,64 ovine și capre (față de 66,96 la nivel național).

În perioada analizată, respectiv intervalul 2004–2011, se constată o evoluție diferențiată a efectivului de animale din regiunea Sud Muntenia, aceeași tendință păstrându-se și la nivel național. Excepția s-a înregistrat în ceea ce privește efectivul de păsări, care în Sud Muntenia a crescut cu 11,43% în timp

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

ce la nivel național a scăzut cu 8,24%.

Cele mai mari creșteri la nivel regional s-au înregistrat la efectivul de caprine (creștere de 71,37% în 2011 față de 2004) și la albine – familii (în creștere cu 22,89%), iar cele mai drastice scăderi s-au înregistrat în cazul efectivului de bovine (mai puține cu 42,33% în 2011 față de 2004) și cabaline (în scădere cu 37,54%).

Regiunea Sud Muntenia deținea, în anul 2011, ponderi importante, la nivel național, la principalele produse de origine animală, respectiv: 23,13% din producția de carne (loc 1 la nivel național), 20,78% din producția de ouă (loc 1), 16,16% din producția de miere (loc 2), 13,75% din producția de lapte (loc 4) și 11,02% din producția națională de lână (loc 5).

Comparativ cu 2004, la nivelul regiunii, în anul 2010 cea mai însemnată scădere s-a înregistrat la producția de lapte (-28,26%) și cele mai mari creșteri la producția de miere extrasă (+22,59%) și la cea de lână (+15,64%).

De menționat este faptul că din totalul amenajărilor, 23 sunt păstrăvării, amplasate în județele montane (Argeș, Dâmbovița, Prahova) și că la Nucet (Dâmbovița) funcționează singurul centru de cercetare în domeniul pisciculturii din România. De asemenea, din cele 203 de amenajări, 44 sunt pepiniere, iar restul crescătorii.

În regiunea Sud Muntenia acționau, în anul 2010, 22 de unități pentru pescuit - 13,33% din totalul unităților active pentru pescuit de la nivel național (loc 3) și 60 unități în acvacultură - 13,51% din totalul unităților pentru

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

acvacultură de la nivel național (loc 6).

Pădurea este o sursă inestimabilă, un bun de interes național și reprezintă baza economică a producției de lemn și alte produse specifice forestiere, dar la fel de importante sunt și funcțiile speciale de protecție, esențiale pentru protecția solului împotriva eroziunii, îmbunătățirea bilanțului hidric și asigurarea purității apelor, ameliorarea factorilor climatici dăunători. Starea pădurilor poate fi grav afectată de factori naturali, cum ar fi atacuri ale dăunătorilor forestieri sau fenomene antropice, precum schimbările climatice, incendiile și poluarea atmosferică. Toți acești factori reprezintă amenințări care pot afecta grav sau chiar pot distruge pădurile.

Evoluția suprafeței forestiere, în intervalul 2004 – 2011, indică o ușoară creștere de numai 0,99%, aceeași tendință fiind înregistrată și la nivel național, în creștere cu 1,02%. Suprafața fondului forestier în regiunea Sud Muntenia, la nivelul anului 2011, era de 658,70 mii ha (locul 6 în România), reprezentând 10,10% din suprafața fondului forestier național. Județele cu cele mai mari suprafețe ale fondului forestier sunt Argeș și Prahova, cu 276,8 mii ha și 147,3 mii ha, în timp ce pe ultimile locuri se află Ialomița și Călărași, cu 26,1 mii ha, respectiv 22 mii ha.

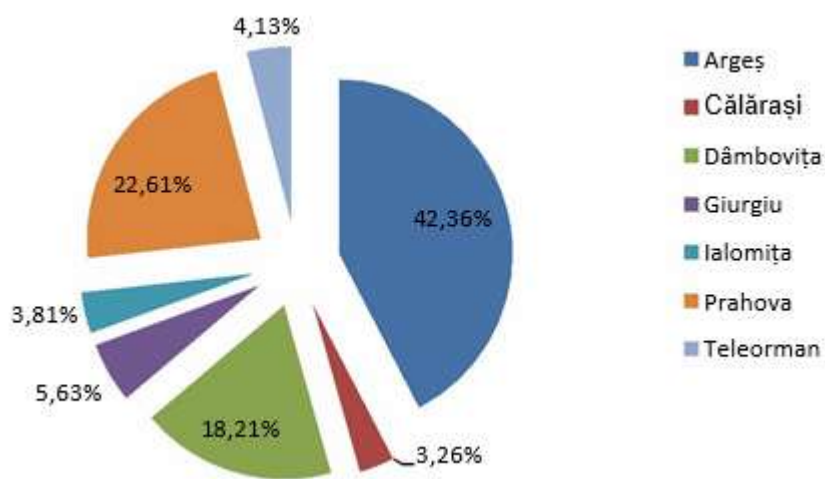
În ceea ce privește pădurile, suprafața acestora la nivelul regiunii Sud Muntenia era de 641 mii ha în 2011 (locul 6 la nivel de țară), reprezentând 10,07% din suprafața totală a pădurilor la nivel național. Studiind distribuția teritorială a pădurilor, primele locuri sunt ocupate de Argeș și Prahova, cu 42,36% respectiv 22,61% din suprafața pădurilor la nivel regional, în timp ce pe

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

ultimile locuri se regăsesc județele Ialomița și Călărași, cu 3,81% și 3,26% din suprafața de păduri.

Predominante la nivel regional sunt pădurile de foioase – 78,44% și cele de rășinoase – 18,87% din suprafață, ambele tipuri în județele Argeș și

Prahova.



Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Ponderea județelor în suprafața pădurilor în regiunea Sud Muntenia, în anul 2011

Referitor la volumul de lemn recoltat în regiunea Sud Muntenia, la nivelul anului 2011, acesta a fost de 1.764,6 mii m³, reprezentând 9,43% din volumul de lemn recoltat la nivel național (loc 5). Categoriile recoltate sunt: de fag (34,1%), rășinoase (21,36%) și diverse specii moi (17,52%). Cel mai mare volum de lemn s-a recoltat în județele Argeș (38,36% din volumul total regional) și Prahova (24,91% din total regional), iar cel mai mic volum în Ialomița (5,65%) și Teleorman (3,2%).

Volumul de lemn exploatat, în 2011, în regiunea Sud Muntenia a fost de 1.707,19 mii m³, reprezentând 10,54% din volumul de lemn exploatat la nivel național (loc 5). Cel mai mare volum de lemn s-a exploatat în județele Argeș (39,91% din volumul total exploatat la nivel regional) și Prahova (22,42%), iar cel mic volum în județele Ialomița (6,26%) și Teleorman (3,07%).

Un număr semnificativ din totalul celor peste 1.245 de mii de exploatații agricole din regiunea Sud Muntenia dețineau efective de animale, fiind împărțite după cum urmează: în 583 mii exploatații au fost înregistrate păsări, porci în 382 mii exploatații, aproximativ 111 mii creșteau bovine, 46 mii dețineau ovine și în peste 42 de mii erau înregistrate cabaline. În ceea ce privește numărul total de animale s-au înregistrat următoarele valori: 788 mii în cazul ovinelor, 949 de mii în cazul porcinelor, aproximativ 239 de mii în cazul

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

bovinelor și aproape 21,3 milioane în cazul păsărilor.

La nivel județean, din categoria bovinelor, cele mai multe s-au înregistrat în județele Argeș și Prahova, o situație similară s-a regăsit și la șeptelul de ovine în județul Argeș, la fel și la porcine, în timp ce la păsări, pe primele locuri s-au clasat Dâmbovița și Prahova.



În județul Dâmbovița producția vegetală este orientată cu precădere spre cultura cerealelor boabe, cartofilor, legumelor și fructelor. Producțiile obținute la legume, fructe și cartofi plasează județul Dâmbovița în categoria marilor producători ai țării. Comparativ cu anul 2016, producția vegetală a înregistrat în anul 2019 creșteri la: grâu, orz și orzoaică, plante uleioase, etc și scăderi la cereale boabe, legume, fructe. În anul 2019, județul Dâmbovița deținea locul 1 pe țară la producția de legume și la producția de fructe și locul 4 la producția de varză.

Producția agricolă este reprezentată în principal de cultura vegetală (77,6%) și de creșterea animalelor (22,4%). Producția vegetală este orientată cu

213

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

precădere spre cultura cerealelor boabe, cartofilor, legumelor și fructelor. Producțiile obținute la fructe, legume și cartofi plasează județul Dâmbovița în categoria marilor producători ai țării.

În anul 2017 județul Dâmbovița a dat 8,2% din producția de legume a țării (299,1 mii tone, locul 1 pe țară); 7,2% din producția de fructe (76,1 mii tone, locul 2 pe țară); 6,8% din producția de cartofi (212,3 mii tone, locul 4 pe țară). La producția animală, Dâmbovița ocupă locul 3 în ierarhia județelor, la producția de ouă (289 milioane bucati cu 4,8%), locul 18 la producția totală de carne (31246 tone greutate în viu cu 2,1%).

Silvicultura - Fondul forestier al județului Dâmbovița ocupa la sfârșitul anului 2018, o suprafață de 119,2 mii ha, care reprezintă 29,4% din suprafața județului. Ca structură de producție, în anul 2018, pădurea dâmbovițeană era formată în proporție de 87,4% de foioase, 12,6% rășinoase . În anul 2018 s-a recoltat un volum de masă lemnoasă de 318,2 mii m³ cu 2,9% mai mult decât cel din anul 2016. În anul 2018 pe specii lemnoase, pădurile de rășinoase reprezintă 10,5% din volumul total recoltat, fagul 24,6%, stejarul 31,7% și diverse specii 33,2%.

Deși înainte de 1989 existau pe raza comunei Raci atât un CAP cât și o fermă pomicolă aparținând IAS Lucieni, după Revoluție și retrocedarea terenurilor către foștii proprietari nu s-a mai reușit crearea unei asociații care să grupeze terenurile și utilajele acestora, fărâmițarea suprafețelor agricole fiind, în prezent, destul de accentuată.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În anul 2013 SC Luie Total SRL Dragodana a inițiat o investiție pe raza satului Suța Seacă vizând construirea unei ferme de creștere a porcinelor, cu o suprafața construită de 718,95 mp grajdul și 96,85 mp filtrul sanitar, și o capacitate de 1800 de capete.

Pe lângă funcțiunea principală, aceea de hală de creștere și îngrășare porcine, clădirile mai au ca funcțiuni secundare acelea de bucătărie furajeră, buncăre furaje, spații administrative și de conducere procese, spații sociale, dar și de bazin vidanjabil sub hală.

Zona comunei Raci dispune de condiții climatice și geografice favorabile practicării activităților de tip agricol, precum creșterea animalelor sau cultivarea plantelor.

Comuna se întinde pe o suprafața de aproximativ 2495 ha, repartizată astfel:

- teren arabil 1248 ha;
- pășuni 306 ha;
- fânețe 44 ha;
- vii 7 ha;
- Livezi 73 ha;
- Păduri 631 ha;
- Ape și stuf 27 ha;
- Căi de comunicații 59 ha;
- Curți construcții 91 ha;
- Neproductiv 9 ha

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În ceea ce privește terenul arabil, acesta este destinat în principal cultivării cerealelor. Pe lângă acestea, sunt frecvente culturile de legume, leguminoase boabe, sau nutrețuri. Producțiile astfel obținute sunt valorificate în cadrul piețelor sau oboarelor, iar o parte este destinată consumului propriu în gospodării.

Creșterea animalelor este o altă ocupație frecventă în rândul locuitorilor comunei Raci, predominând porcinele, bovinele și păsările. Cu toate acestea, se remarcă faptul că efectivele de animale din cadrul gospodăriilor au înregistrat o scădere dramatică din cauza prețurilor de desfacere practicate, prea mici comparativ cu prețurile de producție și în special, din cauza pieței locale de desfacere inexistente.

Bovine	Ovine	Caprine	Porcine	Cabaline	Păsări	Albine
60	233	105	293	22	3980	798

Gradul de mecanizare al agriculturii este relativ scăzut și din acest motiv și productivitatea este scăzută. Această situație se datorează și suprafețelor agricole individuale reduse care nu permit investiții în mecanizare, investiții ce nu ar fi amortizate.

În ultimul timp s-a constatat o tendință de concentrare a terenurilor, tendință care se va intensifica în viitor, fapt impus de o agricultură performantă.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Agricultura de pe raza comunei este una ecologică, fără a se utiliza îngrășăminte chimice în exces. Randamentul acestei activități poate fi îmbunătățit prin:

- construirea de platforme ecologice pentru colectarea și depozitarea gunoiului de grajd și împrăștierea acestuia după un an pe suprafețele agricole.
- comasarea suprafețelor agricole în vederea prelucrării cât mai eficiente și cu randament sporit a terenului agricol.

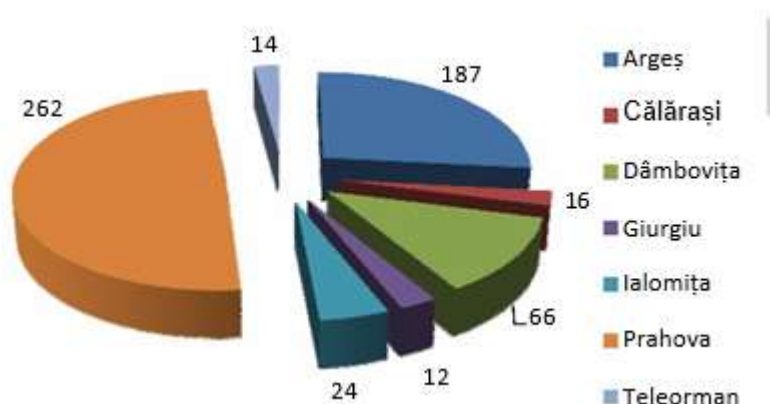
Oportunitățile de finanțare de genul programelor de finanțare a agriculturii au fost prea puțin folosite din cauza necunoașterii. Aceste tipuri de afaceri nu implica investiții foarte mari. Sprijinul autorităților locale către potențialii întreprinzători constă în acordarea de consultanță pentru întocmirea cererilor de finanțare în domeniul dezvoltării agricole.

Turism

Analizând datele statistice la nivel regiunii Sud Muntenia se poate observa o creștere cu 47,46% a numărului de unități de primire turistică datorată în principal județelor Prahova și Argeș ce dețin un număr de 262, respectiv 187 de unități de primire turistică (2012). Diferența numerică dintre acestea două și restul județelor este sesizabilă, astfel că, deși județul Dâmbovița este al treilea ca număr de structuri, cele 66 de unități de pe teritoriul acestuia nu concură cu ale celor două. Acestora le urmează pe rând județele Ialomița,

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Călărași, Teleorman și Giurgiu.



Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare în regiunea Sud Muntenia, în anul 2012

Dintre cele 581 de structuri înregistrate în regiune, în anul 2012, cele mai multe sunt reprezentate de hoteluri. Dintre acestea, 49,33% sunt amplasate în județul Prahova și 26,66% în județul Argeș.

În ceea ce privește pensiunile turistice, a doua structură răspândită numeric, cele 29 din orașul Sinaia și cele 28 din orașul Bușteni, județul Prahova, le plasează pe acestea două în fruntea ierarhiei atât la nivel județean, cât și

218

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

regional.

Unitățile de cazare aflate în minoritate sunt reprezentate numeric după cum urmează: trei bungalouri, trei căsuțe turistice, două hoteluri apartament Sinaia, județul Prahova, două spații de cazare pe nave fluviale și maritime în municipiul Giurgiu și un singur camping în orașul Amara județul Ialomița.

Totodată, trebuie amintit faptul că, municipiul Alexandria, județul Teleorman, deține singurul han din regiune. De asemenea, în localitatea Arefu din județul Argeș se găsește singurul popas turistic din regiune.

Capacitatea de cazare existentă sau instalată, reprezintă numărul de locuri de cazare de folosință turistică înscrise în ultimul act de recepție, omologare, clasificare al unității de cazare turistică, exclusiv paturile suplimentare care se pot instala în caz de necesitate.

În anul 2012, numărul locurilor de cazare existente la nivel național a înregistrat un trend crescător de 8,35%, comparativ cu anul 2004, tendință urmată și de regiunea Sud Muntenia, însă, la un nivel mult mai mare, de 14,58%.

Analizând capacitatea de cazare existentă la nivel județean se poate remarca că județele Prahova și Argeș, au reprezentat punctele forte pentru regiune în ceea ce privește acest indicator, pe locurile imediat următoare situându-se județele Ialomița și Dâmbovița.

Pe lângă județele Prahova și Argeș, care sunt puncte forte pentru regiune în ceea ce privește capacitatea de cazare instalată, se bucură de asemenea de locuri imediat privilegiate și județul Dâmbovița, unde municipiul Târgoviște și orașul Pucioasa dețin 46,29%, respectiv 39,65 din mediul urban al acestuia,

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

precum și județul Ialomița pentru care orașul Amara posedă 82,5% din teritoriu.

Localitățile din regiune care dispuneau de cel mai mare număr de locuri de cazare în 2012 erau: Sinaia (4.569 locuri, 17,35%), Amara (2.513, 9,54%), Bușteni (1.960, 7,44%), Pitești (2.341, 8,9%) și Ploiești (1.603, 6,08%). Astfel, în perioada 2004 - 2012, capacitatea de cazare în funcțiune din regiunea Sud Muntenia s-a dezvoltat considerabil, înregistrând o creștere de 21% a numărului de locuri de cazare.

Această evoluție a fost influențată de progresul județelor Argeș, Dâmbovița și Ialomița, dar mai ales de cel al județului Prahova, care în decursul acestei perioade a deținut constant cel puțin 50% din totalul regiunii. La polul opus se află celelalte județe, care se caracterizează printr-o capacitate redusă de locuri în funcțiune, în special Călărași, în 2012 reprezenta doar 2,6% din regiune.

Cea mai răspândită structură de cazare o reprezintă hotelurile, înregistrându-se în 2012 peste 4 milioane de locuri-zile în funcțiune (4.541.380), acoperind astfel 58% din totalul capacității de cazare în funcțiune din regiunea Sud Muntenia și căreia îi urmează pensiunile turistice pentru care capacitatea depășește 855.333 (2012) locuri-zile în funcțiune.

La nivelul regiunii Sud Muntenia, există anumite categorii de structuri de cazare, consemnate doar în cadrul unui singur județ, a căror situație la 2012 era următoarea: 2.740 locuri - zile în căsuțe turistice (comuna Budeasa, județul Argeș), 7.320 locuri - zile în hanuri turistice (municipiul Alexandria, județul Teleorman), 30.024 locuri-zile campinguri (orașul Amara, județul Ialomița),

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

3.280 locuri - zile popasuri turistice (localitatea Arefu, județul Argeș) și 75.328 locuri – zile în spații de cazare pe nave fluviale și maritime (municipiul Giurgiu, județul Giurgiu).

În anul 2012, în unitățile de primire a turiștilor din regiunea Sud Muntenia s-au înregistrat 692.810 de sosiri ale turiștilor, 9% din totalul înregistrate la nivel național. Dintre acestea, 595.418 au fost ale turiștilor autohtoni (86% din total), în timp ce doar 97.392 au fost ale turiștilor străini (14% din total).

Astfel, localitățile din regiunea Sud Muntenia care au atras cel mai mare număr de turiști (în termeni de sosiri în unitățile de cazare) în 2012 sunt: Sinaia (198.157 de sosiri, 28,6% din totalul celor înregistrate la nivel regional), Pitești (70.539, 10,18%), Ploiești (45.099, 6,5%), Bușteni (46.286, 6,68%) și Giurgiu (18.341, 2,64%).

Înnoptarea reprezintă fiecare noapte pentru care o persoană este înregistrată într-o unitate de cazare turistică, indiferent dacă fizic este sau nu prezentă în cameră.

Numărul de înnoptări ale turiștilor pe teritoriul României au atins cele mai înalte cote în perioada 2007-2008, când s-au înregistrat peste 20 milioane de înnoptări.

În regiunea Sud Muntenia au ales să înnopteze în anul 2012, 1.775.164 de turiști, mai mulți decât în regiunile Nord-Est, Sud-Vest Oltenia și Vest, dar mai puțini decât în restul regiunilor. Dintre aceștia doar 287.414 reprezintă turiști străini care, conform datelor statistice, au preferat cupreponderență

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

regiunea București Ilfov unde s-au consemnat 2.238.446 de înnoptări.

Deoarece deține 51% din regiunea Sud Muntenia, județul Prahova este cel mai mare punct de concentrare în ceea ce privește numărul de înnoptări al ambelor categorii de turiști, iar cele mai puțin vizate destinații din regiune le-au reprezentat județele Teleorman și Călărași.

Numărul de înnoptări în structurile de primire turistică din fiecare județ a fost bineînțeles influențat de disponibilitatea structurilor pe teritoriul respectiv.

Numărul de înnoptări a fost, în această situație, direct proporțional cu numărul de locuri în funcțiune precum în cazul hotelurilor, pensiunilor turistice, a vilelor turistice, popasurilor turistice, hanurilor sau a căsuțelor turistice. În cealaltă situație, de exemplu, se poate vorbi că turiștii au preferat cazarea în spațiile pe nave fluviale și maritime din municipiul Giurgiu, cu toate că acestea numără mult mai puține locuri în funcțiune decât pensiunile agroturistice sau cabanele turistice care au înregistrat mai puține înnoptări.

În schimb această situație este compensată de cele 52.285 (2012) nopți înregistrate în spațiile de cazare pe navele fluviale și maritime în regiune, 100% turiști străini.

În ceea ce privește durata medie a sejurului unui turist, aceasta a fost, în anul 2012, de 2,56 zile, ușor peste media națională (2,49 zile/turist). Durata medie a sejurului turiștilor autohtoni a fost de 2,49 zile, iar a celor străini de 2,95 zile. Prin urmare, putem afirma că specificul regiunii este de turism de week-end și tranzit, preponderent pentru turiștii autohtoni.

Turismul balnear din România reprezintă un sector de mare importanță

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

din cadrul industriei turistice, datorită particularităților sale specifice. Țara noastră se bucură de aproape o treime din apele termale din Europa, ale căror efecte benefice sunt certificate de secole.

Forma de turism de tratament și cură balneară a luat naștere din dorința de a preveni anumite îmbolnăviri, dar mai ales creșterea surmenajului și tratarea bolilor profesionale provocate de ritmul vieții moderne. Din această cauză el este perceput prin anumite stațiuni cunoscute pentru proprietățile lor terapeutice, pentru apele minerale termale, nămoluri, toate acestea fiind încadrate într-un climat specific terapeutic.

Toate aceste izvoare de sănătate sunt prezente și în regiunea Sud Muntenia în două dintre județele acesteia Dâmbovița și Ialomița.

În județul Dâmbovița se regăsesc trei dintre stațiunile balneare ale regiunii: Pucioasa, Vulcana-Băi și Bezdead, însă doar una dintre acestea se bucură de o bază de tratament balnear și anume Pucioasa.

Turismul balnear social este în declin peste tot în Europa și sistemele de asigurări sociale, în general deficitare, încearcă să se dezangajeze. Cu toate acestea, bugetul mediu alocat de gospodăriile europene pentru sănătate și pentru tratamente de prevenire a bolilor, continuă să crească, ceea ce duce la dezvoltarea curelor libere scurte. În același timp, nivelul așteptărilor persoanelor care urmează cure cu ape termale nu încetează să crească iar sectorul balnear trece printr-o perioadă de schimbări profunde. În aceste condiții, trebuie ca oferta turismului de sănătate să se îmbogățească prin adăugarea componentei de wellness.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Produsele balneare naționale se situează în general în zona intermediară dintre componenta de sănătate și cea de agrement, în domeniul prevenției medicalizate, dar fac parte și din segmentul produselor de vacanță. Ele se adresează în special clientelei sociale.

Vulcana Băi reprezintă una dintre localitățile județului Dâmbovița cu un potențial turistic balnear și climateric deosebit, recunoscută pe plan european pentru apele minerale iodurate, ocupând locul al II-lea în Europa din acest punct de vedere.

Frumusețea locurilor din Vulcana-Băi este oferită ca tribut de natura bogată în vegetație, în mijlocul căreia se află și minunata moschee evreiască, azi Centrul Internațional Ecumenic și care împreună cu liniștea naturii împletește un mirific loc de reculegere și rugăciune.

În calitate de puncte de atracție turistică, peșterile reprezintă pentru vizitatori o variație, experiența acestora putând fi foarte bine dominată de clădiri de interes istoric și muzee.

Există peste 12.500 de peșteri pe teritoriul țării, 14 dintre acestea fiind adaptate pentru accesul vizitatorilor și majoritatea au fost electrificate.

În regiunea Sud Muntenia există Peștera Dâmbovicioara în Comuna Dâmbovicioara, județul Argeș și Peștera Ialomiței în Comuna Moroieni, județul Dâmbovița.

Peștera Ialomiței este situată în zona turistică Peștera – Padina din masivul Bucegi, fiind una dintre cele mai cunoscute și vizitate cavități subterane din România. Săpată în calcarele Jurasic – superior din culmea sud-estică a muntelui

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Bătrâna, peștera are o singură intrare cu dimensiuni foarte mari, sub portalul căreia se află biserica, chiliile și construcțiile anexe ale Schitului Peștera, care aparține Mănăstirii Ialomiței. Valoarea turistică a regiunii este dată de prezența Parcului Natural Bucegi, cu toate obiectivele naturale pe care le include.

Peștera Dâmbovicioara este situată în culoarul depresionar Rucăr – Bran, la poalele Masivului Piatra Craiului, în sudul Parcului Național Piatra Craiului.

Alături de Peștera Ialomiței, Peștera Dâmbovicioara se bucură de o mare notorietate turistică datorită accesului facil din drumul ce străbate Cheile Dâmbovicioarei. Interesul pentru vizitarea peșterii este ridicat, concretizat în numărul mare de turiști anual (a doua peștera ca număr de vizitatori după Peștera Urșilor din Munții Apuseni).

În regiunea Sud Muntenia se regăsește Salina Slănic Prahova, ce reprezintă obiectivul principal pentru turism și tratament (salinoterapie). Circuitul turistic din salină parcurge un traseu care permite evidențierea unor elemente spațiale de interes turistic în structura internă a masivului de sare.

Microclimatul din mina de sare constituie factor natural terapeutic pentru tratamentul sau ameliorarea afecțiunilor respiratorii. Pe seama salinei, a izvoarelor sulfuroase de pe versanții văii Slănicului și a celor 7 lacuri sărate, formate pe vechile exploatări de sare, s-a dezvoltat o activitate balneoturistică, ce a contribuit la declararea localității Slănic Prahova ca stațiune turistică de interes național.

Turismul rural este considerat a cuprinde, în sens foarte larg, recreerea în decor rural sau mediu rural în scopul participării sau experimentării unor

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

activități, evenimente sau atracții care nu sunt disponibile în zone urbanizate. Sunt incluse aici parcurile naționale și rezervațiile naturale, regiuni rurale deschise, sate și zone agricole. El cuprinde ecoturismul și agroturismul.

Turismul rural, de asemenea, este apreciat ca o altă sursă de valorificare a potențialului regional, iar posibilitatea obținerii de finanțări din fondurile de preaderare, până în 2007 (SAPARD, PHARE), a fost folosită de unii parteneri locali pentru crearea de unități turistice, pensiuni, fapt ce a oferit șansa unei valorizări a spațiului rural.

Având în vedere faptul că Parcul Natural Bucegi este principala destinație montană și pentru sporturi de iarnă din țară, ecoturismul nu poate juca aici decât un rol secundar și complementar. Astfel, ar fi un pic forțată declararea zonei ca destinație ecoturistică, dar totuși această formă de turism poate contribui la diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber.

Având în vedere accesibilitatea deosebit de facilă dinspre București și dinspre Giurgiu (aproximativ 30 km din ambele direcții), Parcul Natural Comana poate deveni o destinație ecoturistică importantă cunoscută atât național cât și internațional, cu condiția dezvoltării infrastructurii specifice, a diversificării programelor turistice și realizării unui management al vizitatorilor eficient.

Turismul cultural-religios constituie doar o mică parte din veniturile realizate în sectorul turismului în România. Totodată, în România există un larg patrimoniu mobil și imobil care constituie baza de dezvoltare pentru turismul cultural-religios.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Patrimoniul cultural-religios constituie o resursă degradabilă a României, cu un potențial imens de dezvoltare. Dar strategia și metodologia pentru dezvoltarea turismului cultural – religios este deficitară. Dezvoltarea acestor obiective patrimoniale în obiective turistice, presupune formarea de parteneriate, găsirea de soluții integrate pentru comunitate și nu în ultimul rând obținerea unor finanțări.

Odată cu dezvoltarea acestui tip de turism se salvează de la degradare o parte din patrimoniul cultural-religios, prin găsirea unor surse de finanțare stabile, iar includerea obiectivelor cultural-religioase în cadrul unor produse turistice ar determina și promovarea zonei, nu numai a obiectivului. Acest fapt se poate realiza doar cu participarea activă a tuturor actorilor domeniului turismului cultural-religios, inclusiv a persoanelor ce locuiesc în comunitățile alăturate unor asemenea obiective.

Deși încă nu este perceput ca un sector de sine stătător care să merite o atenție specifică, ci mai degrabă ca parte a ofertei generale turistice a județului, începe să fie reconsiderat și revalorizat în ultimii ani, acesta putând deveni, în perioada următoare, una din formele preferate de turism, inclusiv pentru turiști din afara României.

Sectorul balnear este considerat a fi unul dintre domeniile cu cel mai ridicat potențial, atât din perspectiva exploatării resurselor, cât și a tendințelor favorizante manifestate la nivel mondial în ceea ce privește turismul de „wellness”. În plus, evoluțiile demografice care preconizează o îmbătrânire a populației din ce în ce mai accentuată în următorii ani justifică o dezvoltare exponențială deosebită a

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

turismului de cură și tratament în viitor. Accentuarea procesului de îmbătrânire a populației va face ca numărul de turiști ce optează pentru această formă de turism să crească semnificativ. Grijă pentru bunăstare și sănătate reprezintă o tendință importantă a ultimilor ani.

Creșterea competitivității județului și a atractivității acestuia ca destinație turistică depinde de furnizarea unui turism calitativ, în termeni de acomodare și servicii. În același timp, diversificarea ofertei turismului balnear, dezvoltarea componentei de agrement și a celei de sănătate și spa sunt în măsură să aducă noi categorii de turiști (tineri, sportivi, turiști care caută oferte integrate).

Acesta beneficiază în județul Dâmbovița de condiții naturale favorabile. După cum este subliniat și în Strategia de dezvoltare și promovare turistică a județului Dâmbovița, zona montană a întrunit cel mai mare scor în demersul de ierarhizare a zonelor din județ, în funcție de importanța turistică, date fiind multiplele funcții pe care zona le poate îndeplini și, în consecință, varietatea de forme de turism ce pot fi practicate: drumeție, alpinism, sporturi de vară și iarnă, speologie, odihnă și recreere.

Potențial ridicat de promovare a județului prin intermediul unor componente foarte bine individualizate (ex. Vârful Omu, Sfinxul, Babele), diversitatea peisagistică, ariile naturale protejate, cu numeroase specii endemice de floră și faună, traseele rutiere spectaculoase, fac din județul Dâmbovița o destinație preferată din punctul de vedere al potențialului turistic montan. Județul Dâmbovița cuprinde parcuri naționale sau naturale, precum și numeroase alte arii protejate și rezervații naturale care încurajează turismul în zonă.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Pe lângă oferta generoasă de patrimoniu natural, județul Dâmbovița se bucură și de un patrimoniu construit. Turismul de patrimoniu religios este foarte bine reprezentat de obiectivele cultural-istorice (Complexul Muzeal Curtea Domnească, Palatul Brâncovenesc de la Potlogi, Conacul Văcăreștilor, Muzeul de Artă, Muzeul de arheologie, Muzeul scriitorilor, Muzeul tiparului și al cărții vechi, Muzeul Comunismului, Casa memorială a dramaturgului I.L. Caragiale, Casa atelier “Gheorghe Petrașcu”, Casa atelier “Vasile Blendea” etc.) și religioase (Biserica Stelea, Biserica Andronești, Mănăstirea Dealu, Mănăstirea Viforâta, Mănăstirea Înălțarea Domnului etc.). Distanța relativ mică dintre obiectivele turistice culturale favorizează integrarea acestora în diferite circuite tematice.

La nivelul județului se are în vedere dezvoltarea activităților culturale pentru care există interes în creștere și care pot fi introduse și în pachetele turistice, respectiv vizitarea muzeelor, crearea de evenimente care sunt în continuă creștere, la nivelul județului Dâmbovița înregistrându-se în ultimii 5 ani o creștere de 37% a cererii pentru astfel de activități. Agroturismul/turismul rural se poate practica în tot județul, valorificând tradițiile, gastronomia locală, ospitalitatea gazdelor. Turismul rural atrage îndeosebi familiile cu copii, care caută relaxarea într-un mediu liniștit și sănătos, acesta fiind un mijloc direct de cunoaștere a civilizației tradiționale specifice locului, zona rurală fiind propice pentru agroturism, echitație, meșteșuguri, evenimente tradiționale. Turismul rural a înregistrat, în ultimii ani, o dinamică relativ mare, reflectată în numărul pensiunilor turistice și agroturistice dezvoltate.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Dâmbovița este un județ bogat în obiective de patrimoniu prin prisma celor 1239 de monumente istorice și are rădăcini puternice în trecut, oferind edificii istorice deosebite încă din preistorie și fiind locuit încă din Paleoliticul Inferior.

Conform datelor statistice prezentate în tabelul de mai jos, județul Dâmbovița avea înregistrate, în data de 11 octombrie 2019, 87 de structuri de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică clasificate, adică 1,03% din cele 8385 de unități înregistrate pe tot teritoriul țării, respectiv 11,79% din cele 738 de unități existente în Regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia, ceea ce înseamnă că cele mai multe unități de cazare din județ oferă și servicii de alimentație, unele având înregistrate două tipuri diferite de structuri la aceeași locație (de exemplu, bar și restaurant).

În ceea ce privește numărul de locuri din structurile de cazare, județul Dâmbovița se situează tot pe locul trei la nivel de regiune (cu o medie de 3204 locuri). Determinarea „capacității optime de primire” are la bază o serie de norme care diferă de la o țară la alta, dar care trebuie să respecte trei condiții: pragul de toleranță (element de caracterizare a mediului), pragul de confort (limita care determină densitatea turistică și a construcțiilor pentru a evita supraaglomerarea), pragul fizic (o cotă de exploatare turistică a unei zone).

În categoria echipamentelor turistice, conform site-ului ministerului de resort, actualizat în data de 21 decembrie 2018, se află și traseele turistice omologate. Din cele 886 trasee montane omologate, 11 se află pe teritoriul județului Dâmbovița, ceea ce reprezintă 1,24% din total, deși județul are un potențial mult mai mare pentru crearea și omologarea unor noi trasee turistice

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

montane.

Rețeaua unităților de primire turistică din județul Dâmbovița are concentrarea cea mai mare în localitățile Moroieni (30,64%), Târgoviște (15,32%), Pucioasa (8,87%). De asemenea, din cele 2111 agenții de turism autorizate, aflate pe lista agențiilor de turism prezentată pe același site și actualizată în data de 18 octombrie 2019, doar 29, adică 1,37% se află în județul Dâmbovița. În plus, conform aceluiași site, din totalul de 83 de centre naționale de promovare și informare turistică acreditate la nivelul României, patru (adică 4,82%) se află în județul Dâmbovița.

Din totalul numărului mediu de salariați în hoteluri și restaurante din județul Dâmbovița (2648 salariați la sfârșitul anului 2018), 70% sunt femei, în condițiile în care, la nivel național, din totalul salariaților în acest sector de activitate, 60,44% sunt femei. De altfel, în perioada 2012-2018, numărul salariaților femei în hoteluri și restaurante a crescut cu un ritm mediu de 16,32%, fapt datorat probabil și specificului de lucru din acest sector, cu program de lucru parțial sau în ture.

Din punct de vedere al oportunităților de pregătire a forței de muncă în turism, la nivelul județului Dâmbovița există două licee cu profil servicii, specializarea „Turism și alimentație”: Colegiul Economic „Ion Ghica” (situat în Târgoviște) și Liceul Tehnologic „Goga Ionescu” (situat în Titu). În plus, județul dispune și de o instituție de învățământ superior, Universitatea Valahia din Târgoviște. Universitatea, prin Facultatea de Științe Economice, pregătește și specialiști în domeniul de licență „Administrarea afacerilor”, specializarea „Economia comerțului, turismului și serviciilor”. Universitatea nu are acreditate

programe de studii universitare de masterat sau doctorat în domeniul „Administrarea afacerilor”.



În zona de Sud Est au fost construite trei baraje cu trei scopuri diferite, astfel, în stațiunea montană Moeciu, este construit Barajul Pecineagu, foarte important pentru ca asigură energie electrică în jurul comunelor.

Al doilea baraj se află la Târgoviște, unde intervine necesitatea de a transporta suficientă apă canalelor de irigații din zonă, precum și Lacul Morii care datează din anii 1980, ce reflectă baza fundamentală în asigurarea apei pentru cetățenii din București și totodată este o construcție necesară împotriva inundațiilor.

La Muzeul Național de Istorie a României precum și la Muzeul județean de Istorie și Arheologie Prahova putem regăsi comori ale dacilor și capodopere ale artei aurului din epoca Daciei antice, precum și piese tracice și geto-dacice.

Una dintre resursele cele mai importante, nedevelopată însă, este cea a agroturismului. Distanța mică, aproximativ 17 km de orasele Târgoviste și Găesti, face ca localitatea să fie o destinație de weekend facilă pentru cei care vor să scape, mai ales în anotimpul călduros, de arșița și poluarea din mediul urban.

Proximitatea pădurii, ospitalitatea locuitorilor, produsele tradiționale și obiceiurile locale, pot constitui un pachet atractiv pentru orașenii care sunt adepții unui mod de viață simplu, fără stres.

De altfel, frumusețea acestor locuri i-a atras și pe membrii clubului moto Valah Motors Târgoviste, cei care, în colaborare cu Primăria Comunei Raci, au organizat în fiecare an, începând din 2011, un festival de muzică rock la care au participat peste 200 de împătimiți ai motoarelor din țară și străinătate. Întâlnirea a avut și o latură caritabilă, biletul de intrare fiind constituit din jucării care au fost ulterior donate unui Centru de copii de la Găești.

III.10. Mediul înconjurător

Iluminat

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Din perspectiva producției de energie electrică, Regiunea Sud-Muntenia joacă un rol esențial, prin prisma capacităților și potențialului de care dispune, mai ales în sectorul energiilor regenerabile. În ultimii 10 ani, aceste capacități s-au dublat, prin construcția unei centrale pe gaze, prima de acest gen cu capital privat, de finalizarea unor amenajări hidroenergetice, a unor centrale în cogenerare și a începerii lucrărilor la proiecte din domeniul energiilor regenerabile.

Pentru perioada următoare, HIDROELECTRICA are în plan construcția unei noi hidrocentrale pe râul Olt, la Turnu Măgurele – Islaz (Teleorman), care va avea o putere instalată de 28,8 MW. De asemenea, există proiecte pentru șase microhidrocentrale (Valea Pechii, Lăzărești, Vlădeni, Mihăești, Oprești, Băjești) pe Râul Târgului (Județul Argeș) – cu o putere instalată totală de 5,02 MW, în parteneriat public-privat.

Rețeaua de transport a energiei electrice din Regiunea Sud-Muntenia este administrată de C.N.T.E.E. TRANSELECTRICA S.A.

În județele Dâmbovița și Prahova infrastructura de distribuție a energiei electrice gestionată de compania ELECTRICA – Sucursala de Distribuție Electrica Nord.

În ceea ce privește accesibilitatea populației la rețeaua de energie electrică, la nivelul anului 2010, 96,9% din locuințele din Regiunea Sud-Muntenia erau conectate la rețeaua de energie electrică, procent mai ridicat în mediul urban (98%, față de 95,8% în cel rural). Cele 40.000 de locuințe neconectate sunt amplasate în zone relative ușor accesibile și care dispun de rețea electrică, astfel

încât absența instalațiilor din acestea poate fi justificată mai degrabă prin renunțarea voluntară la furnizarea energiei, din rațiuni financiare sau de altă natură, asigurarea energiei din resurse proprii, sau prin faptul că sunt locuințe temporare sau părăsite.

Prin prisma integrării rețelelor de producție, transport, distribuție și furnizare a energiei electrice într-un Sistem Energetic Național, nu este posibilă determinarea exactă a structurii consumului de energie electrică dintr-un anumit punct al sistemului (regiune, județ, localitate, etc.). Prin urmare, structura consumului de energie electrică din Regiunea Sud-Muntenia este identică cu cea din oricare altă regiune a țării, implicit cu cea de la nivel național.

La nivelul anului 2010, consumatorii casnici contribuiau cu 38,1% la consumul total de energie electrică livrată, iar cei necasnici 61,9%, ponderea acestora fiind în creștere față de anul 2007 (41,7%). 43,3% dintre consumatorii casnici, respectiv 68,6% dintre cei necasnici erau, în 2010, alimentați în sistemul concurențial. În ceea ce privește consumul de energie electrică din sectorul industrial, cel mai semnificativ s-a înregistrat în ramura industrie chimică (9% din consumul total de energie din România), metalurgică (8,7%) și mașini și echipamente (2,1%).

Regiunea Sud-Muntenia dispune de resurse însemnate de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu precădere hidro, solare și de biomasă agricolă și forestieră, potrivit Studiului privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România, elaborat de Ministerul Economiei.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În prezent , satele comunei Raci sunt alimentate cu energie electrică din sistemul energetic național. Există rețea de iluminat public care este menținută permanent în stare optimă de funcționare. Consumatorii sunt alimentați prin branșamente aeriene.

Furnizarea energiei electrice se face prin intermediul Societății Comerciale ELECTRICA MUNTENIA NORD SA și SDFEE Târgoviște, Rețeaua de electricitate de care dispun toate gospodăriile reprezintă 100%, iar alimentarea cu energie electrică este realizată prin intermediul a 4 posturi de transformare 20/0,4 KV, racordate la linia de medie tensiune LEA de 20 KV din zonă.

Toate cele trei sate ale comunei Raci sunt electrificate.

Rețeaua de iluminat public stradal acoperă toate străzile având o lungime de circa 17 km, cu 148 de lămpi pe mercur de 125 W. Consumul de energie anual cu iluminatul public este de 71.173 Kwh.

Se fac demersuri pentru extinderea rețelei electrice către locuințele nou construite, de asemenea pentru sporirea puterii instalate la unele instituții.

Gaz

La nivelul anului 2010, în Regiunea Sud-Muntenia existau un număr de 154 de unități administrativ-teritoriale conectate la rețeaua de distribuție a gazelor naturale, ceea ce reprezintă doar 27,2% din totalul celor existente în regiune. Dintre acestea, 44 sunt orașe (91,7% din totalul orașelor din regiune), iar 110 sunt comune (21,2% din total).

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Pe județe, cel mai mare număr de localități conectate la rețeaua de gaze se înregistra, în 2010, în Prahova (51), iar cel mai mic în Giurgiu (4). Pe de altă parte, cel mai mare grad de conectare al localităților la rețea se înregistrează în Dâmbovița (52,3%), iar cel mai scăzut în Teleorman, unde doar 5,2% din localități sunt cuplate la rețeaua de distribuție a gazelor. Pe lângă faptul că majoritatea comunelor din regiune nu sunt conectate la rețeaua de distribuție a gazelor, de remarcat este și faptul că 4 orașe din regiune se află în această situație: Budești, Căzănești, Fierbinti-Târg și Slănic.

Cea mai extinsă rețea de distribuție a gazelor naturale se regăsea, în anul 2010, în Județul Prahova (2.260 km, 41,7% din totalul celei de la nivel regional), iar cea mai puțin extinsă în Giurgiu (143 km). Față de anul 1999, rețelele de distribuție a gazelor naturale s-au extins în toate județele, cel mai mult în Prahova (+742 km), iar cel mai puțin în Giurgiu (+125 km).

Cantitatea de gaze naturale distribuite în Regiunea Sud-Muntenia a fost, în 2010, de 1.030.911 mii mc, dintre care 376.977 mii mc pentru consumatorii casnici și 653.934 mii mc pentru cei noncasnici. Față de anul 1999, cantitatea de gaze distribuită în regiune a scăzut cu 38,9%, pe fondul consumului din industrie. Astfel, în intervalul analizat, cantitatea de gaze consumată de abonații casnici a scăzut cu doar 1%, iar cea distribuită consumatorilor non-casnici cu 50%.

Cea mai mare cantitate de gaze naturale s-a consumat, în 2010, în Județul Prahova (320.097 mii mc, 31% din totalul consumului regional), iar cea mai mică în Județul Giurgiu (27.850 mii mc). Față de anul 2014, consumul de gaze naturale a crescut doar în Argeș, Călărași și Giurgiu, pe fondul creșterii numărului de

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

consumatori casnici, dar și a racordării la rețea a unor consumatori non-casnici din Giurgiu și Argeș.

În Rețeaua magistrală de gaze nu există pe teritoriul Comunei Raci, iar metodele de facilitare în gospodării sunt clasicele butelii de aragaz, gaz lichefiat și pentru încălzire se folosesc combustibilii solizi.

În comuna Raci nu există implementată o rețea de distribuție a gazelor naturale, încălzirea populației făcându-se cu ajutorul lemnului.

Canalizare

La nivelul anului 2011, doar 96 dintre cele 567 de unități administrativ-teritoriale (16,9%) din regiunea Sud Muntenia dispuneau de rețea de canalizare, dintre care 44 din mediul urban (91,7% din total orașe) și 52 din mediul rural (10% din total comune). Față de anul 2004, numărul localităților care beneficiază de rețea de canalizare a scăzut cu 2 în mediul urban, prin renunțarea la unele rețele uzate fizic și moral și a crescut cu 4 în mediul rural.

Cele mai multe localități conectate la rețeaua de canalizare se regăsesc în județul Prahova (36), iar cele mai puține în Giurgiu (3). Gradul de conectare al localităților la rețeaua de canalizare variază între 34,6% în Prahova și 5,6% în Giurgiu.

Față de anul 2004, numărul localităților conectate la rețeaua publică de canalizare a crescut doar în Argeș (4), Dâmbovița (3), Ialomița (2) și Prahova (1), prin înființarea unor astfel de rețele în localități rurale și a scăzut în Teleorman (-3), Călărași (-1) și Giurgiu (-1).

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

La nivelul anului 2011, regiunea Sud Muntenia înregistra un nivel scăzut de dotare și în cazul sistemelor de canalizare publică de doar 16,93%, situându-se astfel pe locul 5 la nivel național. Acest lucru se datorează faptului că investițiile din mediul rural sunt inferioare mediului urban, de aici și diferențele semnificative dintre mediul urban și cel rural în ceea ce privește gradul de dotare al sistemelor de canalizare. Astfel, în mediul urban instalațiile de canalizare publică erau prezente în proporție de 91,67%, județele care nu atingeau maximum fiind Călărași, Dâmbovița și Ialomița, pe când în mediul rural procentul era de numai doar în 10,02% din comunele regiunii, cele mai multe dintre acestea din județele Argeș și Prahova.

Lungimea simplă a conductelor de canalizare din regiunea Sud Muntenia era, în anul 2011, de 2.386,1 km, respectiv 10,31% din totalul celei existente la nivel național. Față de anul 2007, lungimea rețelei de canalizare din regiune a crescut cu 10,2%, pe fondul investițiilor în extinderea conductelor în localitățile care beneficiază de astfel de rețea.

Numărul locuitorilor deserviți cu servicii publice de canalizare și epurare ape uzate a fost, în anul 2011, de 923.750 de persoane, ceea ce reprezenta doar 28,48% din populația stabilă a regiunii Sud Muntenia, sub media națională de 43,6%. Din totalul abonaților din regiune, 96,33% aveau acces la rețea de canalizare cu epurare, în timp de doar 33.906 persoane (3,67%) deversau apele uzate în rețele fără epurare. În ceea ce privește tipul stației de epurare, 256.087 de abonați (29,02%) aveau acces la sisteme de canalizare cu treaptă primară de epurare, iar 626.301 la sisteme cu treaptă secundară de epurare (70,98%).

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În ceea ce privește volumul de ape uzate evacuate pe județe, din datele puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2010, se poate constata că județul fruntaș este Argeș cu 44.324 mii m³/an, în timp ce în Giurgiu se înregistrează cel mai mic volum de ape uzate evacuate de 2.528 mii m³/an.

La nivelul anului 2010, în regiunea Sud Muntenia funcționau 86 de stații de epurare, care au generat un volum de ape uzate evacuate de 112,2 mil. mc. Față de anul 1999, volumul de apă reziduală evacuată a scăzut cu 40,4%. Pe județe, cel mai mare volum de ape uzate evacuate s-a înregistrat în județul Argeș (30,3 mil. mc), iar cel mai redus în Giurgiu (2,5 mil. mc). Față de anul 1999, volumul apelor uzate evacuate a scăzut în toate județele, dar mai ales în Argeș și Prahova, unde consumul de apă în industrie, implicit și volumul de ape uzate evacuate, a scăzut semnificativ.

În ceea ce privește cantitatea de agenți poluanți evacuată în apele de suprafață (emisari) de către cele 86 de stații de epurare din regiune (tabel anexe), se observă că cel mai mare factor poluant la nivelul regiunii Sud Muntenia este amoniul.

În cazul apelor de suprafață din regiune, problemele de poluare apar, în special, pe cursurile de apă ce străbat arealul schelelor petroliere (din cauza impurificării cu săruri și produs petrolier), pâraurile din aceste zone fiind caracterizate de regim de curgere temporară și debite reduse, precum și datorită deversării apelor uzate insuficient epurate din categoria celor menajere generate de localitățile urbane. La acestea se adaugă activitățile economice

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

din industria chimică, industria extractivă, industria alimentară, zootehnia și agricultura. Principalii receptori ai apelor uzate epurate sunt bazinele hidrografice Vedea și Dunăre.

În comuna Raci este înființată rețeaua de canalizare. Sunt proiecte în derulare privind extinderea rețelei de canalizare.

Apa

În anul 2011, numărul unităților administrativ-teritoriale din regiunea Sud Muntenia conectate la rețeaua publică de alimentare cu apă era de 385, ceea ce reprezintă doar 67,9% din totalul de 567 existente în regiune. Dacă în ceea ce privește mediul urban, gradul de conectare la rețeaua de apă este de 100%, toate cele 48 de localități urbane având acces la aceasta, în mediul rural doar 64,9% din comune dispuneau de o astfel de rețea. Totuși, față de anul 2004, numărul comunelor conectate a crescut cu 79, pe fondul investițiilor în domeniul infrastructurii de profil.

Pe județe, gradul de conectare al localităților la rețeaua publică de alimentare cu apă varia între 27,5% în județul Giurgiu și 84 % în județele Călărași și Ialomița.

Față de anul 2004, numărul de localități conectate la rețeaua de alimentare cu apă a crescut cel mai mult în Ialomița, unde au fost conectate 17 noi comune și s-a menținut în județul Giurgiu.

La nivelul anului 2011, rețeaua simplă de distribuție a apei potabile

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

din regiunea Sud Muntenia măsoară 11.143,2 km, respectiv 16,9% din totalul celei existente la nivel național. Față de anul 2007, lungimea rețelei a înregistrat o creștere cu 12,1%, pe fondul investițiilor publice semnificative alocate extinderii și modernizării rețelelor de apă din regiune.

Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile din regiunea Sud Muntenia era, în 2011, de 1.014.668 mc/zi, în scădere cu 10,7% față de anul 2007. Scăderea s-a produs pe fondul reducerii consumului populației și a ieșirii din uz a unor instalații uzate fizic și moral.

În ceea ce privește cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor din regiunea Sud Muntenia, se constată că aceasta a fost de 94.384 mii mc în anul 2011, dintre care 76,7% pentru consumatorii casnici, iar 23,3% pentru cei non - casnici. Din totalul apei distribuite, 80% a mers către consumatorii cu apometre, sub media națională de 87,5%;

De asemenea, de remarcat este și faptul că județul cu cea mai mare cantitate de apă potabilă distribuită consumatorilor este Prahova cu 27.500 mii mc, ceea ce reprezintă 29,14% din totalul cantității de apă distribuită la nivelul regiunii Sud Muntenia. Județul în care este distribuită cea mai mică cantitate de apă potabilă este Giurgiu cu 4.314 mii mc, ceea ce reprezintă numai 4,57% din totalul cantității de apă distribuită la nivelul regiunii Sud Muntenia.

În ceea ce privește volumul de apă distribuit consumatorilor pe județe, din datele puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2011, se poate constata că județul fruntaș este Dâmbovița cu 122.148 mii m³/an, în timp ce în Giurgiu se înregistrează cel mai mic volum de apă distribuit

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

de 3.323 mii m³/an.



În comuna Raci există sistem de alimentare cu apă, pe viitor există plan de extinderea rețelei de alimentare cu apă.



Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Conform datelor primăriei populația Comunei Raci este racordată la sistemul canalizare în proporție de 30%. Autoritățile au în desfășurare un program de extindere a sistemului de canalizare.



Calitatea aerului

În anul 2010, supravegherea calității aerului în regiunea Sud Muntenia s-a realizat în cadrul rețelei de monitorizare continuă a calității aerului, prin intermediul a 24 stații automate amplasate în cele mai relevante zone ale regiunii și completate de alte 7 stații automate ce fac parte din sistemul de monitorizare comună a calității aerului din județele Călărași, Giurgiu și Teleorman. Acestea din urmă realizează o monitorizare “în oglindă” a calității aerului, în orașele de la granița româno – bulgară, respectiv în zonele: Turnu Măgurele – Nikopole, Zimnicea – Sviștov, Giurgiu – Ruse și Călărași – Silistra.

Analiza datelor de monitorizare de la nivelul anului 2010 indică faptul că,

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În ceea ce privește dioxidul de azot, concentrațiile acestuia nu au depășit valorile maxime admise în niciunul din punctele de monitorizare. Totodată, concentrațiile de dioxid de sulf au depășit cantitățile maxime admise doar în Ploiești, în sezonul rece, datorită sistemelor de încălzire a populației, care nu utilizează gazul metan. În ceea ce privește emisiile de monoxid de carbon și metale grele (plumb, cadmiu, nichel, arsen), nici acestea nu au depășit valorile limită în nicio stație de monitorizare din regiune. În schimb, concentrațiile zilnice de pulberi în suspensie au înregistrat un număr total de 278 depășiri ale valorii limită. Cauzele principale ale acestor depășiri sunt traficul auto intens din zonele urbane din județele Argeș și Prahova, precum și utilizarea combustibilului solid (lemn) la sistemele de încălzire a populației în zonele suburbane și rurale, cele mai ridicate valori înregistrându-se în sezonul rece în județul Dâmbovița.

În ceea ce privește emisiile de gaze cu efect de seră, din datele puse la dispoziție de către Agenția Regională de Protecția Mediului Pitești pentru perioada 2000 – 2009, se poate constata că acestea se înscriu începând cu anul 2007 pe un trend descrescător.

În anul 2010, în regiunea Sud Muntenia nu au fost înregistrate accidente majore de mediu care să afecteze factorul de mediu aer. Presiunile asupra stării de calitate a aerului în regiunea Sud Muntenia au fost identificate în urma inventarului anual de emisii în atmosferă realizat de către Agenția Regională de Protecție a Mediului Pitești. Astfel, în județele din partea de nord a regiunii, sursele de poluare provin din industria petrolieră, industria constructoare de

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

mașini, industria materialelor de construcții și industria metalurgică, în timp ce, în sudul regiunii, poluarea este generată de activitățile din agricultură (creșterea intensivă a păsărilor și porcilor și folosirea îngrășămintelor chimice pe terenurile agricole) și activităților specifice proceselor de producție din unitățile economice aparținând industriei chimice, industriei mineralelor și industriei alimentare.

Agencia pentru Protecția Mediului Dâmbovița dispune de o rețea de supraveghere a calității aerului formată din două stații automate de monitorizare, amplasate în zone reprezentative din punct de vedere al poluării, astfel:

- Stația automată DB-1 din municipiul Târgoviște, situată pe strada General Ion Emănoil Florescu FN (în incinta fostei Școli generale nr. 12, lângă Politia mun. Târgoviște), coordonate: 250 27'59,34''; 440 54'54,51''
- Stația automată DB-2, amplasată în Fieni, Str. Teilor nr. 20 (în parcul central al orașului), coordonate: 250 25'18,30''; 450 07'52,98''.

Pentru a avea o imagine a parametrilor climatici din zona montană a Bazinului Dâmbovița au fost analizate datele înregistrate la stația meteorologică Rucăr. Analiza configurației izotermelor anuale scoate bine în evidență zonalitatea verticală a temperaturii aerului. Pentru culmile înalte ale Făgărașului, Iezer-Păpușa, Piatra Craiului și Leaota, corespunzătoare bazinului Dâmbovița, caracteristică este izoterma de 2oC. Pe măsură ce Dâmbovița străbate unități de relief din ce în ce mai joase, valorile de temperatură cresc: 7,2 oC la Rucăr; 8 oC la Stoenest. Ca și temperatura, precipitațiile urmează aceeași zonalitate

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

verticală:

- peste 1200 mm pe culmile montane înalte;
- 1020 mm la Fundata;
- 899 mm la Podu Dâmboviței;
- 819 mm la Rucăr;
- 800 mm la Dragoslavele;
- 780 mm la Cetățeni.

Stațiile automate DB-1 Târgoviște și DB-2 Fieni monitorizează continuu parametrii meteo (temperatură, viteza vântului, direcția vântului, intensitatea radiației solare, cantitatea de precipitații, presiunea atmosferică), poluanți gazoși (oxizi de azot, dioxid de sulf, monoxid de carbon, ozon troposferic) și pulberile în suspensie (respirabile - fracția PM10). Indicele general de calitate a aerului la stațiile automate de monitorizare a calității aerului din rețeaua locală Indicele general și indicii specifici sunt reprezentați prin numere întregi cuprinse între 1 și 6, corespunzătoare calificativelor: excelent, foarte bun, bun, mediu, rău, foarte rău și unui cod de culori.

Indicele specific de calitate a aerului, reprezintă un sistem de codificare a concentrațiilor înregistrate pentru fiecare dintre poluanții monitorizați:

- dioxid de sulf (SO₂),
- dioxid de azot (NO₂),
- ozon (O₃),
- monoxid de carbon (CO),
- pulberi în suspensie (PM10).

S-a înregistrat o depășire a valorii țintă impusă pentru indicatorul ozon. Ceilalți indicatori monitorizați nu au înregistrat depășiri ale valorilor limită stabilite pentru protecția sănătății umane.

În Comuna Raci aerul este poluat de la autovehicule, datorită circulației de pe DJ 702B.

Calitatea apelor

Apa reprezintă o resursă naturală, regenerabilă, vulnerabilă și limitată, element indispensabil pentru viață și societate, materie primă pentru activități productive, sursă de energie și cale de transport, factor determinant în menținerea echilibrului ecologic.

O problemă importantă în legătură cu folosirea apei o constituie lupta împotriva poluării acesteia. Principalele forme de poluare a apei, în funcție de sursele și natura lor sunt:

- poluarea organică (au ca sursă principală deversările menajere din orașe);
 - poluarea toxică (sursa principală de poluare o reprezintă industria);
 - poluarea bacteriană (afectează calitatea apei potabile);
- poluarea termică (provenită de la apele de răcire din industrie care sunt evacuate în stare caldă);
- poluare chimică (principalele surse de poluare sunt: îngrășămintele chimice, petrolul, diferite substanțe chimice deversate de întreprinderi industriale);

poluarea biologică.

Datele centralizate de Agenția Regională pentru Protecția Mediului Pitești privind calitatea apelor subterane din județul Argeș, monitorizate la forajele de observație, indică valori ce se înscriu în limitele admise de standardele în vigoare, cu excepția indicatorilor: încărcare organică, cloruri, azotați, mai ales în zonele rampelor de deșeuri. Din datele transmise de agenții economici, valorile indicatorilor monitorizați prin analize trimestriale nu au prezentat depășiri ale concentrațiilor maxime admise.

Conform datelor furnizate de către Administrația Bazinală de Apă Buzău - Ialomița, în județul Dâmbovița în anul 2010 sunt delimitate 2 corpuri de apă subterană: Munții Bucegi și Câmpia Gherghiței, monitorizate cantitativ (debit) și calitativ pentru evaluarea stării chimice în 5 locații:

- izvorul Zănoaga și 4 foraje (Mărcești, Băleni, Gura Ocnitei și Bucșani).
Cu excepția forajelor de la Gura Ocnitei și Bucșani, unde s-au constatat depășiri la indicatorul cloruri, valorile obținute în urma monitorizării nu au depășit valorile de prag stabilite pentru niciun indicator, starea chimică a corpurilor de apă fiind bună.
- În bazinul hidrografic Argeș - Vedea, pe teritoriul județului Dâmbovița, râurile Argeș și Dâmbovița sunt încadrate în clasa de calitate II, afluenții Potop și Neajlov în clasa de calitate III și afluentul Ilfov în clasa de calitate II.

Rezultatele privind calitatea apelor curgătoare, lacurilor și forajelor monitorizate din județul Giurgiu indică faptul că acestea se găsesc într-o stare

bună.

În județul Teleorman predomină o stare nefavorabilă a apelor curgătoare datorată depășirilor limitelor admise la anumiți indicatori de calitate.

Cel mai important curs de apă din regiunea Sud Muntenia este fluviul Dunărea care străbate județele Călărași, Giurgiu (pe o distanță de 76 km) și Teleorman (pe o distanță de 87 km).

Monitorizarea calității fluviului s-a făcut în cadrul proiectului Phare CBC RO 0103.03-02 “Protecția zonelor mlăștinoase ale Dunării - proiect pilot pentru zona ostroavelor Cama - Dinu“. În urma monitorizării calității apei, starea chimică a acesteia este bună în toate județele.

Teritoriul județului Dâmbovița este inclus în 2 bazine hidrografice: Buzău-Ialomița și Argeș-Vedea, iar resursele de apă ale județului Dâmbovița sunt constituite din: apele de suprafață (râurile Ialomița, Dâmbovița, Argeș) care sunt și importante surse de alimentare cu apă pentru populație, industrie și agricultură

Utilizarea apei de fântână s-a redus semnificativ în anul 2019, prin punerea în funcțiune sau extinderea sistemelor centralizate de alimentare cu apă potabilă în mediul rural. Monitorizarea calității apei potabile se face cu scopul de a asigura:

- verificarea eficacității măsurilor de control a riscurilor cu impact asupra sănătății umane pe tot parcursul lanțului de aprovizionare cu apa (captare, înmagazinare și distribuție)
- furnizarea informațiilor cu privire la calitatea apei potabile pentru a demonstra că apa este sanogena, și că sunt respectate valorile parametrilor din Legea calității apei potabile nr. 458/2002 (republicata)

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

cu modificările și completările ulterioare;

- identificarea mijloacelor adecvate de reducere a riscului pentru sănătatea umană

În județul Dâmbovița, există trei laboratoare ale producătorilor/furnizorilor de apă potabilă, care desfășoară monitorizarea de control a apei potabile, analizând parametrii microbiologici și fizico – chimici. Pentru instalațiile de apă din administrarea consiliilor locale analizele aferente monitorizării operaționale se efectuează în Laboratorul DSP Dâmbovița, conform contractelor încheiate între DSP și producători și conform programului de monitorizare elaborate de biroul igiena mediului, în baza Legii 458/2002 modificată și completată și a HGR 974/2004, modificată și completată.

În comuna Raci, datorită faptului că o rețea de canalizare s-a realizat foarte târziu, pânza freatică este afectată de poluare din cauza foselor septice neconforme.

Prin finalizarea lucrărilor la sistemul de canalizare a apelor menajere în satul Silistea și o parte a satului Raci, dar mai ales prin construcția unei stații de epurare a acestor reziduuri, comuna face un pas înainte în rezolvarea problemei poluării solului și a pânzei freatice.

Calitatea solurilor

Solul este unul dintre cei mai importanți factori de mediu, iar cunoașterea și monitorizarea calității solului este importantă pentru asigurarea condițiilor de dezvoltare durabilă a agriculturii și a societății în ansamblu.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Relieful foarte variat al regiunii Sud Muntenia, împreună cu ceilalți factori pedogenetici au favorizat dezvoltarea tuturor celor 12 clase de soluri existente în Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor. În ceea ce privește prestabilitatea solurilor pentru agricultură, distribuția terenurilor agricole din regiune pe clase de calitate.

Astfel, la nivelul regiunii, cea mai mare pondere (76,20%) o dețin terenurile arabile din clasele II (bună) și III (mijlocie), ce nu necesită aplicarea măsurilor agroameliorative. Cele mai bune terenuri pentru agricultură se găsesc în partea de sud a regiunii, în județele Ialomița, Teleorman și Călărași. În ceea ce privește calitatea solului, aceasta este afectată într-o măsură mai mică sau mai mare de diverse restricții. Aceste restricții sunt determinate fie de factori naturali (climă, forme de relief, caracteristici edificice, etc.), fie de acțiuni antropice agricole și industriale. Presiunile asupra stării de calitate a solurilor din regiunea Sud Muntenia⁸, sunt determinate de:

- Utilizarea de îngrășăminte chimice – la nivelul anului 2011 se constată că s-au utilizat îngrășăminte naturale în proporție de 96,61% și îngrășăminte chimice de 2,48 %
- Utilizarea produselor pentru protecția plantelor (fitosanitare) - în anul 2011 cantitatea de produse fitosanitare (1673,772 tone) utilizate în regiunea Sud Muntenia a scăzut față de anul 2010 (2560,704 tone), astfel cel mai mare procent este reprezentat ca și în anul 2010 de fungicide de 37,7%, urmat de 36,16% erbicide și 24,1% insecticide, în timp ce insectofungicidele și insectoacaricidele au

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

fost utilizate într-un procent mai mic de 1,8% și respectiv 0,24%.

Soluri afectate de reziduuri zootehnice – dejecțiile provenite de la porci și păsări (cele șase mari complexe de creștere a animalelor și păsărilor plus alte șase complexe zootehnice de dimensiuni reduse din județul Argeș), precum și nămolul provenit din stațiile de epurare, răspândite pe sol fără o tratare prealabilă, reprezintă o sursă potențială de poluare a solului și pot prejudicia buna exploatare a acestuia.

Activitățile poluante din sectorul industrial – sunt de menționat aici cele din industria petrolieră (extracția, depozitarea carburanților, depozitele de șlam din județele Argeș, Dâmbovița și Prahova), exploatarea substanțelor minerale utile (exploatări miniere, cariere, balastiere - localizate în special în albiile minore sau în zonele de terasă ale râurilor Argeș, Dâmbovița și Ialomița);

Poluările accidentale - în anul 2011 la nivelul regiunii au avut loc 111 poluări accidentale cu efecte asupra solului față de 109 în anul 2010. Cauzele principale ale producerii acestor poluări au constat în defecțiuni tehnice și coroziune avansată la sondele și conductele ce aparțin operatorilor economici din regiune care își desfășoară activitatea în domeniul extracției țițeiului și transport prin conducte.

În județul Dâmbovița au fost identificate și au fost incluse în lista siturilor contaminate/potențial contaminate 79 de situri, dintre care 78 aparțin OMV Petrom S.A. (parcuri, depozite de șlam - batale, depozite Peco, depozite centrale) și un sit contaminat istoric în comuna Crângurile, pe amplasamentul unei foste fabrici chimice, suprafața respectivă fiind în proprietatea autorității publice locale

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

(Primăria Crângurile).

În Comuna Raci solul se poluează de la erbicidele și îngrășămintele chimice folosite în agricultură.

În zonele unde au existat exploatări petroliere se regăsesc și în prezent , e drept că într-o mai mică măsură, suprafețe de teren poluate cu țiței. Primăria comunei Raci a intervenit, inclusiv prin sesizarea organelor în drept (Garda de Mediu) atunci când a constatat poluarea terenurilor.

Deșeuri

În ceea ce privește compoziția deșeurilor municipale generate/colectate de la populație, principalele componente fizice ale deșeurilor menajere sunt: hârtia, cartonul, materialele plastice, metale, cauciucul, textilele, resturile animaliere, vegetale, sticla, geamurile sparte, deșeurile din construcții și demolări, paie, cenușă, pământ etc. Procentul cel mai mare în compoziția deșeurilor menajere este dat de grupa materialelor ușor fermentabile (resturi animaliere, vegetale).

În perioada 2007 – 2011 la nivelul regiunii Sud Muntenia, de la gospodăriile particulare, atât prin campanii naționale de colectare, cât și de la punctele de colectare special amenajate în localități, s-au colectat următoarele cantități de deșeuri de echipamente electrice și electronice. În conformitate cu

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

prevederile Hotărârii de Guvern nr. 1037/2010 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, ținta de colectare a DEEE-urilor de la gospodăriile particulare este de 4 kg/locuitor/an. În anul 2011, cea mai mare cantitate de DEEE colectată este în județul Argeș în timp ce pe ultimul loc este județul Călărași cu numai 9,692 tone.

La nivelul regiunii Sud Muntenia, în anul 2011 sunt 59 de operatori economici autorizați pentru colectarea DEEE-urilor în timp ce pentru tratarea DEEE-urilor sunt numai 13.

În ceea ce privește gradul de acoperire cu servicii de salubritate, în regiunea Sud Muntenia între anii 2007 și 2010, acesta s-a situat între 41,9% (anul 2007) și 61,9% (anul 2010),

În prezent, în regiunea Sud Muntenia, procesul de colectare selectivă a deșeurilor (hârtie- carton, mase plastice, PET, sticlă, metal), în vederea valorificării materialelor reciclabile a fost introdus într-un număr de 114 localități din regiune. În această privință, se constată că România se situează pe ultimul loc în Uniunea Europeană, procentul de reciclare fiind puțin peste 1%.

Producătorii și deținătorii de deșeurile de producție au obligația să asigure prevenirea producerii la sursă, manipularea, stocarea, colectarea, transportul, tratarea și eliminarea în siguranță a deșeurilor, fără să fie afectate negativ sănătatea populației și mediul înconjurător.

Scăderea cantităților de deșeurile de producție generate în anul 2011, a avut drept unic principale: scăderea ponderii activităților principale generatoare de cantități mari de deșeurile de producție și minimizarea cantităților de deșeurile

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

generate prin re tehnologizare.

Din datele prezentate rezultă că în anul 2011 aproximativ 90,48% din deșeurile de producție au fost valorificate.

Cea mai mare rată de valorificare se înregistrează la deșeurile feroase provenite dinpre lucrarea suprafețelor și din dezmembrări de utilaje și vehicule uzate, și la deșeurile rezultate din prelucrarea lemnului, acestea fiind valorificate energetic într-un procent de aproximativ 95%.

În regiunea Sud Muntenia eliminarea deșeurilor menajere și asimilabile celor menajere se realizează prin depunere la depozite de deșeuri. La finele anului 2010, în regiunea Sud Muntenia au fost cartografiate:

- 7 depozite conforme, din care 5 au funcționat la întreaga capacitate: Vivani Salubritate, Slobozia (Ialomița); Vitalia - Servicii pentru mediu, Boldești Scăieni și Vălenii de Munte (Prahova); Aninoasa și Titu (Dâmbovița); 2 depozite: Albota (Argeș) și Mavrodin (Teleorman) au funcționat în probe tehnologice;
- 2 depozite neconforme: Oltenița și Călărași (Călărași), în funcțiune, cu perioada de tranziție până în anul 2012, conform HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor.

În județul Dâmbovița, proiectul ISPA „Reabilitarea colectării, transportului, tratării și depozitării deșeurilor solide” a prevăzut atât închiderea depozitelor orășenești neconforme, cât și reabilitarea spațiilor de depozitare rurale, alături de construirea celor două depozite conforme la Aninoasa și, respectiv, Titu, respectându-se termenele impuse de legislația europeană în

domeniul depozitării deșeurilor.

Depozitarea deșeurilor menajere din județ se face, în prezent, în cele două celule, aferente depozitelor ecologice de la Aninoasa și Titu, fiind desemnat operatorul unic pe depozitare (S.C. Eurogas Prescom SRL).

Colectarea deșeurilor se realizează de către o societate privată SUPERCOM SA.

III. Analiza SWOT

Analiza SWOT își propune o prezentare a punctelor tari, slabe, oportunităților și amenințărilor care determină spațiul geografic și socio-uman al comunei. Analiza expune într-o dispunere vizuală și concentrează în formulari cât mai precise și concise următoarele aspecte:

- punctele forte (S = strengths)
- punctele slabe (W = weaknesses)
- oportunitățile (O = opportunities)
- amenințările (T = threats)

Punctele forte și cele slabe țin exclusiv de mediul intern al comunității, de resursele acesteia. Oportunitățile și amenințările vin din mediul extern și țin de

cadrul legal, de actorii externi ce pot avea o influență pozitivă sau dimpotriva negativă asupra comunității.

Analiza SWOT a fost efectuată în colectiv de factorii implicați atât în elaborarea cât și în implementarea strategiei.

Analiza SWOT este aplicată în cadrul analizei teritoriului și este utilizată ca instrument pentru facilitarea planificării în cadrul administrațiilor publice.

Înainte de începerea realizării unei analize SWOT este necesară prezentarea unei descrieri a cadrului general al situației existente, tocmai de aceea în capitolul anterior a fost prezentată situația socio-economică a comunei.

Clasificarea celor 4 aspecte:

1. Punctele tari

Punctele tari rezultă din analiza indicatorilor comunității și reprezintă caracteristicile interne ale comunității care îi oferă un avantaj, ele pot fi răspunsul la o serie de întrebări printre care enumerăm:

- La ce suntem cei mai buni?
- Ce aptitudini specifice are forța de muncă de care dispunem?
- De ce avantaje dispunem pentru a atrage investitori?
- Ce experiență deținem în implementarea de proiecte?
- Ce resurse unice deținem?
- De ce resurse financiare dispunem?
- Ce tehnologie deținem?
- Care este gradul de optimizare al proceselor interne?

2. Punctele slabe

Punctele slabe sunt la polul opus față de punctele tari, ele reprezentând slăbiciunile cadrului local. Acestea pot fi identificate răspunzând la întrebări precum:

- La ce suntem cei mai slabi?
- Ce resurse lipsesc la nivel de comună?
- Care sunt resursele financiare disponibile?
- A alocat autoritatea locală un buget suficient pentru a acoperi anumite cheltuieli neprevăzute?
- Ce nu facem bine?
- Ce ar trebui să fie îmbunătățit?
- Ce ar trebui evitat pentru a nu repeta greșelile din trecut?

2. Oportunități

Oportunitățile pot fi stabilite și identificate răspunzând la întrebări precum:

- Ce schimbări ale mediului extern putem exploata?
- La ce finanțări am putea avea acces?
- Ce orizonturi s-ar putea deschide?
- Care sunt direcțiile strategice majore ale comunității
- Unde se poate identifica, sau cum se poate crea, un avantaj concurențial?

3. Amenințări

Amenințările includ implicațiile negative ale măsurilor adoptate. Acestea pot fi identificate și răspunzând la întrebări precum:

- Ce legislație nouă ne-ar putea lovi interesele?
- Ce schimbări ale normelor sociale, ale profilurilor populației și a stilurilor de viață ar putea fi o amenințare?
- Cum ne va afecta ciclicitatea economică?

În urma analizei SWOT, indiferent de acțiunile stabilite, procesul decizional ar trebui să includă următoarele elemente prioritare:

- **construiește pe Punctele Tari**
- **elimină Punctele Slabe**
- **exploatează Oportunitățile**
- **îndepărtează Amenințările**

Aspecte generale	
Puncte tari	Puncte slabe
- 2495 Ha suprafața comunei;	- slaba dezvoltare a infrastructurii de utilități: alimentare cu apă, canalizare, gaz metan (inexistentă),;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<p>existența a importante resurse naturale pe raza comunei (1248 ha teren arabil)</p> <p>-distanța redusă între comuna Raci și Târgoviște.</p> <p>-forța de muncă este ieftină pe raza comunei;</p> <p>-acces la rețeaua de telefonie fixă și internet;</p> <p>-infrastructura de educație modernizată;</p> <p>-grad de poluare redus datorită inexistenței agenților economici poluatori;</p> <p>-zonă atractivă din punct de vedere al resurselor naturale de care dispune și relieful;</p> <p>-99% - racord locuitorii comunei la rețeau electrică;</p> <p>-proiecte pentru infrastructura de drumuri, în derulare;</p> <p>-lipsă aglomerării populației;</p>	<p>- nivelul de modernizare al rețelei de drumuri redus;</p> <p>-resurse financiare scăzute la dispoziția Primăriei;</p> <p>-insuficienta dezvoltare a activităților economice derulate de locuitorii comunei;</p> <p>- dotare nesatisfăcătoare în domeniul asistenței sociale;</p> <p>- absența fondurilor de start pentru demararea afacerilor;</p> <p>-slaba dezvoltare a mediului de afaceri;</p>
--	---

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<p>-apropierea de alte localități poate duce la proiecte comune de infrastructură (utilități) cu o reducere semnificativă a costurilor - GAL;</p> <p>-intervenția omului în mediul înconjurător este redusă;</p> <p>-existența proiectelor în derulare pentru accesarea fondurilor europene.</p>	
Oportunități	Amenințări
<p>-Romania- membru al UE și oportunități de dezvoltare echilibrată a regiunilor;</p> <p>- potențial de creștere a activității economice datorită resurselor naturale;</p> <p>-existența unor potențiale surse de finanțare externe prin intermediul unor fonduri diverse (de modernizare a administrației, de dezvoltare rurală)</p>	<p>-necesitatea investițiilor financiare mari în agricultură și creșterea animalelor;</p> <p>-insuficienta dezvoltare a infrastructurii;</p> <p>-trafic de mare tonaj care afectează calitatea drumurilor;</p> <p>-lipsa de coeziune a măsurilor de dezvoltare economică și socială;</p> <p>-imposibilitatea de a accesa finanțări nerambursabile de anvergură pentru dezvoltarea comunei datorită lipsei punctajului</p>

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<p>-posibilități de atragere a investitorilor datorită existenței forței de muncă pe plan local; -posibilitatea accesării pieței europene;</p>	
--	--

Educație	
Puncte tari	Puncte slabe
<p>-Existența infrastructurii fizice pentru învățământ: școli, grădinițe modernizate.</p> <p>- Școala Gimnazială Raci;</p> <p>- Grădinița Raci;</p> <p>- Școala Gimnazială Șuța Seacă;</p> <p>- Grădinița Șuța Seacă;</p> <p>- Școala Gimnazială Siliștea</p> <p>- Grădinița Siliștea</p> <p>- Bibliotecă comună;</p>	<p>-infrastructura fizică necesită modernizare și reabilitare pentru a corespunde standardelor;</p> <p>-dotările materiale, inclusiv dotările IT necesită investiții;</p> <p>-lipsa dotărilor adecvate pentru ateliere și laboratoare;</p> <p>-resurse alocate pentru achiziționarea de materiale didactice reduse;</p> <p>- fondurile nu sunt suficiente pentru a acoperi necesitățile;</p>

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<ul style="list-style-type: none">- Infrastructura unităților de învățământ reabilitată și modernizată parțial;-Existența personalului calificat în domeniul educației: 26 cadre didactice (4 – preșcolar, 7 – primar, 15 – gimnazial) ;-Existența dotărilor IT în școli;-Existența infrastructurii de comunicații, inclusiv internet;-Unitățile de învățământ sunt racordate la rețeaua de apă;-Calitatea ridicată a actului didactic;- Manifestarea interesului elevilor de a participa la diferite olimpiade, concursuri etc.;-proiect în derulare de construire a unei baze sportive-existența unui after school	
Oportunități	Amenințări
-finanțări guvernamentale pentru învățământ în mediul rural (program	-persoanele cu grad de școlarizare ridicat părăsesc localitatea pentru slujbe mai bine plătite;

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<p>de reabilitare a scolilor prin Ministerul Educației);</p> <p>-fondurile pentru învățământ vor trece în administrarea comunităților locale;</p> <p>- programe școlare internaționale care permit școlilor locale să stabilească parteneriate cu instituții de învățământ din afara țării;</p>	<p>-numărul mic de proiecte de dezvoltare a infrastructurii pentru educație;</p> <p>-dirijarea fondurilor locale spre alte priorități;</p> <p>-neimplicarea comunității în acest domeniu și irosirea de resurse pentru activități fără impact;</p> <p>-previzibila îmbunătățire a bazei materiale (prin fonduri externe) s-ar putea să nu fie dublată de existența resurselor umane capabile să o folosească;</p>
---	---

Cultură	
Puncte tari	Puncte slabe
<p>Existența infrastructurii fizice pentru cultură: cămin cultural, biblioteca comunală, biserici.</p> <p>-Organizarea periodică de evenimente care susțin și promovează valorile culturale și tradiționale ale comunei;</p>	<p>-infrastructura fizică necesită modernizare și reabilitare pentru a corespunde standardelor;</p> <p>-dotările materiale necesită investiții;</p> <p>-fondurile nu sunt suficiente pentru a acoperi necesitățile;</p>

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<p>-Organizarea de evenimente care marchează anumite sărbători de instituțiile de învățământ în colaborare cu administrația publică locală;</p>	<p>- nu există personal salarizat pentru activități culturale – un singur post de bibliotecar.</p> <p>-reabilitarea/modernizarea monumentelor istorice, a clădirilor și monumentelor de patrimoniu, conservarea patrimoniului cultural al comunei</p>
Oportunități	Amenințări
<p>-finanțări guvernamentale pentru cultură în mediul rural (program de reabilitare a caminelor culturale prin Ministerul Culturii);</p> <p>-fondurile pentru cultură vor trece în administrarea comunităților locale;</p> <p>-există spații pentru activități culturale;</p> <p>-posibilitatea promovării unor obiective culturale din comună prin includerea acestora în ofertele turistice;</p>	<p>-absența proiectelor de dezvoltare a infrastructurii pentru educație și cultură;</p> <p>-neimplicarea comunității pentru promovarea și conservarea culturii;</p> <p>-dispariția meșterilor populari din comună datorită lipsei posibilității de valorificare a produselor create;</p>

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-realizarea de parteneriate între instituții de învățământ, administrația locală și mediul privat pentru promovarea culturii; -Sprijin financiar pentru cele două parohii	
--	--

Sănătate și asistență socială	
Puncte tari	Puncte slabe
-existența infrastructurii de sănătate: - 3 cabinete medicale; - 1 cabinet stomatologic; -1 Farmacie umană;	-infrastructura de sănătate insuficient modernizată și dotată; -absența actorilor locali capabili să presteze sau să preia servicii sociale;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<ul style="list-style-type: none"> - existența personalului calificat pentru furnizarea de servicii în domeniul sănătății: - 1 medic de familie; - 2 asistente medicale; - 1 farmacist - existența unor spații care pot fi reabilitate și transformate în obiective sociale; - acces direct la informații datorită liniilor de comunicații existente; - poziționarea geografică a comunei, - infrastructura de sănătate acoperă necesitățile populației la nivelul întregii comune; 	<ul style="list-style-type: none"> -fonduri reduse la nivel local pentru servicii sociale; -dotarea materială în domeniu este insuficientă; -lipsa de spații adecvate și a dotărilor; -lipsa unor centre sociale; -neatractivitatea mediului rural pentru specialiștii în domeniu; - Reabilitare, modernizare, dotare dispensar uman
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> -posibilitatea ca infrastructura existentă să servească ca spații pentru furnizarea de servicii sociale în urma reabilitărilor și modernizărilor absolut necesare; 	<ul style="list-style-type: none"> -neîndeplinirea standardelor în domeniul sănătății și al asistenței sociale; -slaba capacitate de absorbție a fondurilor existente la nivel de guvern sau a fondurilor UE datorită absenței

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<p>-existența de spații excedentare la nivel de comună;</p> <p>- oportunități de finanțare nerambursabilă prin fonduri guvernamentale și prin fonduri structurale Programul Operațional Regional și Programul Național de Dezvoltare Rurală.</p>	<p>specialiștilor și a consultanței în domeniu;</p> <p>-absența fondurilor locale pentru activități sociale;</p>
--	--

Infrastructură	
Puncte tari	Puncte slabe
<p>-99% gospodării electrificate;</p> <p>-Colectarea deșeurilor se realizează de către o firmă de salubritate;</p> <p>-existența de proiecte aflate în derulare pentru modernizarea drumurilor din comună;</p> <p>- investiții realizate în perioada 2014-2020 pentru modernizarea</p>	<p>-inexistența rețelei de gaz;</p> <p>- inexistența la nivelul comunei a specialiștilor care să întocmească proiecte de infrastructură;</p> <p>-numărul scăzut al locuințelor racordate la rețeaua de canalizare și apă;</p>

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<p>drumurilor de interes local din comună;</p> <p>-existența de proiecte aflate în derulare pentru modernizarea drumurilor din comună;</p> <p>-apropierea geografică de alte localități și posibilitatea construirii rețelei de utilități comune;</p> <p>-existența rețelelor de utilități – alimentare cu apă, canalizare, energie electrică, iluminat public;</p> <p>-accesibilitatea populației la serviciile de comunicații și internet.</p>	<p>-lipsa fondurilor locale necesare pentru întreținerea drumurilor comunale și sătești.</p> <p>- Lipsa amenajării albiei râului ceea ce conduce la eroziunea malurilor și punerea în pericol a rețelei de drumuri prin coborârea talvegurilor;</p> <p>-inexistența pistelor pentru bicicliști;</p>
Oportunități	Amenințări
<p>-existența unor fonduri de la guvern pentru modernizarea infrastructurii rurale;</p> <p>-posibilitatea accesării de fonduri europene nerambursabile pentru extinderea infrastructurii rutiere din comună;</p> <p>-existența fondurilor structurale: Programul Operațional Sectorial</p>	<p>-capacitate scăzută a autorităților locale de a finanța investiții mari în infrastructură;</p> <p>- posibilități reduse de a asigura cofinanțarea la potențiale proiecte mari de infrastructură;</p> <p>-insuficienta colaborare cu unități administrativ teritoriale învecinate</p>

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<p>Mediu, POS Transport, și Programul National de Dezvoltare Rurală;</p> <ul style="list-style-type: none"> - posibilitatea de a apela la specialiști și firme din Dâmbovița și alte orașe în domeniul dezvoltării infrastructurii; -posibilitatea obținerii de credite pentru infrastructură; -potențial ridicat de valorificare a resurselor regenerabile; -există surse de apă, lipsește bugetul pentru extinderea rețelei de apă. -existența GAL 	<p>pentru promovarea unor proiecte de interes regional;</p> <ul style="list-style-type: none"> -capacitate scăzută a populației de a prelua costuri specifice de utilizare și întreținere a infrastructurii; - trafic de mare tonaj intens care afectează calitatea drumurilor din comună; -deteriorarea infrastructurii rutiere datorită condițiilor meteo extreme;
---	---

Agricultură	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> -Bogația naturală a comunei propice pentru creșterea animalelor - 1248 ha teren arabil, 306 ha pășuni, 44 ha – fânețe, 7 ha – vii, 73 ha livezi, 631 ha pădure -Existența condițiilor climaterice și de sol favorabile creșterii animalelor 	<ul style="list-style-type: none"> - Investiții reduse în agricultură; - Abandonul unor suprafețe agricole, în special al pășunilor; -Inexistența unui sistem centralizat de desfacere a produselor agricole;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<ul style="list-style-type: none"> -Existența potențialului de prelucrare primară și avansată a produselor agricole și animale; -Existența oportunităților de finanțare externă nerambursabilă care pot contribui la dezvoltarea agriculturii și. 	<ul style="list-style-type: none"> -Slaba dezvoltare a exploatațiilor agricole și lipsa specialiștilor în agricultură; -Slabă dezvoltare a infrastructurii de drumuri agricole;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> -Existența unor fonduri de la guvern pentru dezvoltare rurală; -Existența fondurilor structurale: PNDR; -Posibilitatea obținerii de credite pentru agricultură; - Condiții favorabile pentru creșterea animalelor; 	<ul style="list-style-type: none"> -Degradarea calității solurilor/suprafețelor agricole; -Utilizarea incorectă a îngrășămintelor chimice și a pesticidelor; -Condiții climaterice și de mediu nefavorabile (ploi, secetă, etc.); - Capacitate scăzută a populației de a investi în agricultură; -Lipsa informării cu privire la normele europene pentru agricultură și fondurile disponibile în domeniu; -Cadrul legislativ instabil. -reîmpădurirea terenurilor -curățarea albiei râurilor

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Industrie comerț servicii	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none">-forță de muncă ieftină;-prezența resurselor naturale impulsionează dezvoltarea economică;- cadru natural propice pentru dezvoltarea de activități economice;-potențial pentru înființare ferme bovine, ovine, centre de prelucrare a a laptelui, centre de predare a produselor din carne;- structura populației pe categorii de vârstă este echilibrată;-cadrul socio – economic permite diversificarea activităților economice individuale;	<ul style="list-style-type: none">-inexistența serviciilor de consultanță pentru afaceri;- parteneriatul public – privat este slab dezvoltat;- lipsa informației în domeniu: oportunități de finanțare, juridic, etc.;-nesiguranța mediului de afaceri;-alinieră la normele europene implică costuri suplimentare și va conduce unele firme spre faliment;-starea infrastructurii fizice și de utilități;-promovare insuficientă a potențialul zonei;-relativa izolare geografică față de orașele mari;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	- absența fondurilor de start la populație pentru pornirea afacerilor;
Oportunități	Amenințări
-posibilitatea atragerii de investitori datorită existenței forței de muncă ieftine; -existența fondurilor structurale europene nerambursabile pentru dezvoltarea întreprinderilor; -posibilitatea dezvoltării mediului de afaceri; - facilități acordate de stat în domeniul agricol și zootehnic: subventii, etc. - neutilizarea intensivă a îngrășămintelor chimice a permis păstrarea calității solului; - valorificarea potențialului agroturistic.	-infrastructura fizică insuficient dezvoltată; -slaba competitivitate a agenților economici locali; -inexistența la populație a fondurilor minime pentru demararea unor afaceri; -pregătire managerială redusă; -dese modificări legislative în domeniul fiscal; -acces redus la credite; -turism nevalorificat; -neatractivitate economică a zonei datorită izolării și a infrastructurii precare.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Turism	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> -Cadrul natural favorabil (peisaje, calitatea aerului și apei); - Potențial ridicat de dezvoltare a turismului; 	<ul style="list-style-type: none"> -Fonduri reduse pentru investiții în turism/agroturism; -Lipsa unei oferte turistice complexe; -Slaba modernizare a infrastructurii; - Lipsa promovării potențialului turistic al comunei; -Lipsa investitorilor care să ofere servicii complete de turism (excursii, drumeții, etc.);
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> -Investiții în derulare pentru modernizarea infrastructurii; -Existența potențialului de dezvoltare a turismului/ agroturismului; -Constituirea unui parteneriat public-privat pentru valorificarea potențialului turistic/ agroturistic; -Existența Fondurilor nerambursabile pentru investiții în 	<ul style="list-style-type: none"> Slaba promovare turistică a zonei; -inexistența unităților de primire turistică;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

structuri de primire turistică și
dezvoltarea agroturismului;

Mediu înconjurător	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> -poluare redusă a aerului, apei și solului; - utilizarea la scară redusă a pesticidelor și îngrășămintelor chimice în agricultură; - utilizarea îngrășământului natural în agricultură; -inexistența activităților industriale poluante; - introducerea rețelei de gaz; - relativa depărtare de platformele industriale poluante; - proiecte de viitor pentru introducerea rețelei de gaz; -suprafață mare de pășuni și fânețe; - existența unei diversități a resurselor naturale; 	<ul style="list-style-type: none"> -inexistența unui sistem de monitorizare al poluării apei, aerului și solului pe raza comunei; -introducerea târzie a sistemului de canalizare a condus la poluarea apelor de suprafață și a celor subterane; - dejecțiile animale afectează calitatea mediului; -inexistența unor actori locali interesați în parteneriate pentru protecția mediului; -absența fondurilor locale pentru proiecte de mediu; - inexistența la nivel local de specialiști care să elaboreze proiecte de mediu;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<ul style="list-style-type: none"> -existența sistemului de colectare selectivă a deșeurilor; -înființare parc fotovoltaic 	
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> -existența unor programe cu finanțare nerambursabilă orientate direct spre protecția mediului și a naturii; -creșterea interesului autorității locale în promovarea de parteneriate pentru protecția mediului; -posibilitatea dezvoltării de colaborări în domeniul protecției mediului; -valorificarea resurselor regenerabile de energie; -crearea unor parteneriate între administrația publică locală și mediul privat pentru protecția mediului înconjurător. 	<ul style="list-style-type: none"> -fenomene de saturare, suprapășunat, eroziune; -insuficiența fondurilor destinate protecției mediului; -costurile proiectelor de mediu finanțate prin fonduri UE implică cofinanțări mari de care autoritatea locală nu dispune; -producerea de calamități naturale; -poluarea accidentală a apelor de suprafață; -exploatarea intensivă a fânețelor;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Administrație publică	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none">-Implicarea activă a conducerii în procesul de reformă a administrației;-existența unor proceduri organizaționale care facilitează desfășurarea raporturilor de muncă în instituție și asigură un flux informațional și al documentelor adecvat;- actualizarea periodică a organigramei instituției;-aplicarea unui management financiar riguros bazat pe utilizarea rațională și eficientă a bugetului/fondurilor disponibile;-existența personalului propriu care poate constitui nucleul pentru dezvoltarea de programe;-asigurarea liberului acces la informații de interes public și	<ul style="list-style-type: none">-Eficiența redusă a politicilor publice aplicate la nivelul Primăriei;-Imposibilitatea promovării salariaților în cadrul instituției;- Personal insuficient și alocarea de sarcini suplimentare care depășesc fișa postului;-Absența expertizei în absorbția de fonduri structurale;- Lipsa unor metodologii de raportare și evaluare lunară a activității desfășurate;- Bază materială precară;-Dotări IT depășite din punct de vedere tehnic;-Lipsa parteneriatelor public-privat;- Resurse financiare insuficiente pentru modernizarea și dezvoltarea Primăriei;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

transparența procesului administrativ pentru dezvoltare comunitară;	-Constrângerile financiare restrâng domeniile de intervenție;
Oportunități	Amenințări
-Oportunități de finanțări nerambursabile în domeniul pregătirii personalului administrației – Programul Operațional Capital Uman 2014-2020; -Oportunități de modernizare a administrației: PO Dezvoltarea Capacității Administrative.	-Fluctuații de personal; -Ciclurile electorale perturbă uneori funcționarea administrației locale; - Absența resurselor financiare; - Inexistența parteneriatelor pentru dezvoltarea de programe; -Imposibilitatea stimulării potențialilor parteneri; -Absența de personal calificat în unele domenii; -Cadrul legislativ instabil.

Analiza și matricea SWOT oferă cadrul general care permite definirea unor alternative strategice, pe baza unei analize combinate ale comunei și a mediului extern. Uneori, simpla analiză a celor 4 elemente specifice permite acumularea unor informații importante și esențiale pentru dezvoltarea comunității.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Elementele de bază ale analizei SWOT sunt extrem de simple și clare. Pe lângă faptul că formularea exactă a atuurilor, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor este o chestiune foarte delicată și de durată, transpunerea acestora în alternative strategice este dificilă.

O altă problemă este luarea unei decizii. Chiar dacă matricea a fost elaborată cu grijă, deciziile vor fi luate după o atentă analizare de către persoanele implicate. În stabilirea direcțiilor de acțiune, considerațiile legate de riscurile implicate de fiecare dintre alternative și cele legate de resurse joacă un rol la fel de important ca analiza propriu-zisă.

IV. Realizarea analizei de nevoi pe domenii prioritare de investiție

1.Educație		
Resurse existente	Resurse umane	26 cadre didactice (4 – preșcolar, 7- primar și 15 gimnazial)
	Resurse materiale	Infrastructura de educație din comuna Raci cuprinde următoarele unități: 19 săli de clasă;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

		2 laboratoare; 45 calculatoare 1 bibliotecă comunală;
	Alte informații	Potrivit datelor obținute, sunt cuprinși în învățământ 233 copii – anul școlar 2020-2021
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Dotarea unităților de învățământ (mobiliu nou Săli de clasa, aviziere); - Dotări IT ale unităților de învățământ – echipamentele se uzează; - Derularea de programe de tip „Școala după școală”; - Dotare after school - Amenajare spații de joacă la Grădinițe; - Construirea unei baze sportive în localitatea Raci; - Înființare/ amenajare baze sportive în fiecare sat din comună; - Achiziționare microbuze școlare; - Amenajare curți și împrejurimi la grădinițe, școli și parcuri; 	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	<ul style="list-style-type: none"> - Achiziționarea periodică de materiale didactice pentru desfășurarea activităților; - Deșfășurarea în mod sistematic a unor programe privind formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu în grădinițe și școli; conștientizarea cadrelor didactice în ceea ce privește influența și rolul de formator. 	
Mijloace de realizare	Materiale	Adoptarea materialelor de construcții moderne cu calități termice deosebite
	Financiare	<ul style="list-style-type: none"> - Resurse bugetare - Resurse atrase - Resurse locale - Fonduri nerambursabile
	Umane	Colectivele Școlilor din comuna Raci
Observații	Sistemul educativ local trebuie să devină principala sursă de competențe profesionale pentru mediul rural	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

2.Cultură		
Resurse existente	Resurse umane	Nu există director de CC Există un post de bibliotecar
	Resurse materiale	1 Bibliotecă comunală; monumente istorice
	Alte informații	Obiceiuri de iarnă – tradiții
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none">- Dotare cămin cultural;- Îmbogățirea fondului de carte al bibliotecii comunale;- Dotare bibliotecă comunală;- Înființare punct de informare în cadrul căminului cultural;- Identificarea de actori locali care să investească – de exemplu săli internet, activități recreative etc.	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea de resurse financiare externe; - Diversificarea activităților din cadrul căminelor culturale. - Restaurarea, consolidarea, conservarea și punerea în valoare, a monumentelor istorice - Restaurarea, consolidarea, conservarea și punerea în valoare a monumentelor ridicate în cinstea eroilor căzuți în primul și al doilea război mondial 	
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	<ul style="list-style-type: none"> - Resurse bugetare (cum ar fi fondul Ministerului Culturii pentru reabilitarea căminelor culturale din mediul rural) - Resurse atrase (Identificarea de actori locali care să investească) - Resurse locale - Fonduri europene nerambursabile
	Umane	Angajați din cadrul primăriei
Observații	Activitățile culturale pot crea o relansare a specificului local al comunei	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

3.Sănătate		
Resurse existente	Resurse umane	1 medic de familie, 1 farmacist 2 asistenți medicali
	Resurse materiale	3 cabinete medicale medicină de familie 1 cabinet stomatologic 1 farmacie umană
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none">- Studiu în vederea stabilirii calității apelor de la sursele de apă subterane și de suprafață de pe teritoriul comunei;- Program complex de asigurare a securității umane față de expunerea la riscul de îmbolnăvire.- Reabilitare, modernizare, dotare dispensar uman- Înființare cabinet veterinar	
	Materiale	Baza materială actuală

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	Financiare	Fonduri publice, fonduri atrase, fonduri europene nerambursabile
	Umane	Personal de specialitate
Observații	Politica de sănătate umană constituie una din prioritățile importante ale Uniunii Europene	

4.Asistență socială		
Resurse existente	Resurse umane	33- persoane beneficiare de ajutor social 140- persoane cu dizabilități
	Resurse materiale	Serviciul de asistență socială din cadrul Primăriei este acreditat
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliere psihologică pentru copiii abandonați/lăsați în grija altor persoane din cadrul ori din afara familiei; - Construirea unui centru de zi destinat persoanelor defavorizate; - Construirea unui centru pentru persoane vârstnice; - Înființare post de psiholog și personal specializat în vederea consilierii persoanelor cu 	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	<p>probleme (mame singure-familii monoparentale; persoane care consumă alcool și alte persoane aflate în dificultate);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Înființare posturi de asistent social; - Campanii de conștientizare a populației cu privire la necesitatea serviciilor de asistență socială - Identificarea de potențiali actori locali (parohii, ONG-uri, etc.) care să preia administrarea sau să sprijine aceste servicii. 	
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	<ul style="list-style-type: none"> - Resurse bugetare - Resurse atrase (potențiali actori locali - parohii, ONG-uri, etc.- care să preia administrarea acestor servicii) - Fonduri europene
	Umane	<ul style="list-style-type: none"> - Asistenți personali, maternali, asistenți sociali
Observații	-	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

5.Ordine și siguranță publică		
Resurse existente	Resurse umane	
	Resurse materiale	Sediul de poliție
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Campanii de educație a populației în spiritul respectării legii; - Construire sediu poliție; - Dotare cu utilaje pentru situații de urgență 	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	- Fonduri bugetare
	Umane	- Personal de specialitate format dintre localnici sau atras
Observații	Siguranța publică devine o prioritate locală importantă legată de frecvența tot mai ridicată a fenomenelor naturale	

6.Condiții de locuit		
	Resurse umane	Populația comunei – 3212

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Resurse existente		locuitori (conform datelor furnizate de INSSE)
	Resurse materiale	
	Alte informații	99% din total sunt racordate la rețeaua de curent electric
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Aplicarea Codului construcțiilor privind locuințele (reabilitarea celor vechi și construirea altora noi); - Acțiune educativă de conștientizare a locuitorilor cu privire la exigențele condițiilor de locuit; - Cadastru gratuit teren extravilan - Extinderea rețelei de apă și canal - Înființarea rețelei de gaz 	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Fonduri proprii Fonduri bugetare
	Umane	Forța de muncă calificată, plecată în străinătate sau disponibilă pe plan local
Observații	<ul style="list-style-type: none"> - Este necesară o campanie de conștientizare a populației cu privire la necesitatea creării unor condiții de locuit la standarde înalte de confort 	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

--	--

7.Tehnico-edilitar		
Resurse existente	Resurse umane	3212 locuitori
	Resurse materiale	gospodăriile sunt racordate la rețeaua de canal și apă; Există latrine sau fose septice; Există fântâni sau captări de izvoare de către locuitorii satelor, lucrări ce sunt insuficiente și nu prezintă siguranță;
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none">- Introducerea rețelei de gaz metan pentru acoperirea nevoilor energetice ale populației și instituțiilor;- Extinderea rețelei de furnizare a apei potabile, dar și a sistemului de canalizare în comuna Raci;- Program de conștientizare a cetățenilor cu privire la necesitatea racordării la rețeaua edilitară pentru eliminarea expunerii la poluare și agenți patogeni.	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Fonduri atrase, fonduri publice, fonduri europene nerambursabile
	Umane	Persoane active din comună (aplicarea proiectelor generează surse de venituri pentru populație)
Observații	Acest sector este determinant în crearea condițiilor optime de locuit în localitate	

8.Rețeaua energetică		
Resurse existente	Resurse umane	
	Resurse materiale	rețea iluminat public în toate satele;;
	Alte informații	Potențial utilizare surse alternative de producere a energiei electrice hidroenergia, energia aerului, solară, etc
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public; - Modernizarea iluminatului public cu led; 	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	<ul style="list-style-type: none"> - Valorificarea resurselor energetice regenerabile – eoliene, energia solară; - Proiecte de asociere a culturilor agricole cu valorificarea energetică produselor agricole. - Eficientizarea sistemului de iluminat public - Înființare parc fotovoltaic 	
Mijloace de realizare	Materiale	Terenul disponibil Potențial eoliene, panouri solare, hidroenergie etc. – resurse energetice regenerabile
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri atrase, fonduri publice, fonduri europene nerambursabile
	Umane	Locuitorii satelor
Observații	<ul style="list-style-type: none"> - Nu există o tradiție locală în domeniul aplicațiilor energetice din surse regenerabile (excepție, lemnul pentru foc) - Valorificarea potențialului acestui sector constituie o șansă pentru dezvoltarea comunei 	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

9. Rețeaua de transport		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei
	Resurse materiale	Drumuri de interes local modernizate sau în curs de modernizare; Existența unor proiecte demarate pentru modernizarea drumurilor comunale, sătești din comună.
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none">- Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere din comună- Reabilitarea și modernizarea drumurilor agricole;- Amenajare refugii de călători;- Reabilitare și modernizare stații de autobuz	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Modernizarea rețelelor de transport rutier (drumuri comunale): lucrări canalizare, rețele apă, asfaltare, rigole scurgere, rampe de acces persoane handicap;
- Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor;
- Evaluări periodice ale necesarului de transport de persoane și de marfă din zona și promovarea acestuia în rândul transportatorilor locali.
- Poduri și podețe reabilite/construcție nouă;
- Înființare piste pentru bicicliști;
- Semnalizarea adecvată a intersecțiilor și trecerilor de pietoni;
- Reabilitarea/modernizarea parcărilor existente, inclusiv lărgirea acestora;
- Amenajare drumuri exploatare pe raza comunei Raci;
- Amplasarea de indicatoare rutiere de intrare și ieșire din localitate

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	Materiale	Calitatea drumurilor de acces în localitate
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri europene nerambursabile, fonduri publice
	Umane	
Observații		

10.Agricultură		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei
	Resurse materiale	2495 ha suprafață totală a comunei: 1248 ha teren arabil, 306 ha pășune, 44 ha fânețe, 7 ha vii, 73 ha livezi, 631 ha pădure, 27 ha ape și stuf, 59 ha căi de comunicații, 91 ha curți construcții, 9 ha neproductiv. Efectivul de animale (60 bovine, 233 ovine, 105 caprine, 293 porcine, 22 cabaline, 3980 păsări, 798 familii albine)
	Alte informații	Principalele culturi: cereale și legume.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Înfăințarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor ; - Reabilitarea torenților, versanților în zonele de risc de eroziune și execuția lucrărilor de îndiguire în zonele de risc de inundații; - Înfăințarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare; - Înfăințarea unui depozit de legume-fructe ; - Ecologizarea albiei râurilor; - Promovarea unei politici agricole care să conducă la performanța și la valorificarea biomasei (nealimentar); - Promovarea unei politici adecvate în domeniul resurselor umane care lucrează în agricultură; 	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Surse proprii, Surse publice, Surse atrase- fonduri nerambursabile - PNDR
	Umane	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Observații	Creșterea animalelor va rămâne activitatea de bază pentru dezvoltarea economică a comunei, dar trebuie să devină performantă printr-o abordare managerială modernă
-------------------	--

11.Industrie		
Resurse existente	Resurse umane	persoanele salariate
	Resurse materiale	În comuna Raci există unități comerciale în domeniul alimentar și industrial.
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Acțiuni de sprijinire a mediului de afaceri local; - Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor - Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare; - Înființarea unui depozit de legume-fructe - Sprijin pentru dezvoltarea industriei bazate pe prelucrarea resurselor agricole; 	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	<ul style="list-style-type: none"> - Acordarea de sprijin pentru înființarea de asociații și grupuri de producători locali în vederea amplificării producției și comercializării produselor locale; - Promovarea spiritului antreprenorial pentru dezvoltarea unor activități de producție pentru valorificarea resurselor locale; 	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Atragerea de surse financiare din fonduri publice sau fonduri private
	Umane	Continuarea studiilor de către absolvenții școlii
Observații		

12.Comerț și alimentație publică		
Resurse existente	Resurse umane	Întreprinzătorii privați de pe raza comunei
	Resurse materiale	unități comerciale – magazine mixte;
	Alte informații	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Alinierea la standardele aprobate a activităților comerciale; - Înființarea unor spații comerciale de alimentație publică de tip SUPERMARKET 	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase, Fonduri europene pentru sprijinirea microîntreprinderilor
	Umane	
Observații	Risc: regimul sever al condițiilor de comercializare a produselor alimentare impun cheltuieli ridicate pentru investiții	

13. Servicii		
Resurse existente	Resurse umane	Întreprinzătorii privați de pe raza comunei
	Resurse materiale	Poșta Cablu TV+INTERNET; Telefonie mobilă; Servicii medicale; Farmacie umană;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

		Unități comerciale – magazine mixte;
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Punct bancar; - Unitate reparații electrocasnice; - Cizmărie; croitorie; - Punct de colectare a laptelui; - Punct de informare a populației cu privire la legislația europeană. 	
Mijloace de realizare	Materiale	Dotări adecvate pentru servicii de performanță
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase, Fonduri externe
	Umane	Tineri care se pot califica în scopul desfășurării unor activități în domeniul serviciilor
Observații	Promovarea unei politici de asociere a întreprinzătorilor locali și atrași pentru dezvoltarea unor activități economice în domeniul serviciilor	

14.Turism		
	Resurse umane	Locuitori ai comunei Raci

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Resurse existente		Întreprinzători privați Personal din cadrul primăriei
	Resurse materiale	
	Alte informații	Comuna are potențial turistic
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizarea infrastructurii; - Valorificarea zonei cu potențial turistic; - Identificarea potențialilor investitori în turism/agroturism; - Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic; - Construire pensiuni agro turistice; - Promovarea traseelor turistice existente în comuna Raci; - Amenajarea traseelor turistice existente în comună; - Informare și asistență privind fondurile interne și externe disponibile; - Accesarea fondurilor disponibile (POR, PNDR etc.) - înființare rețea puncte de internet gratuit pe raza comunei Raci - Înființare parc fotovoltaic 	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	Materiale	<ul style="list-style-type: none"> - Zone ale comunei care pot fi amenajate pentru agroturism - Obiective naturale ce pot fi valorificate
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase, fonduri europene nerambursabile
	Umane	Întreprinzători, oameni de afaceri Administrația publică locală
Observații	Promovarea unei politici de încurajare a activităților de interes turistic în asociere cu alte activități care pot căpăta specific local .	

15.Managementul teritoriului		
Resurse existente	Resurse umane	Responsabilul pe urbanism, primarul; cei 3212 de locuitori ai comunei
	Resurse materiale	Cele 2495 ha ale comunei
	Alte informații	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Crearea unei mentalități de abordare a vieții sociale și economice locale în care teritoriul constituie o resursă; - Studii și cercetări privind zonarea teritoriului pe criterii de potențial economic, social, ecologic, tehnologic și crearea conceptelor necesare de valorificare a acestui potențial - completare, finalizare; - Definitivarea reconstituirii proprietății asupra terenurilor și clădirilor; - Adoptarea unui concept european de organizare teritorială pentru îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare rurală; - Achiziționarea de mobilier stradal (bănci, coșuri de gunoi, ghivece cu flori, etc) 	
Mijloace de realizare	Materiale	Întreg teritoriul comunei
	Financiare	Resurse bugetare, resurse atrase, fonduri europene
	Umane	Acces la consultanță de specialitate pentru realizarea obiectivului
Observații	Managementul teritoriului diferă de amenajarea teritoriului	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

16.Amenajarea teritoriului		
Resurse existente	Resurse umane	Disponibilitatea celor 3212 de locuitori de a participa la activitățile de amenajare a teritoriului
	Resurse materiale	Cele 2495 ha ale comunei
	Alte informații	valorificare potențial hidroenergetic.
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none">- Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare și asigurare acces;- Constituirea și actualizarea permanentă a unei baze de date privind situația teritoriului;- Înființare parc fotovoltaic	
Mijloace de realizare	Materiale	Încurajarea dezvoltării unor activități economice locale pentru amenajări și întreținere
	Financiare	Fonduri private, fonduri atrase, fonduri europene
	Umane	Crearea de locuri de muncă pentru populația activă locală pentru lucrări de amenajare

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Observații	Promovarea unei politici de amenajare și creare a unor premise de dezvoltare locală pe principii durabile
-------------------	---

17. Calitatea mediului (apă, aer, sol)		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei nu sunt expuși la poluare sau generatori de poluare
	Resurse materiale	gospodăriile populației, dejecțiile animaliere.
	Alte informații	O parte din populație deține instalații pentru apă realizate din surse proprii.
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none">- Identificarea surselor de poluare și a stadiului de afectare a mediului înconjurător;- Monitorizarea calității, luarea unor măsuri de protecție care vizează starea de confort și sănătate a populației;- Educația ecologică trebuie promovată la toate nivelele de administrare și de vârstă;	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	-	Formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu trebuie să înceapă și să se desfășoare în mod sistematic în grădinițe și școli;
	-	Monitorizarea gradului de poluare a aerului, proiect privind identificarea durității apei (prezintă nitriți și nitrați în cantități considerabile), solului;
	-	Program de restructurare a activităților gospodărești pentru eliminarea surselor de poluare a aerului, apei și solului;
	-	Program de conștientizare a populației comunei asupra riscurilor de expunere la poluare și a măsurilor de evitare a poluării mediului înconjurător;
	-	Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor ecologice
	-	Extinderea rețelei de canalizare;
	-	Investiții ce urmăresc stoparea poluării, respectiv depoluarea râurilor și lacurilor, inclusiv acțiuni de repopulare a acestora
	Materiale	Depoluare naturală (macrofite)
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	Umane	Reprezentanții societății civile, personal specializat pentru aplicarea proiectelor
Observații		

18. Protecția sănătății umane		
Resurse existente	Resurse umane	1 medic de familie; 1 farmacist 2 asisteți medicali
	Resurse materiale	3 cabinete medicale; 1 farmacie umană;
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Program de conștientizare a populației cu privire la expunerea agenți nocivi în diferite	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	<p>situații și necesitatea unor măsuri drastice de protejare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Construirea unui staționar pentru supravegherea stării de sănătate; - Modernizarea cabinetelor medicale pentru asigurarea serviciilor de sănătate la standarde înalte; - Program de educare a populației pentru adoptarea unui mod de viață sănătos; - Monitorizarea unor factori de risc pentru sănătatea umană: poluare chimică, zgomot, stres; - Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor moderne de sănătate umană; - Înființarea unui centru social; - Înființare cabinet veterinar 	
Mijloace de realizare	Materiale	Clădiri și mijloace de comunicare și transfer de cunoștințe
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase, resurse private, fonduri europene
	Umane	Specialiști și voluntari

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Observații	Focalizarea politicii administrației publice pe satisfacerea nevoilor umane
-------------------	---

19.Utilizarea durabilă a resurselor naturale		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei Raci
	Resurse materiale	1248 ha teren arabil, 306 ha pășune, 44 ha fânețe, 7 ha vii, 73 ha livezi, 631 ha pădure
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none">- Desfășurarea unei campanii de conștientizare a populației cu privire la gestionarea durabilă a resurselor locale;- Promovarea unei politici de încurajare a activităților de exploatare a resurselor regenerabile;- Utilizarea resurselor regenerabile pentru iluminatul public;	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea de planuri de gestionare și valorificare a bazinelor hidrografice; - Proiect de educare și transfer de cunoștințe cu privire la conceptul de dezvoltare durabilă și a raportului nevoi/ resurse; - 	
Mijloace de realizare	Materiale	Mijloace moderne de conducere și control al proceselor
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase, resurse private
	Umane	Proprietarii de pământ de pe raza comunei pentru resursele solului
Observații	Oportunitatea valorificării potențialului sectorului este o prioritate a Strategiei Europene	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

20.Managementul integrat al deșeurilor		
Resurse existente	Resurse umane	Colectarea deșeurilor selectiv de o firmă de salubritate
	Resurse materiale	
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Activități de educare a populației cu privire la necesitatea și modul de gestionare a deșeurilor menajere solide; - Dotarea cu infrastructura necesară pentru colectarea selectivă a deșeurilor – achiziționare pubele; - Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide; - Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor moderne de gestionare a deșeurilor; - Înființarea unui Centru de colectare/procesare primară a deșeurilor plastice; - Ecologizarea albiei râurilor - Educația ecologică trebuie promovată la toate nivelele de administrare și de vârstă 	
	Materiale	Infrastructura de colectare, depozitare, transport

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	Financiare	Resurse publice, resurse atrase, fonduri externe
	Umane	Personal calificat
Observații	Acest sector este determinant în crearea condițiilor optime de locuit în localitate	

21.Spații verzi		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei 3212 persoane
	Resurse materiale	Spații publice, curțile oamenilor și ale instituțiilor
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic - Amenajare spații verzi la școli, grădinițe, - Amenajare parc; - Realizarea unor spații verzi; - Program de conștientizare și educare a populației la toate nivelurile de vârstă. - Înființare parc fotovoltaic 	
Mijloace de realizare	Materiale	Acces la material biologic adecvat
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri atrase, fonduri publice, fonduri externe

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Umane	Acces la consultanță peisagistică
Observații	Pentru locuitorii comunei amenajările peisagistice trebuie să devină un factor de confort și sănătate	

22.Administrație publică		
Resurse existente	Resurse umane	angajații Primăriei Comunei Raci;
	Resurse materiale	Sediu propriu
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	<ul style="list-style-type: none"> - Programe de dotare și întărire instituțională a administrației publice; - Dotare la standarde corespunzătoare pentru îmbunătățirea calității serviciilor oferite populației, inclusiv cu echipamente IT de ultimă generație care să permită menținerea înregistrărilor (de taxe și impozite, de terenuri, etc.) în condiții corespunzătoare și care să contribuie la scurtarea timpului de rezolvare a problemelor care apar. - Dotarea cu echipamente IT – hardware, software, licențe; - Dotarea cu echipamente pentru protecție civilă: 	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	<ul style="list-style-type: none">- Achiziționare sisteme și programe informatice pentru compartimente;- Cadastru gratuit teren extravilan- Înființare rețea puncte de internet gratuit pe raza comunei Raci- înființare rețea camere supraveghere video pe raza comunei Raci- Construire sediu primărie- Achiziționare utilaje pentru situații de urgență- Înființarea unui sistem de plată a facturilor (Pay Point);- Achiziționarea de servicii publicitare pentru promovarea obiectivelor din comună;- Achiziționare sistem de alarmare;- Programe de perfecționare a personalului propriu, inclusiv familiarizarea cu programe informatice pentru menținerea înregistrărilor (cadastru, taxe si impozite, etc.) ;- Constituirea de parteneriate public private pentru exploatarea unor investiții ale comunității și pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public;
--	--

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	<ul style="list-style-type: none"> - Programe de perfecționare pentru accesarea fondurilor europene și pentru pregătirea cetățenilor comunei, potențiali solicitanți de fonduri pentru dezvoltare comunitară; - Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru a permite participarea cetățenilor la luarea deciziilor și implicarea acestora. - Arhivarea documentelor; - Extindere arhivă; - Înființare adăposturi pentru animale fără stăpân - Registru electronic național al nomenclatoarelor stradale (RENNS) 	
	Materiale	Patrimoniul public și privat al comunei
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri bugetare și fonduri externe
	Umane	Creșterea numărului de salariați ai Primăriei pentru a se mări calitatea actului de administrație publică

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Observații	Creșterea autonomiei administrației publice locale presupune constituirea mijloacelor adecvate a aplicare și urmărirea a consecințelor politicii economice, sociale și ecologice și a impactului asupra cetățenilor și bunurilor lor.
-------------------	---

V. Direcțiile strategice de dezvoltare a comunei

Prezenta strategie se referă doar la domenii de intervenție în care are atribuții Consiliul Local, fiind excluse domeniile care nu cad în sarcina acestei instituții, cum ar fi activitățile private în domeniul economic. Aceste activități private pot fi însă sprijinite de către administrația locală, mai ales că în viitor vor aduce venituri la bugetul local. Strategia se referă și la acele posibilități ale autorităților locale de a sprijini dezvoltarea economică și socială a comunității.

Pentru implementarea anumitor măsuri este nevoie de o conlucrare cu alte autorități locale vecine și cu Consiliul Județean Dâmbovița, precum și cu alte

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

instituții abilitate. Este vorba mai ales de infrastructura mare, unde se impun colaborări cu diverși parteneri.

Consiliul Local al Comunei va stabili ordinea priorităților în funcție de nevoile locale și de resursele financiare disponibile.

Obiectivul general al strategiei de dezvoltare:

Dezvoltarea echilibrată și armonioasă a comunei, prin crearea și susținerea unui mediu economico – social competitiv, stabil, sănătos și diversificat, care să asigure creșterea economică în ritm continuu și Creșterea calității vieții cetățenilor.

Obiective specifice principale:

- Îmbunătățirea infrastructurii fizice a comunei pentru sprijinirea dezvoltării socio-economice durabile ;
- Asigurarea protecției și calității mediului înconjurător în vederea creșterii standardului de viață al locuitorilor și dezvoltării durabile a comunei Raci.
- Îmbunătățirea serviciilor sociale furnizate pentru comunitatea locală și asigurarea echității, egalității de șansă și facilitarea integrării sociale și pe piața muncii a grupurilor defavorizate.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Dezvoltarea sistemului de învățământ la nivelul comunei Raci, prin îmbunătățirea infrastructurii și a dotărilor, crearea cadrului pentru desfășurarea de activități extracurriculare, creșterea calității și diversificarea serviciilor educaționale.
- Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și susținerea ofertei de servicii medicale în vederea asigurării accesului tuturor categoriilor de locuitori la serviciile de sănătate de bază.
- Dezvoltarea culturii locale, prin reabilitarea obiectivelor de patrimoniu cultural, punerea în valoare a resurselor antropice și crearea de facilități pentru petrecerea timpului liber.
- Dezvoltarea durabilă a sectorului turistic în comună prin promovarea potențialului cultural local și crearea condițiilor pentru dezvoltarea unui turism de agrement.
- Crearea unei game largi de servicii destinate tinerilor, accesibile, de calitate și adaptabile nevoilor individuale și globale ale acestora care să prevină, să limiteze, să combată situațiile de marginalizare socială a tinerilor, să recupereze și să reintegreze social tinerii aflați în situații de risc.
- Revigorarea și diversificarea economiei locale, bază a dezvoltării socio-economice a comunei Raci,
- Diversificarea economiei locale prin sprijinirea micilor afaceri și promovarea antreprenoriatului.

- Creșterea capacității administrației publice locale de furnizare a serviciilor către populație și de sprijinire a dezvoltării mediului de afaceri local.

Obiective pe termen mediu și lung pe sectoare de activitate:

1. EDUCAȚIE

- Asigurarea unui sistem educațional performant, flexibil și adaptat condițiilor din mediul rural;
- Facilitarea accesului pentru toți la educație;
- Modernizarea infrastructurii de educație și asigurarea dotărilor, inclusiv IT, necesare desfășurării unui proces educațional competent și competitiv;
- Facilitarea accesului la formare profesională continuă a adulților;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii specifice pentru educație sportivă cu baze materiale corespunzătoare;
- Implementarea de programe școlare pentru formarea comportamentului și deprinderilor privind protecția mediului;

2. CULTURĂ ȘI ARTĂ

- Diversificarea activităților culturale la nivelul comunei;
- Modernizarea infrastructurii de cultură, întreținerea și conservarea obiectivelor culturale;
- Facilitarea accesului la informații prin intermediul structurilor de cultură;

- Revitalizarea practicilor tradiționale /artei populare, valorificarea acestora și asigurarea transmiterii către generațiile viitoare.

3. SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

- Asigurarea de servicii medicale suficiente și la standarde europene;
- Facilitarea accesului populației la servicii medicale de calitate; -
- Dezvoltarea unui program complex pentru informarea și educarea populației în spiritul unui mod de viață sănătos;
- Efectuarea unui studiu pentru identificarea factorilor de risc asupra calității vieții și aplicarea soluțiilor corespunzătoare;
- Îmbunătățirea calității serviciilor sociale;
- Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru diverse proiecte/programe sociale (asistarea mamelor singure, consiliere psihologică pentru copii, etc.) sau identificarea actorilor locali care să preia administrarea serviciilor sociale;
- Dezvoltarea infrastructurii serviciilor de asistență socială prin crearea de centre pentru bătrâni, persoane defavorizate, persoane cu nivel scăzut de trai, etc.

4. INFRASTRUCTURA

- Creșterea standardului de viață pentru locuitorii comunei;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Crearea de condiții de viață atractive atât pentru menținerea populației tinere în localitate cât și pentru atragerea populației care ar dori să se stabilească în comună;
- Crearea de condiții și facilități pentru familiile monoparentale, familiile tinere cu copii, persoane defavorizate;
- Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin creșterea gradului de informatizare ca urmare a introducerii tehnologiei IT, atât în instituțiile publice (primărie, școli, cămine culturale, etc.), cât și în gospodăriile populației;
- Crearea de noi locuri de muncă, în diverse domenii de activitate (inclusiv domenii non-agricole) cu venituri suficiente pentru a asigura un nivel de trai decent;

- Facilitarea accesului la formare profesională în vederea calificării sau recalificării pentru reconversia profesională în domenii căutate pe piața forței de muncă.
- Informarea și conștientizarea locuitorilor comunei cu privire la necesitatea racordării la rețeaua tehnico-edilitară pentru eliminarea riscului expunerii la poluare și agenți patogeni;
- Asigurarea de dotări edilitare complete și funcționale, capabile să deservească necesitățile locuitorilor comunei, în condiții civilizate;
- Facilitarea accesului tuturor locuitorilor comunei la rețeaua tehnico-edilitară.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Crearea unei rețele de drumuri la standarde UE, care să deservească necesitățile locuitorilor comunei și să asigure cadrul necesar pentru dezvoltarea activităților economice;
- Modernizarea infrastructurii de drumuri și transport în acord cu normele privind protecția mediului înconjurător;
- Creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a locuitorilor comunei.

5. AGRICULTURA

- Creșterea productivității în sectorul agricol și zootehnic, reducerea populației ocupate în agricultura de subzistență;
- Diversificarea activităților agricole generatoare de venit;
- Promovarea unor politici agricole care să dezvolte practici de agricultură durabilă, să conducă la performanță și la valorificarea biomasei (nealimentar);
- Dezvoltarea unei agriculturi ecologice care și-ar putea găsi piața de desfacere în Uniunea Europeană;
- Promovarea unei politici adecvate în domeniul resurselor umane care lucrează în agricultură;
- Promovarea unei politici de mecanizare a agriculturii;
- Organizarea de exploatații agricole pentru culturi performante.

6. INDUSTRIE – COMERȚ – SERVICII

- Crearea condițiilor necesare pentru desfășurarea unui comerț civilizat pe raza comunei, comerț care să respecte reglementările în vigoare și care să nu pericliteze sănătatea populației;
- Asigurarea facilităților necesare (utilități) pentru localizarea de afaceri în comună;
- Alinierea la standardele aprobate a activităților comerciale;
- Promovarea unor tehnici eficiente de marketing;
- Creșterea calității serviciilor pe raza comunei;
- Promovarea unei politici de asociere a întreprinzătorilor locali și atrași pentru dezvoltarea unor activități economice în domeniul serviciilor;
- Facilitarea accesului la servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene;
- Promovarea spiritului antreprenorial în rândul populației comunei prin organizarea a diverse forme de pregătire în domeniu;
- Promovarea, la toate nivelurile de administrare și de vârstă, a conceptelor moderne de gestionare a deșeurilor.

7. TURISM

- Promovarea unei politici de încurajare a activităților de interes turistic în asociere cu alte activități care pot căpăta specific local;

- Crearea infrastructurii pentru turism și agroturism – căi de acces și alte utilități;
- Sprijinirea întreprinzătorilor privați în deschiderea de afaceri în domeniu – pensiuni turistice, etc.;
- Sprijin și asistență pentru accesarea fondurilor disponibile (FDR, FEADR, etc.);
- Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru valorificarea zonelor cu potențial turistic/agroturistic.

8. MANAGEMENTUL ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI

- Creșterea potențialului economic al comunei și reducerea cheltuielilor de întreținere a infrastructurii prin investiții în domeniul sus menționat;
- Efectuarea unui studiu hidrogeologic pentru a identifica problemele comunei în domeniul sus menționat;
- Amenajarea albiilor apelor și regularizarea canalelor cu torent în zonele afectate sau cu risc de a fi afectate;
- Împădurirea suprafețelor degradate sau afectate de alunecări de teren;
- Efectuarea unui studiu cu privire la posibilitatea irigației terenurilor arabile, concomitent cu dezvoltarea economiei agrare.

9. MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Elaborarea unui proiect de educare și transfer de cunoștințe cu privire la conceptul de dezvoltare durabilă;
- Promovarea unei politici de încurajare a activităților de exploatare a resurselor regenerabile;
- Aplicarea unui program de educare a populației pentru adoptarea unui mod de viață sănătos, promovarea conceptelor moderne privind sănătatea umană;
- Monitorizarea gradului de poluare a aerului, proiect privind identificarea durității apei, solului;
- Stoparea poluării și depoluarea cursurilor de apă, inclusiv repopularea piscicolă a acestora;
- Restructurarea activităților gospodărești pentru eliminarea surselor de poluare a aerului, apei și solului;
- Reducerea poluării prin înființarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor;
- Rezolvarea situației canalizării - închiderea foselor din gospodăriile populației;
- Promovarea practicilor de agricultură ecologică;
- Realizarea unor sisteme de alarmare a populației din zonele potențial a fi afectate de fenomene de poluare;
- Identificarea și aplicarea soluțiilor de stopare a poluării și de restaurare ecologică.

- Îmbunătățirea calității vieții și creșterea gradului de confort pentru populația comunei prin amenajarea spațiilor verzi din comună;
- Dezvoltarea unui program de educație ecologică a locuitorilor comunei;
- Elaborarea unui proiect comunitar de amenajare a spațiilor verzi;
- Creșterea gradului de curățenie a comunei și reducerea poluării prin înființarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor;
- Creșterea nivelului de cunoștințe a populației cu privire la depozitarea neorganizată a deșeurilor solide post-utilizare și arderea poluantă a unor materiale post – utilizare (cauciuc, mase plastice, textile sintetice);
- Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide;
- Promovarea, la toate nivelurile de administrare și de vârstă, a conceptelor moderne de gestionare a deșeurilor.

10.ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ

10.1 Întărire instituțională

- Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de administrația publică locală prin întărirea capacității instituționale, dotare la standarde corespunzătoare (inclusiv în IT);
- Elaborarea unui sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale și consolidarea cadrului instituțional;

- Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru creșterea participării cetățenilor la viața comunei – stabilirea unor modalități de consultare a cetățenilor și implicarea acestora în procesul decizional;
- Orientarea serviciilor publice către necesitățile locuitorilor comunei;
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii comunității;
- Creșterea nivelului de accesare a fondurilor externe nerambursabile oportune pentru dezvoltarea comunității;
- Eficientizarea gestionării mijloacelor publice;
- Reevaluarea sistemului de servicii publice și orientarea unor activități către domeniul privat;
- Crearea unui sistem de monitorizare și evaluarea a calității serviciilor publice oferite locuitorilor comunei;
- Eliminarea blocajelor birocratice și implementarea unui sistem de management al calității în serviciile publice.

10.2 Promovarea și dezvoltarea parteneriatelor public-private

- Constituirea de parteneriate public – private pentru exploatarea unor investiții ale comunității și pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public: identificarea actorilor locali care pot fi implicați;
- Încurajarea formelor de asociere a societății civile pentru participarea la viața publică a comunității – identificarea nucleelor existente și potențiale și sprijinirea acestora;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Sprijinirea ONG-urilor care desfășoară activități în folosul locuitorilor comunei;
- Elaborarea de proiecte investiționale comune cu sectorul economic privat, în diverse domenii (social, cultural, turism, mediu, etc.).

10.3 Creșterea calității resurselor umane

- Identificarea necesităților și oportunităților de instruire;
- Derularea unor programe de perfecționare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu;
- Programe de perfecționare pentru accesarea fondurilor europene și pentru pregătirea cetățenilor comunei, potențiali solicitanți de fonduri pentru dezvoltare comunitară ;
- Elaborarea unui regulament de organizare și funcționare a personalului din administrația publică;
- Încadrarea corectă a personalului pe funcții și activități bine definite, în funcție de pregătire și experiență;
- Asigurarea transparenței în funcționarea sistemului instituțional pentru fiecare angajat;
- Creșterea responsabilității și a independenței profesionale a funcționarilor publici.

10.4 Consolidarea managementului finanțelor publice

- Aplicarea de măsuri concrete și fezabile pentru obținerea veniturilor proprii, crearea și menținerea echilibrului bugetar;
- Elaborarea unei strategii pentru obținerea de fonduri extrabugetare care să susțină proiecte/programe de interes local;
- Sprijinirea dezvoltării antreprenoriatului ca instrument esențial al economiei de piață;
- Aplicarea unui management financiar riguros care să permită un control strict și eficient asupra executării bugetului;
- Planificarea eficientă a cheltuielilor și veniturilor;
- Aplicarea de măsuri concrete de control asupra cheltuielilor publice;
- Dezvoltarea unui program pentru administrarea corespunzătoare a banilor publici.

10.5 Managementul informațiilor

- Racordarea instituțiilor, a agenților economici și a populației la sistemele actuale de comunicare;
- Construirea de parteneriate cu agenți privați și implicarea acestora în activități comerciale în sfera IT, eventual asigurarea de spații în căminul cultural pentru înființarea și derularea de activități specifice;
- Analizarea nevoilor în domeniul IT și informatizarea serviciilor oferite cetățenilor de către primărie (registru agricol, taxe și impozite, evidența populației, etc.);

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Coordonarea cu alte activități a acestui domeniu – înființarea punctului de informare și conectarea la surse de informare locale, județene și naționale.
- Aducerea informației europene și guvernamentale în fața populației locale în scopul fructificării oportunităților legate de integrarea în Uniunea Europeană – accesarea de fonduri structurale, absorbției fondurilor comunitare și în special al fondurilor de dezvoltare agricolă – deschidere de noi afaceri, infrastructura rurală, etc.

VI. Planul de acțiune pe domenii prioritare de intervenție

1. Educație	
Acțiuni propuse	Durata
Asigurare masă caldă în școli și grădinițe	1-3
Reabilitarea/modernizarea și dotarea unităților de învățământ (mobiliu nou Săli de clasă, aviziere);	1-4
Dotări IT ale unităților de învățământ – echipamentele se uzează;	1-2
Amenajare teren de sport;	1-3

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Amenajare spații de joacă la Grădinițe;	1-2
Construire unei săli de sport în localitate;	1-2
Înființare/ amenajare baze sportive în fiecare sat din comună;	1-4
Achiziționare microbuze școlare;	1-2
Amenajare curți și împrejurimi la grădinițe, școli și parcuri;	1-3
Achiziționarea periodică de materiale didactice pentru desfășurarea activităților;	1-7
Deșfășurarea în mod sistematic a unor programe privind formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu în grădinițe și școli; conștientizarea cadrelor didactice în ceea ce privește influența și rolul de formator.	1-7
Dotare after school	1-7
Derularea de programe școlare tip “școala după școală”, accesibile tuturor copiilor	1-5
Responsabili <ul style="list-style-type: none"> - Compartiment achiziții publice - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte 	
Resurse disponibile <ul style="list-style-type: none"> - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale – Ministerul Educației și Cercetării Împrumuturi. - PO Capital Uman - PO Regional – Axa Prioritară 10 	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- PNDR-Măsura 7, Submăsura 7.2
- Program Național Dezvoltare Locală
- Fonduri europene Grupuri de Acțiune Locală (GAL)

Etape pentru finanțarea proiectului

- Realizare SF
- Obținere avize
- Analiza situației actuale și a necesarului în ceea ce privește dotarea (inclusiv IT)
- Efectuarea unui studiu cu privire la necesitatea spațiilor pentru sport, precum și a unei analize de cost
- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe
- Programe/campanii educaționale privind protecția mediului

2. Cultură și artă	
Acțiuni propuse	Durata
Reabilitare, modernizare și dotare Cămin Cultural	1-3
Îmbogățirea fondului de carte al bibliotecii comunale;	1-2
Restaurarea, consolidarea, conservarea și punerea în valoare, a monumentelor istorice	1-2

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Restaurarea, consolidarea, conservarea și punerea în valoare a monumentelor ridicate în cinstea eroilor căzuți în primul și al doilea război mondial	1-2
Dotare bibliotecă comunală;	1-2
Înființare punct de informare în cadrul căminului cultural	1-3
Amenajare curți și împrejurimi la căminele culturale;	1-4
Responsabili <ul style="list-style-type: none">- Compartiment achiziții publice- Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte- Biblioteca comunală	
Resurse disponibile <ul style="list-style-type: none">- Fonduri locale,- Fonduri guvernamentale – Ministerul Culturii- Împrumuturi- PO Capital Uman- PO Regional – Axa Prioritară 5- PNDR – Măsura 7, Submăsura 7.2, 7.6	
Etape pentru finanțarea proiectului <p>Identificarea de actori locali care să investească; Identificarea agenților economici interesați în construirea de parteneriate pentru susținerea activităților culturale și cointeresarea acestora pentru investiții în infrastructură</p> <ul style="list-style-type: none">- Pregătire cerere/ documente specifice- Obținere avize	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe
- Organizare programe culturale

3.Sănătate	
Acțiuni propuse	Durata
Reabilitare, modernizare, dotare cabinete medicale;	1-5
Construire cabinet veterinar	1-5
Studiu în vederea stabilirii calității apelor de la sursele de apă subterane și de suprafață de pe teritoriul comunei;	1-2
Program complex de asigurare a securității umane față de expunerea la riscul de îmbolnăvire.	1-2
Responsabili	
<ul style="list-style-type: none">- Serviciu asistență social și comunitară- Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile	
<ul style="list-style-type: none">- Fonduri locale,- Fonduri guvernamentale – Ministerul Sănătății- Împrumuturi- PO Capital Uman- Axa prioritară 4, Obiectiv specific 4.2- PO Regional Axa prioritară 8	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Etape pentru finanțarea proiectului

- Efectuarea unui studiu local pentru identificarea direcțiilor de dezvoltare a asistenței medicale
- Pregătire SF
- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare

4.Asistență socială	
Acțiuni propuse	Durata
Consiliere psihologică pentru copiii abandonati/lăsați în grija altor persoane din cadrul ori din afara familiei;	1-7
Construirea unui centru de zi destinat persoanelor defavorizate;	1-2
Construirea unui centru pentru persoane vârstnice;	1-2
Înființare post de psiholog și personal specializat în vederea consilierii persoanelor cu probleme (mame singure-familii monoparentale; persoane care consumă alcool și alte persoane aflate în dificultate);	1-2
Înființare posturi de asistent social;	1-2
Campanii de conștientizare a populației cu privire la necesitatea serviciilor de asistență socială;	1-7

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Identificarea de potențiali actori locali (parohii, ONG-uri, etc.) care să preia administrarea sau să sprijine aceste servicii.	1-7
Responsabili <ul style="list-style-type: none"> - Compartiment asistență socială , stare civilă și registru agricol 	
Resurse disponibile <ul style="list-style-type: none"> - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale – Ministerul Muncii și Protecției Sociale - Împrumuturi, - PO Capital Uman- Axa prioritară 4, Obiectiv specific 4.2 - PNDR – Măsura 7, Submăsura 7.2 - PO Regional Axa prioritară 8 	
Etape pentru finanțarea proiectului <ul style="list-style-type: none"> - Realizare analiză socială - Elaborarea unui plan de servicii sociale - Realizare expertiza tehnică - Pregătire SF - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare 	

5.Ordine și siguranță publică	
Acțiuni propuse	Durata

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Campanii de educație a populației în spiritul respectării legii	1-7
Construire sediu poliție	1-5
Responsabili	
- Compartiment administrativ	
Resurse disponibile	
- Fonduri locale	

6. Condiții de locuit	
Acțiuni propuse	Durata
Aplicarea Codului construcțiilor privind locuințele (reabilitarea celor vechi și construirea altora noi);	1-7
Acțiune educativă de conștientizare a locuitorilor cu privire la exigențele condițiilor de locuit;	1-7
Responsabili	
<ul style="list-style-type: none"> - Compartiment achiziții publice - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte - Compartiment autorizări și disciplină în construcții 	
Resurse disponibile	
<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale 	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Etape pentru finanțarea proiectului

- Efectuarea unui studiu local pentru identificarea nevoilor
- Pregătire SF
- Obținere aviz
- Pregătire cerere de finanțare

7.Tehnico-edilitar	
Acțiuni propuse	Durata
Extindere rețelei de canalizare	1-4
Înființarea rețelei de gaz;	1-4
Extinderea rețelei de furnizare a apei potabile în comuna Raci;	1-4
Program de conștientizare a cetățenilor cu privire la necesitatea racordării la rețeaua edilitară pentru eliminarea expunerii la poluare și agenți patogeni.	1-7
Responsabili	
<ul style="list-style-type: none">- Compartiment achiziții publice- Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile	
<ul style="list-style-type: none">- Fonduri locale,- Fonduri guvernamentale	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<ul style="list-style-type: none"> - Împrumuturi - PNDR, Măsura 7, Submăsura 7.2
Etape pentru finanțarea proiectului <ul style="list-style-type: none"> - Realizare SF - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe

8.Rețea energetică	
Acțiuni propuse	Durata
Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public;	1-3
Modernizarea iluminatului public cu led;	1-2
Valorificarea resurselor energetice regenerabile – eoliene, energia solară;	1-7
Proiecte de asociere a culturilor agricole cu valorificarea energetică produselor agricole.	1-7
Responsabili <ul style="list-style-type: none"> - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură 	
Resurse disponibile <ul style="list-style-type: none"> - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale 	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

<ul style="list-style-type: none">- Împrumuturi- PNDR, Măsura 7, Submăsura 7.2
Etape pentru finanțarea proiectului <ul style="list-style-type: none">- Realizare SF- Obținere avize- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe

9.Rețea de transport	
Acțiuni propuse	Durata
Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere din comună	1-4
Reabilitarea și modernizarea drumurilor de exploatație;	1-4
Amenajare refugii de călători;	1-2
Modernizarea rețelelor de transport rutier (drumuri comunale): lucrări canalizare, rețele apa, asfaltare, rigole scurgere, rampe de acces persoane handicap;	1-4
Reabilitare și modernizare stații de autobuz	1-2
Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor;	1-4

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Evaluări periodice ale necesarului de transport de persoane și de marfă din zona și promovarea acestuia în rândul transportatorilor locali.	1-7
Semnalizarea adecvată a intersecțiilor și trecerilor de pietoni	1-3
Reabilitarea/modernizarea parcărilor existente, inclusiv lărgirea acestora	1-3
Poduri și podețe reabilite/construcție nouă	1-5
Construcția de piste pentru bicicliști	1-2
Amplasarea de indicatoare rutiere de intrare și ieșire din localitate	1-3
Responsabili <ul style="list-style-type: none">- Compartiment achiziții publice- Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte- Compartiment administrativ	
Resurse disponibile <ul style="list-style-type: none">- Fonduri locale;- Fonduri guvernamentale- Împrumuturi- PNDR, Măsura 7, Submăsura 7.2	
Etape pentru finanțarea proiectului <ul style="list-style-type: none">- Realizare SF- Obținere avize- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

10.Agricultură	
Acțiuni propuse	Durata
Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor	1-7
Reabilitarea torenților, versanților în zonele de risc de eroziune și execuția lucrărilor de îndiguire în zonele de risc de inundații;	1-7
Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare;	1-2
Înființarea unui depozit de legume-fructe ;	1-2
Ecologizarea albiei râurilor;	1-3
Promovarea unei politici agricole care să conducă la performanța și la valorificarea biomasei (nealimentar);	1-2
Promovarea unei politici adecvate în domeniul resurselor umane care lucrează în agricultură;	1-7
Responsabili <ul style="list-style-type: none">- Compartiment registru agricol- Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultura	
Resurse disponibile <ul style="list-style-type: none">- Fonduri locale,- Fonduri guvernamentale- Fonduri private- Împrumuturi	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- PNDR – Masura 4
Etape pentru finanțarea proiectului
- Asigurarea de consultanță agricolă de specialitate
- Organizarea de întâlniri de informare
- Sprijinirea persoanelor fizice și juridice care pregătesc proiecte să obțină avizele necesare
- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare

11.Industrie	
Acțiuni propuse	Durata
Acțiuni de sprijinire a mediului de afaceri local;	1-7
Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor	1-2
Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare;	1-2
Înființarea unui depozit de legume-fructe ;	1-2
Sprijin pentru dezvoltarea industriei bazate pe prelucrarea resurselor agricole;	1-3
Acordarea de sprijin pentru înființarea de asociații și grupuri de producători locali în vederea amplificării producției și comercializării produselor locale;	1-7

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Promovarea spiritului antreprenorial pentru dezvoltarea unor activități de producție pentru valorificarea resurselor locale	1-7
Responsabili <ul style="list-style-type: none"> - Compartiment registru agricol - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte 	
Resurse disponibile <ul style="list-style-type: none"> - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale– ANIMMC - Fonduri private - Împrumuturi, - PNDR – Măsura 6, Submăsura 6.2, 6.4 	
Etape pentru finanțarea proiectului <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea de consultanță de specialitate - Organizarea de întâlniri de informare - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare 	

12.Comerț și alimentație publică	
Acțiuni propuse	Durata

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Alinierea la standardele aprobate a activităților comerciale;	1-4
Înființarea unor spații comerciale de alimentație publică de tip SUPERMARKET	1-3
Responsabili <ul style="list-style-type: none"> - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte 	
Resurse disponibile <ul style="list-style-type: none"> - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Fonduri private - Împrumuturi, - PNDR – Măsura 6, Submăsura 6.2, 6.4 	
Etape pentru finanțarea proiectului <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea de consultanță de specialitate - Organizarea de întâlniri de informare - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare 	

13. Servicii	
Acțiuni propuse	Durata

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Înființare punct bancar	1-2
Înființare unități reparații electrocasnice și electronice;cizmărie; croitorie, secții pentru reparații utilaje agricole	1-2
Punct de informare a populației cu privire la legislația europeană	1-3
Responsabili <ul style="list-style-type: none">- Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile <ul style="list-style-type: none">- Fonduri locale,- Fonduri guvernamentale- Fonduri private- Împrumuturi- PO Capital Uman –Axa prioritară 3, OS 3.7- PNDR – Măsura 6, Submăsura 6.2, 6.4	
Etape pentru finanțarea proiectului <ul style="list-style-type: none">- Servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene- Organizarea de întâlniri de informare	

14.Turism

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Acțiuni propuse	Durata
Modernizarea infrastructurii;	1-3
Valorificarea zonei cu potențial turistic;	1-7
Identificarea potențialilor investitori în turism/agroturism;	1-2
Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic	1-3
Construire pensiuni agro turistice;	1-3
Promovarea traseelor turistice existente	1-3
Amenajarea traseelor turistice existente în comună;	1-3
Informare și asistență privind fondurile interne și externe disponibile;	1-7
Accesarea fondurilor disponibile (POR, PNDR etc.)	1-3
Responsabili <ul style="list-style-type: none">- Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură- Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile <ul style="list-style-type: none">- Fonduri locale- Fonduri guvernamentale- Fonduri private- Împrumuturi- POR – axa prioritară 7	
Etape pentru finanțarea proiectului <ul style="list-style-type: none">- Servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Organizarea de întâlniri de informare
- Sprijinirea întreprinzătorilor privați în deschiderea de afaceri în domeniu

15.Managementul teritoriului	
Acțiuni propuse	Durata
Crearea unei mentalități de abordare a vieții sociale și economice locale în care teritoriul constituie o resursă;	1-7
Studii și cercetări privind zonarea teritoriului pe criterii de potențial economic, social, ecologic, tehnologic și crearea conceptelor necesare de valorificare a acestui potențial - completare, finalizare;	1-7
Definitivarea reconstituirii proprietății asupra terenurilor și clădirilor;	1-7
Adoptarea unui concept european de organizare teritorială pentru îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare rurală;	1-7
Achiziționarea de mobilier stradal (bănci, coșuri de gunoi, ghivece cu flori, etc)	1-2
Înființare parc fotovoltaic	1-2

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Responsabili

- Compartiment juridic și relații publice

Compartiment administrativ

Resurse disponibile

- Fonduri locale,
- Fonduri guvernamentale

Fonduri private

16.Amenajarea teritoriului	
Acțiuni propuse	Durata
Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare și asigurare acces;	1-2
Constituirea și actualizarea permanentă a unei baze de date privind situația teritoriului;	1-7
Responsabili	
- Compartiment administrativ	
- Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură	
- Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Resurse disponibile

- Fonduri locale,
- Fonduri guvernamentale
- Fonduri private

17.Managementul integrat al deșeurilor	
Acțiuni propuse	Durata
Activități de educare a populației cu privire la necesitatea și modul de gestionare a deșeurilor menajere solide;	1-7
Dotarea cu infrastructura necesară pentru colectarea selectivă a deșeurilor – achiziționare pubele;	1-2
Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide;	1-3
Înființarea unui Centru de colectare/ procesare primară a deșeurilor plastice;	1-3

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Ecologizarea albiei râurilor	1-3
Investiții ce urmăresc stoparea poluării, respectiv depoluarea râurilor și lacurilor, inclusiv acțiuni de repopulare a acestora	1-3
Responsabili Compartiment administrativ Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile Fonduri locale, Fonduri guvernamentale, PNDR, Masura 7, Submasura 7.2	

18.Spații verzi	
Acțiuni propuse	Durata
Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic	1-4
Amenajare spații verzi la școli, grădinițe, cămine culturale;	1-2
Amenajare parc;	1-3
Realizarea unor spații verzi;	1-4

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Program de conștientizare și educare a populației la toate nivelurile de vârstă.	1-7
Înființare parc fotovoltaic	1-2
Responsabili <ul style="list-style-type: none">- Compartiment registru agricol- Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile <ul style="list-style-type: none">- Fonduri locale,- Fonduri guvernamentale,- Fonduri private,- Împrumuturi,- PNDR – Măsura 7, Submăsura 7.2- PO Infrastructura mare	
Etape pentru finanțarea proiectului <ul style="list-style-type: none">- Consultarea populației cu privire la locațiile spațiilor de joacă și de agrement- Campanii de educare a populației- Analize și studii privind soluțiile tehnice de realizare a investiției- Realizare SF și analize de cost- Obținere avize- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

19.Administrație publică	
Acțiuni propuse	Durata
Construire sediu nou primărie	1-7
Dotarea cu echipamente IT – hardware, software, licențe;	1-3
Dotarea cu echipamente pentru protecție civilă:	1-3
Achiziționare sisteme și programe informatice pentru compartimente;	1-7
Achiziționare mașină de tonaj pentru drumuri, mașină pentru dezăpezit și mașină de teren;	1-3
Înființarea unui sistem de plată a facturilor (Pay Point);	1-2
Achiziționare sistem de alarmare;	1-5
Intabularea imobilelor ce aparțin domeniului public și privat în vederea atestării inventarului prin hotărâre de consiliu local	1-4
Cadastru gratuit teren extravilan	1-4
Înființare rețea puncte de internet gratuit pe raza comunei Raci	1-2
Înființare rețea camere supraveghere video pe raza comunei Raci	1-2
Arhivarea documentelor	2-3
Extindere arhivă	1-3
Înființare adăposturi pentru animale fără stăpân	3-6
Programe de constituire și dezvoltare a bazei de utilaje și echipamente pentru intervenții în cazuri de forță majoră – identificarea surselor potențiale de finanțare	3-6

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Registru electronic national al nomenclatoarelor stradale (RENNS)	1-3
Responsabili	
- Compartiment administrativ	
Resurse disponibile	
<ul style="list-style-type: none"> - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Împrumuturi - PO Capacitate Administrativă - PNDR – Măsura 19, Submăsura 19.1, 19.2 	
Etape pentru finanțarea proiectului	
<ul style="list-style-type: none"> - Pregătire SF - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare 	

20. Resurse umane	
Acțiuni propuse	Durata
Organizare/participare la programe de formare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu	1-7
Responsabili	
Compartiment administrativ	
Resurse disponibile	

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Fonduri locale, guvernamentale

Împrumuturi

PO Capital Uman

PO Dezvoltarea capacității administrative – axa 1

Etape pentru finanțarea proiectului

Analiza nevoilor de formare ale angajaților

Pregătire cerere de finanțare și documentație conexă

21.Parteneriate publice-private	
Acțiuni propuse	Durata
Identificarea potențialilor investitori și construirea de parteneriate public private pentru dezvoltarea comunității	1-2

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Elaborarea de propuneri de proiecte pentru finanțări din fondurile destinate modernizării administrației locale	1-3
Responsabili Compartiment administrativ	
Resurse disponibil Fonduri locale, Împrumuturi guvernamentale Împrumuturi PNDR PO Dezvoltarea capacității administrative – axa 1	
Etape pentru finanțarea proiectului Pregătire SF Obținere avize Pregătire cerere de finanțare	

VII. Surse de finanțare pentru perioada 2021-2027

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Având în vedere că până la data elaborării prezentei strategii nu a fost publicate programele operaționale care pot fi accesate pentru perioada de programare 2021-2027 prezentăm mai jos sursele de finanțare aferente perioadei 2014-2020. Fondurile alocate pentru perioada de programare 2014-2020 pot fi accesate și după anul 2020, perioada fiind prelungită până în anul 2023.

Pentru atingerea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă a comunei Raci au fost identificate mai multe surse de finanțare, după cum urmează:

1. Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (PNDR) – program prin care se acordă fonduri nerambursabile de la Uniunea Europeană și Guvernul României pentru dezvoltarea economico – socială a spațiului rural din România.

Investitorii au noi oportunități financiare pentru proiecte de investiții în dezvoltarea agriculturii și a zonei rurale.

Fermierii, societățile private și autoritățile publice locale au la dispoziție aproximativ 8 miliarde de euro, fonduri europene nerambursabile pentru investiții la standarde europene, eficiente și rentabile.

**PRINCIPALELE PRIORITĂȚI DE DEZVOLTARE RURALĂ
PENTRU PERIOADA DE PROGRAMARE 2014-2020**

Modernizarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole prin consolidarea acestora, deschiderea către piață și procesare a produselor agricole;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Încurajarea întineririi generațiilor de agricultori prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri;

Dezvoltarea infrastructurii rurale de bază ca precondiție pentru atragerea investițiilor în zonele rurale și crearea de noi locuri de muncă și implicit la dezvoltarea spațiului rural.

Încurajarea diversificării economiei rurale prin promovarea creării și dezvoltării IMM-urilor în sectoarele nonagricole din mediul rural;

Promovarea sectorului pomicol, ca sector cu nevoi specifice, prin intermediul unui subprogram dedicate;

Încurajarea dezvoltării locale plasate în responsabilitatea comunității prin intermediul abordării LEADER. Competența transversală a LEADER îmbunătățește competitivitatea, calitatea vieții și diversificarea economiei rurale, precum și combaterea sărăciei și excluderii sociale. Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) este instituția care asigură implementarea tehnică și financiară a PNDR 2014 - 2020

Prin Planul Național Strategic 2007 – 2013 și ulterior prin PNDR s-au conturat patru direcții (axe) prioritare pentru finanțare prin FEADR.

Prima direcție prioritară pentru dezvoltarea spațiului rural :

Axa I - ***Creșterea competitivității sectorului agricol și silvic*** - urmărește restructurarea și dezvoltarea producției agricole și silvice, dar și a industriilor prelucrătoare aferente, pentru a le face mai competitive și pentru a contribui la creșterea economică și convergența veniturilor din spațiul rural (acolo unde este

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

posibil), în paralel cu asigurarea condițiilor de trai și protecția mediului din aceste zone.

Axa II - *Îmbunătățirea mediului și a zonelor rurale* - pune accent pe menținerea și îmbunătățirea calității mediului din zonele rurale ale României prin promovarea unui management durabil atât pe suprafețele agricole, cât și pe cele forestiere. Obiectivele privind menținerea biodiversității și conservarea naturii se materializează prin sprijinirea conservării și dezvoltării pădurii, asigurarea unei ocupări echilibrate a teritoriului și dezvoltarea practicilor de management durabil al terenurilor agricole.

Nu au fost uitate mult așteptatele investiții în dezvoltarea infrastructurii și serviciilor rurale, o mai mare importanță acordându-se multifuncționalității economice a zonelor rurale, dar și conservării și punerii în valoare a patrimoniului cultural și arhitectural. Axa III - *Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale* - vizează gestionarea și facilitarea tranziției forței de muncă din sectorul agricol către alte sectoare care să le asigure un nivel de trai corespunzător din punct de vedere social și economic.

O a patra direcție (Axa IV) – **LEADER** – are în vedere implementarea unor strategii locale de dezvoltare pentru îmbunătățirea guvernării administrative la nivel rural.

DOMENII DE FINANȚARE PRIN PNDR 2020

Măsura 4 - Investiții în active fizice

Submăsura 4.1 - Investiții în exploatații agricole

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este sprijinirea investițiilor pentru creșterea competitivității exploataților agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermei (în special cele de dimensiuni medii și asocieri de ferme mici și medii) și îmbunătățirea calității activelor fixe.

OBIECTIVE:

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute;
- Restructurarea exploatațiilor de dimensiuni mici și medii și transformarea acestora în exploatații comerciale;
- Respectarea standardelor comunitare aplicabile tuturor tipurilor de investiții;
- Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin procesarea produselor la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora în vederea creării și promovării lanțurilor alimentare integrate.

BENEFICIARI:

- Fermierii, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- Cooperativele (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservește interesele membrilor;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL:

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În cazul fermelor având dimensiunea economică până la 500.000 SO (valoare producție standard) sprijinul public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- pentru proiectele care prevăd achiziții simple:
 - maximum 500.000 euro, respectiv 100.000 euro pentru fermele mici;
- pentru proiectele care prevăd construcții-montaj:
 - maximum 1.000.000 euro pentru sectorul vegetal, respectiv 200.000 euro pentru fermele mici din sectorul vegetal;
 - maximum 1.500.000 euro pentru legume în spații protejate (sere) și sectorul zootehnic, respectiv 300.000 euro pentru fermele mici din sectorul zootehnic;
- pentru proiectele care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate:
 - maximum 2.000.000 euro, respectiv 400.000 euro pentru fermele mici;

În cazul fermelor având dimensiunea economică peste 500.000 SO sprijinul public nerambursabil va fi de 30% și nu va depăși:

- pentru proiectele care prevăd achiziții simple:
 - maximum 500.000 euro;
- pentru proiectele care prevăd construcții- montaj:

- maximum 1.000.000 euro pentru sectorul vegetal, respectiv maximum 1.500.000 euro pentru legume în spații protejate (sere) și sectorul zootehnic;
- pentru proiectele care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate:
 - maximum 2.000.000 euro;

În cazul cooperativelor și a grupurilor de producători sprijinul va fi 50% fără a depăși maximum 2.000.000 euro indiferent de tipul investiției.

Submăsura 4.1a - Investiții în exploatații pomicole

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este creșterea competitivității exploatațiilor pomicole prin dotarea cu utilaje și echipamente, înființarea, modernizarea și/ sau extinderea unităților de procesare, înființarea de plantații pomicole, reconversia plantațiilor existente și creșterea suprafețelor ocupate de pepinierele pomicole.

OBIECTIVELE submăsurii 4.1a

- Creșterea competitivității, diversificarea producției, creșterea calității produselor obținute și îmbunătățirea performanței generale a exploatațiilor pomicole;
- Creșterea valorii adăugate a produselor prin sprijinirea procesării fructelor la nivel fermă și a comercializării directe a produselor obținute;
- Dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Eficientizarea costurilor de producție prin promovarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile în cadrul fermei și prin reducerea consumului de energie .

BENEFICIARII:

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- Grupurile de producători și cooperative (societăților cooperative agricole și cooperativelor agricole, constituite în baza legislației naționale în vigoare (prezentată în secțiunea Trimiteri la alte acte legislative), care activează în sectorul pomicol, cu condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri.

SPRIJINUL NERAMBURSABIL se va acorda după cum urmează:

Ferme mici, medii și obținere de material de înmulțire și material de plantare fructifer

- Ferme mici: intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 100.000 euro pentru achiziții simple;
- 300.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.);
- 450.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție, procesare, comercializare).

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Ferme medii :

- intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 200.000 euro pentru investițiile care presupun achiziții simple;

- 600.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.);

- 900.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole (producție, procesare, comercializare).

- Obținere material de înmulțire și material de plantare fructifer

- intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 600.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare).

-Ferme mari:

- intensitatea sprijinului este de 50 % din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 250.000 euro pentru investițiile care presupun achiziții simple;

- 750.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie);

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- 1.050.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole (producție, procesare, comercializare).

- Forme asociative :

- intensitatea sprijinului este de 50 % din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 350.000 euro pentru investițiile care presupun achiziții simple;

- 600.000 euro pentru obținere material de înmulțire și material de plantare fructifer

- 750.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie;

- 1.050.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole (producție, procesare, comercializare).

Submăsura 4.2 - Sprijin pentru investiții în prelucrarea/comercializarea și/ sau dezvoltarea de produse agricole

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este sprijinirea întreprinderilor care realizează investiții corporale și necorporale pentru procesarea și marketingul produselor agricole cuprinse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene, cu excepția produselor pescărești.

OBIECTIVELE submăsurii 4.2:

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Înființarea și/ sau modernizarea unităților de procesare și comercializare;
- Introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese;
- Aplicarea măsurilor de protecția mediului inclusiv scăderea consumului de energie și a emisiilor GES;
- Promovarea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- Creșterea numărului de locuri de muncă.

BENEFICIARI:

- Întreprinderile definite conform legislației naționale în vigoare;
- Cooperativele, grupurile de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de:

- 50% din totalul cheltuielilor eligibile pentru IMM-uri și grupuri de producători/cooperative
- 40% pentru alte întreprinderi
- nu va depăși:
 - o 1.000.000 Euro/ proiect pentru IMM, în cazul proiectelor care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;

- o 1.500.000 Euro/ proiect pentru alte întreprinderi pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;
- o 2.500.000 Euro/ proiect pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat (indiferent de tipul de solicitant), precum și pentru forme asociative (cooperative și grupuri de producători) în cazul proiectelor care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat.

Submăsura 4.2a - Investiții în procesarea/ marketingul produselor din sectorul pomicol

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este acordă pentru investiții corporale și necorporale în cadrul întreprinderilor de prelucrare și comercializare a fructelor și marketingul produselor din fructe.

OBIECTIVELE submăsurii 4.2a:

- modernizarea și crearea de unități de procesare;
- introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese tehnologice;
- creșterea valorii adăugate a produselor din sectorul pomicol;
- îmbunătățirea controlului intern al calității;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- creșterea numărului de locuri de muncă;
- scăderea consumului de energie și a emisiilor de GES.

BENEFICIARII care pot solicita sprijin nerambursabil prin această submăsură sunt:

- Întreprinderile micro, mici, mijlocii și mari, definite conform legislației naționale în vigoare;
- Cooperativele și grupurile de producători care realizează investiții corporale și necorporale pentru procesarea și marketingul produselor agricole cuprinse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene (TFUE), cu excepția produselor pescărești.

SPRIJINUL NERAMBURSABIL se va acorda după cum urmează:

- Întreprinderi micro și mici - intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:
 - o 600.000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care acoperă tot lanțul alimentar;
 - o 900.000 euro pentru investițiile care acoperă tot lanțul alimentar (colectare, depozitare, condiționare, procesare și comercializare);
- Întreprinderi mijlocii - intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- o 800.000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;
- o 1.100.000 euro pentru investițiile care conduc total un lanț alimentar integrat (colectare, depozitare, condiționare, procesare și comercializare).

Întreprinderi mari - intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 1.000.000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;
- 1.500.000 euro pentru proiectele care conduc la un lanț alimentar integrat (colectare, depozitare, condiționare, procesare și comercializare).

Submăsura 4.3.I - Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice - Componenta infrastructura de IRIGAȚII

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de restructurare a modului de administrare și utilizare a infrastructurii de acces și de adaptare a infrastructurii de acces la noua structură agricolă, precum și folosirea eficientă a infrastructurii utilizabile.

OBIECTIVELE submăsurii 4.3.I:

- Modernizarea infrastructurii de irigații;

BENEFICIARII:

- Organizații/ federații ale utilizatorilor de apă, constituite din proprietari/utilizatori de terenuri agricole în conformitate cu legislația în vigoare.

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de 100% din totalul cheltuielilor eligibile, și nu va depăși::

- 1.000.000 Euro/ proiect pentru sistemele de irigații aferente stațiilor de punere sub presiune;
- 1.500.000 Euro/ proiect pentru amenajarea sistemelor de irigații aferente stațiilor de pompare și repompare.

Măsura 6 - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Submăsura 6.1 - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de sprijinire a stabilirii pentru prima dată a tinerilor fermieri ca șefi/ conducători unici ai unei exploatații agricole.

OBIECTIVE:

- Creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/conducători de exploatație, fiind încurajați să devină competitivi, să se asocieze, să participe la lanțurile alimentare integrate;
- Îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol și sprijinirea procesului de modernizare și conformitate cu cerințele

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

pentru protecția mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă;

- Crearea posibilității tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, în vederea instalării ca șefi/ conducători ai exploatației agricole.
- Încurajarea tinerilor și a familiilor din mediul rural de a se stabili în mediul rural, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.

BENEFICIARI:

- Tinerii fermieri în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole
- Persoanele juridice în care un tânăr fermier în sensul art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 care se instalează împreună cu alți tineri fermieri și care exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii și riscuri financiare în cadrul exploatației respective

SPRIJINUL NERAMBURSABIL de maximum 50.000 Euro:

- va fi acordat sub formă de primă în două tranșe, astfel:
 - 75% din cuantumul sprijinului la primirea deciziei de finanțare
 - 25% din cuantumul sprijinului în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare;

Submăsura 6.2 - Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este sprijinirea facilitării diversificării prin înființarea și dezvoltarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol din zonele rurale, în vederea unei dezvoltări economice durabile, creării de locuri de muncă și reducerii sărăciei în spațiul rural.

OBIECTIVELE submăsurii 6.2:

- Crearea de noi activități neagricole, în special, pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru micii întreprinzători din mediul rural;
- Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în spațiul rural;
- Încurajarea menținerii și dezvoltării activităților tradiționale.;

BENEFICIARI:

- Fermierii sau membrii unei gospodării agricole din spațiul rural, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole pentru prima dată;
- Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile;
- Micro-întreprinderi și întreprinderile mici din spațiul rural, care își propun activități non-agricole, pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării sprijinului

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii Cererii de Finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii proiectului(start-ups)

SPRIJINUL NERAMBURSABIL:

- va fi acordat sub formă de primă în două tranșe astfel:
 - 70% din cuantumul sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
 - 30% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de Afaceri fără a depăși 5 ani de la data semnării Deciziei de Finanțare.
- va fi în valoare de:
 - 70.000 Euro/ proiect în cazul activităților de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și de agroturism
 - 50.000 Euro/ proiect în cazul altor activități;

Submăsura 6.3 - Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub- măsuri este sprijinirea investițiilor pentru creșterea competitivității exploataților agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermei (în special cele de dimensiuni medii și asocieri de ferme mici și medii) și îmbunătățirea calității activelor fixe.

OBIECTIVE:

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Orientarea spre piață a exploatațiilor agricole de mici dimensiuni;

BENEFICIARI:

- Fermierii, care dețin în proprietate sau folosință o exploatație agricolă încadrată în categoria de fermă mică:

SPRIJINUL NERAMBURSABIL de maxim 15.000 Euro:

- se acordă în două tranșe astfel::
 - o 75% din cuantumul sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
 - o 25% din cuantumul sprijinului în maximum 3 ani de la primirea deciziei de finanțare;

Submăsura 6.4 - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de sprijin pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici din mediul rural, care își creează sau dezvoltă activități non-agricole în zonele rurale.

OBIECTIVELE submăsurii 6.4.

- Stimularea mediului de afaceri din rural, contribuind la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în zonele rurale;
- Dezvoltarea activităților non-agricole existente; crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și diminuarea disparităților dintre rural și urban;

BENEFICIARI:

- Micro-întreprinderile și întreprinderile mici existente, din spațiul rural;
- Micro-întreprinderile și întreprinderile mici nou-înființate, din spațiul rural, care fac dovada cofinanțării;
- Fermierii sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici

Valoarea SPRIJINULUI NERAMBURSABIL va fi de maxim 90% din costul total al proiectului

- nu va depăși 200.000 Euro/ beneficiar pe 3 ani fiscali

- va respecta prevederile Regulamentului 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis

Măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Submăsura 7.2 - Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de:

- creare și modernizare a infrastructurii rutiere locale și a sistemelor de alimentare cu apă/apă uzată, constituie elemente de bază pentru comunitatea rurală;
- crearea și modernizarea infrastructurii educaționale ante și preșcolare și a infrastructurii de învățământ secundar superior, cu profil resurse naturale și protecția mediului dar și a școlilor profesionale în domeniul agricol.

OBIECTIVELE submăsurii 7.2

- Crearea infrastructurii rutieră de interes local și o infrastructură de apă/apă uzată îmbunătățite, care vor contribui la diminuarea tendințelor de declin social și economic și la îmbunătățirea nivelului de trai în zonele rurale;
- Îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală și la stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural prin reducerea decalajelor rural-urban;

BENEFICIARII:

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Comunele și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;
- ONG-uri pentru investiții în infrastructura educațională (grădinițe) și socială (creșe și infrastructură de tip after-school);

Valoarea SPRIJINULUI NERAMBURSABIL acordat este de:

- 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele aplicate de autoritățile publice locale și ONG-uri care sunt NEgeneratoare de venit și nu va depăși:
 - 1.000.000 Euro/ comună, pentru investiții care vizează un singur tip de sprijin (infrastructura de drumuri, apă sau apă uzată);
 - 2.500.000 Euro/ comună, pentru investiții care vizează înființarea infrastructurii de apă și apă uzată și 1.500.000 euro pentru extinderea acestei infrastructuri;
 - 500.000 Euro, pentru proiectele de infrastructură educațională/socială;
 - 4.000.000 euro, pentru proiectele colective (ADI din care fac parte comune) (proiecte care vizează mai multe comune) fără a depăși valoarea maximă /comună/tip de sprijin.

Submăsura 7.6 - Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de protejare a patrimoniului cultural sau/ și realizare a investițiilor pentru conservarea

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

moștenirii de interes local, a așezămintelor monahale inclusiv a modernizării așezămintelor culturale.

OBIECTIVELE submăsurii 7.6:

- Susținerea investițiilor de restaurare, conservare și accesibilizare a patrimoniului cultural imobil de interes local, a așezămintelor monahale inclusiv a așezămintelor culturale;
- Punerea în valoare a moștenirii culturale locale, la promovarea turismului rural, conducând astfel la creșterea nivelului de trai în zonele rurale;
- Dezvoltare locală sustenabilă;

BENEFICIARI:

- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Unități de cult conform legislației în vigoare;
- Persoane fizice autorizate/societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică, de clasă B;
- Comunele conform legislației în vigoare;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de:

- 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, NEgeneratoare de venit dar
- nu va depăși 500.000 euro;

Măsura 9 - Sprijin pentru înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol

Submăsura 9.1 - Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este încurajarea înființării și funcționării administrative a grupurilor de producători, recunoscute în conformitate cu prevederile legislației naționale.

OBIECTIVELE submăsurii 9.1:

- Adaptarea producției și a produselor producătorilor care sunt membri ai acestor grupuri la cerințele pieței;
- Introducerea în comun a produselor pe piață, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor și aprovizionarea cumpărătorilor en gros;
- Stabilirea unor norme comune privind informarea asupra producției, acordând o atenție deosebită recoltării și disponibilității;
- Realizarea unor activități care pot fi desfășurate de către grupurile de producători, cum ar fi dezvoltarea competențelor în materie de exploatare și de comercializare, precum și organizarea și facilitarea proceselor de inovare și pentru protejarea mediului.

BENEFICIARII:

- grupurile de producători care se încadrează în definiția IMM-urilor și care sunt recunoscute conform legislației naționale în vigoare, pentru următoarele sectoare:

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- o culturi de câmp;
- o horticultură (exceptând grupurile sprijinite prin subprogramul pomicol);
- o creșterea animalelor și păsărilor, mixte;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de 100% dar nu va depăși:

- anual 10% din valoarea producției comercializate
- 100.000 euro/ an

Sprijinul nerambursabil se va acorda ca procent din producția comercializată prin intermediul grupului astfel:

- Anul I - 10%;
- Anul II - 8%;
- Anul III - 6%;
- Anul IV - 5%;
- Anul IV - 4%;

Sprijinul nerambursabil se va plăti sub forma unui ajutor forfetar degresiv, în tranșe anuale, pe o perioadă care nu poate depăși cinci ani de la data la care grupul de producători a fost recunoscut.

Submăsura 9.1a - Înființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de înființare a grupurilor de producători în sectorul pomicol.

OBIECTIVELE submăsurii 9.1a:

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor pomicole;
- O mai bună integrare pe piață a producătorilor primari;
- Creșterea veniturilor producătorilor prin comercializarea în comun a producției;
- Crearea și promovarea lanțurilor scurte;
- Respectarea standardelor comunitare de mediu și climă, siguranță alimentară etc;

BENEFICIARI:

- Grupurile de producători din sectorul pomicol care se încadrează în definiția IMM-urilor și care au fost recunoscute oficial de către autoritatea competentă după 1 ianuarie 2014 și înainte de solicitarea sprijinului;

Valoarea SPRIJINULUI NERAMBURSABIL acordat este 100% public și nu poate să depășească anual 10% din valoarea producției comercializate și 100.000 euro/an .

Sprijinul nerambursabil se plătește sub forma unui ajutor forfetar degresiv, în tranșe anuale, pe o perioadă care nu poate depăși cinci ani de la data la care grupul de producători a fost recunoscut.

Sprijinul nerambursabil se calculează pe baza producției comercializate anual prin intermediul grupului. În primul an, se poate plăti grupului de producători un sprijin calculat pe baza valorii medii anuale a producției comercializate de membrii acestuia, în ultimii trei ani înainte de aderarea la grup.

Sprijinul nerambursabil se va acorda ca procent din producția comercializată prin intermediul grupului astfel:

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- anul I - 10%
- anul II - 8%
- anul III - 6%
- anul IV - 5%
- anul V - 4%.

Submăsura 16.4 și Submăsura 16.4a - Sprijin acordat pentru cooperare orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în sectoarele agricol și pomicol

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este cooperarea dintre actori în sectorul agro-alimentar, inclusiv din sectorul pomicol, pentru a comercializa produsele din lanțurile scurte de aprovizionare și a facilita utilizarea metodelor inovatoare de comercializare a produselor și atragerea unor categorii noi de consumatori.

OBIECTIVELE submăsurilor 16.4 și 16.4a, nu presupun numai cooperarea dintre fermieri, procesatori, comercianți alimentari cu amănuntul, restaurante, hoteluri și alte forme de cazare în mediul rural, ci și

- Realizarea de parteneriate cu organizații neguvernamentale și autorități publice;
- Promovarea cooperării între actorii locali, în scopul comercializării produselor agroalimentare prin intermediul lanțurilor scurte de aprovizionare;

BENEFICIARIII acestor submăsuri sunt PARTENERIATELE constituite în baza unui ACORD DE COOPERARE din cel puțin un partener din categoriile de

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

mai jos și cel puțin un fermier sau un grup de producători/ o cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol/ pomicol, în funcție de submăsură:

- Fermierii;
- Organizații neguvernamentale;
- Consilii Locale;
- Unități școlare (inclusiv universitățile de profil), unități sanitare, de agrement și de alimentație publică;

PONDEREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL este de maxim 100% din totalul cheltuielilor eligibile, dar nu va depăși 100.000 euro astfel:

- în cazul în care planul de proiect include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor submăsuri (4.1/ 4.1a și/ sau 4.2/ 4.2a), atunci costurile sunt acoperite din submăsurile 16.4 și 16.4a, în conformitate cu rata maximă a ajutorului și sumele aplicabile în cadrul acelor submăsuri;
- valoarea maximă a cheltuielilor eligibile în cadrul altor submăsuri nu va depăși valoarea maximă acordată în cadrul submăsurii 16.4 și submăsurii 16.4.a;
- Costurile de funcționare a cooperării nu vor depăși 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiect depus.

LEADER

Grupurile de Acțiune Locală sunt entități ce reprezintă parteneriate public – private, constituite din reprezentanți ai sectorului public, privat și civil, desemnați dintr-un teritoriu rural omogen, care vor trebui să îndeplinească o serie

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

de cerințe privind componența, teritoriul acoperit și care vor implementa o strategie integrată pentru dezvoltarea teritoriului.

Acțiunile care vor fi întreprinse în cadrul Axei IV sunt sintetizate în cadrul a 3 măsuri, respectiv :

Submăsura 19.1 - Sprijin pregătitor

SCOPUL investițiilor, în cadrul acestei submăsuri este de a sprijini parteneriatelor privat-publice locale pentru elaborarea strategiei de dezvoltare locală .

OBIECTIVELE submăsurii 19.1:

- Creșterea capacității de colaborare, necesară pentru elaborarea unor strategii integrate, ceea ce va oferi actorilor locali și reprezentanților din diferite domenii de activitate posibilitatea de a lucra împreună și de a interacționa în favoarea comunităților din teritoriile LEADER;
- Întocmirea strategiei de dezvoltare locală, reprezintă o oportunitate ideală pentru GAL de a implica, în mod activ, actori locali și organizații noi. În acest fel, GAL-ul poate analiza nu numai nevoile și oportunitățile de dezvoltare, ci și mecanismul de implicare activă a populației;
- Acțiuni de construcție instituțională și de creare de rețele, cu scopul de a pregăti și implementa o strategie integrată de dezvoltare locală pentru o anumită zonă.

BENEFICIARI:

- Parteneriate privat-publice constituite în baza unui Acord de Parteneriat, indiferent dacă reprezintă teritorii care sunt acoperite de GAL-

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

uri ce au fost selectate în cadrul PNDR 2007-2013, sau parteneriate potențiale/existente formate din parteneri care au fost membri în GAL-uri autorizate și/ sau parteneri care nu au mai fost membri în GAL-uri;

- Partenerii economici privați, precum și alți reprezentanți ai societății civile vor reprezenta cel puțin 51% la nivel decizional. Reprezentanții orașelor vor reprezenta maximum 25% la nivel decizional (organisme de conducere ale GAL-ului și comitet de selecție) și raportat la populația acoperită într-un teritoriu GAL;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de 100%:

Se va oferi sprijin de asistență tehnică în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.1303/2013, până la suma maximă de 20.000 Euro pentru SDL (strategie dezvoltare locala) depusă de parteneriat, astfel:

- cheltuielile pentru animare vor fi de maximum 10.000 euro, acordate proporțional cu numărul de locuitori acoperit de Strategia de Dezvoltare Locală (maximum 100.000 de locuitori). Prin urmare, alocarea financiară va fi 0,1euro/ locuitor
- cheltuielile legate de elaborarea strategiei se vor încadra în suma maximă de 10.000 de euro, indiferent de mărimea teritoriului și populația acoperită de SDL.

Submăsura 19.2 - Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală

OBIECTIVELE submăsurii 19.2:

- Stimularea inovării;;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Consolidarea identității locale și a profilului local;
- Îmbunătățirea calității vieții și a atractivității zonei locale;
- Soluționarea problemelor demografice;
- Crearea și păstrarea locurilor de muncă în zonele LEADER;
- Îmbunătățirea egalității de șanse pentru tineri, femei, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități și membrii minorităților;
- Creșterea competitivității la nivel local;
- Conservarea resurselor și protecția mediului natural;
- Aplicarea unei abordări integrate și multisectoriale.

BENEFICIARI:

- Entități juridice private/public, stabilite prin fișa măsurii din Strategia de Dezvoltare Locală, cu respectarea prevederilor din Regulamentul Uniunii Europene 1305/2013;
- În cazul în care în Strategia de Dezvoltare Locală s-a identificat oportunitatea dezvoltării unor operațiuni de interes public pentru comunitate și teritoriul respectiv, pentru care niciun alt solicitant nu-și manifestă interesul, GAL poate fi beneficiar cu condiția aplicării măsurilor de evitare a conflictului de interese;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de până la 100% dar nu mai mult de 200.000 Euro/ proiect.

- Pentru operațiunile specifice FEADR, GAL va stabili intensitatea sprijinului în limita maxima prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.
- Intensitatea sprijinului pentru operațiunile care ies din sfera Regulamentului va fi stabilită de GAL-uri astfel:
- pentru operațiunile generatoare de venit: maximum 90%;
- pentru operațiunile NEgeneratoare de venit: maximum 100%;

Submăsura 19.4 - Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare

OBIECTIVUL submăsurii 19.4

- Asigurarea costurilor de funcționare și a celor realizate cu activitățile de animare ale Grupurilor de Acțiune Locală (GAL)

BENEFICIARI:

- Grupurile de Acțiune Locală (GAL) selectate și autorizate de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală (DGDR) - Autoritate de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală (AM- PNDR) pentru perioada de programare 2014 - 2020.

SPRIJINUL NERAMBURSABIL este de 100%

- La nivelul fiecărei Strategii de Dezvoltare Locală (SDL), costurile de funcționare și de animare nu trebuie să depășească 20% (25% pentru Delta Dunării) din costurile publice totale efectuate pentru această Strategie;
- În cazul Deltei Dunării, procentul de 25% acordat pentru costurile de funcționare și animare are în vedere particularitățile acestui teritoriu, cu

o densitate redusă a populației și cu costuri de transport și logistice mai mari comparativ cu restul teritoriului, determinate de geografia zonei; Adresa:

- în situația în care în cazul SDL au fost bugetate costuri de funcționare și animare mai mici de 20% / 25%, respectarea ponderii bugetate în cadrul Strategiei aprobate va fi obligatorie pe parcursul implementării acesteia.

Tipuri de sprijin

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv,
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Regulamentului (UE) nr. 1305/ 2013.

2. Programul Operațional Regional (POR)

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 este succesorul Programului Operațional Regional 2007-2013 și unul dintre programele prin care România va putea accesa fondurile europene structurale și de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), în perioada 2014-2020.

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020, gestionat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în calitate de

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Autoritate de Management, a fost adoptat de Comisia Europeană (CE) pe data de 23 iunie 2015.

Viziunea strategică privind nevoile de dezvoltare cărora trebuie să le răspundă POR 2014-2020 are la bază analiza situației economice și sociale a regiunilor României (în Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2021-2027), care a dus la identificarea principalelor probleme:

- Cercetare-dezvoltare și inovare: transfer limitat al rezultatelor cercetării în piață și nivel scăzut de asimilare a inovării în firme,
- IMM: sector al IMM-urilor insuficient dezvoltat, cu impact negativ asupra competitivității economiilor regionale. Principalele puncte slabe ale sectorului IMM-urilor, în documentele de programare strategică națională, sunt:
 - o gradul redus de cultură antreprenorială – reflectat prin densitatea relativ scăzută a afacerilor în toate regiunile,
 - o reziliența scăzută a noilor afaceri – 2/3 dintre întreprinderile noi dispar de pe piață în primul an de viață.
- Eficiență energetică: consumuri energetice nesustenabile și potențial de economisire ridicat în infrastructurile publice, inclusiv clădiri publice și clădiri rezidențiale.
- Mediu: nivel de poluare ridicat în zonele urbane.
- Dezvoltare urbană: zone urbane degradate, vacante sau neutilizate corespunzător în orașele din România.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Resurse de patrimoniu: resurse valoroase de patrimoniu cultural slab valorificate.
- Turism: potențial turistic valoros, echilibrat distribuit teritorial – alternativă pentru revigorarea zonelor mai puțin dezvoltate/izolate.
- Infrastructură rutieră: gradul scăzut de accesibilitate al anumitor zone ale țării, care are drept consecință o atractivitate scăzută și investiții extrem de reduse.
- Infrastructura socială și pentru educație: infrastructurile educaționale, de sănătate și de servicii sociale subdimensionate împiedică incluziunea socială și dezvoltarea capitalului uman.
- Cadastru: nivel scăzut al înregistrărilor cadastrale, care afectează implementarea politicilor privind dezvoltarea socio-economică a comunităților locale.
- Capacitate administrativă: nevoia întăririi capacității administrative a Autorității de Management a POR, a Organismelor de Implementare a POR și a beneficiarilor, pentru o bună implementare a POR.

Aceste direcții de acțiune au fost corelate cu direcțiile de acțiune strategică menționate de Comisia Europeană în ceea ce privește finanțarea din Fondurile Europene Structurale și de Investiții, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională în perioada 2014-2020:

- Inovare și cercetare;
- Agenda digitală;
- Sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Economie cu emisii reduse de carbon.

POR 2014–2020 își propune ca obiectiv general creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale, prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, infrastructurii și serviciilor, pentru dezvoltarea durabilă a regiunilor, astfel încât acestea să își poată gestiona în mod eficient resursele și să își valorifice potențialul de inovare și de asimilare a progresului tehnologic.

Aceste obiective sunt traduse în 11 axe prioritare (plus o axă de asistență tehnică), care au în total o alocare estimată de 8,25 miliarde euro, din care 6,7 miliarde de euro reprezintă sprijinul UE, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), iar 1,5 miliarde de euro - contribuția națională:

Axa prioritară 1: Promovarea transferului tehnologic

Axa prioritară 2: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii

Axa prioritară 3: Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon

Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

Axa prioritară 5: Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

Axa prioritară 6: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională

Axa prioritară 7: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului

Axa prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale

Axa prioritară 9: Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban

Axa prioritară 10: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale

Axa prioritară 11: Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară

Axa prioritară 12: Asistență tehnică

Axa Prioritară 3 - Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice

Suma alocată - 2374.57 mil eur

Obiectiv: Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari.

Potențiali beneficiari

- autorități publice centrale și locale

Tipuri de activități:

- eficiență energetică a clădirilor publice, inclusiv măsuri de consolidare a acestora
- eficiență energetică a clădirilor rezidențiale, inclusiv măsuri de consolidare a acestora
- investiții în iluminatul public

Eficiența energetică a clădirilor publice:

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, (pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu superior, planșeu peste subsol), șarpantelor și învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a clădirii;
- reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru prepararea și transportul agentului termic, apei calde menajere și a sistemelor de ventilare și climatizare, inclusiv sisteme de răcire pasivă, precum și achiziționarea și instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, după caz;
- utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică pentru încălzire și prepararea apei calde de consum;
- implementarea sistemelor de management energetic având ca scop îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie (ex. achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice);
- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
- orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului (înlocuirea lifturilor și a circuitelor electrice - scări, subsol, lucrări de demontare a instalațiilor și echipamentelor montate, lucrări de reparații la fațade etc.);
- realizarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a CO₂) care au proiecte implementate prin POR 2014 – 2020.

Eficiența energetică a clădirilor rezidențiale:

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- îmbunătățirea izolației termice și hidroizolare anvelopei clădirii (pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu superior, planșeu peste subsol), șarpantelor și învelitoarelor inclusiv măsuri de consolidare;
- reabilitarea și modernizarea instalației de distribuție a agentului termic – încălzire și apă caldă de consum, parte comună a clădirii tip bloc de locuințe, inclusiv montarea de robinete cu cap termostatic, etc.
- modernizarea sistemului de încălzire: repararea/înlocuirea centralei termice de bloc/scară; achiziționarea și instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile – panouri solare termice, panouri solare electrice, pompe de căldură si/sau centrale termice pe biomasa, etc.;
- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent din spațiile comune cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
- implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice: achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice;
- orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului (înlocuirea lifturilor și a circuitelor electrice în părțile comune - scări, subsol, lucrări de demontare a instalațiilor și echipamentelor montate, lucrări de reparații la fațade etc.);
- realizarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a CO₂) care au proiecte implementate prin POR 2014 – 2020.

Investiții în iluminatul public:

- înlocuirea sistemelor de iluminatul public cu incandescență cu iluminat prin utilizarea unor lămpi cu eficiență energetică ridicată, durată mare de viață și asigurarea confortului corespunzător (ex. LED), inclusiv prin reabilitarea instalațiilor electrice – stâlpi, rețele, etc.;
- achiziționarea/instalarea de sisteme de telegestiune a iluminatului public;
- extinderea/reîntregirea sistemului de iluminat public în localitățile urbane;
- utilizarea surselor regenerabile de energie (ex. panouri fotovoltaice, etc.);
- orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului;
- realizarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a CO2) care au proiecte implementate prin POR 2014 – 2020.

Axa Prioritară 5 - Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

Suma alocată - 466.5 mil euro

Obiectiv: Impulsionarea dezvoltării locale prin conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural și a identității culturale;

Tipuri de activități

- restaurarea, protecția și valorificarea patrimoniului cultural
- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Restaurarea, protecția, conservarea și realizarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare;
- Restaurarea și remodelarea plasticii fațadelor;
- Dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție);
- Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv digitizarea acestuia, în cadrul proiectului.

Potențiali beneficiari

- autorități publice locale
- autorități publice centrale
- ONG uri
- unități de cult
- parteneriate

Axa Prioritară 8 - Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale

Suma alocată - 763.45 mil euro

Obiective:

- Creșterea accesibilității serviciilor de sănătate, , comunitare și a celor de nivel secundar, în special pentru zonele sărace și izolate
- Îmbunătățirea calității și a eficienței îngrijirii spitalicești de urgență
- Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale

Tipuri de activități

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- construcția de spitale regionale
- reabilitarea/modernizarea/ dotarea cu echipamente a spitalelor județene de urgență
- reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii de servicii medicale (ambulatorii, unități de primiri urgențe)
- construirea/reabilitarea/modernizarea/ dotarea centrelor comunitare de intervenție integrată
- reabilitare/ modernizarea/ dotarea infrastructurii de servicii sociale fără componentă rezidențială construcție/reabilitare de locuințe de tip familial, apartamente de tip familial, locuințe protejate etc.

Potențiali beneficiar:

- autorități publice locale
- furnizori de servicii sociale de drept public și privat, acreditați conform legii
- parteneriate

Axa Prioritară 10 - Îmbunătățirea infrastructurii educaționale

Suma alocată - 352.19 mil euro

Obiective:

- Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, în special pentru copii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și învățare pe tot parcursul vieții
- Creșterea relevanței învățământului terțiar universitar în relație cu piața forței de muncă și sectoarele economice competitive

Tipuri de activități

- construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii educaționale antepreșcolare (creșe), preșcolare (grădinițe) și a celei pentru învățământul general obligatoriu (școli I- VIII)
- reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii școlilor profesionale, liceelor tehnologice –
- reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale universitare

Potențiali beneficiari

- unități administrativ-teritoriale (APL) - autorități și instituții ale administrației publice locale
- instituții de învățământ superior de stat

3. Programul Operațional Capital Uman (POCU)

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Programul Operațional Capital Uman (PO CU) stabilește prioritățile de investiții, obiectivele specifice și acțiunile asumate de către România în domeniul resurselor umane, continuând astfel investițiile realizate prin Fondul Social European în perioada 2007-2013 și contribuind, totodată, la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat (AP 2014-2020) - implicit al Fondurilor Europene Structurale și de Investiții din România, și anume, de a reduce disparitățile de dezvoltare economică și socială dintre România și Statele Membre ale UE.

Obiectiv Tematic: 9. „Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare”: Axă prioritară: 5. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității Prioritatea de investiții: 9.6 strategii de dezvoltare locală elaborate la nivelul comunității Obiective specifice: 5.1, 5.2

5.2 Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC.

Beneficiari eligibili:

- Autoritățile locale cu responsabilități în domeniu, în parteneriat cu actorii sociali relevanți/Furnizori de servicii sociale în condițiile legii

Activități eligibile:

- Activități de dezvoltare comunitară integrată

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- realizarea de analize cuprinzătoare la nivel de comunitate care să evidențieze nevoile locale, potențialul de dezvoltare, inclusiv a mediului de afaceri, profile de resurse umane și competențe, cererea locală/ a zonelor învecinate de pe piața forței de muncă, care să urmărească incluziunea socială a persoanelor/ grupurilor/ comunităților vulnerabile;
- elaborare de strategii de dezvoltare a comunității și planuri de acțiune/dezvoltare comunitară pentru rezolvarea problemelor comunității printr-o abordare participativă;
- campanii de conștientizare și acțiuni specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea incluziunii active (inclusiv prin valorizarea modelelor de succes din rândul comunităților țintă prin combaterea tuturor formelor de discriminare și promovarea egalității de șanse);
- informare, consiliere, formare/ dezvoltare profesională (inclusiv prin schimbul de bune practici, activități de consolidare a capacității și transfer de know-how cu alte comunități și cu actori relevanți la nivel de țară sau din alte State Membre)
- Proiecte soft integrate finanțate prin POCU (proiectele de infrastructură vor fi finanțate prin PNDR pentru zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori, respectiv POR pentru orașe cu peste 20.000 locuitori);
- Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educația timpurie/ învățământ primar și secundar și reducerea părăsirii timpurii a școlii prin acordarea unor pachete integrate, (ex. costuri de transport și masă,

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

materiale educaționale, accesul la servicii medicale și sociale, măsuri de prevenție, măsuri de acompaniere, adaptate nevoilor și specificului comunității etc.)

- Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii, precum și pentru participarea la programe de ucenicie și stagii a persoanelor din cadrul comunităților marginalizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere și alte tipuri de intervenții identificate ca fiind necesare
- Furnizarea de servicii integrate pentru copii, tineri, adulți/ părinți etc (ex. măsuri active de ocupare, formare profesională, de inserție socio-profesională, servicii sociale/ medicale, consiliere psihologică etc.) prin intermediul centrelor multi-funcționale/ punctelor unice de acces la servicii/one-stop shop sau/si prin implicarea specialiștilor de la nivelul rețelei teritoriale a SPO sau a celor de la nivelul serviciilor publice de asistență socială
- Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont propriu, în vederea creării de noi locuri de muncă, prin acordarea de micro-granturi, precum și a serviciilor de consiliere/ consultanță formare profesională antreprenorială și alte forme de sprijin (de exemplu, mentorat) atât în faza de înființare a afacerii, cât și post înființare. Sprijinirea ocupării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, în cadrul întreprinderilor sociale de inserție

Sprijinirea dezvoltării/ furnizării de servicii sociale/ furnizarea de servicii în cadrul centrelor comunitare integrate medico-sociale. O atenție importantă

va fi acordată încurajării abordărilor inovative în furnizarea acestor servicii, cum ar fi:

- vouchere pentru beneficiarii de servicii sociale/beneficii de asistență socială o furnizarea serviciilor sociale prin promovarea utilizării forței de muncă de la nivelul comunității (inclusiv scheme de ucenicie)
 - furnizarea de servicii de către echipe mobile multifuncționale –
 - experimentarea unor noi relații de tip contractual între autoritățile locale și/ sau furnizorii privați de servicii sociale și partenerii comunitari
 - pachet minim social de servicii destinat prevenirii separării copilului de familia sa
- Campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării, precum și pentru implicarea activă/ voluntariatul membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea .

4. Programul Operational Capacitate Administrativa (PO DCA)

POCA va promova crearea unei administrații publice moderne, capabilă să faciliteze dezvoltarea socio-economică, prin intermediul unor servicii publice competitive, investiții și reglementări de calitate, contribuind astfel la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020. Pentru a putea îndeplini acest rol, administrația publică are nevoie de resurse umane competente și bine gestionate, un management eficient și transparent al utilizării resurselor, o structură instituțional-administrativă adecvată, precum și de proceduri clare, simple și

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

predictibile de funcționare. O astfel de administrație trebuie să fie capabilă să ofere decidenților politici instrumentele necesare fundamentării și implementării unor politici publice în interesul cetățenilor. Optimizarea administrației este o condiție importantă pentru punerea în aplicare a oricărei schimbări structurale către o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

POCA 2014-2020 se adresează tuturor celor 8 regiuni de dezvoltare ale României. În cadrul Programului vor putea obține finanțare următoarele tipuri de beneficiari: autorități și instituții publice centrale, autorități administrative autonome, ONG-uri, parteneri sociali, instituțiile de învățământ superior acreditate și de cercetare, Academia Română, autorități și instituții publice locale de la nivelul județelor și municipiilor, autorități și instituții publice locale beneficiare ITI, instituțiile din sistemul judiciar.

Alocarea financiară a programului din Fondul Social European pentru perioada 2014-2020 este de 553,19 milioane de euro.

Bugetul POCA 2014-2020 este structurat pe 3 axe prioritare, după cum urmează:

- Administrație publică și sistem judiciar eficiente, cu o alocare financiară de 326,38 de milioane de euro (59%);
- Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente, cu o alocare financiară de 187,69 de milioane de euro FSE (33,93%);
- Asistență tehnică, cu o alocare financiară de 39,11 de milioane de euro (7,07%).

Axa prioritară 1 - Administrație publică și sistem judiciar eficiente

Obiectivul specific 1.1 - Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP

Exemple de acțiuni:

- Planificarea strategică și bugetarea pe programe la nivel central
- Dezvoltarea de sisteme și instrumente de management
- Îmbunătățirea politicilor publice și creșterea calității reglementărilor
- Simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrăției pentru cetățeni și mediul de afaceri prin simplificarea poverii administrative ce afectează mediul de afaceri și simplificarea procedurilor administrative pentru cetățeni
- Măsuri pentru susținerea ONG-urilor și a partenerilor sociali
- Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)

Obiectivul Specific 1.2 - Dezvoltarea și implementarea de politici și instrumente unitare și moderne de management al resurselor umane;

Exemple de acțiuni:

- Cadru legal și instituțional privind managementul resurselor umane
- Instrumente moderne de management al resurselor umane pentru creșterea profesionalismului și a atractivității administrației publice

Obiectivul Specific 1.3 - Dezvoltarea și implementarea de sisteme standard și instrumente moderne și eficiente de management la nivelul instituțiilor din sistemului judiciar

Exemple de acțiuni:

- Sistem de management strategic și operațional, integrat, prin care să fie asigurate deciziile cheie ce privesc administrarea justiției
- Capacitate instituțională consolidată la nivelul sistemului judiciar pentru creșterea performanței instituționale, inclusiv pentru continuarea punerii în aplicare a noilor coduri

Obiectivul Specific 1.4 - Creșterea transparenței și responsabilității sistemului de achiziții publice în vederea aplicării unitare a normelor și procedurilor de achiziții publice și reducerea neregulilor în acest domeniu

Exemple de acțiuni:

- Măsuri care urmăresc să îmbunătățească cadrul legal și instituțional în domeniul achizițiilor publice –
- Sprijin pentru măsuri care să vizeze îmbunătățirea pregătirii și managementului procedurilor de achiziții publice, și asigurarea executării corecte a contractelor
- Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)

Axa prioritară 2 - Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Obiectivele specifice ale axei prioritare 2 vor sprijini susținerea unui management performant la nivelul autorităților și instituțiilor publice locale, creșterea transparenței, eticii și integrității la nivelul autorităților și instituțiilor publice, precum și îmbunătățirea accesului și a calității serviciilor furnizate de sistemul judiciar, inclusiv prin asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul acestuia.

Obiectivul Specific 2.1 - Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP

Exemple de acțiuni:

- Planificare strategică și financiară
- Sprijinirea introducerii de instrumente, procese de management la nivel local
- Măsuri pentru susținerea organizațiilor non-guvernamentale și a partenerilor sociali
- Dezvoltarea abilităților personalului din autoritățile și instituțiile publice locale (inclusiv a factorilor de decizie la nivel politic)

Obiectivul Specific 2.2 - Creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul autorităților și instituțiilor publice

Exemple de acțiuni:

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Măsurile de creștere a transparenței în administrația publică
- Mecanisme administrative (audit, control, control managerial intern)
- Capacitatea administrativă de a preveni și a reduce corupția
- Educație anticorupție

Obiectivul Specific 2.3 - Asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul sistemului judiciar în vederea îmbunătățirii accesului și a calității serviciilor furnizate la nivelul acestuia.

Exemple de acțiuni:

- Consolidarea planurilor de formare a personalului din sistemul judiciar raportat la noul cadru legislativ și evoluția practicii judiciare.
- Elaborarea de materiale suport pentru formare precum ghiduri, manuale, instrumente IT (e-learning, sisteme audio-video, aplicații mobile etc.) etc.;
- Organizarea de conferințe, seminarii, stagii de formare și specializare pentru formarea profesională a personalului de la nivelul sistemului judiciar și a practicienilor dreptului
- Dezvoltarea și aplicarea de politici îmbunătățite de acordare a asistenței juridice, de evaluare a calității și monitorizare a asistenței.
- Organizarea de campanii de informare, educație juridică și conștientizare
- Dezvoltarea și diversificarea paletelor de servicii de consiliere și asistență juridică adecvate nevoilor cetățeanului

- Promovarea și consolidarea metodelor alternative de soluționare a litigiilor prin derularea de campanii de informare a justițiabililor și magistraților, acțiuni de formare a practicienilor;
- Îmbunătățirea activității de executare a hotărârilor judecătorești
- Dezvoltarea sistemelor informatice necesare asigurării unui grad sporit de transparență și accesibilitate a serviciilor furnizate de sistemul judiciar

5. Programul Operational Infrastructura Mare

Programul Operațional Infrastructura Mare (POIM) a fost elaborat pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare ale României identificate în Acordul de Parteneriat 2014-2020 și în acord cu Cadrul Strategic Comun și Documentul de Poziție al serviciilor Comisiei Europene. Strategia POIM este orientată spre obiectivele Strategiei Europa 2020, în corelare cu Programul Național pentru Reformă și cu Recomandările Specifice de Țară, concentrându-se asupra creșterii durabile prin promovarea unei economii bazate pe consum redus de carbon prin măsuri de eficiență energetică și promovare a energiei verzi, precum și prin promovarea unor moduri de transport prietenoase cu mediul și o utilizare mai eficientă a resurselor.

Prioritățile de finanțare stabilite prin POIM contribuie la realizarea obiectivului general al Acordului de Parteneriat prin abordarea directă a două dintre cele cinci provocări de dezvoltare identificate la nivel național: Infrastructura și Resursele.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

POIM finanțează activități din patru sectoare: infrastructura de transport, protecția mediului, managementul riscurilor și adaptarea la schimbările climatice, energie și eficiență energetică, contribuind la Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

POIM beneficiază de o alocare financiară de cca. 11,8 mld. Euro, din care:

- 6,94 mld. Euro Fond de Coeziune
- 2,48 mld. Euro Fond European de Dezvoltare Regională
- 2,46 mld. Euro Cofinanțare

Axa Prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric

Suma alocată - 425.531.915,00 Euro

Obiective specifice

4.1 Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate Acțiuni:

- Continuarea elaborării planurilor de management/seturilor de măsuri de conservare / planurilor de acțiune pentru ariile naturale protejate (inclusiv cele situate în mediul marin) și pentru speciile de interes comunitar neacoperite de proiectele anterioare, cu accent pe:
- Elaborarea studiilor pentru monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară;
- Inventarierea speciilor sălbatice de interes comunitar în vederea determinării măsurilor pentru menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, fie la nivel național, fie la nivel de sit;
- Alte activități necesare specifice elaborării planurilor de management.
- Implementarea planurilor de management / seturilor de măsuri de conservare/ planurilor de acțiune pentru ariile naturale protejate și pentru speciile de interes comunitar aprobate (inclusiv cele situate în mediul marin), în special:

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

- Măsurile pentru menținerea și îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, inclusiv reconstrucția ecologică a ecosistemelor de pe suprafața ariilor naturale protejate, inclusiv a siturilor Natura 2000;
- Monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară;
- Reducerea efectelor presiunilor hidromorfologice la nivelul cursurilor de apă în vederea protecției biodiversității (pasaje de trecere a ihtiofaunei pentru lucrările de barare transversală a cursului de apă, restaurarea zonelor umede, restaurarea albiei și a reliefului din lunca inundabilă a corpurilor de apă, etc);
- Crearea și menținerea coridoarelor ecologice, crearea și menținerea coridoarelor de migrație a speciilor, conservarea conectivității și funcționalității ecologice, menținerea și/sau îmbunătățirea conectivității pentru rețeaua de arii protejate, inclusiv a rețelei Natura 2000;
- Alte tipuri de măsuri similare, conform planurilor de management.
- Menținerea și refacerea ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate (împăduriri, coridoare ecologice etc.), situate în afara ariilor naturale protejate, în acord cu obiectivele europene în domeniu, inclusiv în mediul marin;
- Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor (monitorizarea și evaluarea speciilor și habitatelor,

cunoașterea factorilor de presiune exercitați asupra biodiversității, inclus a speciilor invazive etc.)

Potențiali beneficiari

- MMAP/ANPM/GNM/APM/ANAR/ANAP/
- Institute de cercetare
- Universități
- ONG-uri
- Custozii/Administratorii ai ariilor naturale protejate
- Autorități ale administrației publice centrale/locale
- Alte structuri în coordonarea /subordonarea autorităților centrale / locale

4.3 Reducerea suprafețelor poluate istoric

Acțiuni

- Măsuri de decontaminare și ecologizare a siturilor poluate istoric, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calității solului în vederea protejării sănătății umane

Potențiali beneficiari

- Autorități publice / alte organisme publice, inclusiv structuri subordonate acestora, pentru situri contaminate istoric aflate în proprietate sau puse la dispoziția acestora de către proprietar în vederea implementării proiectului

Axa Prioritară 6 - Promovarea energiei curate și eficienței energetice în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon

Suma alocată - 197.329.787,00 Euro

Obiective specifice

6.1 Creșterea producției de energie din resurse regenerabile mai puțin exploatate (biomasă, biogaz, geotermal)

Acțiuni

- Realizarea și/sau modernizarea capacităților de producție a energiei electrice și/sau termice din biomasă și biogaz:
- Realizarea și modernizarea capacităților de producție a energiei termice pe bază de energie geotermale

Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice, în scopul preluării energiei produse din resurse regenerabile în condiții de siguranță a funcționării SEN

Potențiali beneficiari

- Unități administrativ teritoriale în raza cărora există potențial de utilizare a resurselor de energie regenerabile de tip geotermal sau biomasă/biogaz
- Societăți comerciale care au ca activitate producerea de energie în scopul comercializării.

VIII. Portofoliu de proiecte pentru perioada 2021-2027

Portofoliul de proiecte este proiectat pentru o perioada de 7 de ani.

Prioritizarea proiectelor este în sarcina Consiliului Local și va ține cont de:

- Nevoile reale ale comunității locale
- Personalul responsabil de toate fazele pregătirii și implementării proiectului (Studii de Fezabilitate, identificarea surselor locale, pregătirea cererii de finanțare, implementarea proiectului, evaluarea impactului proiectului asupra comunității locale)
- Strategia de dezvoltare economico-socială durabilă a municipiului și să contribuie la obiectivul general al acesteia
- Resursele disponibile.

1. Educație		
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte	
OP 1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de educație	Proiect 1	Dotarea unităților de învățământ (mobilier nou Săli de clasa, aviziere);
	Proiect 2	Dotarea cu echipamente IT a unităților de învățământ;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Proiect 3	Amenajarea unor spații de joacă la Grădiniță;
	Proiect 4	Înființarea/ amenajarea unei baze sportive
	Proiect 5	Achiziționarea de microbuze școlare;
	Proiect 6	Amenajarea curților și împrejmuiți la grădinițe, școli și parcuri;
	Proiect 7	Achiziționarea periodică de materiale didactice pentru desfășurarea activităților educaționale;
	Proiect 8	Deșfășurarea în mod sistematic a unor programe privind formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu în grădinițe și școli; conștientizarea cadrelor didactice în ceea ce privește influența și rolul de formator.
	Proiect 9	Derularea de programe școlare tip “școala după școală”, accesibile tuturor copiilor
	Proiect 10	Dotare after school

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Proiect 11 Asigurare masă caldă în școli și grădinițe
--	---

2. Cultură și artă	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 2 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de cultură	Proiect 1 Dotarea căminelor culturale cu mobilier și echipamente;
	Proiect 2 Îmbogățirea fondului de carte al bibliotecii comunale;
	Proiect 3 Dotarea bibliotecii comunale cu mobilier și echipamente;
	Proiect 4 Înființarea unui punct de informare în cadrul căminului cultural Raci;
	Proiect 5 Amenajare curții și împrejmuire la căminul cultural;
	Proiect 6 Reabilitare și modernizare biserici
	Proiect 7 Reabilitare, modernizare și dotare Cămin Cultural

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Proiect 8	Restaurarea, consolidarea, conservarea și punerea în valoare, a monumentelor istorice
	Proiect 9	Restaurarea, consolidarea, conservarea și punerea în valoare a monumentelor ridicate în cinstea eroilor căzuți în primul și al doilea război mondial

3. Sănătate/ Servicii medicale		
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte	
OP 3 Îmbunătățirea calității serviciilor medicale	Proiect 1	Modernizare de cabinete medicale
	Proiect 2	Studiu în vederea stabilirii calității apelor de la sursele de apă subterane și de suprafață de pe teritoriul comunei;
	Proiect 3	Dotare dispensar uman și veterinar

4. Asistență socială	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

OP 4 Îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor de asistență socială	Proiect 1	Furnizarea de servicii de consiliere psihologică pentru copiii abandonați/lăsați în grija altor persoane din cadrul ori din afara familiei;
	Proiect 2	Construirea unui centru de zi destinat persoanelor defavorizate;
	Proiect 3	Construirea unui centru pentru persoane vârstnice;
	Proiect 4	Înființarea unui post de psiholog și angajarea de personal specializat în vederea consilierii persoanelor cu probleme (mame singure-familii monoparentale; persoane care consumă alcool și alte persoane aflate în dificultate);
	Proiect 5	Înființarea de posturi de asistent social;
	Proiect 6	Organizarea de campanii de conștientizare a populației cu privire la necesitatea serviciilor de asistență socială;
5. Ordine și siguranță publică		
Obiectiv prioritar		Propuneri de proiecte

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

OP 5 Îmbunătățirea domeniului de ordine și siguranță publică	Proiect 1 Organizarea și desfășurarea de campanii de educație a populației în spiritul respectării legii
	Proiect 2 Construire sediu poliție

6. Condiții de locuit	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 6 Îmbunătățirea condițiilor de locuit	Proiect 1 Acțiune educativă de conștientizare a locuitorilor cu privire la exigențele condițiilor de locuit;

7. Tehnico-edilitar	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 7 Introducerea și extinderea rețelelor de utilități (apă-canal, gaz metan)	Proiect 1 Introducerea rețelei de gaz metan pentru acoperirea nevoilor energetice ale populației și instituțiilor;
	Proiect 2 Extinderea rețelei de canalizare;
	Proiect 3 Modernizarea și extinderea rețelei de furnizare a apei potabile în comuna Raci;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

8. Rețea energetică	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 8 Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică	Proiect 1 Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public;
	Proiect 2 Modernizarea iluminatului public cu led;
	Proiect 3 Introducerea rețelei de gaz metan pentru acoperirea nevoilor energetice ale populației și instituțiilor;

9. Rețeau de transport	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 9 Modernizarea infrastructurii de transport rutier	Proiect 1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere din comuna Raci;
	Proiect 2 Reabilitarea și modernizarea drumurilor agricole;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Proiect 3	Amenajarea de refugii de călători;
	Proiect 4	Modernizarea rețelelor de transport rutier (drumuri comunale): lucrări canalizare, rețele apă, asfaltare, rigole scurgere, rampe de acces persoane handicap;
	Proiect 5	Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor;
	Proiect 6	Reabilitare și modernizare stații de autobuz

10.Agricultura	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 10 Sprinijirea dezvoltării agriculturii	Proiect 1 Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor ;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Proiect 2	Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare;
	Proiect 3	Înființarea unui depozit de legume-fructe ;

11.Industrie	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 12 Sprijinirea dezvoltării activităților economice	Proiect 1 Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor ;
	Proiect 2 Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare;
	Proiect 3 Înființarea unui depozit de legume-fructe ;
	Proiect 4 Sprijinirea înființării de firme prelucrătoare a materialului lemnos;
	Proiect 5 Sprijin pentru dezvoltarea industriei bazate pe prelucrarea resurselor agricole;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Proiect 6	Acordarea de sprijin pentru înființarea de asociații și grupuri de producători locali în vederea amplificării producției și comercializării produselor locale;
--	-----------	--

12.Comerț și alimentație publică		
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte	
OP 13 Stimularea și incurajarea dezvoltării activităților de comerț	Proiect 1	Înființarea unor spații comerciale de alimentație publică de tip SUPERMARKET

13.Servicii		
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte	
OP 14 Stimularea și incurajarea dezvoltării de noi servicii în comună	Proiect 1	Înființare punct bancar
	Proiect 2	Înființare unități reparații electrocasnice și electronice; cizmărie; croitorie
	Proiect 3	Înființarea unui punct de colectare a laptelui
	Proiect 4	Punct de informare a populației cu privire la legislația europeană

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

14. Turism		
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte	
OP 15 Valorificarea potențialului turistic	Proiect 1	Modernizarea infrastructurii;
	Proiect 2	Valorificarea zonei cu potențial turistic;
	Proiect 3	Identificarea potențialilor investitori în turism/agroturism;
	Proiect 4	Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic;
	Proiect 5	Construire pensiuni agro-turistice;
	Proiect 6	Promovarea traseelor turistice existente în comuna Raci;
	Proiect 7	Amenajarea traseelor turistice existente în comună;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

15. Amenajarea teritoriului		
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte	
OP 16 Lucrări pentru amenajarea teritoriului	Proiect 1	Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare și asigurare acces;
	Proiect 2	Constituirea și actualizarea permanentă a unei baze de date privind situația teritoriului;
	Proiect 3	Reabilitarea torenților, versanților în zonele de risc de eroziune și execuția lucrărilor de îndiguire în zonele de risc de inundații;
	Proiect 4	Amenajarea/ corectarea torenților în zonele cu risc de eroziune
	Proiect 5	Lucrări de stabilizare a versanților;
	Proiect 6	Lucrări de îndiguire în zonele cu risc de inundații;
	Proiect 7	Achiziționarea de mobilier stradal (bănci, coșuri de gunoi, ghivece cu flori, etc)

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

16. Mediu înconjurător	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 17 Organizarea managementului deșeurilor	Proiect 1 Dotarea cu infrastructura necesară pentru colectarea selectivă a deșeurilor – achiziționare pubele;
	Proiect 2 Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide;
	Proiect 3 Înființarea unui Centru de colectare/ procesare primară a deșeurilor plastice;
	Proiect 4 Ecologizarea albiei râurilor;

17. Spații verzi	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 18 Amenajare spații verzi	Proiect 1 Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic
	Proiect 2 Amenajare spații verzi la școli, grădinițe, cămine culturale;
	Proiect 3 Amenajare parc;

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Proiect 4 Înfiițare parc fotovoltaic;
--	--

18. Adminitrație publică	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 19 Infrastructura	Proiect 1 Construire sediu primărie
	Proiect 2 Dotarea cu echipamente IT – harware, software, licențe;
	Proiect 3 Dotarea cu echipamente pentru protecție civilă:
	Proiect 4 Achiziționarea de stigătoare pentru incendii;
	Proiect 5 Achiziționare sisteme și programe informatice pentru compartimente;
	Proiect 6 Achiziționare mașină de tonaj pentru drumuri, mașină pentru dezăpezit și mașină de teren;
	Proiect 7 Înfiițarea unui sistem de plată a facturilor (Pay Point);

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Proiect 8	Achiziționarea de servicii publicitare pentru promovarea obiectivelor din comună;
	Proiect 9	Achiziționare sistem de alarmare;
	Proiect 10	Programe de constituire si dezvoltare a bazei de utilaje și echipamente pentru intervenții în cazuri de forță majoră – identificarea surselor potențiale de finanțare
	Proiect 11	Extindere arhivă Arhivarea documentelor
	Proiect 12	Înființare adăposturi pentru animale fără stăpân
	Proiect 13	Cadastru gratuit extravilan
	Proiect 14	Registru electronic national al nomenclatoarelor stradale (RENNS)

19. Resurse umane	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 20 Dezvoltarea resurselor umane	Proiect 1 Organizare/participare la programe de formare profesională continuă a

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu
--	--

20. Parteneriate publice - private	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 21 Dezvoltarea de parteneriate publice-private	Proiect 1 Identificarea potențialilor investitori și construirea de parteneriate public private pentru dezvoltarea comunității
	Proiect 2 Elaborarea de propuneri de proiecte pentru finanțări din fondurile destinate modernizării administrației locale

IX. Coordonare, implementare, monitorizare și evaluare

Coordonare

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Coordonarea implementării Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă va fi asumată și asigurată de Consiliul Local al comunei Raci, prin intermediul structurilor existente sau nou create, de ex: Biroul de Integrare Europeană și a funcționarilor publice specializate, desemnați în acest sens.

Responsabilitățile de coordonare a Strategiei de dezvoltare locală vizează:

- Asigurarea unui circuit informațional adecvat privind implementarea Strategiei;
- Desfășurarea unui management coerent al riscurilor ce intervin în implementarea Strategiei;
- Asigurarea resurselor tehnice și administrative necesare bunei implementări a Strategiei;
- Coordonarea și gestionarea personalului/ echipei responsabile de activitățile care conduc la implementarea Strategiei;
- Asigurarea unui management eficient și corect în implementarea strategiei, inclusiv a gestionării financiare corecte a fondurilor alocate implementării acțiunilor asumate;
- Asigurarea atingerii indicatorilor de progres, impact și rezultat a obiectivelor, direcțiilor și acțiunilor de dezvoltare;

10.2 Implementare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locală este un proces complex care, pe lângă oferirea unor direcții de dezvoltare în cadrul documentului strategic, presupune și o implementare eficientă a măsurilor și acțiunilor propuse.

Implementarea cu succes a prezentei Strategii presupune parcurgerea următoarelor etape:

- Supunerea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă a comunei Raci, pentru perioada 2021 - 2027, în vederea avizării Consiliului Local, în ședință publică. Astfel documentul devine oficial iar prioritățile prevăzute de acesta vor deveni prioritățile comunității locale.
- Strategia de dezvoltare va fi adusă la cunoștință tuturor instituțiilor publice, organizațiilor și a reprezentanților mediului de afaceri local.
- Punerea în aplicare a Strategiei pentru care se propune o serie de instrumente de implementare care să faciliteze atingerea viziunii și obiectivelor de dezvoltare ale Strategiei.

Planul de acțiuni este o prezentare structurată a tuturor acțiunilor și proiectelor propuse de prezenta Strategie.

Dezvoltarea socio-economică a comunei presupune implicarea și colaborarea tuturor componentelor sferei sociale și economice locale, fie că e vorba de instituții ale statului, fie că vorbim de unități economice sau chiar de locuitorii comunei.

Se vor dezvolta parteneriate cu alte instituții sau organizații care să-și aducă contribuția la implementarea Strategiei - care va deveni un document de lucru nu

numai pentru Consiliul Local ci și pentru entitățile cuprinse în parteneriat. Atribuțiile și responsabilitățile partenerului referitor la implementarea activităților prevăzute vor fi stabilite cu precizie încă de la începutul colaborării. Asumarea responsabilităților de implementare, de către Consiliul local Raci.

10.3 Monitorizarea și evaluarea implementării

Monitorizarea și evaluarea sunt procese corelate și interdependente.

Monitorizarea este procesul de colectare periodică și analiză a informației cu scopul de a fundamenta procesul de luare a deciziei de către cei abilitați, asigurând transparența în luarea deciziei și furnizând o bază pentru viitoarele acțiuni de evaluare. În elaborarea evaluărilor este necesară utilizarea informațiilor relevante colectate în urma activității de monitorizare.

Monitorizarea implementării strategiei este în principiu o practică formală puțin cunoscută și asumată în mediul instituțional public. Aceasta presupune resurse considerabile alocate (sisteme de colectare, prelucrare și raportare) și o pregătire specifică (definirea indicatorilor cantitativi și calitativi, corelat cu potențialele surse de colectare/ producere a acestora).

Monitorizarea implementării strategiei are ca scop realizarea obiectivelor stabilite în contextul acțiunilor propuse, a resurselor umane, materiale și financiare alocate, respectarea graficelor de timp, a parteneriatelor încheiate, managementul riscurilor, etc.

Pentru o implementare cu succes se impune un management coerent al riscurilor care pot apărea pe parcursul implementării, fie că vorbim de situații de criză sau situații de forță majoră, reacții negative sau neașteptate din partea

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

participanților la strategie sau proiect, etc. Monitorizarea implementării trebuie să includă un plan de revizuire bine pus la punct, prin care să se asigure cele mai eficiente și raționale soluții de remediere care să restabilească cursul inițial de implementare a Strategiei și, astfel, să se asigure realizarea impactului așteptat.

Pentru a putea monitoriza implementarea Strategiei și pentru a-i putea analiza performanța în raport cu scopurile stabilite se va utiliza următorul set de indicatori:

- *Indicatori administrativi* prin care se va monitoriza capacitatea de planificare, de a respecta termenele, capacitatea de a utiliza resursele disponibile pentru atingerea obiectivelor;
- *Indicatori de performanță* care vor ajuta la evaluarea impactului real al Strategiei la nivel economic, politic, social, etc. Pe baza acestor indicatori se va putea măsura atingerea rezultatelor implementării.

În funcție de obiectivele strategiei, indicatorii de performanță se pot referi la:

- Gradul de sărăcie;
- Calitatea aerului și a apei;
- Creșterea și diversificarea forței de muncă ;
- Creșterea veniturilor;
- Cuanțumul investițiilor directe straine ;
- Transparența administrației publice locale;
- Gradul de satisfacție și de încredere față de administrația publică locală exprimată de locuitori și alți actori locali importanți .

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Exemple de indicatori de monitorizare și evaluare:

- Cuantrumul veniturilor pe gospodărie;
- Rata de ocupare a forței de munca active;
- Rata șomajului;
- Drumuri modernizate (%);
- Gradul de conectare la sistemul public de canalizare;
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a apei potabile;
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a gazului natural;
- Suprafața spațiilor verzi intravilane pe cap de locuitor ;
- Rata de creștere / descreștere a numărului de întreprinderi;
- Rata de creștere/ descreștere a capacității de cazare turistică existentă.

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Strategia va fi monitorizată și prin intermediul unor rapoarte semestriale/anuale întocmite de către compartimentul responsabil din cadrul primăriei.

Strategia va fi evaluată anual prin intermediul:

- rapoartelor de monitorizare;
- raport privind gradul de atingere a indicatorilor stabiliți;
- organizarea de întâlniri anuale, la care va participa personalul, partenerii, reprezentanți ai beneficiarilor și ai comunității, unde vor fi comunicate și evaluate rezultatele implementării Planului de Acțiune.

Evaluarea se va efectua în trei etape:

I. Evaluarea inițială (înaintea începerii acțiunii) prin care se evaluează impactul potențial al acțiunii și corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunității proiectului/acțiunii.

II. Evaluarea intermediară a acțiunii care se efectuează la jumătatea perioadei de implementare, analizând cursul corect al acțiunii și rezultatele intermediare.

III. Evaluarea finală (după finalizarea proiectului), prin care se va analiza dacă au fost atinse rezultatele prevăzute de proiect.

Evaluarea va fi realizată de către aceeași echipă care realizează și activitatea de monitorizare a Strategiei, din cadrul compartimentului responsabil.

Activitatea de evaluare se concretizează într-un raport de evaluare care va conține situația indicatorilor de evaluare. În funcție de aceste rapoarte, se vor lua deciziile privind eventuale modificări sau actualizări ale prevederilor Strategiei.

INDICATORI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

1.Educație		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de educație	1	Școli dotate
	2	Echipamente IT achiziționate și instalate în școli
	3	Teren de sport amenajat
	4	Spații de joacă amenajate la grădinițe
	5	Baze sportive înființate/ amenajate
	6	Număr microbuze școlare achiziționate
	7	Curți și împrejurimi amenajate la școală, grădiniță și parcurile din comună
	9	Materiale didactice achiziționate și utilizate în școli
	10	Număr programe organizate și desfășurate în școli
	11	Masă caldă copii
	12	Energie regenerabilă la școli și grădinițe

2.Cultură și artă

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 2 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de cultură	1	Mobilier și echipamente achiziționate pentru dotarea căminelor culturale
	2	Fondul de carte al bibliotecii comunale îmbogățit
	3	Biblioteca comunală dotată cu mobilier și echipamente
	4	Punct de informare înființat în căminul cultural
	5	Curți și împrejurimi amenajate la căminele culturale
	6	Reabilitare monumente istorice

3.Sănătate -servicii medicale		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 3 Îmbunătățirea calității serviciilor medicale	1	Studiu realizat
	2	Reabilitare, modernizare, dotare dispensar uman
	3	Înființare cabinet veterinar

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

4.Asistență socială		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 4 Îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor de asistență socială	1	Servicii de consiliere psihologică furnizate
	2	Centru de zi pentru persoanele defavorizate construit
	3	Centru pentru persoane vârstnice construit
	4	Post de psiholog înființat
	5	Număr posturi de asistent social înființate
	6	Număr campanii de conștientizare organizate

5.Ordine și siguranță publică		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 5 Îmbunătățirea domeniului de ordine și siguranță publică	1	Număr campanii desfășurate pentru educarea populației
	2	Sediu poliție construit

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

6. Condiții de locuit		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 6 Îmbunătățirea condițiilor de locuit	1	Număr acțiuni educative organizate și desfășurate pentru conștientizarea locuitorilor

7. Tehnico - edilitar		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 7 Introducerea și extinderea rețelelor de utilități (apă-canal, gaz metan)	1	Rețea de gaz metan introdusă
	2	Număr gospodării racordate la rețeaua de gaz
	3	Extindere rețea de canalizare
	4	Km rețea de canalizare extinsă
	5	Număr gospodării racordate la rețeaua de canalizare
	6	Km rețea de apă extinsă
	7	Km rețea de apă modernizată
	8	Număr gospodării racordate la rețeaua de alimentare cu apă

8. Rețea energetică

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 8 Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică	1	Km rețea de iluminat public modernizată
	2	Km rețea de iluminat public extinsă
	3	Km rețea iluminat public cu led
	4	Rețea de gaz metan introdusă
	5	Km rețea de gaz metan
	6	Număr gospodării racordate la rețeaua de gaz metan

9. Rețea de transport		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 9 Modernizarea infrastructurii de transport rutier	1	Km drumuri comunale și satești reabilitate
	2	Km drumuri comunale și satești modernizate
	3	Km drumuri de exploatație agricolă modernizate
	4	Km drumuri de exploatație agricolă reabilitate
	5	Număr refugii de călători amenajate

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	6	Km drumuri modernizate: lucrări canalizare, rețele apă, asfaltare, rigole scurgere, rampe de acces persoane handicap
	7	Km trotuar
	8	Reabilitare și modernizare stații de autobuz
	9	Indicatoare rutiere amplasate

10.Agricultura		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 10 Sprinijirea dezvoltării agriculturii	1	Km/ ha/ mp versanți reabilitați
	2	Torenți reabilitați
	3	Km lucrări îndiguire
	4	Târg – obor înființat
	5	Piață de comercializare a produselor agroalimentare înființată
	6	Depozit de legume-fructe înființat
	7	Albia râurilor ecologizată

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

11.Industrie		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 11 Sprijinirea dezvoltării activităților economice	1	Târg – obor înființat
	2	Piață de comercializare a produselor agroalimentare înființată
	3	Depozit de legume-fructe înființat
	5	Firme prelucrătoare de material lemnos înființate
	6	Firme de prelucrare a resurselor agricole înființată
	7	Număr asociații și grupuri de producători locali înființate

12.Comerț și alimentație publică		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 12 Stimularea și încurajarea dezvoltării activităților de comerț	1	Spații comerciale de alimentație publică de tip SUPERMARKET înființate

13.Servicii

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 13 Stimularea și încurajarea dezvoltării de noi servicii în comună	1	Punct bancar înființat
	2	Unitate reparații electrocasnice și electronice, cizmărie, croitorie înființate
	3	Punct de colectare a laptelui înființat
	4	Punct de informare a populației înființat

14.Turism		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 14 Valorificarea potențialului turistic	1	Infrastructură modernizată
	2	Zone cu potențial turistic valorificate
	3	Investitori în turism/ agroturism identificați
	4	Zone de agrement și de picnic Număr pensiuni construite
	5	Număr Trasee turistice promovate
	6	Număr trasee turistice amenajate

15.Amenajarea teritoriului

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 15 Lucrări pentru amenajarea teritoriului	1	Zonarea terenurilor agricole realizată
	2	Bază de date privind situația teritoriului constituită și actualizată
	3	Km lucrări îndiguire realizate
	4	Mobilier stradal

16.Managementul integrat al deșeurilor		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 16 Organizarea managementului deșeurilor	1	Număr pubele achiziționate pentru locuitorii comunei Infrastructura locală de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide creată
	2	Centru de colectare/ procesare primară a deșeurilor plastice înființat

17.Spații verzi	
Obiectiv prioritar	Indicatori

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

OP 17 Amenajare spații verzi	1	Număr spații verzi amenajate la școli, grădinițe, cămine culturale
	2	Parc amenajat
	3	Număr Spații verzi amenajate
	4	Înființare parc fotovoltaic

18.Administrație publică		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 18 Infrastructura	1	Construire sediu primărie
	2	Număr echipamente IT achiziționate - hardware, software, licențe
	3	Echipamente pentru protecție civilă achiziționate
	4	Număr stingătoare achiziționate
	5	Număr sisteme și programe informatice pentru compartimente achiziționate
	7	Mașină de tonaj pentru drumuri, mașină pentru dezăpezit și mașină de teren achiziționate
	8	Sistem de plată a facturilor (Pay Point) înființat
	9	Servicii publicitare achiziționate
	10	Sistem de alarmare achiziționat
	11	Arhivarea documentelor, Extindere arhivă

Comuna Răciu, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	12	Înființare adăposturi pentru animale fără stăpân
	13	Registru electronic national al nomenclatoarelor stradale (RENNS) realizat

19. Resurse umane		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 19 Dezvoltarea resurselor umane	1	Număr cursuri de formare profesională a personalului din administrația publică
	2	Număr persoane participante la cursuri de formare profesională

20. Parteneriate publice-private		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 20 Dezvoltarea de parteneriate publice-private	1	Număr parteneriate public-private/contracte încheiate/contractate
	2	Număr proiecte pentru finanțare internă/externă, elaborate
	3	Număr proiecte pentru finanțare internă/externă depuse

Comuna Raci, Județul Dâmbovița
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Se recomandă ca, la perioade mai mari de timp (5-7 ani) sau în cazul unor schimbări socio-economice sau administrative majore să se efectueze revizuiți ale strategiei.

Impactul strategiei va fi evaluat din punctul de vedere al capacității de a răspunde problemelor comunei și de a crea structuri pentru implicarea comunității locale în procesele de dezvoltare.

Pentru asigurarea impactului durabil al strategiei, se va asigura consultarea și implicarea continuă a comunității locale în planurile și prioritățile de dezvoltare viitoare.